

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

Talousarvio 2019

Taloussuunnitelma 2019 - 2021

Kaupunginvaltuusto 10.12.2018

Sisällysluettelo

YLEISTÄ	4
ESIPUHE.....	4
YLEISPERUSTELUT.....	6
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	10
HENKILÖSTÖPOLITIikka VUONNA 2019	18
ARVIO TOIMINNAN MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ	20
TULOSLASKELMAOSA	23
RAHOITUSOSA	24
LAPPEENRANTA 2033 -STRATEGIA	25
KÄYTTÖTALOUSOSA	44
VALTUUSTOON NÄHDEN SITOvat TILIKAUDEN TULOKSET	44
KAUPUNGIN OMA TOIMINTA	47
YHTEISET PALVELUT	47
HYVINVOINTI- JA SIVISTYSPALVELUT	53
ELINVOIMA JA KAUPUNKIKEHITYS	72
MAAKUNNALLINEN PALVELUTOIMINTA	85
SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT	85
LAPPEENRANNAN SEUDUN YMPÄRISTÖTOIMI.....	87
ETELÄ-KARJALAN MAASEUTUTOIMI	88
ETELÄ-KARJALAN PELASTUSLAITOS.....	89
LAPPEENRANNAN KAUPUNGIN HANKINTAPALVELUT	90
MAAKUNNALLISEN PALVELUTOIMINNAN MAKSUOSUUS	91

INVESTOINTIOSA	92
KONSERNITULOSLASKELMA	96
KONSERNIYHTEISÖT	98
LAPPEENRANNAN ASUNTOPALVELU OY (KONSERNI).....	98
LAPPEENRANNAN ENERGIA OY (KONSERNI).....	102
LAPPEENRANNAN TOIMITILAT OY (KONSERNI)	106
ETELÄ-KARJALAN JÄTEHUOLTO OY	112
SAIMAAN TUKIPALVELUT OY.....	116
LAPPEENRANNAN TEATTERIKIINTEISTÖ OY	120
LAPPEEN RAKENNUTTAJA OY	124
KIINTEISTÖ OY SENIORI-SAIMAA.....	128
WIRMA LAPPEENRANTA OY	132
SAIMAAN LENTOASEMA SÄÄTIÖ SR (KONSERNI).....	136
SAIMAAN TALOUS JA TIETO OY.....	140
ETELÄ-KARJALAN SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON KUNTAYHTYMÄ	144
ETELÄ-KARJALAN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ.....	147
ETELÄ-KARJALAN LIITTO.....	150

YLEISTÄ

ESIPUHE

Kuntatalouden näkymät kääntyivät vuoden 2018 aikana nopeasti huolestuttavaan suuntaan. Vielä vuoden 2017 tilinpäätökset olivat kautta kuntakentän erittäin hyviä, osin kertaluonteisten erienkin ansiosta. Käännös johtuu sekä verotulojen odotettua heikommasta kehityksestä että menojen kasvupaineista etenkin sosiaali- ja terveyspalveluissa. Lappeenranta ei tee poikkeusta tässä trendissä.

Kuntien verotulojen kehityksessä on oudolta vaikuttava piirre. Vaikka bkt on kasvanut verrattain ripeästi ja työllisyys on kohentunut huomattavasti, eivät verotulot kasva. Viimeksi Lappeenrannan verotulot ovat lisääntyneet edelliseen vuoteen nähden vuonna 2015. Verotusta on valtion päätösin kevennetty ja kilpailukyky-sopimus on leikannut kuntien verotuloja huomattavasti. Veromenetyksiä ei ole kompensoitu kunnille täysimääräisesti.

Eksoten menojen voimakas kasvu tuli jäsenkunnille yllätyksenä. Huolestuttavaa on, että menokehitystä ei ole saatu vielä hallintaan, vaan ennusteet ovat heikentyneet pitkin vuotta. Lokakuun tietojen perusteella Lappeenrannan olisi varauduttava kattamaan syntyvää alijäämää ainakin kahdeksalla miljoonalla eurolla. Sen myötä kaupungin tilinpäätös on muodostumassa saman verran alijäämäiseksi.

Tulojen negatiivinen kehitys yhdistettynä sote-menojen kasvuun merkitsee viime valtuustokaudella saavuttamamme talouden tasapainon menetystä. Talousarvion yhteenlaskettu tulos vuosille 2019–2021 on juuri tasapainossa, mutta Eksoten maksuosuuteen varattu määräraha ei vastaa Eksoten talousarviota. Tämä on tässä vaiheessa tietoinen ratkaisu. Kun tiedämme, toteutuuko maakunta- ja sote-uudistus, on talousarviomme avattava. Sote-ratkaisu vaikuttaa siihen, mihin erityisesti kiinnitämme huomiota. Joudumme perkaamaan tulo- ja menorakennettamme, Eksoten toiminta mukaan lukien, liki yhden veroprosentin tuoton edestä. Tehtävä ei tule olemaan helppo, sillä edellisten tasapainotusohjelmien jäljiltä keinovalikoimaa ei ole runsaasti jäljellä.

Talouden synkistä näkymistä huolimatta, ja itse asiassa niihin vastaten, meidän tulee jatkaa määrätietoista ja strategiaamme luottavaa kehittämistyötä. Kuluvana

vuonna otimme käyttöön uuden työkalun – strategisen erillisrahoituksen – toteuttamaan kehitystoimenpiteitä, jotka vaikuttavat osittain nopeasti, osittain pidemmällä tähtäimellä kaupungin ja kaupunkilaisten kohtaamiin tulevaisuuden haasteisiin.

Lappeenranta on linjannut, että haluamme panostaa yliopistokaupungin kasvuyrittäjyyden edellytyksiin, ilmastopääkaupunki-teeman mukaiseen kestäväan kehitykseen sekä asukkaidemme – erityisesti nuorten – henkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin. Lisäksi toimialoilla ja yhteisissä palveluissa tehdään kehitystyötä, joka tukee kaupungin peruspalveluiden kilpailukykyä parantamista. Jokaisessa strategisen erillisrahoituksen ohjelmassa ja jokaisella toimialalla on päästy hyvin liikkeelle toimenpiteillä, jotka parhaimmillaan tuottavat sekä säästöjä että parantavat meille kaikille tärkeiden asiakkaiden ja asukkaiden elämän laatua ja menestymisen edellytyksiä. Osa on suoraan ja nopeasti kulurakenteisiin vaikuttavia toimenpiteitä, osa vaikuttaa välillisesti ja pidemmällä tähtäimellä henkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin ja siten tuleviin sosiaali- ja terveysmenoihin.

On hyvä, että strategisen erillisrahoituksen yhteys kaupungin tuottavuuden nostoon ja tulevien vuosien menoihin on arvioitu kriittisesti jo rahoituksen myöntämisen yhteydessä. Samaa panos-tuotos -ajattelua on tarpeen jatkaa toimenpiteiden toteutuksen aikaisessa seurannassa. Hyväkin hanke voi ajautua toimeenpanovaikeuksiin, joita tulee tunnistaa ja joihin tulee reagoida nopeasti ja oikein mitoitetuilla toimenpiteillä. Strategiatekojen ideoinnin ja toimeenpanon tuki on nyt esillä olevan sekä valtuustokauden tulevien talousarvioesitysten osalta erityisen ajankohtainen.

Keskeinen strateginen tavoitteemme on edistää kaikkien asukkaiden osallisuutta kaupungin päätöksentekoon ja palveluiden suunnitteluun. Erityisesti haluamme edistää nuoren sukupolven osallisuutta. Olemme saaneet kaksi vuotta sitten Unicefiltä Lapsiystävällinen kunta -tunnuksen. Haluamme olla edelleen lapsiystävällinen kunta, mikä tarkoittaa, että kohtelemme lapsia tasa-arvoisesti kunnan asukkaina ja heidät otetaan mukaan palveluiden suunnitteluun, arviointiin sekä kehittämiseen. Kaupungin kaikessa toiminnassa huolehditaan lasten edusta ja turvataan jokaiselle lapselle yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua. Strategiarahoitusta on ohjattu lasten ja nuorten hyvinvointiin. Lapsivaikutusten arviointi on osa normaalia päätösvalmisteluumme.

Lappeenranta viettää 370-vuotisjuhlavuottaan vuonna 2019. Ensi vuonna myös teatteri juhlii 70 ja orkesteri 110 vuottaan. 370 vuotta juhlistetaan koko vuoden

aikana kaupungin järjestämien tapahtumien ja kaupungin muun toiminnan yhteydessä. Varsinaisesti juhluvuotta juhlitaan syyskuussa järjestettävän juhluvuoden tapahtumaviikon aikana. Kaupunki onnittelee 50 vuotta täyttävää Lappeenrannan teknillistä yliopistoa.

Kimmo Jarva
kaupunginjohtaja

YLEISPERUSTELUT

Talousarvio perustuu kaupunginvaltuuston 11.12.2017 hyväksymään valtuustokauden kattavaan talousohjelmaan sekä kaupunginvaltuuston 4.6.2018 hyväksymään pitkän aikavälin investointiohjelmaan. Talousarvio on valmisteltu vuoteen 2021 saakka nykyisen rakenteen mukaan, eli maakuntauudistuksen vaikutuksia kunnan tehtäviin ja rahoitukseen ei ole otettu kehyksiin. Alun perin maakuntauudistuksen piti toteutua 2019 alusta. Toteutus siirtyi aluksi vuoden 2020 alkuun ja kesällä 2018 maan hallitus ilmoitti aikataulun siirtyvän vielä vuodella, eli vuoden 2021 alkuun. Maakuntauudistuksen hyväksymiseen eduskunnassa liittyy vielä epävarmuutta. Talousarvio laaditaan siten voimassa olevan lainsäädännön pohjalta, mikä on myös Kuntaliiton suositus. Toiminnallisesti uudistukseen varaudutaan täysimääräisesti ja talousarviossa maakunnalliseksi eriytyvä toiminta on muuten huomioitu tämänhetkisen tiedon mukaisena. Tämän vuoksi talousarvio on ryhmitelty siten, että maakunnalliset toiminnot ovat erikseen ja kaupungin toiminnaksi uudistuksen jälkeenkin jäävät toiminnot erikseen.

Verotulot

Lappeenrannan ansiotulopohjan kehitys on ollut viime vuosina heikkoa. Vuonna 2016 ansiotulot kasvoivat edelliseen vuoteen nähden 0,6 % ja vuonna 2017 kasvua oli 1,1 %. Vuodelle 2018 ennakoidaan 1,6 %:n kasvua. Talousarvion ja taloussuunnitelmavuosien palkka- ja eläketulojen kasvu arvio perustuu 1,6 %:n ansiotason kasvuun. Väestörakenteen muutoksen vuoksi palkkatulojen kasvu jää noin 1,2 %:tiin eläketulojen kasvun ollessa lähes 4 %. Työttömyysturvan taso on pidetty vuoden 2018 tasolla. Mikäli työllisyys kohenee, palkkatulot kehittyvät veroennusteen pohjaa paremmin ja etuustuloja kertyy vähemmän. Se ei kuitenkaan merkitse verotulojen mainittavaa lisäystä, sillä palkkatulojen verotus on vähennysten ansiosta sosiaaliturvaa kevyempää.

Merkille pantavaa kuntien verotulojen kehityksessä on ollut se, että vaikka ansiotuloissa on ollut jo hienoista kasvua ja kansantuotteen kasvu on ollut jopa hyvällä tasolla, on verotulojen kehitys ollut negatiivista. Vuonna 2017 Lappeenrannan kokonaisverokertymä aleni 0,8 % ja kunnallisverokertymä aleni peräti 2,2 %. Vuoden 2018 verokertymä on jäämässä noin yhden prosentin alle edellisen vuoden tason. Viimeksi verotulojen määrä edelliseen vuoteen nähden on kasvanut vuonna 2015.

Noususuhdanteesta huolimatta verotulot eivät siis ole kasvaneet. Yksi keskeisimmistä selittävästä tekijöistä löytyy kilpailukykyopimuksesta. Valtion päätöksiin verovähennyksiä on kasvatettu, mikä on pyritty kompensoimaan valtionosuuksissa. Tämä ei ole kaikilta osin toteutunut täysimääräisesti. Työntekijöiden osuus eläke- ja työttömyysvakuutusmaksusta on kasvanut, mikä vähentää verotettavaa tuloa. Tätä ei ole miltään osin kompensoitu kunnille.

Vuodelle 2019 odotetaan jo verokertymään positiivista kehitystä. Vuoden 2018 vertailutaso on tosin alhainen, mihin vaikuttaa poikkeuksellisen suuret ennakonpalautukset vuodelta 2017. Joustavaan verotuksen valmistumiseen siirtyminen aikaistaa osin jäännösverojen toisen erän tilitystä vuodelta 2020 jo vuodelle 2019. Verovähennysten kasvu vuodelle 2019 on aiempia vuosia maltillisempi.

Yhteisöveron tuotto on vaikeimmin ennakoitavissa ja siinä on tyyppillisesti poikkeuksellisia tekijöitä. Vuodelle 2017 osui ennennäkemätön kertaerä, joka kasvatti kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta yli 200 miljoonaa euroa. Lappeenrannan osuus tästä oli noin kolme miljoonaa euroa. Poikkeuksellinen kertaerä vaikuttaa vuosien 2018 ja 2019 yhteisöveron jako-osuuksia alentavasti, eli Lappeenranta saa koko maan yhteisöveron tuotosta aiempaa pienemmän suhteellisen osuuden. Yhteisöverokertymän odotetaan valtakunnallisesti kasvavan selvästi tulevina vuosina. Kuitenkin Lappeenrannan suhteellinen osuus koko maan yhteisöveron tuotosta on viime vuosina alentunut.

Kiinteistöveropohjan odotetaan kasvavan 1,5 % vuodessa, mikä vastaa viime vuosien toteutunutta tasoa. Maapohjan arvostukseen on valmisteilla muutoksia, jotka saattavat nostaa verotusarvoja. Vaikutukset ajoittuvat aikaisintaan vuodelle 2022. Valtuusto on päättänyt, että hulevesien hallinta rahoitetaan kiinteistöveron tuotolla. Yleinen kiinteistöveroprosentti nousee sen vuoksi 0,13 %-yksikköä. Jätevesimaksu alenee vastaavasti 11,1 %.

Veroprosentit ovat muilta osin samalla tasolla, mille ne vuodelle 2015 nostettiin eli veroprosentit ovat seuraavat:

- Tuloveroprosentti: 21,00
- Kiinteistöveroprosentit:
 - o Yleinen 1,43
 - o Vakituiset asuinrakennukset 0,55
 - o Muut asuinrakennukset 1,15
 - o Voimalaitokset 2,85

- o Rakentamaton rakennuspaikka 3,00

Yleishyödyllisille yhteisöille ei ole määrätty omaa kiinteistöveroprosenttia.

Valtionosuudet

Valtionosuuksien määrän muutokseen vaikuttavat kunnan väkiluvun ja ikärakenteen muutos, kuntien ja valtion välinen kustannustenjaon tarkistus, muiden määrätymistekijöiden muutokset sekä eduskunnan päättämät kuntien tehtävämuutokset ja suoranaiset valtionosuusleikkaukset. Valtionosuusjärjestelmän yksi osa on lisäksi verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus.

Kuntaliitto tuottaa kunnille ennakollisia valtionosuuslaskelmia seuraavalle vuodelle. Myöhemmille taloussuunnitelmavuosille muutokset jäävät kunnan itse arvioitaviksi. Valtionosuusennusteessa vuosille 2019–2021 on huomioitu väestöennusteen mukaiset asukasluvun ja ikärakenteen muutokset ja edellisuosien tasoon perustuen muut valtionosuuksien määrätymistekijöiden muutokset. Verotuloihin perustuvan tasauksen muutos perustuu taloushallinnon omaan veroennusteeseen.

Vuoden 2019 valtionosuuksiin kohdistuu leikkauksia. Kuntien ja valtion välinen kustannustenjaon tarkistus on toista vuotta peräkkäin negatiivinen, ja se vähentää valtionosuutta noin 2,8 miljoonaa euroa. Tehtävämuutokset leikkaavat valtionosuutta 0,8 miljoonaa euroa. Kilpailukykysovimuksen perusteella leikataan vielä lisää 0,4 miljoonaa euroa. Verovähennysten kompensationsa valtionosuutta lisätään noin 2,9 miljoonalla eurolla. Lappeenrannan keskimääräistä heikompi veropohjan kehitys kasvattaa verotuloihin perustuvaa valtionosuuden tasausta noin 2,1 miljoonalla. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus on kunnille negatiivinen amatillisen koulutuksen kuntien rahoitusosuuden vuoksi. Kokonaisuutena valtionosuudet ovat vuonna 2019 lähes vuoden 2018 tasolla. Vuodelle 2020 valtionosuuksia kasvattaa lomarahaleikkauksen poiston kompensatio, mutta muuten valtionosuuksiin ei ole odotettavissa kasvua. Ilman verotuloihin perustuvaa valtionosuuden tasausta kasvamisesta valtionosuudet vähenisivät. Toisaalta tasausta kasvun kertoo siitä, että Lappeenrannan kehitys on koko maan keskimääräistä tasoa hitaampaa.

Verorahoitus

Taloussuunnitelmavuosien 2019–2021 aikana odotetaan verotuloja ja valtionosuutta, eli kokonaisuutena verorahoitusta kertyvän 1.253,5 miljoonaa euroa. Tulovina vuosina valtion päätöksin todennäköisesti edelleen kevennetään verotusta, minkä vaikutukset odotetaan kompensoitavan valtionosuuksissa. Siten tulevien vuosien verotuloksi kirjattava määrä voi poiketa olennaisesti ennusteesta, mutta se kompensoituisi valtionosuuksien lisäyksenä. Verotulojen tilitysjärjestelmästä johtuen myös vuotuinen toteuma voi vaihdella. Verotulot kirjataan maksuperusteisesti sen vuoden tuloksi, jona ne on kunnalle tilitetty.

TILIVUOSI	TP 2017	ENN 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021	2019-2021
Kunnallisvero	244 562	243 799	251 179	256 879	261 478	769 536
<i>Muutos %</i>	-2,2	-0,3	3,0	2,3	1,8	1,7
Yhteisövero	24 745	21 745	23 216	24 553	25 327	73 095
<i>Muutos %</i>	15,2	-12,1	6,8	5,8	3,2	0,6
Kiinteistövero	24 626	25 540	27 180	27 565	27 956	82 701
<i>Muutos %</i>	-0,8	3,7	6,4	1,4	1,4	3,2
VEROTULO KIRJATTAVA	293 933	291 084	301 575	308 998	314 760	925 333
<i>Muutos %</i>	-0,8	-1,0	3,6	2,5	1,9	1,7
Peruspalvelujen valtionosuus	111 000	112 841	112 690	116 690	117 090	346 470
<i>Muutos %</i>	-4,1	1,7	-0,1	3,5	0,3	1,3
Opetus- ja kultt. valtionosuus	-5 771	-6 090	-6 090	-6 090	-6 090	-18 270
<i>Muutos %</i>	-25,3	5,5	0,0	0,0	0,0	1,4
VALTIONOSUUS YHTEENSÄ	105 229	106 751	106 600	110 600	111 000	328 200
<i>Muutos %</i>	-2,6	1,4	-0,1	3,8	0,4	1,3
VERORAHOTUS YHTEENSÄ	399 162	397 836	408 175	419 598	425 760	1 253 533
<i>Muutos %</i>	-1,3	-0,3	2,6	2,8	1,5	1,6

Tuottojen ja kulujen kehitys

Kehykset sisältävät vuoden 2019 palkantarkistusten kustannusvaikutuksen. Vuosien 2020–2021 palkkaratkaisun kustannusvaikutus ei ole vielä tiedossa ja sen vuoksi siihen on varauduttu keskistetysti 1,5 %:n tason mukaan. Peruskorjausten ja uudisrakennusten pääomavuokriin nykyisenlaajuisina tiloina on keskitetty varaus. Vuoden 2018 talousarvioon nähden oman toiminnan nettomenot nousevat 1,0 % vuodelle 2019. Maakunnallisen palvelutoiminnan nettomenojen kasvu on Eksoten maksuosuuden kasvun vuoksi 4,4 %.

Rahoitustuotot ja -kulut

Korkotaso on pysytellyt edelleen matalana. Välitöntä jyrkkää nousua ei ole näköpiirissä, mutta suunnitelmakauden loppua kohden korkotason nousu on todennäköistä.

Rahoitustuottoihin sisältyy tuloutukset konserniyhtiöiltä. Energia-konsernin tuloutus kaupungille laskee 0,8 miljoonaa euroa johtuen hulevesiverkoston ja vesihuollon verkoston osien omistusjärjestelystä. Tässä yhteydessä Energia-konsernin pääomalainan määrä kaupungille pienenee 9,9 miljoonalla eurolla.

Arvioitu vuosikate 14,7 miljoonaa euroa ei riitä kattamaan kaupungin nettoinvestointeja, jotka vuodelta 2018 siirtyvien investointien kanssa ovat noin 44,6 miljoonaa euroa. Kaupungin lainakanta kasvaa talousarvion mukaan noin 31,5 miljoonaa euroa.

Kaupungin lainasalkusta suurin osa erääntyy seuraavan kolmen vuoden aikana ja nämä lainat täytyy korvata uusilla. Suurin osa lainoista on otettu aikana jolloin lainamarginaalit olivat hyvin alhaiset. Tällä hetkellä yleinen näkemys on, että korkotaso pysyy lyhyellä aikavälillä alhaisena, mutta muun muassa pankkien kiristyvät vakavaraisuusvaateet nostavat riskiä siitä, että lainojen keskikorot nousevat pitkällä aikavälillä merkittävästi. Lisäksi kaupunkikonsernin suuret investointitarpeet nostavat konsernin rahoituskuluja pitkällä aikavälillä huomattavasti.

Kaupungin rahoitustuottojen ja -kulujen nettotuotoksi kolmen vuoden aikana ennakoidaan 23,8 miljoonaa euroa.

	TP 2017	TA 2018*)	TA 2019*)	TS 2020	TS 2021
Kaupungin lainakannan kehitys, M€	187,4	191,5	223,0	262,7	289,1
Lainat/asukas	2569	2626	3055	3599	3961
Konsernin lainakannan kehitys, M€	500,5	502,4	517,5	566,8	607,0
Lainat/asukas	6864	6883	7090	7766	8316
Konsernin lainakanta ilman asuntotuotantoa, M€	339,5	340,3	362,2	410,5	449,7
Lainat/asukas	4656	4662	4962	5624	6161
Konsernin lainakanta ilman asuntotuotantoa ja energiaa, M€	285,8	295,1	325,4	358,2	381,9
Lainat/asukas	3920	4043	4458	4908	5233

*) Vuodelta 2018 vuodelle 2019 siirtyvät investoinnit huomioitu kaupungin lainakannan kehityksessä.

Kaupungin lainamäärä kasvaa noin 98 miljoonaa euroa vuoden 2021 loppuun mennessä. Talonrakennusinvestointien kasautuminen sekä Energia-konsernin mittavat investoinnit sähköverkon maakaapelointiin ja jätevesiratkaisuun aiheuttavat sen, että kaupunkikonserni tulee velkaantumaan arviolta noin 105 miljoonaa euroa vuoden 2021 loppuun mennessä. Investointien aikataulun tarkentuminen vaikuttaa luonnollisesti myös velan määrään suunnitelmakauden lopussa.

Talousarvion ja taloussuunnitelman tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet tulevat Lappeenranta 2033 -strategiasta. Jokaisella strategian toimenpideohjelmalla on kolme–neljä tavoitetta. Kullakin tavoitteella on mittari, jolle on asetettu tavoitearvot vuosille 2019–2021 ja esitetty vuonna 2019 tehtävät keskeisimmät toimenpiteet.

Talousarvion rakenne

Talousarvio jakaantuu tuloslaskelmaosaan, käyttötalousosaan, investointiosaan ja rahoitusosaan. Talousarvioon liitetään yleinen perusteluosa, sitovat yksityiskohtaiset perustelut ja henkilöstöpoliittinen osa sekä arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Käyttötalousosa, tuloslaskelmaosa

Talousarvion käyttötalousosan euro-osuudessa esitetään vastuualueittain tulot ja menot sekä niiden erotuksena muodostuva toimintakate. Kehykseen sisältyy lisäksi poistobudjetti. Toimintakatteen ja poistojen jälkeen muodostuu kehiksen tilikauden tulos, jonka puitteissa tulee kattaa käyttötalousmenojen ohella investointeista aiheutuvat poistot. Lautakuntien kehysten tuloslaskelmien pohjalta on koottu yhteen koko kaupungin tuloslaskelma lisäten toimintakatteen jälkeen koko kaupunkia koskevat erät: verot, valtionosuudet ja muut rahoituserät.

Käyttötalousosassa valtuusto asettaa toiminnalliset tavoitteet toimialoille sekä osoittaa tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot toimialalle tai toimielimelle tehtävien suorittamiseen.

Tuloslaskelma osoittaa, kuinka tulo-rahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin sekä omaisuuden kulumisen edellyttämiin

suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Investointiosa

Investointiosassa valtuusto hyväksyy määrärahat ja tuloarviot hankkeille tai hankeryhmille. Investointiosassa esitetään hankkeen tai hankeryhmän kustannusarvio, talousarviovuonna tarvittava määräraha sekä suunnitelmavuosille arvioitu käyttötarve.

Rahoitusosa

Rahoituslaskelmalla osoitetaan, kuinka paljon kunnan varsinaisen toiminnan ja sen investointien nettokassavirta on yli- tai alijäämäinen. Rahoitustoiminnan kassavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen nettokassavirta on rahoituksellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman muuttamiseen.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT KEHYKSET

1.1 Talousarviokehyykset

Talousarvion käyttötalousosa jakautuu seuraaviin valtuustoon nähden sitoviin kehyksiin (sulkeissa mainittu vastuussa oleva toimielin):

- Yhteiset palvelut (KH)
- Talousarviovaraukset (KH)
- Strateginen rahoitus (KH)
- Kotikuntakorvaukset (LaNuL)
- Lasten ja nuorten palvelut (LaNuL)
- Kulttuuripalvelut (KuLiL)
- Liikuntapalvelut (KuLiL)
- Kaupunkikehitys (KaKeL)
- Rakennusvalvonta (Ralujaos)
- Maaomaisuuden tuotot (KaKeL)
- Tilakeskus (KaKeL)
- Sosiaali- ja terveystoimi (KH)
- Etelä-Karjalan liiton maksuosuus (KH)
- Hankintapalvelut (KH)
- Etelä-Karjalan pelastuslaitos (Ekpela)
- Lappeenrannan seudun ympäristötoimi (LupaL)
- Etelä-Karjalan maaseututoimi (KaKeL)

1.2 Lautakuntien ja toimialajohdon vastuu

Lautakunta ja toimialajohtaja vastaavat toiminnan järjestämisestä valtuuston hyväksymän talousarviokehyyksen puitteissa. Lautakunnat kohdentavat käyttösunnitelmassa resurssit toimialajohtajan esityksestä tärkeimmiksi katsomilleen toiminta-alueille.

Lautakuntien hyväksymien talousarviokehyyksiin sopeutettujen vuoden 2019 käyttösunnitelmien on oltava valmiina 31.1.2019 mennessä. Samassa yhteydessä tulee laatia vuodet 2020–2021 kattava taloussuunnitelma käyttösunnitelmatasolla talousohjelman mukaisiin kehyksiin sovitettuna.

Lautakuntaa sitoo kehyskohtainen tilikauden tulos. Sitovuudessa tulee huomi-

oida, mitä jäljempänä on mainittu kulujen kirjaamisesta muiden kuin toimintakatteeseen sisältyvien erien sekä strategisen rahoituksen osalta. Talouden kuukausiseuranta perustuu toimintakatteen seuraamiseen.

Etelä-Karjalan pelastuslaitos ja Lappeenrannan seudun ympäristötoimi voivat laatia käyttösunnitelman raamista poiketen siten, että taseyksikön syntyvä alijäämä katetaan taseyksikön kertyneestä ylijäämästä. Taseeseen kertynyt ylijäämä ei saa muuttua alijäämäksi.

Lautakunnat vastaavat siitä, että kaupunginvaltuuston päättämää talousarviota ei ylitetä. Jos taloussuurannan perusteella on ilmeistä, että kehystä uhkaavan ylityksen kattamiseksi ei ole ryhdytty riittäviin toimenpiteisiin, kaupunginhallitus päättää tasapainotustoimenpiteistä, jotka lautakunnan tulee panna täytäntöön.

Tilivelvolliset

Tilivelvollisia ovat luottamushenkilöistä hallituksen, lautakuntien ja niiden jastojojen jäsenet. Tilivelvollisia viranhaltijoita ovat toimielinten esittelijöinä toimivat sekä toimialojen tehtävälueilla itsenäisistä kokonaisuuksista vastaavat viranhaltijat. Seuraavien virkanimikkeiden haltijat ja heidän sijaisinaan toimivat sijaistuksen ajalta ovat tilivelvollisia:

- kaupunginjohtaja
- kaupunginsihteeri
- II kaupunginsihteeri
- rahoitusjohtaja
- tarkastuspäällikkö
- toimialajohtaja, hyvinvointi- ja sivistyspalvelut
- varhaiskasvatusjohtaja
- opetustoimenjohtaja
- nuorisotoimenjohtaja
- kulttuuritoimenjohtaja
- liikuntajohtaja
- toimialajohtaja, elinvoima- ja kaupunkikehitys
- kaupungingeodeetti
- kaupunginarkkitehti
- kaupungininsinööri
- rakennustarkastaja
- maaseututoimenjohtaja

- ympäristöjohtaja
- pelastusjohtaja
- pelastuspäällikkö
- riskienhallintapäällikkö

Osakeyhtiöissä ja säätiöissä tilivelvollinen on toimitusjohtaja.

1.3 Strateginen rahoitus

Talousarvio sisältää kaksi rahoituskomponenttia: strateginen erillisrahoitus ja strateginen kehitysrahoitus. Rahoituskomponenttien käytöstä päättää kaupunginhallitus.

Strategisella erillisrahoituksella rahoitetaan kolmea Lappeenranta 2033 strategian mukaista erillisohjelmaa. Jokaisella erillisohjelmalla on ohjelmajohtaja. Kaupunginjohtajalla on oikeus osoittaa kyseisistä määrärahoista enintään 100.000 euroa ja ohjelmajohtajalla enintään 50.000 euroa strategisiin hankkeisiin ja kehittämistoimenpiteisiin.

Strategisella kehitysrahoituksella tarkoitetaan toimialojen sisäistä kehitystoimintaa tuottavuuden kasvattamiseksi ja palveluiden laadun parantamiseksi. Kehitysrahoituksella rahoitettavat menot ovat pääosin luonteeltaan kertaluonteisia.

Toimialajohtajalla on oikeus esittää kaupunginjohtajalle enintään 100.000 euron hanke tai kehitystoimenpide strategiseen kehitysrahoitukseen tai strategiseen erillisrahoitukseen. Tätä suuremmat hankkeet esittää lautakunta kaupunginhallitukselle.

Strateginen rahoitus ei koske maakunnallista palvelutoimintaa.

1.4 Muut kuin talonrakennusinvestoinnit, näihin liittyvät poistot sekä niiden suhde toimialojen kehyksiin

Lautakuntia sitova kehys on tilikauden tulos, joka sisältää toimintakatteen ja poistot. Lautakunnan tulee huomioida, että sen on pystyttävä kattamaan investoinneista aiheutuvat poistot suunnitelmavuosien mukaisista talouskehyksistä. Lisäksi suunnitelmakaudella tulee huomioida, että seuraavan suunnitelmakauden kehyksissä poistotasoa ei tule kasvamaan. Investointeihin liittyviin

päätöksiin täytyy aina sisällyttää konsernihallinnon lausunto investoinnin talousvaikutuksista.

Lautakunta päättää investoinneista suunnitelmavuosien tilikauden tuloksesta koostuvan raamin sallimissa rajoissa. Investointiosassa on esitetty suunnitelma investointeihin käytettävästä rahamäärästä. Se ei ole lautakuntia sitova.

Kaupungingeodeetti päättää enintään 120.000 euron arvoisesta kiinteän omaisuuden hankinnasta pientonttien hankintaan varatun määrärahan puitteissa. Kaupunginhallitus päättää muista investoinneista, joista ei kirjata suunnitelman mukaisia poistoja.

Kaikki yhdyskuntatekniikkaan liittyvät investoinnit ja näihin liittyvät poistot tulee sisällyttää elinvoiman ja kaupunkikehityksen toimialan alaisille kustannuspaikoille.

Mikäli hulevesiverkoston osto Lappeenrannan Energiaverkot Oy:ltä toteutuu, vastaa kaupunkikehityslautakunta myös hulevesiverkoston tehtävistä investoinneista. Kaupunkikehityksen kehyksessä on huomioitu, että hulevesiverkoston voidaan tehdä vuosittain yhden miljoonan euron investoinnit. Sähkö-, lämpö-, vesi- ja jätevesi-investoinnit poistoiheen ovat jatkossakin osa Lappeenrannan Energia -konsernin talousarviota.

Kaikki liikuntapaikkarakentamiseen liittyvät investoinnit, jotka eivät ole talonrakennusta, ja näihin liittyvät poistot tulee sisällyttää liikuntatoimen alaisille kustannuspaikoille.

Kone- ja kalustohankinnoista päättää lautakunta. Kaikki kyseiset investoinnit ja näihin liittyvät poistot tulee sisällyttää toimialan alaisille kustannuspaikoille.

Kaikki ensikertaisen varustamisen investoinnit ja näihin liittyvät poistot tulee sisällyttää rakennusta käyttävän toimialan alaisille kustannuspaikoille. Ensikertaisen varustamisen yhteydessä hankittavia kertakäyttöisiä tai nopeasti kuluvia tavaroita ei voi käsitellä investointimenona, vaan toimialan on varattava käyttötalouden kehyksestään määräraha näille hankinnoille.

Alle 10.000 euron yksittäinen hankinta on aina käyttötalouteen kirjattava meno.

Investointeihin liittyvien lainojen korot katetaan rahoitusosasta.

1.5 Määrärahojen käyttäminen talousarvio- ja suunnitelmavuosina 2019–2021 ja vuoden 2018 alitusten tai ylitysten kattaminen

Toimialojen tulee tuoda viimeistään huhtikuun valtuuston kokoukseen esitys vuoden 2018 tilinpäätökseen kirjautuneen määrärahaylityksen kattamisesta tai määrärahan alituksen käyttämisestä vuosina 2019–2021.

Määrärahaylitys tulee kattaa seuraavina vuosina perusrahoituksen kehyksestä. Määräraha-alituksen voi käyttää seuraavana vuonna perusrahoituksessa kertaluonteisiin menoeriin.

Toimialojen tulee puolivuosisikatsauksen antamisen yhteydessä tehdä toteutumisenuste vuosille 2019–2021 ja tehdä päätös niistä toiminnallisista muutoksista, joilla valtuuston päättämään talousarvioon päästään. Lisämäärärahoja ei myönnetä. Jos talousseurannan perusteella on ilmeistä, että kehystä uhkaavan ylityksen kattamiseksi ei ole ryhdytty riittäviin toimenpiteisiin, kaupunginhallitus päättää tasapainotustoimenpiteistä, jotka lautakunnan tulee panna täytäntöön

1.6 Maksujen ja taksojen tarkistaminen

Kukin toimiala päättää omista maksuistaan ja taksoistaan parhaaksi näkemälleen tavalla.

1.7 Avustukset

Kaupunginhallitus on päättänyt 5.11.2018, § 458 avustusjärjestelmän uudistamisesta. Uudet käytännöt tulevat voimaan vuoden 2019 alusta. Kaupunki myöntää edelleen avustuksia

- asukas-, kylä- ja kotiseutuyhdistystoimintaan
- sosiaali- ja terveysjärjestöjen toimintaan
- kulttuuri-, taide- ja perinnetoimintaan
- nuorisojärjestöjen toimintaan
- erityisliikuntatoimintaan

Asukas-, kylä- ja kotiseutuyhdistysten avustukset myönnetään toiminnan laajuutta kuvaavan portaikon mukaisesti. Tapahtuma-avustuksista luovutaan ja tapahtumatoiminnan tukemista jatketaan erikseen määriteltävin kumppa-

nuussopimuksin. Pelastustoiminnan avustuspääräraha on siirretty kaupungin pelastustoimen maksuosuuden kustannuspaikalle ja avustusten myöntämisestä tehdään erillinen sopimus pelastuslaitoksen kanssa.

Sosiaali- ja terveysjärjestöavustusten kumppanuustoimijoilta ei edellytetä enää hakumenettelyä, vaan avustuspääräraha sovitaan erikseen vuosittain käytävissä neuvotteluissa. Sosiaali- ja terveysjärjestöjen toiminta-avustusten ja perintökaaren avustusten jakamista jatketaan edelleen ja kaupunginhallitus päättää vuosittain jaettavat avustukset. Mannerheimin lastensuojeluliiton kumppanuussopimus siirretään hallinnoitavaksi lasten ja nuorten lautakunnan alaisuuteen suoraan hyvinvointi- ja sivistystoimialan budjettiin. Vähäraaisten lapsiperheiden harrastusavustuksen maksamista jatketaan.

Kulttuuri-, taide- ja perinnetoimintaan sekä erityisliikuntatoimintaan myönnetään avustuksia kulttuuri- ja liikuntalautakunnan päättämien jakosääntöjen mukaisesti. Nuorisojärjestöjen toimintaan myönnetään avustuksia lasten ja nuorten lautakunnan päättämien jakosääntöjen mukaisesti.

1.8 IT-hankinnat ja – sopimukset

Kaupungin yhteisten tietojärjestelmien hankinnat ja sopimusten uusinnat käsitellään konsernipalvelujen ohjausryhmässä, toimialajärjestelmien ja Lappeenrannan Toimitilat Oy:n hankinnat ja sopimusten uusinnat toimialojen yhteisessä ohjausryhmässä.

Toimialat ja Lappeenrannan Toimitilat Oy eivät saa uusia tietotekniikkaan liittyviä sopimuksia ilman asianmukaisen ohjausryhmän lupaa. Konserniyhtiöiden on tuotava merkittävät ICT-hankinnat käsiteltäväksi omistajaohjausryhmään päällekkäisten järjestelmähankintojen välttämiseksi.

Tietohallintopäälliköllä on oikeus päättää keskitetyn ICT-budjetin hankinnoista, joiden arvo on alle 30 000 euroa, tätä suuremmat päättää rahoitusjohtaja em. ohjausryhmää kuultuaan keskitetyn ICT-budjetin sallimissa rajoissa. Toimialajohtajalla on em. ohjausryhmää kuultuaan oikeus päättää toimialajärjestelmien hankinnoista, kun hankinta rahoitetaan kokonaisuudessaan toimialan kehyksestä.

1.9 Arvonlisävero

Määrärahat ovat sekä käyttötalous- että investointiosassa arvonlisäverottomia.

1.10 Sisäiset erät

Toimialojen toimintatulot ja -menot sisältävät sekä ulkoiset että sisäiset erät.

2. HALLITUKSEN JA LAUTAKUNTIEN ERITYISKYSYMYKSET

2.1 Kaupunginhallitus

Lappeenrannan kaupungin ja Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden välinen palvelusopimus

Eksoten maksuosuus vuonna 2019 on 249.116.750 euroa. Maksuosuus sisältää palkankorotukset ja lomarahaleikkauksen poistumisesta johtuvan lomapalkkavelan muutoksen.

Etelä-Karjalan liiton maksuosuus

Etelä-Karjalan liiton maksuosuus ilman allergia- ja ympäristöinstituutin toiminta-avustusta on 1.267.000 euroa. Etelä-Karjalan liitto voi käyttää taseeseen kertynyttä ylijäämää, mikäli maksuosuudet eivät täysin kata toimintamenoja.

Lentoliikenteen tukeminen

Saimaan lentoasema säätiölle varataan 500.000 euroa lentoliikenteen ja lentokenttätoiminnan turvaamiseen. Vuodelta 2018 käyttämättä jäävä osuus lisätään käytettävissä olevaan määrärahaan.

Kehittämismäärärahavaraukset

Elinkeinopoliittisia kehittämistoimenpiteitä varten on talousarviossa 1.000.000 euron määrärahavaraus, jonka käyttämisestä päättää kaupunginhallitus. Kaupunginhallitukselle esitettävän käyttökohteen tulee edistää selkeästi työpaikkojen määrän kasvua ja menon tulee olla kertaluonteinen.

Kaupunginjohtajalla on oikeus päättää yhteisten palvelujen määrärahakehkeyksen puitteissa, kehittämismäärärahavaraukseen lukuun ottamatta, enintään 100.000 euron hankkeeseen osallistumisesta.

Lappeenranta 370 vuotta

Lappeenranta viettää 370-vuotisjuhlavuottaan vuonna 2019. Samana vuonna myös teatteri juhlii 70 ja orkesteri 110 vuottaan.

370 vuotta juhlistetaan koko vuoden aikana kaupungin järjestämien tapahtumien ja kaupungin muun toiminnan yhteydessä. Varsinaisesti juhlavuotta juhlietaan syyskuussa järjestettävään juhlavuoden tapahtumaviikon aikana. Tapahumaviikko suunnitellaan ja toteutetaan vahvassa yhteistyössä kaupungin eri yhteistyökumppaneiden kanssa. Juhlavuodelle varataan yhteisten palveluiden kehiksestä 75.000 euroa ja strategisesta rahoituksesta 230.000 euroa.

2.2 Lasten ja nuorten lautakunta

Lasten ja nuorten palvelujen kehys sisältää määrärahan lasten itsenäisyyspäiväjuhlan järjestämiseen.

Lasten ja nuorten palvelujen kehiksessä on määräraha nuorisovaltuuston sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen monialaisen yhteistyön toimintamenoihin.

Lasten ja nuorten lautakunta voi päättää kohdentaa vuodelta 2018 käyttämättä jäänyttä määrärahaa varhaiskasvatukseen varahenkilöiden lisäämiseen sekä resurssien lisäämiseen erityistä hoitoa ja kasvatusta tarvitseville lapsille, joilla on vakavia psykososiaalisia pulmia. Heille järjestetään psykiatrista kuntoutusta, toimintaterapiaa tai muita lasten tarvitsemia sosiaali- ja terveystieteiden palveluja varhaiskasvatuksen ohella. Kyseessä ei ole kertaluonteinen menoerä. Varhaiskasvatuksen kysyntä saattaa kuitenkin vähentyä ikäluokkien pienenemisen vuoksi, mikä mahdollistaisi toiminnan järjestämisen jatkossa nykyisellä kehiksellä. Kysynnän muutosta seurataan seuraavien vuosien talousarviovalmistelun yhteydessä.

2.3 Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

Liikuntapalveluiden vuoden 2019 kehukseen on lisätty Kalevan Kisojen tulospalvelujärjestelmien ja viestintäyhteyksien toteutukseen 62.000 euroa. Muut kisojen järjestelyistä kaupungille aiheutuvat kulut katetaan liikuntapalvelujen perusrahoituksesta.

2.4 Kaupunkikehityslautakunta

Elinkeinopoliittiset investointihankkeet

Investointiosassa on 1.000.000 euron vuotuinen määräraha elinkeinopoliittisia investointihankkeita varten. Kaupunkikehityslautakunta päättää investointimäärärahan käytöstä. Määrärahan käytöstä laaditaan kaupunkikehityslautakunnalle 5–7 vuotta kattava suunnitelma tammikuun loppuun mennessä, jossa keskimääräinen vuotuinen investointimäärä on enintään kehuksen mukainen. Vuotuinen käyttö voi siten poiketa kehuksesta. Suunnitelmassa tulee varata rahoitus kaksoisraiteen melusuojauksesta kaupungille aiheutuviin kustannuksiin ja Rapasaaren satamalaiturien kunnostukseen.

Omaisuuksien myynti

Kaupungin tilakeskuksen taseyksiköllä olevan omaisuuden myyntiä, siltä osin kun valtuusto on siirtänyt rakennukset myytävien salkkuun, hoitaa realisointityöryhmä. Realisointityöryhmässä on viranhaltijoita kaupungin eri toimialoilta. Ryhmässä on jäsenet myös Lappeenrannan Toimitilat Oy:stä ja Lappeenrannan Asuntopalvelu Oy:stä.

Hulevesien hallinta

Talousarvio on laadittu olettaen, että valmisteilla oleva hulevesiverkoston ja vesihuoltoverkoston osien kauppa kaupungin ja Lappeenrannan Energiaverkot Oy:n (LEV) välillä toteutuu vuoden 2019 alusta lukien. Kirjanpidollinen myyntivoitto ei sisälly talousarvioon.

Kaupunkikehityksen kehukseen lisätään vuosille 2019–2020 huleveden hallinnan käyttötalouden menoihin 120.000 euroa ja vuodesta 2021 alkaen 70.000 euroa. Vuosien 2019–2020 määräraha sisältää rahoituksen hulevesisuunnitelman laatimiseen.

Kehyksessä on huomioitu hulevesien hallintaan tehtävien noin 1.000.000 euron vuotuisen investointien aiheuttamat poistot. Hulevesiverkoston investoinnit poistetaan 30 vuoden tasapoistoilla.

Maankäyttösopimukset

Kaupunginhallitus hyväksyy maankäyttösopimukset kaupunkikehityslautakunnan esityksestä. Kaupungin maankäyttösopimuksella saamaa korvausta tuloutetaan sitä mukaa, kun sopimuksen mukaiset kaupungin vastuulle tulevat investoinnit toteutuvat. Korvaus tuloutetaan kohtaan kiinteistöjen myynti, maankäyttösopimukset. Korvausta ei voi käyttää muiden kuin sopimuksessa määriteltyjen menojen kattamiseen.

Talousarviossa oleva yhdyskuntatekniikan investointimääräraha ei sisällä maankäyttösopimusten perusteella tehtäviä investointeja. Investointiosan ja käyttötalouden nettovaikutukseltaan neutraalit määrärahamuutokset tehdään konsernihallinnossa tässä määritellyllä valtuutuksella ilman valtuuston erillistä päätöstä. Samassa yhteydessä tarkistetaan maankäyttösopimuksella katettavan investoinnin vaikutus suunnitelman mukaisiin poistoihin.

2.5 Tilakeskus ja sisäiset vuokrat

Toimitilojen yhtiöittämistä koskeva järjestely on toistaiseksi purettu kaupungin oman palvelutuotannon käytössä olevien rakennusten osalta. Näiden rakennusten vuokraaminen, yllä- ja kunnossapito sekä investoinnit tehdään kaupungin lukuun tilakeskuksen taseyksikköön. Tilakeskuksesta vastaa kaupunkikehityslautakunta. Operatiivisesta toiminnasta vastaa Lappeenrannan Toimitilat Oy, jonka tulee huolehtia kaupungin rakennusomaisuuden hallinnasta samalla huolellisuudella kuin omistajan velvollisuutena on.

Yritystila Oy:lle edelleen vuokrattaviksi siirrettyjen toimitilojen osalta on tehty vuokrasopimukset, joissa on sovittu vastuista ja vuokran määrästä osapuolten kesken.

Siltä osin kuin peruskorjausvastike ei kata rakennusten poistoja (muut kuin salkuissa A ja B olevat rakennukset), katetaan taseyksikköön syntyvä alijäämä kaupungin vuosikatteesta.

Investointien vaikutus vuokriin

Useita kohteita tulee peruskorjauskään valtuustokauden aikana. Uudisrakennusten tilavuokrat ovat väistämättä korkeammat kuin nykyisten. Tilojen tehokkaaseen käyttöön ohjaamiseksi on tärkeää erottaa toisistaan uusien tilojen vaatima korkeampi vuokra ja mahdollisesti samaan aikaan tehty toiminnan laajennus.

Suunnitelmavuosien talouskehyksiin on varattu keskitetty määräraha, josta kohdennetaan toimialojen kehyksiin uusia vuokria varten rahoitus nykyisen laajuuselle toiminnalle. Jos toimiala haluaa laajentaa toimintaansa, vuokra täytyy tältä osin kattaa perusrahoituksesta.

Tilojen muutosta aiheutuvat kulut

Kun käyttäjä muuttaa uusiin tiloihin tai väistötiloihin, vastaa käyttäjä tilojensa varustelukuluista kehyksensä puitteissa. Jos entisistä tiloista siirrettäviä kalusteita ja muita varusteita on puhdistettava entisen tilan sisäilmaongelman vuoksi, vastaa tilakeskus käyttökelpoisen materiaalin puhdistuskuluista. Uudisrakennusten ja laajojen peruskorjausten ensikertaiseen varustamiseen on erillinen määrärahavaraus, joka kohdennetaan käyttäjän kehykseen poistobudjetin lisäyksenä.

Muuttokuljetusten kustannuksista vastaa käyttäjä, ellei käyttäjän maksamaan vuokraan ole sisällytetty nämä kulut sisältäviä käyttäjäpalveluita.

Sisäisten vuokrien uudistaminen

Sisäisten vuokrien määräytymisperusteet tulee uudistaa vuoden 2019 aikana siten, että uusin perustein määritellyt vuokrat vuodelle 2020 ovat käytettävissä elokuun 2019 loppuun mennessä. Sisäiset vuokrat tulee esittää määritettäväksi siten, että ne kattavat rakennusten todelliset ylläpito- ja korjauskustannukset sekä suunnitelman mukaiset poistot. Valmistelusta vastaa Lato Oy, joka kutsuu työryhmään edustuksen konsernihallinnosta. Vuokrien määräytymisperusteet vahvistaa kaupunginhallitus.

Vuokrien määräytymisperusteiden uudistaminen ei lisää tai vähennä toimialojen muita resursseja. Mikäli vuokran määräytymisperusteiden muutoksista ai-

heutuu toimialoille vuokramuutoksia, lisätään kehyksiin automaattisesti vastaava määräraha tai vuokratason laskiessa määräraha leikataan pois, jolloin järjestely on vuokralaisen budjetin näkökulmasta neutraali.

3. RAHOITUS

3.1 Lainojen ottaminen

Kaupunginjohtaja oikeutetaan päätöksellään rahoitusjohtajan esityksestä otamaan pitkäaikaista tai tilapäistä lainaa rahoitustilanteen edellyttämässä määrin siten, että kaupungin nettovelkaantumisen vuonna 2019 on enintään 35 miljoonaa euroa.

Kaupunginjohtaja voi päättää kaupungin lainakannan hoidon edellyttämistä toimenpiteistä mukaan lukien johdannaissopimusten tekeminen ja muut mahdolliset suojaustoimenpiteet.

Kaupungilla on käytössä konsernitiilijärjestelmä, jonka puitteissa on konsernitiililimiitti lyhyen aikavälin kassanhallintaa varten. Limiitin jakautumisesta konsernin sisällä päättää kaupunginjohtaja.

3.2 Lainananto

Kaupunginhallitus päättää pitkäaikaisten lainojen myöntämisestä.

Kaupunginjohtaja voi päättää alle miljoonan euron suuruisten lainojen myöntämisestä konsernissa toimiville yhtiöille enintään viiden vuoden ajaksi, jos järjestely on taloudellisesti perusteltu ja vähentää rahoituskuluja konsernitasolla.

3.3 Leasingrahoitus

Kaupunginjohtaja voi päättää leasing-sopimuksista, joiden hoitoon tarvittu määräraha ovat toimialojen kehyksissä. Alle 100.000 euron suuriset uudet leasing-sopimukset voi päättää rahoitusjohtaja.

Vaihtovuokralaitteita koskevat leasing-sopimukset hyväksyy rahoitusjohtaja.

Leasing-rahoitusvaihtoehtoa harkitessa tulee kiinnittää huomiota siihen, ettei kaupungin intressissä ole lunastaa vuokratilaa. Leasinghankintapäätök-

siin täytyy aina sisällyttää konsernihallinnon lausunto leasingrahoituksen talousvaikutuksista.

Kaupunginhallitus voi päättää käyttöomaisuuden myynnistä ja takaisinvuokrauksesta, mikäli se on kaupungin kokonaisedun mukaista.

4. INVESTOINNIT

4.1 Maanhankinta

Maanhankinta luo edellytykset kaavoitukselle, tontti- ja asuntotuotannolle sekä elinkeinopolitiikalle. Kaupunginhallituksella on oikeus tehdä kaupunkikehityslautakunnan esityksestä maanhankintaa enintään 5 miljoonalla eurolla vuoden 2019 aikana. Tästä summasta on arvioon perustuen huomioitu 1 miljoona euroa investointiosassa ja rahoituslaskelmassa. Hankintaesitykseen tulee aina sisällyttää selvitys taloudellisista perusteista omaisuuserän hankkimiseksi.

Maanhankinnan edellytyksenä on, että ostettava kiinteistö ei aiheuta kaupungille poistonalaisia kustannuksia ja että riski hankittavan maan arvon alenemiselle on kaupungin näkökulmasta erittäin vähäinen. Jos kaikki edellä mainitut ehdot eivät täyty, tulee hankinta tuoda erikseen valtuuston päätettäväksi.

4.2 Talonrakennuksen pienet investointihankkeet

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 9.12.2013 päättänyt niistä kiinteistöistä, jotka on tarkoitus pitkällä tähtäimellä säilyttää osana kaupungin palvelutuotantoa, jatkaa rakennushistoriallisesti merkittävän kiinteistön vuokraamista ulkoisille tahoille tai jalostaa kiinteistö uuteen käyttöön osaksi palvelutuotantoa. (Tilasalkut A ja B)

Talonrakennuksen pieniin investointihankkeisiin on määrärahavaraus investointiosassa. Tätä voidaan käyttää vain edellä mainittujen kohteiden arvoa säilyttäviin kunnossapitoinvestointeihin, joilla varmistetaan se, ettei rakennuksiin synny uutta korjausvelkaa. Lappeenrannan Toimitilat Oy laatii toimialoja ja konsernihallintoa kuultuaan pieninvestointien käyttösuunnitelman kaupunkikehityslautakunnan vahvistettavaksi.

Jos muihin kuin perusparannettaviin tai tilasalkkuihin A ja B kuuluviin tiloihin tulee laajempia korjaustarpeita, tulee Lappeenrannan toimitilat -konsernin ja

tiloissa vuokralla olevan toimialan viiveettä järjestää tiloissa oleva toiminta muihin tiloihin tai tehdä asiasta päättävälle toimielimelle esitys kyseisen palvelutuotannon lopettamisesta.

4.3 Rakennushistoriallisesti arvokkaat rakennukset

Kaupungin palvelutuotannossa on koko joukko rakennushistoriallisesti merkittäviä rakennuksia. Palveluverkkojen ja palvelutuotannon prosessien muuttuessa osa näistä rakennuksista voi vapautua palvelutuotannosta muun muassa tilan käytön tehokkuutta haettaessa. Useimmiten palvelutuotannosta vapautuville rakennuksille tulee löytää uusi käyttötarkoitus, jotta niiden säilyminen tuleville sukupolville turvataan.

Rakennushistoriallisesti merkittävien rakennusten kehittämismahdollisuuksien ja kehittämiseen liittyvien rajoitteiden selvittämiseksi on perustettu realisointiryhmä, joka voi asiaan liittyen tilata pieniä selvityksiä enintään 100.000 eurolla, joka katetaan toimintavarauksesta. Tavoitteena on linjata muun muassa kaavoituksen ja suojelun huomioon ottaminen rakennusten kehittämisessä. Tavoitteena on myös hakea mahdollisuuksia eri puolella kaupunkia sijaitsevien erityyppisten rakennusten toteuttamisratkaisuksi. Yksi toteuttamisratkaisu voi olla rakennuksen myyminen. Ennen kohteiden myymistä rakennusten kaavoitustilanne tulee tarkistaa yhteistyössä kaupunkisuunnittelun kanssa ja kaavat tulee tarvittaessa päivittää.

4.4 Monitoimiareena ja sisäliikuntahalli

Kaupunginvaltuusto päätti 29.10.2018, että monitoimiareena-hankkeen ja sisäliikuntahalli-hankkeen jatkovalmistelu annetaan kaupunginhallituksen asetaman toimitilatoimikunnan tehtäväksi yhdessä konsernihallinnon kanssa. Jatkovalmistelussa tulee ensin selvittää avoimella haulla ulkopuolisten tahojen kiinnostus monitoimiareena-hankkeen toteuttamiseen yhteistyössä Lappeenranta-konsernin kanssa joko VE1:n mukaan Lappeenkadun päälle tai VE2:n mukaan Kisapuistoon ja pidetään nykyjäähallin peruskorjaus/korjaaminen yhtenä vaihtoehtona.

Yhteistyökumppaneiksi ilmoittautuneiden tahojen kanssa käydyissä neuvotteluissa saatu kokonaistaloudellisesti edullisin lopputulos Lappeenranta-konsernille ja sen perusteella laadittu ehdotus hankkeen toteuttamistavasta, toteuttamisaikataulusta, kokonaiskustannusarviosta, rahoittamistavasta sekä selvi-

tys käyttökustannusten nousun rahoittamisesta eri vaihtoehtoissa ja vaikutuksista kaupungin talousarvioon tulee saattaa kaupunginhallituksen käsiteltäväksi ja hanke-asia kokonaisuudessaan sen jälkeen kaupunginvaltuuston päätettäväksi.

Kaupunginvaltuusto antaa toimitilatoimikunnan tehtäväksi valmistella samanaikaisesti monitoimiareenan jatkovalmistelun kanssa sisäliikuntahallin toteuttamis- ja rahoittamisselvityksen. Sisäliikuntahallin toteuttamisesta päättää kaupunginvaltuusto.

Selvitystyön on arvioitu kestävän vähintään puoli vuotta, joten investointiosaan aiemmin esitettyihin määrärahoihin ei tässä vaiheessa ole tehty muutoksia. Talousarviota muutetaan, kun selvitykset on tehty ja kaupunginvaltuusto on päättänyt toteutuksesta ja aikataulusta.

5. KAUPUNKIYHTIÖT

Konserniyhtiöitä kehoitetaan tarkastelemaan mahdollisuuksia myös toimitilojen vähentämiseen taikka yhdistämiseen säästöjen aikaansaamiseksi. Konserniyhtiöiden tulee ennen uuden toimitilan vuokraamista varmistaa omistajaohjaajalta, ettei konsernilla ole tarjota sopivia toimitiloja käyttöön.

Lappeenrannan Energia –konsernin vuotuisen investointitason tulee alentua noin 1.000.000 eurolla vuonna 2018 voimassa olleeseen investointisuunnitelmaan nähden, koska hulevesiverkostoon tehtävät investoinnit siirtyvät kaupungin vastuulle vuoden 2019 alusta lukien.

HENKILÖSTÖPOLITIikka VUONNA 2019

Työstään innostunut, motivoitunut ja osaava henkilöstö on laadukkaiden ja tehokkaasti tuotettujen palvelujen paras tae.

Henkilöstö on avainasemassa strategisten tavoitteiden toteuttamisessa. Toimintaympäristön muutokset edellyttävät uuden oppimista ja toimintatapojen kehittämistä kaikilla organisaatiotasolla. Hyvinvoivat työntekijät kokevat työn iloa ja imua, joka heijastuu myös asiakkaisiin ja kuntalaisiin. Tätä edistää kannustava ja ratkaisukeskeinen johtaminen, hyvä työympäristö ja nykyaikaiset henkilöstöpalvelut.

Vuonna 2019 panostetaan työnantajabrändin kehittämiseen, henkilöstösuunnitteluun, osaamisen varmistamiseen ja HR-prosessien virtaviivaistamiseen. Painopistealueina ovat myös henkilöstön hyvinvointi ja työkyvyttömyystilanteiden ennaltaehkäisy. Henkilöstöetuuksien rinnalle kehitetään uusia tuotteita Greenreality-hengessä.

Esimies- ja johtamistyön tukena on laaja-alainen valmennusohjelma.

Mahdolliset talouden tasapainottamiseen tähtäävät toimenpiteet toteutetaan yhteistyössä toimialojen ja henkilöstön kanssa.

Henkilöstöpoliittiset linjaukset huomioidaan myös kaupungin omistajaohjauksessa.

Henkilöstön rekrytointi ja henkilöstöressurssien käyttö

Henkilöstöhankinnassa huomioidaan kaupunkistrategian linjaukset. Rekrytoitava henkilöstö määritellään kunkin toimialan henkilöstösuunnitelmassa. Lähtökohta on, että henkilöstöä rekrytoidaan vain tehtäviin, jotka liittyvät välittömään palvelutuotantoon.

Valtuudet vakinaisen henkilöstön rekrytointiin on määritelty toimintasäännöissä.

Määräaikaisen henkilöstön rekrytointi on mahdollista toimialalle varattujen nettomäärärahojen (toimintakate) puitteissa.

Toimialojen on pysyttävä talousarviokehityksessään. Tämä on edellytyksenä sille, ettei vuonna 2019 irtisanota eikä lomauteta henkilöstöä.

Henkilöstön lomauttaminen taloudellisilla ja tuotannollisilla perusteilla on mahdollista lautakunnan esityksestä ja kaupunginhallituksen erillisellä luvalla tilanteissa, jossa toimiala ei muuten pääse talousarviokehitykseensä.

Osaamisen varmistaminen

Henkilöstön osaamista kehitetään kaupungin strategian ja palvelutarpeiden pohjalta sekä muutostilanteisiin varautuen.

Koko organisaatiota koskevaan ja keskitetysti hankittavaan henkilöstökoulutukseen on vuonna 2019 varattu 70 000 euroa. Tämä määräraha käytetään ensisijaisesti esimiestyön ja muutosjohtamisen tukemiseen.

Toimialat varaavat edellä kerrotun lisäksi talousarviohinsa määrärahaa oman alansa erityiskoulutuksiin.

Henkilöstön hyvinvointi

Suurin panostus henkilöstön hyvinvointiin vuonna 2019 on työhyvinvointikoordinaattorin rekrytoiminen määräaikaiseen työsuhteeseen strategiarahoituksen turvin.

Työhyvinvointia tuetaan edistämällä henkilöstön työmatkaliikuntaa sekä muuta omaehtoista liikkumista. Lappeenrannalla on käytössään sähköinen liikunta- ja kulttuuriseteli, E-passi, jonka arvo vuonna 2019 on 100 euroa. Etuuden toteuttamiseen varataan 165 000 euroa.

Vuonna 2019 selvitetään mahdollisuudet tukea henkilöstön hyvinvointia uudella Greenreality-tuotteella.

Alkuvuodesta 2019 toteutetaan koko organisaation kattava henkilöstökysely.

Työajan joustot ja vuorotteluvapaamahdollisuuksien käyttö

Vuorotteluvapaa, etätyö ja muut työajan joustot ovat mahdollisia työnantajan harkintaan perustuen.

Palkkapolitiikka vuonna 2019

Tammikuussa 2019 maksetaan kunta-alan neuvottelutuloksen mukainen tuloksellisuuteen perustuva kertaerä, jonka suuruus on keskimäärin 260 euroa henkilöä kohden.

Kaikilla sopimusaloilla jaetaan 1.1.2019 lukien paikallinen järjestelyerä. Järjestelyerät käytetään paikallisten palkkausepäkohtien korjaamiseen sekä sopimusalakoh- taisten palkkamallien edelleen kehittämiseen. Järjestelyerän suuruus on keskimää- rin 1,2 %.

1.4.2019 maksetaan yleiskorotus, jonka suuruus on keskimäärin 1 %.

Muut palkkaus- ja palkitsemisjärjestelmien kehittämistoimenpiteet ovat mahdolli- sia toimialakohtaisten taloudellisten realiteettien puitteissa.

ARVIO TOIMINNAN MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ

Lappeenrannan kaupungin riskienhallintaohjelman mukaan riskienhallinnan päämääränä on kaupunkikonsernin omaisuuden ja tavoitteellisen toiminnan turvaaminen tapahtumilta, joissa niitä voisi kohdata huomattava menetys tai tavoitteiden taikka lakisääteisten velvoitteiden saavuttamisen estyminen kuitenkin niin, että vahinkojen haittavaikutusten torjunnasta ja riskienhallinnasta aiheutuvien kustannusten summa minimoituu.

Toimialat tarkastelevat osaltaan riskikartoitusta, joka on hyväksytty kaupungin johdoryhmässä keväällä 2016. Merkittävimpinä epävarmuustekijöinä riskikartoituksessa nostettiin esiin vireillä oleva sote- ja maakuntauudistus, työllisyyden kehitys ja sisäilmaongelmat.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista esitetään kaupungin riskiluokituksen mukaisesti:

Rahoitusriskit

Kaupungin rahoitusriskit jakautuvat likviditeettiriskiin, luottoriskiin ja markkinariskiin. Rahoitusriskien hallinnalla tähdätään ennen kaikkea oleellisten riskien tunnistamiseen, riskirajojen määrittelyyn sekä ennakoitavuuden parantamiseen. Tavoitteena on taloudellisen tuloksen heilahtelujen vähentäminen sekä pitkällä aikavälillä kaupungin rahoituksellisen tuloksen optimointi.

Likviditeettiriski

Maksuvalmiusriskiä hallitaan perusteellisella maksuvalmiussuunnittelulla ja kassan optimoinnilla. Lyhytaikaiseen rahoitukseen kaupungilla on käytössään konsernitilien luottolimiitit sekä kuntatodistusohjelma. Kuntatodistusmarkkinoiden sulkeutumiseen on varauduttu laatimalla erillinen toimintasuunnitelma. Jälleenrahoitusriskiä hallitaan hajauttamalla kaupungin lainojen maturiteetteja sekä hyödyntämällä monipuolisesti eri rahoituslähteitä.

Luottoriski

Suurimmat luottoriskit kohdistuvat lähinnä kaupungin myöntämiin takauksiin ja antolainasaamisiin, joista lähes kaikki ovat omilta tytäryhtiöiltä. Nämä harjoittavat liiketoimintaa ja ovat alttiina normaaleille markkinatalouden riskeille. Saamisiin ja takauksiin liittyviä merkittäviä riskejä ei ole näköpiirissä. Kaupunkikonsernin velkaantuminen tulee kuitenkin todennäköisesti nostamaan takausten määrää merkittävästi jo kuluvaan valtuustokauden aikana.

Markkinariski

Kaupunki suojautuu korkovirtariskiltä hajauttamalla lainasalkkua eri maturiteetteihin sekä säätelemällä kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten lainojen suhdetta salkussa. Lainasalkkua suojataan myös koronvaihtosopimuksilla muuttamalla vaihtuvaa korkoa kiinteäksi koroksi. Kuten lainat, myös koronvaihtosopimukset hajautetaan eri ajankohtiin ja maturiteetteihin. Johdannaisia käytetään ainoastaan suojaamiseen ja korkovirtariskin hallintaan.

Kassavaroja ei sijoiteta osakkeisiin tai osakerahastoihin. Kaupungin kassanhallinta on järjestetty niin, ettei toimintoihin sitoudu tarpeettomasti pääomaa.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskit liittyvät mm. henkilöihin kohdistuviin riskeihin, omaisuusvahinkoihin, keskeytyksiin, vastuisiin sekä ympäristövahinkoihin ja onnettomuuksiin. Näihin riskeihin on varauduttu vahinko- ja vastuuvakuutuksin. Vapaaehtoisten vahinkovakuutusten osalta kaupungin sopimuskumppani on IF Vahinkovakuutusyhtiö Oy ja lakisääteisen tapaturmavakuutuksen osalta LähiTapiola. Vuosina 2017–2018 ei ole toteutunut merkittäviä korvattavia vahinkoja.

Vuonna 2018 on käynnistetty prosessi vakuutusten kilpailuttamiseksi siten, että uudet vakuutussopimukset saatetaan voimaan vuoden 2019 aikana.

Toimitilan epäkelpoisuudesta aiheutuva riski käyttäjälle

Merkittävä yksittäinen ongelma on lukuisten koulu- ja päiväkotikiinteistöjen huono sisäilma ja kunto. Sisäilmaongelmat aiheuttavat riskejä henkilökunnan terveydelle sekä merkittävällä tavalla kaupungin taloudelliselle kantokyvyllä. Kaupunki on jatkanut ja jatkaa selkeää panostamista sisäilmasta johtuvien ongelmien ratkaisuihin.

Tämä toimintalinja on tuottanut myös tuloksia siten, että uusia isoja sisäilmaongelmakohteita ei vuoden 2018 aikana ole ilmaantunut.

Muut henkilöstöön kohdistuvat riskit

Työturvallisuusriskejä ehkäistään työpaikkojen sekä työsuojeluhenkilöstön kiinteällä yhteistoiminnalla. Sisäilmaongelmien lisäksi ei ole havaittu muita merkittäviä työturvallisuusriskejä.

Kaupunkikonsernin henkilöstöä eläköityy jatkuvasti huomattavan paljon. Vaihtuvuus sinänsä on riski. Osaamista häviää ja toisaalta henkilökunnan määrää pyritään samalla vähentämään. Uusien henkilöiden rekrytoinneissa on onnistuttu, mutta myös epäonnistumisen riski on olemassa. Lähes kaikkiin avoinna oleviin tehtäviin on ollut sopivasti hakijoita.

Henkilöstön hyvinvointia seurataan säännöllisesti työhyvinvointikyselyillä, joiden tuloksissa ei ole ollut nähtävissä merkittäviä muutoksia ja työhyvinvointi on säilynyt hyvällä tasolla, vaikkakin se on hieman laskenut. Sairauspoissaolot ovat alhaisia verrattuna kunta-alaan yleensä.

Omaisuusriskit

Rakentamiseen liittyviä teknisiä riskejä ja toiminnan keskeytysriskejä pienennetään rakentamisen ja suunnittelun ohjauksella sekä suunnitelmallisella rakennusten ylläpidolla ja erilaisilla turva- ja automatiikkajärjestelyillä. Esimerkiksi vesivuotoja on alettu ehkäistä asentamalla vesivuotovahteja. Toiminnan keskeytysriskien minimoimiseksi asennetaan paloilmoitinjärjestelmiä myös rakennuksiin, joihin viranomaisvaatimukset eivät niitä edellytä. Myös keskitetyllä kiinteistövalvonnalla, radontutkimuksilla, rakenteellisilla kuntotutkimuksilla vähennetään riskejä tai ainakin niiden toteutumista pystytään ennakoimaan.

Sisäilmaongelmien lisäksi kaupungin omaisuuteen ei ole kohdistunut merkittäviä vahinkoja.

Sote- ja maakuntauudistus aiheuttaa kaupungille erittäin suuren kiinteistöriskin, sillä lakiluonnoksen mukaan maakunta on velvollinen vuokraamaan kaupungilta rakennuksia vain kolmeksi vuodeksi. Kaupungilla on maakunnallisille toiminnoille vuokrattuna tasearvoltaan erittäin merkittävä kiinteistömassa, josta etenkin sote-

rakennukset voivat jäädä tyhjiilleen. Näiden rakennusten tasearvo vuoden 2022 lopussa on noin 60 miljoonaa.

Toiminnalliset riskit

Palveluiden tuottaminen

Sosiaali- ja terveysalalla Etelä-Karjalassa on jo tehty merkittävä uudistus, kun aikaan on muodostettu Eksote. Kuitenkin jo pitkään vireillä ollut valtakunnallinen sosiaali- ja terveysalan hallintouudistus sekä mahdollinen itsehallintoalueiden muodostaminen aiheuttaa vähintään epävarmuutta monilla aloilla. Vaarana on, että muu kehittämistoiminta hidastuu, kun hallintorakenteista ei ole täyttä varmuutta.

Tietohallinnon toimivuus

ICT-palveluihin kohdistuvia riskejä ovat mm. ulkoiset uhkat kuten verkkohyökkäykset, tietojen kalastelu ja haittaohjelmat sekä sisäisen toiminnan aiheuttamat riskitilanteet. Keskeistä on huolehtia oman henkilöstön hyvän tiedonhallintatavan mukaisista toimintatavoista. Kaupunki toimii tietoturvaliikkeen vuosirutiinin mukaisesti ja tietoturvaan liittyvät ajankohtaisasiat käsitellään neljännesvuosittain konsernipalveluiden ohjausryhmässä. Saimaan talous ja tieto Oy raportoi tietoturvan toteutumisesta puolivuositain kaupungin tietohallinnolle. Tietoturvahkien monipuolistumisen myötä on tärkeää huolehtia avainhenkilöstön riittävästä osaamisesta sekä henkilöstön ajantasaisista ohjeistuksista.

Henkilötietojen tietosuojan varmistamiseksi on toteutettu kehittämishanke. EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen voimaantulon myötä henkilötietojen käsittelyyn liittyviä ohjeistuksia ja sopimuksia on päivitetty ja henkilöstölle on teetetty tietosuojaan hyvään tiedonhallintatapaan liittyvä testi.

Suhdannevaihtelut

Mahdollisuus suhdannevaihteluihin on aina otettava huomioon toiminnan suunnittelussa. Aivan viime aikoina Suomen taloustilanne on kehittynyt suotuisasti ja myös Lappeenrannassa työllisyystilanne on parantunut, mikä kuitenkin ei vielä ole näkynyt verotulojen kasvuna. Samaan aikaan myös Venäjän taloustilanne on kehittynyt jossain määrin suotuisasti, mikä on näkynyt Lappeenrannassa matkus-

tajavirtojen uutena elpymisenä. Maailman taloustilanteessa pakotteineen on kuitenkin useita epävarmuustekijöitä, jotka saattavat aiheuttaa epävarmuutta myös Lappeenrannan seudulle.

Sopimukset

Sopimushallinnan osalta esiintyy vielä kehitettävää. Lappeenrannan kaupunki on aloittanut yhdessä Saimaan talous ja tieto Oy:n, Imatran kaupungin ja Eksoten kanssa kehitysprojektin, joka tähtää työtehtävissä syntyvien asiakirjojen käsitteilyyn sähköisesti niiden koko elinkaaren ajan. Kokonaisvaltaiseksi asian ja asiakirjahallinnan sekä sähköisen arkistoinnin työkaluksi on valittu M-Files. Asianhallinta kokonaisuutena sisältää myös sopimustenhallinnan, johon toimialojen kaikki sopimukset tulee tallentaa sopimusseurannan varmistamiseksi.

Muut riskit

Tieto keskeisistä oikeudenkäynneistä sekä muista mahdollisista oikeudellisista tai viranomaisen toimenpiteisiin liittyvistä riskeistä

Itä-Suomen hovioikeudessa on vireillä riita-asia, jossa Joutsenon ja Luumäen palokunnan sopimuspalkkaiset sammutusmiehet vaativat palkkasaatavia Lappeenrannan kaupungilta. Vaadittujen saatavien yhteismäärä on noin 2,2 miljoonaa euroa. Vaatimukset perustuvat siihen, että työaikaan kuulumaton varallaolo tulisi jälkikäteen katsoa työajaksi ja tältä ajalta tulisi maksaa täysi palkka. Etelä-Karjalan kärjäoikeus antoi asiassa tuomion nro 18/1493 19.2.2018. Kärjäoikeus hylkäsi kantajien kanteen todeten, että kantajien varallaoloaika ei ole pidettävä työaikana. Kantajat valittivat kärjäoikeuden tuomiosta hovioikeuteen. Kaupunki on kiistänyt kantajien muutosvaatimukset sekä määrältään että perusteeltaan ja vaatinut valituksen hylkäämistä kokonaisuudessaan. Lisäksi kaupunki on vastavalituksella vaatinut muutosta kärjäoikeuden tuomioon siltä osin, että hovioikeuden tulisi velvoittaa kantajat maksamaan asiassa kaupungin oikeudenkäyntikulut (kärjäoikeusvaihe 20.600 euroa). Hovioikeuden pääkäsitteily asiassa pidetään alkuvuodesta 2019. Vastaava, mutta vain yhtä palkansaajaa koskeva riita-asia on vireillä työtuomioistuimissa. Työtuomioistuinasiaassa kaupungilta vaadittu saatava on 91.000 euroa. Asia on työtuomioistuimissa kirjallisen valmistelun vaiheessa.

Hallintotuomioistuimissa tällä hetkellä vireillä olevista asioista kaupunkikonsernin näkökulmasta olennainen merkitys on Hyväristönmäen osayleiskaava-asialla, joka on kaupungin valituksen perusteella korkeimman hallinto-oikeuden käsiteltävänä.

Toinen hallintotuomioistuimissa vireillä oleva asia, jolla on kaupunkikonsernin näkökulmasta olennainen merkitys on Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy:n toiminnan verotusta koskeva asia. Asia on Lappeenrannan Toimitilat Oy:n valituksen perusteella korkeimman hallinto-oikeuden käsiteltävänä toiminnan menopuolen osalta ja Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy:n valituksen perusteella Itä-Suomen hallinto-oikeuden käsiteltävänä toiminnan tulopuolen osalta.

Muita merkittäviä oikeudenkäyntejä Lappeenrannan kaupungilla ei ole vireillä. Kaupunki on kantajana ja asianomistajana joissakin tavanomaisissa vahingonkorvaus- ja velkomusjutuissa.

Maankäyttö

Kaupungin maankäytön suunnitteluun liittyvät olennaisena kaavariskit. Yleis- ja asemakaavojen etenemiseen suunnitellussa aikataulussa vaikuttavat merkittävästi mahdolliset valitukset.

Tietoisuus kohteista, joissa on pilaantuneita maa-aineksia, on lisääntynyt viime vuosina johtuen osin parantuneista tutkimusmenetelmistä. Pilaantuneiden maiden aiheuttamaan riskiin varaudutaan tarkoilla ennakkotutkimuksilla, joiden perusteella tehdään puhdistamisen kustannusarvio. Tilinpäätökseen 2017 on tehty varaus maa-alueiden puhdistamiseksi.

TULOSLASKELMAOSA

Miljoonaa euroa	TP 2017	KS 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2019-2021
TOIMINTAKATE	-375,0	-391,5	-401,4	-404,2	-409,5	-1 215,1
Verotulot	293,9	293,3	301,6	309,0	314,8	925,3
Valtionosuudet	105,0	106,7	106,6	110,6	111,0	328,2
Rahoitustuotot ja -kulut	9,2	9,8	8,0	7,9	7,9	23,8
VUOSIKATE	33,2	18,3	14,7	23,3	24,2	62,2
Poistot	-30,8	-22,2	-20,9	-21,3	-19,7	-61,9
TILIKAUDEN TULOS	2,4	-3,8	-6,2	2,1	4,5	0,3

RAHOITUSOSA

Miljoonaa euroa	TP 2017	KS 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2019-2021
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	33,2	18,3	14,7	23,3	24,2	62,2
Tulorahoituksen korjaukset	-2,2	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5	-4,5
Investointien rahavirta						
Investointimenot talousarviossa	-26,6	-34,2	-37,0	-64,3	-51,9	-153,2
<i>Arvio vuodelle 2019 siirtävistä investoinneista</i>		10,5	-10,5			-10,5
<i>Hulevesiverkoston hankinta</i>			-16,4			
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1,0	0,8	0,8	0,8	0,8	2,3
Pysyvien vastaavien myynti	19,1	2,0	2,0	2,0	2,0	6,0
<i>Vesihuoltoverkoston osien myynti</i>			6,5			
Investoinnit, netto	-6,4	-21,0	-54,5	-61,5	-49,1	-165,2
Toiminnan ja investointien rahavirta	24,5	-4,2	-41,3	-39,7	-26,4	-107,5
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	-10,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Antolainasaamisten vähennykset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Pääomalainan palautus (hulevesijärjestely)</i>			9,9			9,9
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	30,0	48,6	83,7	68,8	47,9	200,4
<i>Siirtyvien investointien vaikutus lainoihin</i>		-10,5	10,5			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-32,4	-34,0	-62,7	-29,1	-21,5	-113,3
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-6,6					
Lainakannan muutokset, netto	-8,9	4,1	31,5	39,7	26,4	97,6
Muut maksuvalmiuden muutokset	-5,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vaikutus maksuvalmiuteen	-0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

HYVINVOIVAT ASUKKAAT JA OSALLISUUS

ELINVOIMAINEN KAUPUNKI JA IMAGO

DIGITAALISET PROSESSIT JA MOTIVOITUNUT HENKILÖSTÖ

TALOUS JA RESURSSIT

Elämänlaatusa hyväksi tuntevat

Luottamus kunnan päätöksentekoon

Työssäkäyvien määrän kasvu

Yritysimagon parantuminen

Henkilöstön tyytyväisyys

Asiakkaan palveluun käyttämä aika

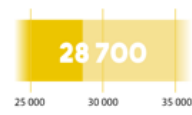

Lainat/asukas

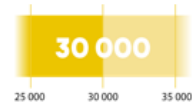

Hukkatyöhön kuluvat htv:t

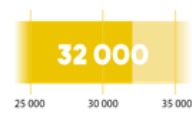
2017

2021

2033

Strategian
päämittarien
kuvaukset
1/2

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.

Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus

Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat		
2017	2021	2033
52,3 %	55 %	60 %
Luottamus kunnan päätöksentekoon		
2017	2021	2033
2,9	3,5	4

Elämänlaatunsa hyväksi tuntevien osuus

Indikaattori ilmaisee elämänlaatunsa hyväksi tuntevien osuuden (%) 20 vuotta täyttäneistä. Lappeenrannan arvo oli 52,3 (2015) ja kokonaan 54,5. Indikaattori on muodostettu kahdeksan kysymyksen pohjalta.

Elämänlaadussa on kyse yksilön arviosta elämästään siinä kulttuuri- ja arvoympäristössä, jossa hän elää ja suhteessa hänen omiin päämääriinsä, odotuksiinsa, arvoihinsa ja muihin hänelle merkityksellisiin asioihin.

Tietolähde: Sotkanet

Elinvoimainen kaupunki ja imago

Työssäkävien määrä		
2017	2021	2033
28 700	30 000	32 000
Yritysimagon parantuminen		
2017	2021	2033
29	14	7

Työssäkävien määrä

Alueella asuvalla työllisellä työvoimalla tarkoitetaan kaikkia tällä alueella asuvia työllisiä riippumatta siitä, missä henkilön työpaikka sijaitsee. Alueella asuva työllinen työvoima muodostaa ns. työllisen työväestön. Lappeenrannassa oli työssäkäyviä 28 615, kun saman kokoluokan Vaasassa oli 28 656 ja Joensuussa 29 014.

Mittaria voi parantaa lisäämällä työpaikkoja, parantamalla työllisyysastetta ja huolehtimalla siitä, että kaupungissa työssäkävyyt myös asuvat Lappeenrannassa.

Lähde: Työssäkäyntitilasto, Tilastokeskus

Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö

Henkilöstötyytyväisyys		
2017	2021	2033
3,69	3,85	4
Asiakkaan palveluun käyttämä aika		
2017	2021	2033
x	-50 %	-75 %

Henkilöstötyytyväisyys

Indikaattorilla seurataan henkilöstön työtyytyväisyyttä ja hyvinvointia. Kaupunki kohdistaa henkilöstölleen vuosittain kyselyn, jossa asteikolla 1-5 tiedustellaan tähän liittyviä seikkoja. Vuonna 2016 kyselyn keskiarvo oli 3,69.

Työtyytyväisyys ja hyvinvointi koostuvat useista tekijöistä: työilmapiiri, työskentelyolosuhteet, esimiestyö ja johtaminen, palvelussuhteen ehdot sekä kehittämistoimenpiteet. Henkilöstötyytyväisyyttä on mahdollista parantaa työn organisoimista, prosesseja ja esimiestyötä kehittämällä sekä oikea-aikaisella ja oikein kohdennetulla henkilöstökoulutuksella.
Lähde: Henkilöstökysely

Talous ja resurssit

Lainat/asukas		
2017	2021	2033
7 146	8 500	7 500
Hukkatyöhön kuluvat htv:t		
2017	2021	2033
x	-50 %	-75 %

Lainat/asukas

Kaupungin konsernilainamäärä oli vuoden 2015 lopussa 7356€/asukas, kun kansallinen keskiarvo oli 5978€/asukas. Kriisikuntakriteeristön mukainen raja-arvo (ka +50%) oli 8967€/asukas.

Konsernin lainamäärä saadaan pidettyä hallinnassa, kun käyttömenot mitoitetaan vastaamaan tuloja ja verorahoitusta siten, että investointeihin jää riittävä tulorahoitustaso.

Samanaikaisesti investointeja tulee tehdä oikeisiin kohteisiin ja huolehtia palveluverkon vaatiman infrastruktuurin tehokkaasta käytöstä.

Lähde: Tilinpäätös

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

Strategian
päämittarien
kuvaukset
2/2

Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus

Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat		
2017	2021	2033
52,3 %	55 %	60 %
Luottamus kunnan päätöksentekoon		
2017	2021	2033
2,9	3,5	4

Luottamus kunnan päätöksentekoon

Indikaattori ilmaisee 20 vuotta täyttäneiden keskimääräistä luottamusta kunnan päätöksentekoon asteikolla 1-5. Lappeenrannan ka. oli 2,8 (2015) ja koko maan 2,9.

Luottamuksen edellytyksiä ovat avoimuus, julkisuus, kontrolloitavuus, vastuullisuus, uskottavuus, ennakoitavuus ja yleisen edun toteuttaminen, riippumattomuus, hyvän hallinnon takeiden noudattaminen sekä päätöksenteon ja hallinto- ja toimintakulttuurin laatu. Luottamusta vahvistavat asukkaiden aktiivisuus, osallistuminen ja sitoutuminen, palvelujen laatu ja saatavuus. Tietolähde: Sotkanet

Elinvoimainen kaupunki ja imago

Työssäkäyvien määrä		
2017	2021	2033
28 700	30 000	32 000
Yritysimagon parantuminen		
2017	2021	2033
29	14	7

Yritysimagon parantuminen

Taloustutkimus selvittää vuosittain elinkeinoelämän päättäjäsosiossa olevien henkilöiden näkemykset 36 kaupungin elinkeinopolitiikasta. Vastaaajia pyydetään arvioimaan kouluarvosana-asteikolla (4-10) 11 eri imagotekijää, kuten kunnan yrittäjämysteisyys ja työvoiman saatavuus.

Kaikki yksitoista imagotekijää laskettaessa yhteen Lappeenranta sijoittui 36 kaupungin joukossa sijalle 29 vuonna 2016.

Tietolähde: Taloustutkimus

Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö

Henkilöstötyytyväisyys		
2017	2021	2033
3,69	3,85	4
Asiakkaan palveluun käyttämä aika		
2017	2021	2033
x	-50 %	-75 %

Asiakkaan palveluun käyttämä aika

Mittari kuvaa sitä aikaa, joka asukkaalta, yritykseltä, turistilta tai muulta palvelun käyttäjäryhmältä menee kaupungin avainprosesseissa asiointiin ensikontaktista asian valmiiksi saattamiseen.

Mittaria voi parantaa ohittamalla automatisoimalla, ennakoimalla tarpeita ja poistamalla työprosesseista niitä vaiheita, jotka eivät luo asiakasarvoa. Yhden luukun periaate ja kerralla oikeaan paikkaan ohjaaminen vaikuttavat mittariin eniten.

Lähde: Mittari rakennetaan 2018 aikana ja tavoitteena on puolittaa aika.

Talous ja resurssit

Lainat/asukas		
2017	2021	2033
7 146	8 500	7 500
Hukkatyöhön kuluvat htv:t		
2017	2021	2033
x	-50 %	-75 %

Hukkatyöhön kuluvat htv:t

Jokaisessa organisaatiossa on toimintaa, joka tuottaa asiakasarvoa, mahdollistaa asiakasarvon tuottamisen ja ns. hukkaa eli toimintaa joka ei tuota asiakasarvoa.

Kun resurssit optimoidaan tekemään vain asiakasarvoa tuottavaa tai sen mahdollistavaa työtä, saadaan lopputuloksena parempaa laatua nykyisillä resursseilla.

Hukkaa syntyy tyypillisesti toiminnan hajautumisesta ja turhasta odottamisesta, yllitotannosta, varastoinnista, kuljetuksista tai toistoista.

Lähde: Mittaus tehdään 2018 ja tavoitteena on puolittaa hukkatyö.

Strategia päämittarit ja strategian erillis- ja kehittämisohjelmien mittarit	Lähtötaso	Tilanne 10/2018	Tavoite 2019	Tavoite 2021	Tavoite 2033
Elämälaatuunsa hyväksi tuntevat	52,3 %	52,3 %	53 %	55 %	60 %
Luottamus kunnan päätöksentekoon	2,9	2,9	3	3,5	4
Työssäkäyvien määrän kasvu	28 700	28 615	29 000	30 000	32 000
Yritysimagon parantuminen	29	18	16	14	7
Henkilöstön tyytyväisyys	3,69	3,61	3,70	3,85	4
Asiakkaan palveluun käyttämä aika	-	-	- 10%	-50 %	-75 %
Lainat/asukas	7 146	6 864	7 090	8 500	7 500
Hukkatyöhön käytettävät htv:t	-	-	- 10%	-50 %	-75 %
Nuorisotyöttömien määrä	700	493	470	450	300
LUT tekniikan hakijat/aloituspaiikat	-	1,56	1,75	2	2,5
CO ₂ -päästöt	-40%	-40 %	43	-50 %	-80 %
Greenreality työpaikat	0 (=2000 työp)	+50	+60	+300	+800
Matkailijoiden viipymä	1,7	1,7	1,8	1,90	1,95
Harrastavien määrä	90 %	90 %	92 %	95 %	98 %
Sairaspoissaolojen vähentyminen	10,8	11,7	11,5	10	9
Hankintojen YVA	-	-	20 %	75 %	100 %
Koulunkäynnistä pitäminen (8. ja 9. lk)	69,6 %	70 %	72 %	+2 %	+8 %
Yksinäiseksi tuntevien osuus (8. ja 9. lk)	8,7 %	8,5 %	8 %	-0,2 %	-0,5 %
Korjausvelan määrä	95,41 M€	-1 %	0	0	-50 %
Yritysassiakkaiden tyytyväisyys	3,67	3,67	3,7	4	4,2

Elämänlaatusa hyväksi tuntevat

Luottamus kunnan päätöksentekoon

Työssäkäyvien määrän kasvu

Yritysimagon parantuminen

Henkilöstön työtyytyväisyys

Asiakkaan palveluun käyttämä aika

Lainat/asukas

Hukkatyöhön kuluvat hty.t

Strategiset kärjet / erillisohjelmat

Strategiset kehittämissuunnitelmat

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

	Kasvua ja osaamista	Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus	Elinvoimainen kaupunki ja imago	Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö	Talous ja resurssit																																																																																				
	<table border="1"> <tr> <td colspan="2">Nuorisotyöttömien määrä</td> <td colspan="2">LUT:n tekniikan hakijat/aloituspaikat</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>2033</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>450</td> <td>300</td> <td>2</td> <td>2,5</td> </tr> </table>	Nuorisotyöttömien määrä		LUT:n tekniikan hakijat/aloituspaikat		2021	2033	2021	2033	450	300	2	2,5	<table border="1"> <tr> <td colspan="3">Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>52,3 %</td> <td>55 %</td> <td>60 %</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Luottamus kunnan päätöksentekoon</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>2,9</td> <td>3,5</td> <td>4</td> </tr> </table>	Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat			2017	2021	2033	52,3 %	55 %	60 %	Luottamus kunnan päätöksentekoon			2017	2021	2033	2,9	3,5	4	<table border="1"> <tr> <td colspan="3">Työssäkäyvien määrän kasvu</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>28 700</td> <td>30 000</td> <td>32 000</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Yritysimagon parantuminen</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>29</td> <td>14</td> <td>7</td> </tr> </table>	Työssäkäyvien määrän kasvu			2017	2021	2033	28 700	30 000	32 000	Yritysimagon parantuminen			2017	2021	2033	29	14	7	<table border="1"> <tr> <td colspan="3">Henkilöstötyytyväisyys</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>3,69</td> <td>3,85</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Asiakkaan palveluun käyttämä aika</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	Henkilöstötyytyväisyys			2017	2021	2033	3,69	3,85	4	Asiakkaan palveluun käyttämä aika			2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %	<table border="1"> <tr> <td colspan="3">Lainat/asukas</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>7 146</td> <td>8 500</td> <td>7 500</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Hukkatyöhön kuluvat htv:t</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	Lainat/asukas			2017	2021	2033	7 146	8 500	7 500	Hukkatyöhön kuluvat htv:t			2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %
Nuorisotyöttömien määrä		LUT:n tekniikan hakijat/aloituspaikat																																																																																							
2021	2033	2021	2033																																																																																						
450	300	2	2,5																																																																																						
Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat																																																																																									
2017	2021	2033																																																																																							
52,3 %	55 %	60 %																																																																																							
Luottamus kunnan päätöksentekoon																																																																																									
2017	2021	2033																																																																																							
2,9	3,5	4																																																																																							
Työssäkäyvien määrän kasvu																																																																																									
2017	2021	2033																																																																																							
28 700	30 000	32 000																																																																																							
Yritysimagon parantuminen																																																																																									
2017	2021	2033																																																																																							
29	14	7																																																																																							
Henkilöstötyytyväisyys																																																																																									
2017	2021	2033																																																																																							
3,69	3,85	4																																																																																							
Asiakkaan palveluun käyttämä aika																																																																																									
2017	2021	2033																																																																																							
x	-50 %	-75 %																																																																																							
Lainat/asukas																																																																																									
2017	2021	2033																																																																																							
7 146	8 500	7 500																																																																																							
Hukkatyöhön kuluvat htv:t																																																																																									
2017	2021	2033																																																																																							
x	-50 %	-75 %																																																																																							
1. Nuorten työllistymisen edistäminen 	<p>Vain peruskoulun tutkinnon suorittaneiden osuus laskee</p> <p>Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24 v., % vastaavanikäisestä väestöstä (7 % - 5 % - 3 %)</p>	<p>Alueen oppilaitoksista valmistuvat työllistyvät alueen yrityksiin</p> <p>Nuorisotyöttömät, % 18-24-vuotiaasta työvoimasta (20,6 % - 16,7 % - 10 %)</p>	<p>Ohjaamo tukee nuoria koulutukseen ja työelämään pääsystä</p> <p>Alle 25-vuotiaiden % virta yli 3 kk työttömyyteen (39 % -25 % - 15 %)</p>	<p>Alle 30-v. työmarkkinatuen sakkomaksut vähenevät</p> <p>Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 18 - 24-v. % vastaavanikäisestä väestöstä (3,8 % - 3,2 % - 2,7 %)</p>																																																																																					
2. Työelämä osaksi opiskelua 	<p>Nuoria, osin myös kansainvälisiä asukkaita asettuu pysyvästi kaupunkiin</p> <p>LUT:n opiskelijoiden kesätyöllistyminen lisääntyy (12,5/21 % -25 % - 25 %)</p>	<p>Valmistuvista LUT- ja amk-opiskelijoista maakuntaan jäävien osuus kasvaa vuosittain</p> <p>Vastavalmistuneiden 25-29-vuotiaiden työttömien määrä (80 - 60 - 40)</p>	<p>Uudet yhteistyörakenteet, yritysten ja opiskelijoiden yhteistyö tiivistyy</p> <p>80 Firtaimi-vierailua yrityksissä/vuosi</p>	<p>Yritysten tulos vahvistuu, asukasperusteinen valtionosuus kasvaa</p> <p>LUT:iin syntyy uusia työpaikkoja (10 - 50 - 100)</p>																																																																																					
3. Polku yliopistoon - Junior University 	<p>Koululaisille kiinnostavia vaihtoehtoja ja innostusta opiskeluun</p> <p>Oppilaiden motivaatio luma-aineiden opiskeluun</p>	<p>Pitkän matematiikan suosio kasvaa</p> <p>Koulutuspalveluja mittaavan imagoindikaattorin muutos</p>	<p>Peruskoulu- ja lukio-opetuksen laatu ja tunnettuus paranee</p> <p>Junior Universityn henkilöstön työttömyys verrattuna muuhun henkilöstöön</p>	<p>LUT:n kaupungin elinvoimaa vahvistava asema turvataan</p> <p>Investointisäästö</p>																																																																																					

1. Nuorten työllistymisen edistäminen

Lappeenranta tunnetaan kaupunkina, jossa panostetaan ja kannustetaan lasten ja nuorten koulutukseen ja työelämävalmiuksiin. Lappeenrantalaiset nuoret saavat apua koulutukseen, työelämään ja omaan elämän hallintaan liittyvissä haasteissa Ohjaamon monialaisilta ammattilaisilta. Kaupunki, Eksote, Te-hallinto ja alueen oppilaitokset sopivat yhteistyökäytännöistä. Yritys- ja työnantajayhteistyö on aktiivista. Kaupunki on kehittänyt näkyviä ja kannustavia toimintamalleja peruskoulusta ammatilliseen ja muuhun toisen asteen koulutukseen sekä yliopistoon siirtymisten tukemiseen. Erilaisia koulutusvaihtoehtoja on runsaasti tarjolla kaikenikäisille asukkaille. Koulutuksen, työelämän ja yritysten yhteistyö on näkyvää koko konsernissa. Kaupunki pystyy houkuttelemaan alueen oppilaitoksista valmistuvia työllistymään alueelle ja perustamaan uutta yritystoimintaa.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2019 > 2020 > 2021)	Keskeisimmät toimenpiteet 2019	Tulokset
1.1. Vain peruskoulun tutkinnon suorittaneiden osuus laskee	Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24 v., % vastaav-ikäisestä väestöstä (7 % - 5 % - 3 %)	7 % > 6,5 % > 5 %	Kesätyösetelikokeilu ammattiin valmistuville. Mentori-toimintamallin käynnistäminen. Maker-kulttuurin osaamiskeskittymän käynnistäminen	Kesätyöseteleiden määrän lisäys, kesätyösetelin käytön kehittäminen, kesätyösetelin hakuprosessin kehittäminen (digi). Uudet toimintamallit nuorten 15-17 v työllistämiseksi (esim. kesätyö-tapahtuma (vrt. koodikarpät))
1.2. Alueen oppilaitoksista valmistuvat (SAMPO) työllistyvät alueen yrityksiin	Nuorisotyöttömät, % 18-24-vuotiaasta työvoimasta (20,6 % - 16,7 % - 10 %)	18 % > 17 % > 16,7 %	Kesätyöseteli kokeilut. Kaupungin omat toimenpiteet työssäoppimisen ja opinnäytetöiden mahdollistamiseksi	Toimintamalli valmistuneiden työllistämiseksi Yrityksiä työllistämään aktivoiva toimintatapa
1.3. Ohjaamo tukee nuoria koulutukseen ja työelämään pääsyssä	Alle 25-vuotiaiden % virta yli 3 kk työttömyyteen (39 % -25 % - 15 %)	34 % > 29 % > 25 %	Asiakkuuden läpimenoaika -mittarin testaaminen ja lähtöarvojen määrittäminen. Ohjaamon palveluprosessin testaaminen ja muokkaaminen. Moniammatillisen ohjaamotoiminnan vakiinnuttamista.	Alle 25-vuotiaiden % virta yli 3 kk työttömyyteen (39 % -25 % - 15 %) Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24 v laskee 7% -> 5%,
1.4. Alle 30-v. työmarkkinatuen sakkomaksut vähenevät	Toimeentulotukea pitkä-aikaisesti saaneet 18 - 24-v. % vastaav-ikäisestä väestöstä (3,8 % - 3,2 % - 2,7 %)	3,6 % > 3,4 % > 3,2 %	Yrityskoordinaattorin palkkaaminen. Toimintamalli- ja yhteistyöverkosto nuorisotyöllistämisen edistämiseen, mm. ohjaamon asiakkaiden aktiivointi työllistymiseen. Yritys- ja oppilaitosyhteistyö.	25 "huteralla uralla" olevaa nuorta kuukaudeksi töihin, 50 htkk

2. Työelämä osaksi opiskelua

Lappeenranta tunnetaan maan vetovoimaisimpana yliopistokaupunkina ja nuoret kokevat Lappeenrannan kaupunkina, jonne halutaan päästä opiskelemaan ja töihin. LUT:n, Saimia:n, korkeakouluopiskelijoiden, yritysten ja kaupungin yhteistyönä toteutetaan toimenpiteitä, jotka lisäävät kaupungin tunnettuutta globaalien haasteiden ratkaisijana ja innovatiivisena opiskelukaupunkina. Opiskelijoille luodaan mahdollisuuksia toimia yritysten ja kaupungin asettamien ongelmien ratkaisijoina. Myös ammatillisen koulutuksen ja työelämän välistä yhteistyötä tiivistetään ja yrittäjyys on keskeinen osa opintoja. Eri alojen opiskelijat ja työnantajat saatetaan yhteistyöhön jo opiskeluaikana. Saimian ja LUT:n yrityskehittämö tuottaa kasvavaa yritystoimintaa. Harjoitustyöprojekteja, kesätyöpaikkoja ja start up -toimintaa edistävien organisaatioiden LUT Entrepreneurship Societyn ja Firatiimiin toimintaa kehitetään. Kartoitetaan pk-yritysten osaamis- ja kehittämistarpeita ja luodaan tähän stipendijärjestelmä, jonka kautta opiskelija saa korvauksen ja yritys osaamista. Konkreettisenä keinona tavoitteiden edistämiseksi laaditaan kumppanuussopimus kaupungin ja LUT:n ylioppilaskunnan (LTKY) välillä.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2019 > 2020 > 2021)	Keskeisimmät toimenpiteet 2019	Tulokset
2.1 Nuoria, osin myös kansainvälisiä asukkaita asettuu pysyvästi kaupunkiin	LUT:n opiskelijoiden kesätyöllistyminen lisääntyy (12,5/21 % -25 %-25%)	20 % > 22 % > 25 %	Uusien keinojen kokeilu osaajien houkutteluun ja rekrytointiin. Uusien opiskelijoiden houkuttelu Lappeenrantaan. Vetovoimainen yliopistokaupunkibrändi: Viestinnän ja markkinoinnin konseptointi.	Työssäkäyvien määrän kasvu LUT tekniikan hakijat/aloituspaikka
2.2 Valmistuvista LUT- ja amk-opiskelijoista maakuntaan jäävien osuus kasvaa vuosittain	Vastavalmistuneiden 25-29 -vuotiaiden töttömiä määrä (80 - 60 - 40): Vastavalmistuneiden työllisyysprosentti kasvaa	20 % > 22 % > 25 %	Uusien keinojen pilotointi opiskelijoiden työllistymiseksi Lappeenrantaan	Opiskelijoiden kesä/kausityöseteli. Toimintamalli Saimia/LUT – yritykset (Hautomo). Toimenpiteillä työllistyminen kasvaa 16 % (18 %) -> 50%. Vakiintunut yhteistyömalli LTKY.
2.3. Uudet yhteistyörakenteet, yritysten ja opiskelijoiden yhteistyö tiivistyy	80 Firatiimi-vierailua yrityksissä/vuosi Hautomotoiminnan tuoksellisuuden arviointi		Uudet toimintamallien kehittäminen, jossa yritykset hyödyntävät opiskelijoiden osaamista entistä enemmän palveluiden käytettävyyden parantamisessa (osana hautomotoimintoja). Uusi työllistämiseen liittyvän palvelumuotoilun täydennyskoulutuksen valmistelu ja toteuttaminen (IT, ohjelmistotalot)	Toimenpiteillä työllistyminen kasvaa 16 % (18 %) -> 50%. Palvelumuotoilun täydennyskoulutus
2.4. Yritysten tulos vahvistuu asukas-perusteinen valtion-osuus kasvaa	LUT:iin syntyy uusia työpaikkoja (10 - 50 - 100): Yrityshautomo synnyttää 5 yritystä vuosittain	7 > 15 > 23	Koulutuksen integrointi hautomotiimiin, opiskelijoiden hyödyntäminen yrityksissä, opiskelijayrittäjyys	Yrityshautomo synnyttää 5-10 uutta osaamis pohjaista yritystä/liiketoimintakonseptia toimiviin yrityksiin vuosittain

3. Polku yliopistoon - Junior University

Lappeenranta tunnetaan osaamisen kehittämisen innovatiivisena edelläkävijänä ja vetovoimaisena yliopistokaupunkina, joka on ensimmäisenä Suomessa luonut Junior University toimintamallin. Kaupunki ja LUT luovat lappeenrantalaisille lapsille ja nuorille selkeän polun yliopistoon. Koulutusyhteistyötä Lappeenrannan kaupungin ja LUT:n välillä on systemaattista ja jatkuvaa. Tavoitteena on vahvistaa oppilaiden kiinnostusta matemaattisluonnontieteellisiä (luma) opintoja kohtaan sekä ohjata oppilaita kouluksellisen tasa-arvon näkökulmasta kattavasti hakeutumaan yliopisto-opiskeluun. Kaupungin ja LUT:in yhteistyössä toteutettavat kokonaisuudet kirjataan sekä peruskoulujen että lukioiden opetussuunnitelmiin. Junior University tarjoaa lukiolaisille mahdollisuuden suorittaa yliopisto-opintoja jo lukion aikana. Toiminta edistää myös yrittäjyyskasvatusta yritysvierailujen myötä. Junior yliopisto vahvistaa myös oppilaiden sitoutumista Lappeenrannan ajamien kestävän kehityksen arvojen mukaiseen toimintaan.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2019 > 2020 > 2021)	Keskeisimmät toimenpiteet 2019	Tulokset
3.1. ja 3.5. Koululaisille kiinnostavia vaihtoehtoja ja innostusta opiskeluun	Oppilaiden motivaatio luonnontieteiden ja matematiikan (LUMA-aineiden) opiskeluun (motivaatiokysely). Pitkän matematiikan valinneet ja/tai kirjoittaneet oppilaat (lukio). Suoritettujen kurssien määrä.		Oppilaita innostavan JU toimintamallin ja sisältöjen luominen (käytössä 1.8.2020). Toimintamallin laajentaminen koko Lappeenrannan esiopetukseen ja perusopetukseen (käytössä 1.8.2020). Koulujen loma-aikoina toteutettavat toiminnot (opiskeluun innostavat elämykset) alkaen 1.6.2021.	Toimintamalli ja tulokset valmiina 1.8.2020. Peruskoululaisille tarjolla loma-aikoihin vakiinnutettua LUT JU toimintaa
3.2. Pitkän matematiikan suosio kasvaa	Koulutuspalveluja mittaavan imagoindikaattorin muutos, LUT hakijamäärän muutos (lukio) Kts. Edellinen kohta, samat mittarit		Matematiikan opiskeluinnostuksen vahvistaminen (esim. ohjelmoinnin ja autenttisiin aiheisiin liittyvien harjoitusten avulla). Toimintamalliin sisältyvät matematiikan opetussisällöt vakiinnutettu osaksi toteutuksia 1.8.2020 lukien.	Opetussisällöt vakiinnutettu osaksi toteutuksia. Suomen monipuolisin ja kattavin LUMA-opetuksen kokonaisuus päiväkodista korkeakouluihin

3. Polku yliopistoon - Junior University

Lappeenranta tunnetaan osaamisen kehittämisen innovatiivisena edelläkävijänä ja vetovoimaisena yliopistokaupunkina, joka on ensimmäisenä Suomessa luonut Junior University toimintamallin. Kaupunki ja LUT luovat lappeenrantalaisille lapsille ja nuorille selkeän polun yliopistoon. Koulutusyhteistyötä Lappeenrannan kaupungin ja LUT:n välillä on systemaattista ja jatkuvaa. Tavoitteena on vahvistaa oppilaiden kiinnostusta matemaattisluonnontieteellisiä (luma) opintoja kohtaan sekä ohjata oppilaita kouluksellisen tasa-arvon näkökulmasta kattavasti hakeutumaan yliopisto-opiskeluun. Kaupungin ja LUT:in yhteistyössä toteutettavat kokonaisuudet kirjataan sekä peruskoulujen että lukioiden opetussuunnitelmiin. Junior University tarjoaa lukiolaisille mahdollisuuden suorittaa yliopisto-opintoja jo lukion aikana. Toiminta edistää myös yrittäjyyskasvatusta yritysvierailujen myötä. Junior yliopisto vahvistaa myös oppilaiden sitoutumista Lappeenrannan ajamien kestävän kehityksen arvojen mukaiseen toimintaan.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2019 > 2020 > 2021)	Keskeisimmät toimenpiteet 2019	Tulokset
3.3. ja 3.6. Peruskoulu- ja lukio-opetuksen laatu ja tunnettuus paranee	Junior Universityn henkilöstön työtyytyväisyys verrattuna muuhun henkilöstöön: Oppilaiden ja opettajien palaute toimintamalleista. Toteutettujen monialaisten oppimiskokonaisuuksien määrä. Toiminnan esittely kansallisissa ja kansainvälisissä seminaareissa. Toiminnan esittelyjen ja vierailujen määrä (ml. Verkkovierailut)		Uusien pedagogisten toimintamallien kokeileminen (oppilaiden laaja-alaisen osaamisen kehittäminen). Valmiina 1.8.2019. Monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteuttaminen (valmiina 1.8.2021 lukien). Tunnettuuden lisäämiseen liittyvät toimenpiteet. Teemoittaisen oppimiskokonaisuuksien toteuttaminen. Uusien pedagogisten toimintamallien kokeileminen.	Monipuoliset LUMATE-opetuksen (luonnontiede, matematiikka ja teknologia) sekä yrittäjyys- ja keksintökasvatuksen pedagogiset toimintamallit. Kouluissa toteutetut LUT Junior University -toimintaan liittyvät monialaiset oppimiskokonaisuudet. LUT Junior University-konsepti tunnetaan paikallisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti
3.4. ja 3.7. LUT:n kaupungin elinvoimaa vahvistava asema turvataan	Investointisäästö: (ml. opettajien osaamisen kehittämiseen liittyvien koulutushankintakustannusten säästö). Asennekyselyt oppilaille/opiskelijoille ja lappeenrantalaisten LUT:n hakijamäärien seuranta	104 > 108 > 110	Opetustilojen tehokas yhteiskäyttö opetukseen ja ns. pajatoimintaan. Koekilut uusille yhteistyömuodoille. Opettajien osaamisen kehittäminen. Lappeenrantalaisten nuorten kiinnostuksen lisääminen yliopisto-opintoihin ja erityisesti LUTin tarjontaan	Erikoisresurssien tehokas käyttö. Opettajille tuotetut lisä- ja täydennyskoulutuspaketit sekä tukimateriaalit. Kaikkien Lappeenrannan perusopetuksen oppilaiden osallistuminen LUT Junior University toimintaan (n. 2000 oppilasta vuodessa)

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

	CO ₂ -päästöt	Greenreality työpaikat	Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus	Elinvoimainen kaupunki ja imago	Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö	Talous ja resurssit																																																								
	<table border="1"> <tr> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>-50%</td> <td>-80%</td> </tr> </table>	2021	2033	-50%	-80%	<table border="1"> <tr> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>+300</td> <td>+800</td> </tr> </table>	2021	2033	+300	+800	<p>Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat</p> <table border="1"> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>52,3 %</td> <td>55 %</td> <td>60 %</td> </tr> </table> <p>Luottamus kunnan päätöksentekoon</p> <table border="1"> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>2,9</td> <td>3,5</td> <td>4</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	52,3 %	55 %	60 %	2017	2021	2033	2,9	3,5	4	<p>Työssäkävien määrän kasvu</p> <table border="1"> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>28 700</td> <td>30 000</td> <td>32 000</td> </tr> </table> <p>Yritysimagon parantuminen</p> <table border="1"> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>29</td> <td>14</td> <td>7</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	28 700	30 000	32 000	2017	2021	2033	29	14	7	<p>Henkilöstötyytyväisyys</p> <table border="1"> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>3,69</td> <td>3,85</td> <td>4</td> </tr> </table> <p>Asiakkaan palveluun käyttämä aika</p> <table border="1"> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	3,69	3,85	4	2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %	<p>Lainat/asukas</p> <table border="1"> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>7 146</td> <td>8 500</td> <td>7 500</td> </tr> </table> <p>Hukkatyöhön kuluvat htv:t</p> <table border="1"> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	7 146	8 500	7 500	2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %
2021	2033																																																													
-50%	-80%																																																													
2021	2033																																																													
+300	+800																																																													
2017	2021	2033																																																												
52,3 %	55 %	60 %																																																												
2017	2021	2033																																																												
2,9	3,5	4																																																												
2017	2021	2033																																																												
28 700	30 000	32 000																																																												
2017	2021	2033																																																												
29	14	7																																																												
2017	2021	2033																																																												
3,69	3,85	4																																																												
2017	2021	2033																																																												
x	-50 %	-75 %																																																												
2017	2021	2033																																																												
7 146	8 500	7 500																																																												
2017	2021	2033																																																												
x	-50 %	-75 %																																																												
<p>4. Resurssiivisuus ja kiertotalous</p> 		<p>Jätteitä ei loppusijoiteta vaan kaikki hyödynnetään</p> <p>Erilliskerätyn muovin määrä kaksinkertaistuu 2017-2021</p>	<p>Mahdollistetaan kestävä kehityksen kokeiluja</p> <p>Uudet työpaikat 2021 mennessä: 45</p>	<p>Asukkaiden ja yritysten ympäristövastuu kasvaa</p> <p>Tilojen vuokraus digitalisoitu 2021</p>	<p>Tilojen ulosvuokraus ja tehokkaampi hyödyntäminen lisäävät tuloja</p> <p>Kaupungin vuokratulojen kasvu 75 000 €/v 2021 alkaen</p>																																																									
<p>5. Puhdas vesi</p> 		<p>Vesistöjen virkistyskäytön parantaminen</p> <p>Uimaveden käyttökiellot poistuvat pysyvästi 2021 mennessä</p>	<p>Puhtaan veden teknologian ympärille syntyy työpaikkoja</p> <p>Näkösyvyys Pien-Saimaalla paranee 50 cm 2021 mennessä</p>	<p>Reaaliaikainen vedenlaadun seuranta ja tietoisuuden lisääminen</p> <p>Asukkaat voivat seurata reaaliaikaisia veden ja ilman laadun tuloksia 2021 verkosta.</p>	<p>Vesi- ja jätevesiverkoston uusiminen vähentää energiakuluja</p> <p>Vesiverkoston energiakulut muuttumattomat 2017-2021 ja laskevat 20 % 2033</p>																																																									
<p>6. Energia ja ilmasto</p> 		<p>Asukkailla on valmiudet energiamurroksen omaksumiseen</p> <p>CO₂ päästöt vähenevät v. 2007 x - 50% - 80 %</p>	<p>Ympäristö- ja energia keskittymä vahvistuu ja synnyttää työpaikkoja</p> <p>Uudet työpaikat 2021 mennessä: 215</p>	<p>Kulutuksen mukaan laskuttaminen ja etäluennan hyödyntäminen</p> <p>Kysyntäjoustavat, digitaaliset laitteistot käytössä osassa konsernin kiinteistöjä 2021.</p>	<p>Älykäs ohjaus ja teknologia vähentävät ylläpitokuluja</p> <p>Konsernin kiinteistöjen energiakustannukset kevenevät 60 000 €/v 2021 alkaen</p>																																																									

4. Resurssiviisaus ja kiertotalous

Lappeenranta toimii resurssiviisaana kaupunkina, jonka tiekartan yhtenä keskeisenä osa-alueena on kiertotalouden edistäminen. Uusiomateriaalien käytöllä vältetään neitseellisten raaka-aineiden kulutusta ja luodaan menestyvää liiketoimintaa. Uusiomateriaaleja hyödynnetään mm. maanrakennuksessa ja rakentamisessa. Korkeakoulujen tutkimusta ja osaamista siirretään liiketoiminnaksi. Esimerkkinä investoinneista, jotka hyödyntävät jätettä: Biokaasulaitokset 15 GWh(EKJH) suunnittelu ja toteutus + 50 GWh(LRE): Suunnittelu

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2019 > 2020 > 2021)	Keskeisimmät toimenpiteet 2019	Tulokset
4.1. Jätteitä ei loppusijoiteta vaan kaikki hyödynnetään	Erilliskerätyn muovin määrä kaksinkertaistuu 2017-2021	300 tn/a > 400 tn/a > 500 tn/a	Lisätään muovinkeräyspisteitä, aktivoidaan kiinteistöjä ja edistetään kiertotalouden yritystoimintaa sekä tuotekehitystä, jonka tuloksena luodaan muovia korvaavia tuotteita.	Korkea materiaalikierätyks. Kaatopaikkakäsittelyaste laskee. Tietoisuus ja osaaminen kasvaa
4.2. Mahdollistetaan kestävä kehitys kokeiluja	Uudet työpaikat 2021 mennessä: 45	10 > 20 > 45	Biokaasulaitoksen rakentaminen, metallialan uudet innovaatiot, kiertotalouden yritystoiminnan edistäminen, uudet start upit kuten lämpöakkuuoyitys	Biokaasulaitos toimintaan. Komposiittilaitos menestyy. Uusia kokeilu ympäristöjä ja innovaatioita, uutta liiketoimintaa, Teollisuuden sivuvirtojen jalostuslaitos
4.3. Asukkaiden ja yritysten ympäristö vastuun kasvaa	Tilojen vuokraus digitalisoitu 2021: Tilojen määrä, jotka digitaalisesti vuokrattavissa	x > x > 100 %	Greenreality brändiä terävöitetään 2019. Aktiivista viestintää vihreistä teoista 2019-2021.	Kuntalaisten ympäristötietoisuus kasvaa Hiilidioksidipäästöt supistuvat 40 % vuoteen 2022 mennessä
4.4. Tilojen ulosvuokraus ja tehokkaampi hyödyntäminen lisäävät tuloja	Kaupungin vuokratulojen kasvu 75 000 €/v 2021 alkaen	15 000 € > 40 000 € > 75 000 €	Varaamon käyttöönotto, tilojen markkinointi. Toimitiloissa 10 % vähennys energiankäytössä vuoteen 2021 mennessä.	Kustannussäästöt toimitiloissa. Energiankäyttö supistuu. 10 % vähennys kaupungin toimitiloissa 2021 mennessä, 15 % 2023 mennessä

5. Puhdas vesi

Huolehditaan Saimaan veden puhtaudesta ja virkistyskäytöstä. Vesistöjenkunnostusta jatketaan Pien-Saimaalla ja muissa vesistöissä. Menetelminä käytetään ulkoisen kuorituksen vähentämistä, hoitokalastusta, virtausohjaustratkaisujen kehittämistä sekä viestintää ja neuvontaa. Uusia kunnostusmenetelmiä kehitetään yhdessä LUT:n kanssa. Jäteveden puhdistamon yhteydessä kehitetään kokeilualustoja ja uutta liiketoimintaa. Edistetään vesihuollon energiatehokkuutta.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2019 > 2020 > 2021)	Keskeisimmät toimenpiteet 2019	Tulokset
5.1. Vesistöjen virkistyskäytön parantaminen	Uimaveden käyttökiellot poistuvat pysyvästi 2021 mennessä	x > x > 100 %	Vuosittaiset vesistönkunnostustoimet, eteneminen Pien-Saimaan kunnostussuunnitelman perustalta, veden laadun parantaminen ja tarkkailu.	Uimavedet puhtaita, virkistyskäyttö lisääntyy, puhdas luonto. Veden laatu paranee
5.2. Puhtaan veden teknologian ympärille syntyä työpaikkoja	Näkösyvyys Pien-Saimaalla paranee 50 cm 2021 mennessä	2,1 m > 2,3 m > 2,5 m	Vedenpuhdistuksessa korkeakoulujen sekä yritysten T&K hankkeita liikkeelle. Jätevedenpuhdistamoltiloja käytettävissä tutkimus- ja yrityskäyttöön puhdistamon myöhemmin valmistuessa.	Vedenpuhdistuksen innovaatioista uutta liiketoimintaa, LUT veturina. Lietteenkäsittelyyn tehokkaampaa tekniikkaa. Veden laatu paranee.
5.3. Reaaliaikainen vedenlaadun seuranta ja tietoisuuden lisääminen	Asukkaat voivat seurata reaaliaikaisia veden ja ilman laadun tuloksia 2021 verkosta.	Reaaliaikainen veden ja ilman laadun seurannan järjestelmä käytössä 2021	Ympäristötoimi käynnistää veden ja ilman laadun seurannan valmistelutyön, jonka pohjalta asukkaat voivat seurata reaaliaikaisia veden ja ilman laadun tuloksia 2021 verkosta.	Puhdas luonto, veden laatu paranee. Geopark lisää ympäristötietoisuutta ja matkailua
5.4. Vesi- ja jätevesiverkoston uusiminen vähentää energiakulua	Vesiverkoston energiakulut muuttumattomat 2017-2020 ja laskevat 20 % 2033: muutosvaikutus	x > 5 000 € > 5 000 €	Käynnistetään kahdella pumppaamalla energiankulutuksen vähentämistoimet.	Lietteenkäsittelyyn ja jätevesiverkostoon tehokkaampaa tekniikkaa ja alhaisempi energiakulutus

6. Energia ja ilmasto

Lappeenranta toimii globaalina suunnannäyttäjänä kaupunkien energia- ja ilmastopolitiikan edistämisessä. Vihreät teot perustuvat LUT:n osaamiseen. Energia- ja ympäristöalan GES-verkoston kasvatetaan ja vahvistetaan ympäristöliiketoiminnan kasvun perustaa. Kaupunki toimii kokeiluympäristönä ja tarjoaa yrityksille referenssejä kv. markkinoille. Kiinteistöjen energiatehokkuutta parannetaan ja lisätään kaupungin kiinteistöissä aurinkovoiman käyttöä. Kaupungin maankäytön suunnittelussa huomioidaan kestävä kehitys. Greenreality on osa päiväkotien ja koulujen kasvatustyötä. Asukkaat ja yritykset ovat aktiivisia toimijoita edistään ilmastotavoitteiden saavuttamista.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2019 > 2020 > 2021)	Keskeisimmät toimenpiteet 2019	Tulokset
6.1. Asukkailla on valmiudet energiamurroksen omaksumiseen	CO ₂ päästöt vähenevät v. 2007 (x- 50 % -80 %)	43 % > 46 % > 50 %	Asukkaat ja yritykset osaksi Greenreality toimintaa, liikennepäästöjä supistetaan, toimeenpannaan ilmasto- ja kiertotalouden ohjelmat	Vihreän talouden markkinat kasvavat. Kuntalaisten ja yritysten CO ₂ -päästöt supistuvat
6.2. Ympäristö- ja energia keskittymä vahvistuu ja synnyttää työpaikkoja	Uudet työpaikat 2021 mennessä: 215	60 > 120 > 215	Tuetaan yrityksiä osaavan työvoiman saannissa. Yritysten liiketoiminta kasvaa vuosittain. Innovatiivisten hankintojen määrä kasvaa. Aurinkoenergian tuotantomäärät lisääntyvät kodeissa ja yrityksissä.	Aurinkoenergiantuotantomäärät lisääntyvät kodeissa ja yrityksissä. Suurvoimaloita rakennetaan Lappeenrantaan. Oman ajoneuvon käyttö vähenee, työkone- ja ajoneuvokanta uudistuu ja luo yrityksille uutta kysyntää
6.3. Kulutuksen mukaan laskuttaminen ja etäluennan hyödyntäminen.	Kysyntäjoustavat, digitaaliset laitteistot käytössä osassa konsernin kiinteistöjä 2021: Kiinteistöjen osuus, jossa energiankäyttöä ohjataan digitaalisesti	x > x > 20 %	Digitaalisen kiinteistöalustan sekä liikkumisen maksu- ja käyttäjäalustan kehitystyö. Pienikiinteistöjen kaukolämmön hinnoittelu muuttuu 2019 aikana, kun asiakkaan tuntitasolla mitatun lämmönkulutuksen tulos otetaan käyttöön perusmaksua määritettäessä.	Lappeenranta toimii kiinteistöautomaatio-yritysten kehityskumppanina.
6.4. Älykäs ohjaus ja teknologia vähentävät ylläpitokuluja	Konsernin kiinteistöjen energiakustannukset kevenevät 60 000 €/v 2021 alkaen	x > x > 60 000 €	Uusilla kokeilulla ja kiinteistöjen energiatehokkuustoimilla tavoitellaan myönteisiä ilmastovaikutuksia ja uutta liiketoimintaa. Yrityksille tarjotaan uusia kokeilualustoja. Kaupungin kiinteistöjä hyödynnetään "virtuaalivoimalana".	Rakennusten energiatehokkuus kasvaa ja energian säästömarkkinoille osallistuminen tuo tuottoja.

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

	Sykettä ja säpinää	Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus	Elinvoimainen kaupunki ja imago	Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö	Talous ja resurssit																																																																																				
	<table border="1"> <tr> <th colspan="2">Matkailijoiden viipymä</th> <th colspan="2">Harrastavien määrä</th> </tr> <tr> <th>2021</th> <th>2033</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>1,9</td> <td>1,95</td> <td>95 %</td> <td>98 %</td> </tr> </table>	Matkailijoiden viipymä		Harrastavien määrä		2021	2033	2021	2033	1,9	1,95	95 %	98 %	<table border="1"> <tr> <th colspan="3">Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat</th> </tr> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>52,3 %</td> <td>55 %</td> <td>60 %</td> </tr> <tr> <th colspan="3">Luottamus kunnan päätöksentekoon</th> </tr> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>2,9</td> <td>3,5</td> <td>4</td> </tr> </table>	Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat			2017	2021	2033	52,3 %	55 %	60 %	Luottamus kunnan päätöksentekoon			2017	2021	2033	2,9	3,5	4	<table border="1"> <tr> <th colspan="3">Työssäkävien määrän kasvu</th> </tr> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>28 700</td> <td>30 000</td> <td>32 000</td> </tr> <tr> <th colspan="3">Yritysimagon parantuminen</th> </tr> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>29</td> <td>14</td> <td>7</td> </tr> </table>	Työssäkävien määrän kasvu			2017	2021	2033	28 700	30 000	32 000	Yritysimagon parantuminen			2017	2021	2033	29	14	7	<table border="1"> <tr> <th colspan="3">Henkilöstötyytyväisyys</th> </tr> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>3,69</td> <td>3,85</td> <td>4</td> </tr> <tr> <th colspan="3">Asiakkaan palveluun käyttämä aika</th> </tr> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	Henkilöstötyytyväisyys			2017	2021	2033	3,69	3,85	4	Asiakkaan palveluun käyttämä aika			2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %	<table border="1"> <tr> <th colspan="3">Lainat/asukas</th> </tr> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>7 146</td> <td>8 500</td> <td>7 500</td> </tr> <tr> <th colspan="3">Hukkatyöhön kuluvat htv:t</th> </tr> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	Lainat/asukas			2017	2021	2033	7 146	8 500	7 500	Hukkatyöhön kuluvat htv:t			2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %
Matkailijoiden viipymä		Harrastavien määrä																																																																																							
2021	2033	2021	2033																																																																																						
1,9	1,95	95 %	98 %																																																																																						
Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat																																																																																									
2017	2021	2033																																																																																							
52,3 %	55 %	60 %																																																																																							
Luottamus kunnan päätöksentekoon																																																																																									
2017	2021	2033																																																																																							
2,9	3,5	4																																																																																							
Työssäkävien määrän kasvu																																																																																									
2017	2021	2033																																																																																							
28 700	30 000	32 000																																																																																							
Yritysimagon parantuminen																																																																																									
2017	2021	2033																																																																																							
29	14	7																																																																																							
Henkilöstötyytyväisyys																																																																																									
2017	2021	2033																																																																																							
3,69	3,85	4																																																																																							
Asiakkaan palveluun käyttämä aika																																																																																									
2017	2021	2033																																																																																							
x	-50 %	-75 %																																																																																							
Lainat/asukas																																																																																									
2017	2021	2033																																																																																							
7 146	8 500	7 500																																																																																							
Hukkatyöhön kuluvat htv:t																																																																																									
2017	2021	2033																																																																																							
x	-50 %	-75 %																																																																																							
7. Elävä tapahtumakaupunki 	<p>Elävä ja vireä kaupunkikuva, asukkaiden aktivointi yhteisöön</p> <p>Tapahtumiin osallistuneiden määrä vuodessa</p>	<p>Monipuolista vapaa-ajan toimintaa ja tapahtumia tarjoava kaupunki</p> <p>Majoitusvuorokaudet</p>	<p>Yhden luokun periaate tapahtumatuottajille ja asukkaille. Tapahtumien ulkoistaminen</p> <p>Tapahtumajärjestäjän prosessin käyttämä ajan vähentäminen</p>	<p>Kansallisten ja kansainvälisten tapahtumien mahdollistaminen</p> <p>Hukkatyön puolittuminen</p>																																																																																					
8. Hikeä ja hupia 	<p>Harrastamismahdollisuudet lisääntyvät, yksinäisyys vähenee</p> <p>Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa, % (89,3 % - 95 % - 98 %)</p>	<p>Vapaa-ajanvietto- ja harrastusmahdollisuudet ovat helposti saavutettavissa</p> <p>Vapaa-ajan toimialan yritys- ja yhdistystoimijoiden määrä</p>	<p>Lasten ja nuorten harrastustoimintaa tarjolla koulun yhteydessä, tarjonta yhteen sovitettua</p> <p>Harrastusmahdollisuuksien saavutettavuus</p>	<p>Harrastustoimintaan osallistuvien määrä kasvaa</p> <p>Harrastajien määrä/kaupungin vuokraamat neliöt</p>																																																																																					
9. Opiskelijat osaksi kaupunkia 	<p>Asukkaille lisää tapahtumia ja palveluja</p> <p>Opiskelijatapahtumien määrä kaupunkialueella</p>	<p>Palvelut ja tapahtumat työllistävät asukkaita ja opiskelijoita</p> <p>Yritysimagon parantuminen</p>	<p>Tapahtumat ja korkeakoulujen näkyvyys vahvistavat myönteistä kaupunkikuvaa</p> <p>Tapahtumatuottajien asiointi helppoa ja tapahtuu digitaalisesti</p>	<p>Tapahtumat lisäävät taloudellista aktiiviteettia</p> <p>Tapahtumatulojen kasvu</p>																																																																																					

7. Elävä tapahtumakaupunki

Lappeenrannan on monipuolinen matkailukaupunki, joka kiinnostaa kotimaisia ja ulkomaisia matkailijoita ympäri vuoden. GoSaimaan 2017-2020 kansainvälinen hanke ja Saimaan alueen sekä VisitFinlandin Lakeland yhteistyö kuin Pietarin kanssa toteutettava CBC-matkailukäytävä markkinoivat aluetta Euroopassa, Venäjällä sekä Kiinassa ja Hong Kongissa sekä rakentavat matkailuyrittäjien yhteistyötä. Kaupungille tärkeä infra sisältää toimivat kansainväliset liikenneyhteydet kuten lentoyhteydet, joiden kautta saavutettavuus paranee. Alueen palvelujen käyttöä edistää myös sähköinen saavutettavuus. Kaupunki kehittää matkailua tukevia rakenteita ja infrastruktuuria sekä varmistaa vetovoimaisen ja viihtyvän kaupunkikeskustan joka myös tukee tapahtumia. Tavoitteena on sekä nykyisten omien että toisten tuottamien tapahtumien kasvattaminen ja uusien synnyttäminen. Elävä kaupunkikeskusta ja ympärivuotiset tapahtumat lisäävät kiinnostusta vierailuun. Kaupungin roolina on edistää, mahdollistaa ja auttaa yritys-elämän sekä kolmannen sektorin laajaa yhteistyötä tapahtumien tuottamisessa. Yliopistokaupungin vetomaisuutta lisäävät opiskelijoiden kanssa järjestettävät tapahtumat. Yliopisto ja opiskelijat ovat näkyvä osa kaupunkikuvaa. Lappeenranta näkyy opiskelijakaupunkina ja opiskelijat tulevat osaksi kaupungin elämää. Kaupunki aktiivisesti kontakoi keskieurooppalaisia matkanjärjestäjiä kasvattaakseen matkailijaryhmiä. Toimenpiteen tavoitteena on maksimoida lentoreittien tuoma kapasiteetti ja lisätä yöpymisvuorokausia.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2019 > 2020 > 2021)	Keskeisimmät toimenpiteet 2019	Tulokset
7.1. Elävä ja vireä kaupunkikuva, asukkaiden aktiivointi yhteisöön	Tapahtumiin osallistuneiden määrä vuodessa: + 10 %/v	+10 % > +10 % > +10 %	Varaamo-hanke, Kodat/luontopäiväkodit Olemassa olevien tapahtumien kasvattaminen, Lappeenranta Events -sivusto, valaisuratkaisut, uusien tapahtumien houkuttelu kaupunkiin.	Sähköinen alusta kaupungin tilojen ja muiden palveluiden varaamiseen. Monipuolisia toimitilaratkaisuja myös asukkaiden ja matkailijoiden käytössä
7.2. Monipuolista vapaa-ajan toimintaa ja tapahtumia tarjoava kaupunki	Majoitusvuorokaudet: + 5 %/2021	700 000 > 710 000 > 727 200	Matkailukohteiden kehityssuunnitelman laadinta ja hyväksyntä: 3/2019. Tapahtumatoiminnan kehittämissuunnitelman toimeenpano.	Olemassa olevat tapahtumat kehittyvät ja laajentuvat. Uusia tapahtumia syntyy kaupunkiin. Kaupungista tulee houkutteleva ja sujuvasti toimiva tapahtumienjärjestämispaikka. Tapahtumien vaikuttavuus kaupungin elinvoimaan kasvaa.
7.3. Yhden luukun periaate tapahtumatuottajille ja asukkaille. Tapahtumien ulkoistaminen.	Tapahtumajärjestäjän prosessin käyttämä ajan vähentäminen	Selvitetään haastattelututkimuksella keskeisten tapahtumatuottajien palautteiden perusteella.	Tapahtumatoiminnan kehittämissuunnitelman toimeenpano: Digitalisoitu palveluprosessi uusille ja olemassa oleville tapahtumille	Sujuvat tapahtumien järjestämisprosessit edistävät tapahtumien järjestämistä. Tapahtumajärjestäjien tieto-osaaminen on varmistettu hyvällä viestinnällä ja kootusti annetulla palveluprosessilla
7.4. Kansallisten ja kansainvälisten tapahtumien mahdollistaminen	Hukkatyön puolittuminen	Tapahtumatuottajien antama palaute sekä tapahtumatuotannon työajan käyttö	Wifi for EU Tapahtumatoiminnan kehittämissuunnitelman toimeenpano. Lähtötilanteen kartoitus ja kaupungin tapahtumakoordinaattorin toimenkuvan suunnittelu	Maksuton wifi-verkko on tarjolla Lappeenrannan keskustassa ja keskeisillä turistialueilla

8. Hikeä ja hupia

Lappeenrannan asukkaiden harrastus- ja vapaa-ajan viettomahdollisuudet ovat erinomaiset. Kaupunki on luonut uusia ja innovatiivisia ja ekologisia toimintamalleja liikuntaan, kulttuuriin ja muuhun vapaa-ajan viettoon. Uusien monialaisten toimintamallien kehittymiselle on luotu hyvät edellytykset. Tiedot paikkakunnan harrastusmahdollisuuksista ja tarjonnasta ovat helposti saatavilla. Asukkailla ja erityisesti jokaisella lappeenrantalaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus valita mieleisiä sekä kokonaispersoonallisuutta että yksilöllisiä vahvuuksia kehittäviä harrastuksia. Lasten ja nuorten matalan kynnyksen harrastusmahdollisuudet tuodaan koulun tiloihin ja koulupäivän yhteyteen. Lapset ja nuoret voivat kokeilemalla erilaisia harrastuksia ja löytää itselleen sopivaa toimintaa. Julkinen ja yksityinen sektori sekä järjestöt tuottavat hyvinvointia edistäviä vapaa-ajan palveluja sujuvasti yhteistyössä keskenään. Uudet toimintamallit koulutuksen, liikunnan, kulttuuriin ja muun vapaa-ajan alueella houkuttelee asukkaita ja yrittäjiä ja lisäävät kaupungin vetovoimaa.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2019 > 2020 > 2021)	Keskeisimmät toimenpiteet 2019	Tulokset
8.1. Harrastamis- mahdollisuudet lisääntyvät, yksinäisyys vähenee	Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa, % (88 % - 95 % - 98 %)	89 > 91 > 95 %	Urbaniikulttuurin toimintapuiston suunnitelma ja toteutus 2020-2021	Skeitti/urbaaniliikunta puiston toteutus yhteistyönä ELKa- ja HySi-toimialojen kanssa keskustaan.
8.2. Vapaa-ajanvietto- ja harrastus- mahdollisuudet ovat helposti saavutettavissa	Vapaa-ajan toimialan yritys- ja yhdistystoimijoiden määrä: (ja/tai liikevaihto) Etelä-Karjalan taiteet, viihde ja virkistys - tuotannon brut- toarvo (1000 €)	27000 > 27500 > 28 000	Lappeenranta harrastaa -tietopalvelu ja ti- lausaplikaatio Harrastamisen työnjako-ohjelma Koulu- ja työmatkapyöräilyn kehittäminen	Kaupunki investoi harrastustoiminta- muotoihin, joihin ei synny yritysve- toista toimintaa. Toiminnot sijoit- tavat joukkoliikenteen solmupisteisiin, keskustaan ja kevyen liikenteen reit- tien äärelle.
8.3. Lasten ja nuorten harrastustoimintaa tarjolla koulun yhteydessä, tarjonta yhteen sovitettua	Harrastus- mahdollisuuksien saavutet- tavuus: Harrastamisen tieto- palvelu (olemassa) ja sen käyttö (käyttökerrat/kk)	Tietopalvelun käyt- töönotto ja käytön yleistyminen	Liikunnanohjaajat koulujen yhteyteen: Harrasta- minen koulun yhteydessä, taide-iltapäiväkerho Harrastamisen tietopalvelu ja sen käyttö.	Lasten ja näiden perheiden harras- tusmahdollisuudet paranevat. Har- rastustarjottimen tarjonnan tunnet- tuus kasvaa ja tarjonta kasvaa mark- kinaehtoisesti.
8.4. Harrastustoimin- taan osallistuvien määrä kasvaa	Harrastajien määrä/kaupun- gin vuokraamat neliöt: Dyn- naamisen hinnoittelun vaiku- tus kävijämääriin esimerkki- kohteiden kautta.		Toimenpiteitä käynnissä mm.: Harrastustoi- minta-avustus, BMI-kortit, erilaisia harrastuksen kustannuksia alentavia hinnoitteluratkaisuja. Dynaaminen hinnoittelu ja sen kehittäminen Harrastusmahdollisuuksista viestiminen	Harrastuspassi aktivoi uuden kokeile- miseen erityisesti aiemmin vähem- män aktiivisia lappeenrantalaisia

9. Opiskelijat osaksi kaupunkia

Vahvistetaan mielikuvaa Lappeenrannasta elävänä ja tapahtumarikkaana yliopistokaupunkina. Opiskelijat ja LUT näkyvät kaupunkikuvassa ja työllistyvät kaupunkiin. Ylioppilaskunta ja muut opiskelijajärjestöt järjestävät vuosikellon mukaisia ja uusia tapahtumia yhdessä kaupungin kanssa. Esimerkiksi lukukauden avajaiset ja opiskelijoiden laatima LUT-maamerkki. Kaupungin ja sen palveluiden näkyvyyttä opiskelijoille kasvatetaan kehittämällä viestintää opiskelijoiden suuntaan esimerkiksi Alive-median kautta. Ylioppilaskunnan roolia kasvatetaan tapahtumien yhden luukun toimijana opiskelijajärjestöille. Konkreettisenä keinona tavoitteiden edistämiseksi yhteistyötä kaupungin ja LUT:n ylioppilaskunnan (LTKY) välillä tiivistetään laatimalla kumppanuussopimus osapuolten välille.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2019 > 2020 > 2021)	Keskeisimmät toimenpiteet 2019	Tulokset
9.1. Asukkaille lisää tapahtumia ja palveluja	Opiskelija-tapahtumien määrä kaupunkialueella	4 > 5 > 6	Opiskelijatapahtumat kaupungin keskustassa ja muualla Lappeenrannassa.	Tapahtumat (+ kärkitapahtuma), ”kaikkien lappeenrantalaisten opiskelijakaupunki” Tilojen käyttöaste kasvaa
9.2. Palvelut ja tapahtumat työllistävät asukkaita ja opiskelijoita	Yritysimagon parantuminen	6,8 > 7,0 > 7,2	Yritysten, opiskelijoiden, Lakes ry:n ja kaupungin yhteistyössä järjestämät tapahtumat. Yrityksiin ja näiden palveluihin tutustumista helpottavat tempaukset.	Harrastustarjottimen tarjonnan tunnettuus kasvaa opiskelijoiden keskuudessa. Tarjonta kasvaa merkittävästi, kaupungin investoinnit painottuvat omiin vastuualueisiin
9.3. Tapahtumat ja korkeakoulujen näkyvyys vahvistavat myönteistä kaupunkikuvaa	Tapahtuma-tuottajien asiointi helppoa ja tapahtuu digitaalisesti: laadullinen selvitys, vuoropuhelu opiskelijajärjestöjen ja opiskelijatapahtumien järjestäjien kanssa.		eSport-tapahtumat ja harrastamisen edistäminen yhteistyössä LUTin ja IPV:n kanssa	eSport-hanke maakunnassa
9.4. Tapahtumat lisäävät taloudellista aktiiviteettiä	Tapahtumatulojen kasvu: Etelä-Karjalan taiteet, viihde ja virkistys – tuotannon bruttoarvo	27 000 > 27 500 > 28 000	Liikennehaaste 72h -tapahtuman tulosten hankkeistaminen ja toteutus (2018). Digikaappaus (2019). Teollisuusalan Hackathon (2020).	Opiskelukaupunki-keskustan kehittyminen, mm. vuosikello. Kärkitapahtuma, esim. Marathon Monday. Sponsori- ja yhteistyökumppanimallit

KÄYTTÖTALOUSOSA
VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVA TILIKAUDEN TULOKSET

1 000 €	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021	YHTEENSÄ 2019-2021
OMA TOIMINTA					
Yhteiset palvelut					
Toimintatuotot	4 968	4 931	4 611	4 612	14 155
Toimintakulut	-28 879	-27 266	-26 791	-26 991	-81 049
Toimintakate	-23 911	-22 335	-22 180	-22 379	-66 894
Poistot	-575	-111	-111	-111	-333
Tilikauden tulos	-24 486	-22 446	-22 291	-22 490	-67 227
Varaukset					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	0	-1 000	-2 142	-4 965	-8 107
Toimintakate	0	-1 000	-2 142	-4 965	-8 107
Poistot	0	-900	-900	-1 180	-2 980
Tilikauden tulos	0	-1 900	-3 042	-6 145	-11 087
Strateginen rahoitus					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-2 750	-2 750	-2 750	-2 750	-8 250
Toimintakate	-2 750	-2 750	-2 750	-2 750	-8 250
Poistot	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	0	-2 750	-2 750	-2 750	-8 250
Lapset ja nuoret					
Toimintatuotot	5 035	5 076	5 056	5 006	15 139
Toimintakulut	-100 966	-101 829	-100 688	-100 658	-303 176
Toimintakate	-95 931	-96 753	-95 632	-95 652	-288 037
Poistot	-100	-100	-144	-144	-388
Tilikauden tulos	-96 031	-96 853	-95 776	-95 796	-288 425
Kotikuntakorvaukset					
Toimintatuotot	600	600	600	600	1 800
Toimintakulut	-2 966	-2 966	-2 966	-2 966	-8 898
Toimintakate	-2 366	-2 366	-2 366	-2 366	-7 098
Poistot	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-2 366	-2 366	-2 366	-2 366	-7 098
Kulttuuripalvelut					
Toimintatuotot	1 242	1 212	1 217	1 217	3 646
Toimintakulut	-10 945	-10 717	-10 705	-10 711	-32 133
Toimintakate	-9 703	-9 505	-9 488	-9 494	-28 487
Poistot	-100	-100	-100	-100	-300
Tilikauden tulos	-9 803	-9 605	-9 588	-9 594	-28 787

1 000 €	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021	YHTEENSÄ 2019-2021
Liikuntapalvelut					
Toimintatuotot	1 756	1 667	1 687	1 687	5 041
Toimintakulut	-9 809	-9 715	-9 671	-9 672	-29 058
Toimintakate	-8 053	-8 048	-7 984	-7 985	-24 017
Poistot	-798	-722	-1 040	-1 018	-2 780
Tilikauden tulos	-8 851	-8 770	-9 024	-9 003	-26 797
Kaupunkikehitys					
Toimintatuotot	13 129	13 393	13 343	13 343	40 079
Toimintakulut	-24 203	-24 785	-24 736	-24 546	-74 067
Toimintakate	-11 074	-11 392	-11 393	-11 203	-33 988
Poistot	-8 387	-7 865	-7 990	-8 186	-24 041
Tilikauden tulos	-19 461	-19 257	-19 383	-19 389	-58 029
Maaomaisuuden tuotot					
Toimintatuotot	1 500	1 500	1 500	1 500	4 500
Toimintakulut	-800	-800	-600	-375	-1 775
Toimintakate	700	700	900	1 125	2 725
Poistot	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	700	700	900	1 125	2 725
Rakennusvalvonta					
Toimintatuotot	935	899	899	899	2 697
Toimintakulut	-720	-798	-761	-761	-2 320
Toimintakate	215	101	138	138	377
Poistot	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	215	101	138	138	377
Tilakeskus					
Toimintatuotot	10 736	30 813	31 055	31 055	92 923
Toimintakulut	-700	-19 313	-19 555	-19 555	-58 423
Toimintakate	10 036	11 500	11 500	11 500	34 500
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 050	-1 150	-1 150	-1 150	-3 450
Poistot	-12 215	-11 149	-10 976	-8 945	-31 070
Tilikauden tulos	-3 229	-799	-626	1 405	-20
OMA TOIMINTA YHTEENSÄ					
Toimintatuotot	39 900	60 092	59 969	59 920	179 980
Toimintakulut	-182 737	-201 940	-201 366	-203 951	-607 256
Toimintakate	-142 837	-141 848	-141 397	-144 031	-427 276

1 000 €	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021	YHTEENSÄ 2019-2021
MAAKUNNALLINEN TOIMINTA					
Sosiaali- ja terveystoimi					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-238 229	-249 384	-252 450	-255 003	-756 837
Toimintakate	-238 229	-249 384	-252 450	-255 003	-756 837
Maakunnallinen palvelutoiminta					
Toimintatuotot	14 531	14 666	14 793	14 793	44 252
Toimintakulut	-14 410	-14 246	-14 353	-14 353	-42 952
Toimintakate	121	420	440	440	1 300
Varaukset maakunnallisen palvelutoimintaan					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	0	0	-116	-263	-379
Toimintakate	0	0	-116	-263	-379
Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen maksuosuus					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-6 858	-6 982	-6 982	-6 982	-20 946
Toimintakate	-6 858	-6 982	-6 982	-6 982	-20 946
Etelä-Karjalan hankintapalvelujen maksuosuus					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-162	-164	-164	-164	-492
Toimintakate	-162	-164	-164	-164	-492
Etelä-Karjalan maaseututoimen maksuosuus					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-253	-257	-257	-257	-771
Toimintakate	-253	-257	-257	-257	-771
Etelä-Karjalan liiton maksuosuus					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 267	-1 267	-1 267	-1 267	-3 801
Toimintakate	-1 267	-1 267	-1 267	-1 267	-3 801
Lappeenrannan seudun ympäristötoimen maksuosuus					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 967	-1 947	-1 993	-1 993	-5 933
Toimintakate	-1 967	-1 947	-1 993	-1 993	-5 933
MAAKUNNALLINEN TOIMINTA YHTEENSÄ					
Toimintatuotot	14 531	14 666	14 793	14 793	44 252
Toimintakulut	-263 146	-274 247	-277 582	-280 282	-832 111
Toimintakate	-248 615	-259 581	-262 789	-265 489	-787 859
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ					
Toimintatuotot	54 431	74 758	74 762	74 713	224 232
Toimintakulut	-445 883	-476 187	-478 948	-484 233	-1 439 367
Toimintakate	-391 452	-401 429	-404 186	-409 520	-1 215 135
Poistot	-22 175	-20 947	-21 261	-19 684	-61 892
Tilikauden tulos	-413 627	-422 376	-425 447	-429 204	-1 277 027

KAUPUNGIN OMA TOIMINTA YHTEISET PALVELUT

Toiminnan kuvaus

Yhteiset palvelut kattavat konsernijohtoon sekä kaupungin tasolla keskitetysti järjestettävät palvelut.

Konsernijohto käsittää valtuuston ja hallituksen alaisen toiminnan sekä kaupungin tarkastustoimen.

Kaupungin hallinto on keskitetty konsernihallintoon. Keskitetty konsernihallinto tuottaa toimialoille yhdenmukaisia ja laadukkaita palveluja, mikä sujuvoittaa toimintaprosesseja ja lisää tehokkuutta.

Konsernihallinto jakautuu kahteen toimintatasoon:

1. strategisen ohjauksen tasoon ja
2. operatiiviseen tasoon, jossa hoidetaan sekä konsernin että toimialojen hallinnon tehtävät.

Strategista ohjausta ja kaupungin elinvoiman ja kilpailukykyyn kehittämistä johtaa kaupunginjohtaja. Strategiseen ohjaukseen kuuluu konsernin johtaminen, strateginen tavoitteen asettelu, elinkeino-, työllisyys- ja henkilöstöpolitiikka, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, kansainvälistymis- ja edunvalvonta-asiat, kehittämistoiminta ja talouden ohjaus sekä rahoituksen- ja riskienhallinta.

Operatiivinen taso tuottaa keskitetysti konsernin hallinnon tehtävät. Näitä tehtäviä ovat muun muassa päätöksenteon ja hallinnon valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävät, viestintä-, markkinointi- ja asiakaspalvelutehtävät, talous-, rahoitus- ja hankinta-asiat sekä henkilöstö- ja tietohallintoasiat. Konsernipalvelut tukee ja avustaa kaupunkikonsernin toimielimiä asetettujen päämäärien ja tulostavoitteiden saavuttamisessa. Operatiivinen toiminta jakautuu vastuualueisiin, joiden toimintaa koordinoi kaupunginsihteeri. Operatiivista toimintaa johtavat kaupunginsihteeri, II kaupunginsihteeri, strategijahtaja ja rahoitusjohtaja toimintasuunnitelmassa määrätyn jaon mukaisesti.

TALOUSSUUNNITELMA 2019–2021

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Hallinnolle taloussuunnittelukaudella 2014–2016 asetetut mittavat säästötavoitteet saavutettiin muun muassa hallinnon toimintojen ja prosessien läpikäynnin ja selkiyttämisen seurauksena. Hallinnon prosessien kehittäminen jatkuu myös taloussuunnittelukaudella 2018–2021. Käynnissä olevan sote- ja maakuntauudistuksen valmisteluun osallistutaan ja varaudutaan mahdollisiin maakuntavaaleihin vuonna 2019.

Viestinnän ja markkinoinnin, tapahtumapalveluiden, osallisuuden sekä asiointiprosessien vastuualueella toiminnan painopisteenä on kaupungin aktiivisen strategisen viestinnän ohella kaupungin palveluiden tehokas markkinointi ja myynti, asukas- ja rekrytointimarkkinoinnin aktivoiminen, matkailumarkkinoinnin tehostaminen, asiakaspalvelun monipuolistaminen, tapahtumapalveluiden kehittäminen sekä osallisuuden vahvistaminen ja keinojen monipuolistaminen osana toimintaprosesseja. Keskeisenä tavoitteena strategiakaudella on kaupungin aktiivinen kehittäminen vireänä ja vetovoimaisena matkailu- ja tapahtumakaupunkina sekä vetovoimaisena yliopistokaupunkina. Vuoden 2019 erityisiä painopistealueita ovat asiakaslähtöisen palvelukonseptin ja -prosessin sekä infrastruktuurin kehittäminen tapahtumien toteuttamiselle ja tapahtumajärjestämisen aktivoimiselle, kaupungin kulttuuripalveluiden myyntiprosessin tehostaminen, Greenreality- ja vetovoimainen yliopistokaupunki -brändien vahvistaminen, Saimaan alueen matkailumarkkinointiyhteistyön täysimääräinen toimeenpano sekä osallisuus- ja vaikuttamisohjelman laatiminen ja sen täytäntöönpano.

Talousohjaus tukee strategista ja operatiivista toimintaa ja sen kehittämistä. Keskitetyn talousohjauksen painopisteinä ovat taloussuunnittelu, budjetointi ja raportointi ja niiden kehittäminen niin kaupungin johdon kuin toimialojenkin johtamisen ja toiminnan tueksi. Tehtäväkenttään kuuluvat osana konserniohjausta investointibudjetin suunnittelu ja seuranta sekä rahoituksen hallinta. Vuoden 2019 erityisenä painopisteenä korostuu keskipitkän ja pitkän aikavälin talouden tasapainoon liittyvien selvitysten ja laskelmien tekeminen.

Keskitetyn tietohallinnon vastuulla on kaupungin ICT-palveluiden kehittäminen ja niihin liittyvät hankinnat. ICT-tukipalvelut tuottaa Saimaan Talous ja Tieto Oy. Kes-

keisimmät painopistealueet vuodelle 2019 ovat sisäisen ja ulkoisen viestinnän työvälineiden uudistukset, strategian myötä käynnistyvien ICT-hankkeiden toimeenpano sekä tietoturvaan liittyvät kehitystoimenpiteet.

Työllistämisen edistämiseksi tehdään tiivistä yhteistyötä alueen yritysten, Kaakkois-Suomen TE-toimiston, Eksoten ja Kelan kanssa. Työllistämisen edistämisen painopiste on yli 300 päivää työmarkkinatukea saaneiden työllistämiseksi ja nuorisotyöttömyyden ehkäisemisessä. Vuoden 2019 aika tehdään myös uusia pienimuotoisia kokeiluja erityisesti nuorten työllistämiseksi. Yritysyhteistyön lisäämiseen kiinnitetään erityistä huomiota.

Keskitetyn henkilöstöohjauksen tehtävänä on kaupungin yleisestä työnantajapolitiikasta vastaaminen, henkilöstösuunnittelu sekä toimialojen ohjaus henkilöstörakenteita ja palvelussuhteita koskevissa asioissa. Painopisteitä taloussuunnittelu-kaudella ovat mm. osaamisen kehittäminen ja työhyvinvointiin panostaminen. Linjauksia on selvitetty laajemmin talousarvion henkilöstöpoliittisessa osassa.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Positiivisesta suhdanne- ja työllisyystilanteesta huolimatta kuntien työmarkkinatuen kuntaosuudessa ei ole tapahtunut muutosta.

Konsernijohto 1000 €					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	1 473	363	268	28	28
Toimintakulut	-1 858	-2 485	-2 532	-2 192	-2 353
Toimintakate	-385	-2 122	-2 264	-2 164	-2 325

Tarkastus 1000 €					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-198	-249	-251	-252	-252
Toimintakate	-198	-249	-251	-252	-252

Konsernipalvelut 1000 €					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	245	2 662	2 641	2 641	2 641
Toimintakulut	-4 576	-7 405	-7 100	-7 116	-7 116
Toimintakate	-4 331	-4 743	-4 459	-4 475	-4 475

Konsernin yhteiset 1000 €					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	5 169	1 943	2 022	1 942	1 943
Toimintakulut	-18 509	-18 740	-17 383	-17 231	-17 270
Toimintakate	-13 339	-16 797	-15 361	-15 289	-15 327

YHTEISET PALVELUT YHTEENSÄ 1000 €					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	6 887	4 968	4 931	4 611	4 612
Toimintakulut	-25 141	-28 879	-27 266	-26 791	-26 991
Toimintakate	-18 254	-23 911	-22 335	-22 180	-22 379
Poistot		-575	-111	-111	-111
Tilikauden tulos		-24 486	-22 446	-22 291	-22 490

VARAUKSET 1000 €					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	0	0	-1 000	-2 142	-4 965
Toimintakate	0	0	-1 000	-2 142	-4 965
Poistot	0	0	-900	-900	-1 180
Tilikauden tulos	0	0	-1 900	-3 042	-6 145

STRATEGINEN RAHOITUS 1000 €					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	0	-2 750	-2 750	-2 750	-2 750
Toimintakate	0	-2 750	-2 750	-2 750	-2 750

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

<h3>Yhteiset palvelut</h3> <table border="1"> <tr> <td colspan="2">Sairaspoissaolojen vähentyminen</td> <td colspan="2">Hankintojen YVA</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>2033</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>10</td> <td>9</td> <td>75 %</td> <td>100 %</td> </tr> </table>	Sairaspoissaolojen vähentyminen		Hankintojen YVA		2021	2033	2021	2033	10	9	75 %	100 %	<h3>Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus</h3> <table border="1"> <tr> <td colspan="3">Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>52,3 %</td> <td>55 %</td> <td>60 %</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Luottamus kunnan päätöksentekoon</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>2,9</td> <td>3,5</td> <td>4</td> </tr> </table>	Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat			2017	2021	2033	52,3 %	55 %	60 %	Luottamus kunnan päätöksentekoon			2017	2021	2033	2,9	3,5	4	<h3>Elinvoimainen kaupunki ja imago</h3> <table border="1"> <tr> <td colspan="3">Työssäkäyvien määrän kasvu</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>28 700</td> <td>30 000</td> <td>32 000</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Yritysimagon parantuminen</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>29</td> <td>14</td> <td>7</td> </tr> </table>	Työssäkäyvien määrän kasvu			2017	2021	2033	28 700	30 000	32 000	Yritysimagon parantuminen			2017	2021	2033	29	14	7	<h3>Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö</h3> <table border="1"> <tr> <td colspan="3">Henkilöstötyytyväisyys</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>3,69</td> <td>3,85</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Asiakkaan palveluun käyttämä aika</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	Henkilöstötyytyväisyys			2017	2021	2033	3,69	3,85	4	Asiakkaan palveluun käyttämä aika			2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %	<h3>Talous ja resurssit</h3> <table border="1"> <tr> <td colspan="3">Lainat/asukas</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>7 146</td> <td>8 500</td> <td>7 500</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Hukkatyöhön kuluvat htv:t</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	Lainat/asukas			2017	2021	2033	7 146	8 500	7 500	Hukkatyöhön kuluvat htv:t			2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %
Sairaspoissaolojen vähentyminen		Hankintojen YVA																																																																																						
2021	2033	2021	2033																																																																																					
10	9	75 %	100 %																																																																																					
Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat																																																																																								
2017	2021	2033																																																																																						
52,3 %	55 %	60 %																																																																																						
Luottamus kunnan päätöksentekoon																																																																																								
2017	2021	2033																																																																																						
2,9	3,5	4																																																																																						
Työssäkäyvien määrän kasvu																																																																																								
2017	2021	2033																																																																																						
28 700	30 000	32 000																																																																																						
Yritysimagon parantuminen																																																																																								
2017	2021	2033																																																																																						
29	14	7																																																																																						
Henkilöstötyytyväisyys																																																																																								
2017	2021	2033																																																																																						
3,69	3,85	4																																																																																						
Asiakkaan palveluun käyttämä aika																																																																																								
2017	2021	2033																																																																																						
x	-50 %	-75 %																																																																																						
Lainat/asukas																																																																																								
2017	2021	2033																																																																																						
7 146	8 500	7 500																																																																																						
Hukkatyöhön kuluvat htv:t																																																																																								
2017	2021	2033																																																																																						
x	-50 %	-75 %																																																																																						
<h3>10. Innostunut, osaava ja motivoitunut henkilöstö</h3> 	<p>Henkilöstö onnistuu työssään, asukkaat ovat tyytyväisiä saamiinsa palveluihin</p> <p>Asiakastytyväisyyskysely</p>	<p>Kaupunkiorganisaatio on haluttu työpaikka</p> <p>Virka- ja työtehtäviä hakevien määrä /tehtävä</p>	<p>Työ sujuu, uutta kokeillaan</p> <p>Henkilöstökyselyn tulokset</p>	<p>Hyvä työkyky</p> <p>Sairaspoissaolojen kustannukset</p>																																																																																				
<h3>11. Hankinnat kuntoon</h3> 	<p>Ympäristö- ja työllisyysvaikutusten huomioiminen hankinnoissa</p> <p>Asiakastytyväisyys</p>	<p>Maakunnallisten ja innovatiivisten hankintojen osuus hankinnoista kasvaa</p> <p>Innovatiivisten hankintojen osuus kokonaishankinnoista vähintään 5% (2019)</p>	<p>Hankintojen vaikuttavuuden arviointi ohjaa hankintojen suunnittelua</p> <p>Ohjostojen väheneminen</p>	<p>Hankintojen kokonaistaloudellinen vaikutus kasvaa</p> <p>Kannustinmalli tilaajayksiköille</p>																																																																																				
<h3>12. Positiivisuuden ja luottamuksen vahvistaminen</h3> 	<p>Asukkaiden osallistuminen päätöksentekoon</p> <p>40 % niistä asukkaista, joihin valitut palvelut kohdistuvat on osallistunut sen kehittämiseen</p>	<p>Kuntatyön näkyväksi tekeminen</p> <p>Myönteisten ja kielteisten viestien suhde valituissa sosiaalisen median kanavissa</p>	<p>Asiakkaan hallinnan tunne osana palvelua paranee</p> <p>Pilotteihin valittujen käsitys vaikutusmahdollisuuksistaan ja henkilöstön tyytyväisyys paranee</p>	<p>Osallistavan budjetoinnin käyttö</p> <p>Mallilla suunnitellun infran käyttöaste on 20 % parempi kuin verrokin</p>																																																																																				

10. Innostunut, osaava ja motivoitunut henkilöstö

Työstään innostunut, motivoitunut ja osaava henkilöstö on laadukkaiden palvelujen paras tae. Henkilöstö on avainasemassa myös strategisten tavoitteiden toteuttamisessa. Toimintaympäristön muutokset edellyttävät uuden oppimista ja toimintatapojen kehittämistä kaikilla organisaatiotasolla. Hyvinvoivat työntekijät kokevat työn iloa ja imua, joka heijastuu myös asiakkaisiin ja kuntalaisiin. Tätä edistää kannustava ja ratkaisukeskeinen johtaminen, hyvä työympäristö ja nykyaikaiset henkilöstöpalvelut.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2019 > 2020 > 2021)	Keskeisimmät toimenpiteet 2019	Tulokset
10.1. Henkilöstö onnistuu työssään, asukkaat ovat tyytyväisiä saamiinsa palveluihin	Asiakastytyväisyyskysely: Kysely suunnitellaan vuoden 2019 aikana. Kysely sisältää myös kehitystä kuvaavat numeeriset mittarit.		Osallisuusohjelma suunnitellaan vuonna 2019 yhdessä strategisen toimenpideohjelman "Positiivisuuden ja luottamuksen edistäminen" kanssa.	Henkilöstökysely
10.2. Kaupunki-organisaatio on haluttu työpaikka	Virka- ja työtehtävien hakevien määrä/tehtävä: Kaikkiin avoinna oleviin tehtäviin saadaan kelpoisuusehdot täyttäviä hakijoita.	100 % > 100 % > 100 %		Lähtövaihtuvuus pienenee
10.3. Työ sujuu, uutta kokeillaan	Henkilöstökyselyn tulokset: Henkilöstökyselyn yleisarvosana	3,7 > 3,8 > 3,85	Osaamisstrategia valmis vuonna 2019	Osaamisen muutos
10.4. Hyvä työkyky	Sairauspoissaolojen kustannukset: Sairauspoissaolopäivien määrä henkilöä kohden pienenee tehtyjen toimenpiteiden seurauksena	11,5 > 11 > 10		Henkilöstörakenteen muutos Osaamisen varmistamiseen käytetty euromäärä. Sairauspoissaolojen muutos

11. Hankinnat kuntoon

Maakunnan kuntasektorin toimijoiden ulkopuolisilta suoritetut hankinnat vuonna 2014 olivat n. 340 miljoonaa euroa, johon sisältyvät Lappeenrannan kaupunkikonsernin ulkopuolisilta suoritetut hankinnat n. 160 miljoonaa euroa. Hankintojen hyvällä suunnittelulla on mahdollista vaikuttaa nopeastikin asiakaspalvelun laatuun, kustannustehokkuuteen ja paikallisen elinkeinoelämän kasvumahdollisuuksiin. Hankintojen erillishjelma tuo lisäresursseja Lappeenrannan kaupungin toimialojen sekä maakunnan hankintojen suunnitteluun, jossa huomioidaan asiakastarpeet, elinkaarikustannukset sekä hankinnan yritysvaikuttavuutta yli organisaatorajojen. Hankintaprosessit ja kehityskohteet linjataan vuonna 2017 laadittavassa hankintastrategiassa.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2019 > 2020 > 2021)	Keskeisimmät toimenpiteet 2019	Tulokset
11.1. Ympäristö- ja työllisyysvaikutusten huomioiminen hankinnoissa.	Asiakastyytyväisyys: Hankintojen suunnittelu vaiheessa arvioidaan ympäristö- ja työllistämisaikutukset		Tiedon ohjaussuunnitelman hankintaprosessiin rakennetaan ympäristö- ja työllisyysvaikutusten arviointi lomakkeisto.	Kaupunkilaisilla on saatavilla laadukkaat palvelut. Nuorisotyöttömyys laskee. Kaupungin tuottamat CO2 päästöt vähenevät.
11.2. Maakunnallisten ja innovatiivisten hankintojen osuus kasvaa.	Innovatiivisten hankintojen osuus kokonaishankinnoista vähintään 5 % (2019).	5 > 8 > 10	HEH-hankkeen hankintasuunnittelijat aikaistavat toimialojen hankintojen suunnittelua ja järjestävät hankintasiamiehen kanssa markkinavuoropuheluita yrittäjien kanssa.	Paikallisen elinkeinoelämän kasvumahdollisuudet paranevat. Hankintojen kustannustehokkuus kasvaa. Konsernin ulkoisista hankinnoista paikallisten hankintojen osuus 2020: 50 %.
11.3. Hankintojen vaikuttavuuden arviointi ohjaa hankintojen suunnittelua	Ohiostojen väheneminen: EU-kynnysarvon ylittävässä hankinnoissa on otettu käyttöön hankinnan suunnitteluvaiheessa vaikuttavuusarviointi.		EU-kynnysarvon ylittävässä hankinnoissa otetaan käyttöön hankinnan suunnitteluvaiheessa vaikuttavuusarviointi. Tiedon ohjaussuunnitelman mukaisesti.	Hankintojen tuloksellisuus ja kustannustehokkuus kasvaa. Hukkatyön minimoiminen hankintaprosessissa, tilaajalla että tarjoajalla.
11.4. Hankintojen kokonais-taloudellinen vaikutus kasvaa	Kannustinmalli tilaajajäsenille: Hankintasopimuksien hallintajärjestelmä on otettu käyttöön ja se on integroitu kilpailutus- ja arkistojärjestelmään.		Hankintasopimuksien hallintajärjestelmän suunnittelu ja käyttöönotto	Virtaviivainen ja koordinoitu digitalisoitu hankintaprosessi tehostaa toimintaa ja siirtää resursseja hankintojen aikaisempaan suunnitteluun. Hukkatyön väheneminen. Ohiostojen väheneminen.

12. Positiivisuuden ja luottamuksen vahvistaminen

Ohjelman tarkoituksena on parantaa kaupungin mainetta ja tuoda toimintaan välineitä, joilla pystytään nopeasti kartoittamaan kuntalaisten näkemykset ja huomioimaan ne päätöksenteossa. Ohjelmassa on tarkoitus tehdä paljon pieniä parannuksia ja jakaa onnistumisen kokemuksia. Digitaalista osallistumista ja vaikuttamista omaan elinympäristöön kokeillaan valituille kohderyhmille ja palveluille. Investoinneissa kokeillaan toimintamallia, jossa asukkaat voivat vahvasti osallistua yhteisen infran suunnitteluun.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2019 > 2020 > 2021)	Keskeisimmät toimenpiteet 2019	Tulokset
12.1. Asukkaiden osallistuminen päätöksentekoon	40 % asukkaista joihin palvelu kohdistuu, ovat osallistuneet sen kehittämiseen: Osallisuus- ja vaikuttamisohjelman laatimiseen osallistuneiden määrä.	200	Osallisuus- ja vaikuttamisohjelma on laadittu ja siinä mainitut osallisuustoimenpiteet ovat käytössä. Digitaalisten osallistumisvälineiden käyttöönotto on käynnistetty. Osallisuuskoulutusta on järjestetty.	Kaupungilla on käytössään erilaisia ja eri kohderyhmille suunnattuja sekä perinteisiä että digitaalisia osallistamisen välineitä. Henkilöstö ja luottamushenkilöt on koulutettu osallisuuteen ja osallistaminen/osallisuus on selkeä osa kaupungin kaikkia toimintaprosesseja. Kaupunkilaiset tietävät mahdollisuuksistaan osallistua ja osallistuvat aktiivisesti kaupungin toiminnan kehittämiseen.
12.2. Kuntatyön näkyväksi tekeminen	Myönteisten ja kielteisten viestien suhde valituissa sosiaalisen median kanavissa: Lappeenranta FB-sivujen viestit (myönteiset 80, kielteiset 20) erikseen määriteltynä esimerkkipäivinä.	60 >70 >80	Kaupungin verkkosivujen uudistaminen ja palveluiden verkkonäkyvyyden parantaminen. Sisältömarkkinointikampanjan toteuttaminen nykyisten ja uusien asukkaiden, sijoittuvien yritysten ja opiskelijoiden näkökulmasta. Jatkuva yhteisöllinen ja monikanavainen kampanja kuntatyön esittelemiseksi kaupungin työntekijöiden välitykselle.	Kaupunkilaisten mielikuva kaupungin palveluista on parantunut, kaupunkilaiset ovat ylpeitä omasta kaupungistaan ja kertovat positiivista viestiä eteenpäin. Kaupunkiorganisaatiossa tehty työ on näkyvää ja saa ansaitsemansa arvostuksen, mikä tekee kaupunkiorganisaatiosta houkuttelevan työpaikan.
12.3. Asiakkaan hallinnan tunne osana palvelua paranee	Piloteihin valittujen käsitys vaikutusmahdollisuuksistaan ja henkilöstön työtyytyväisyys paranee: Henkilöstökyselyn tulokset/ voin vaikuttaa omaa työtäni koskeviin asioihin	3,7 > 3,8 > 4,0	Palvelumuotoilun käyttöönotto. Sisäisen viestinnän ja henkilöstön osallisuuden kehittäminen	Palvelumuotoilun käyttö on edistänyt palveluiden asiakslähtöisyyttä ja palveluiden käyttäjät kokevat palveluiden käytön helpoksi. Kaupungilla on käytössä koko henkilökunnan kattava sisäisen viestinnän väline.
12.4. Osallistavan budjetoinnin käyttö	Mallilla suunnitellun infran käyttöaste on 20% parempi kuin verrokki	Etenee suunnitellusti	Osallistavan budjetoinnin pilotointi eri kohteissa. Osallistavan budjetoinnin LPR-toimintamallin laatiminen. Käynnistetään 2019 valitsemalla pilottikohdeet.	Kaupungilla on osallistavan budjetoinnin malli, jota hyödynnetään palveluiden ja toimintojen kehittämisessä.

HYVINVOINTI- JA SIVISTYSPALVELUT

Toiminnan kuvaus

Lapset ja nuoret

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatus perustuu varhaiskasvatustalakiin, varhaiskasvatussuunnitelman kansallisiin perusteisiin sekä lasten henkilökohtaisiin varhaiskasvatussuunnitelmiin. Varhaiskasvatuksen ensisijaisena tavoitteena on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus on myös lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävä ja syrjäytymistä ehkäisevä palvelu. Lisäksi varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun.

Kunnallisen varhaiskasvatuksen vaihtoehtona perheet voivat hoitaa lasta kotona, valita yksityisen varhaiskasvatuksen joko yksityisessä päiväkodissa tai yksityisellä perhepäivähoitajalla. Toiminta on kaupungin valvomaa ja tukemaa. Yksityiseen päiväkotiin voi saada palvelusetelin. Yksityiseen perhepäivähoitoon saa yksityishoidon tukea. Kunnallisen ja kunnan tukeman varhaiskasvatuksen ulkopuolella oleville alle kouluikäisille lapsille ja heidän vanhemmilleen on tarjolla avoimia varhaiskasvatuspalveluja.

Perusopetus

Kunnan velvollisuutena on järjestää perusopetusta sen alueella asuville oppivelvollisille lapsille ja nuorille perusopetuslain ja perusopetusasetuksen mukaisesti. Opetuksen tavoitteet ja sisältö on määritelty lain ja asetuksen lisäksi valtakunnallisissa opetussuunnitelman perusteissa, joka on velvoittava normi.

Lappeenrannan kaupungissa on vuoden 2019 alussa 18 peruskoulua, joista 13 on 1-6-luokkien kouluja ja viisi yhtenäistä peruskoulua. Erityisopetus järjestetään yleisopetuksen yhteydessä ja kaupungissa ei toimi erityiskouluja.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestäminen on kunnalle vapaaehtoisista. Lappeenrannan kaupunki järjestää perusopetukseen valmistavaa opetusta.

Lukiokoulutus

Lukiokoulutus järjestetään lukiolain ja lukioasetuksen mukaisesti opetus- ja kulttuuriministeriön antaman järjestämisluvan mukaisesti. Lukiokoulutuksen tavoitteet ja sisällöt määräytyvät valtakunnallisen lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Opetussuunnitelman perusteet on velvoittava asiakirja.

Lappeenrannan kaupunki ylläpitää talousarviokauden alkaessa kahta lukiota. Aikuislukion toiminta on lopetettu syksystä 2018 alkaen siten, että uusia opiskelijoita ei oteta enää suorittamaan aikuisopintoja. Lappeenrannassa annetaan myös IB-koulutusta Lyseon lukion tiloissa yhteistyössä Imatran yhteislukion kanssa. Etelä-Karjalan IB-lukiolle on myönnetty uusi järjestämislupa 1.8.2018 alkaen.

Lappeenrannan kaupungin lukioissa on opiskelijoita myös muista kunnista.

Nuorisotoimi

Nuorisotyön tavoitteena on edistää nuorten osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia, tukea yhteisöllisyyttä, nuoren kasvua, nuorten harrastamista ja toimintaa kansalaisyhteiskunnassa. Nuoriksi määritellään alle 29-vuotiaat kuntalaiset. Nuorisotoimessa toteutetaan yhteiskunnallista nuorisotyötä, johon kuuluvat nuorisopoliittikka, avustukset, järjestöyhteistyö; yhteisöllistä nuorisotyötä, johon kuuluvat nuorisotilatyo, koulunuorisotyö sekä osallisuustoiminta esim. nuorisovaltuusto ja lasten parlamentti. Kohdennettuun nuorisotyöhön kuuluvat ohjaamo, pienryhmätyö sekä etsivä nuorisotyö. Kulttuurinen nuorisotyö on toiminta-alue johon sisältyvät koulujen aamu- ja iltapäivätoiminta, taiteen perusopetuksen koordinointi, Lasten kulttuurikeskus Metku sekä lasten ja nuorten harrastustoiminnan koordinointi.

Kulttuuri- ja liikuntapalvelut

Kulttuuripalvelut

Lappeenrannan kaupunginkirjasto on hyvinvointipalveluja antava, uudistuva koko kansan käyttämä yhteiskunnan toimija, joka välittää sekä paikallista että kansainvälistä kulttuuria ja tietoa. Lappeenrannan kaupunginkirjasto vastaa edelleen

maakuntakirjastostatuksen poistuttuakin Etelä-Karjalan Heili-kirjastojen toiminnasta ja kehittämisestä sekä arvokkaasta Carelica-kokoelmasta ja sen kartuttamisesta.

Lappeenrannan museot yhteiskunnan muistiorganisaationa keräävät, tallentavat, säilyttävät, tutkivat ja esittelevät toiminta-alueensa ja -alansa taidetta ja kulttuuriperintöä tuottaen asiakkaalle tietoa ja elämyksiä. Lappeenrannan museoilla on museolaissa ja -asetuksessa määritelty alueellinen tehtävä tallentaa, säilyttää ja tehdä tunnetuksi Lappeenrantaan, Etelä-Karjalaan ja luovutettuun Karjalaan sekä aluetaidemuseon osalta myös Kymenlaaksoon liittyvää oman toimialansa aineistoa sekä tukea alueen muiden museoiden toimintaa.

Lappeenrannan kaupunginorkesterin tehtävä maamme pienimpänä ammattisinfoniaorkesterina on tarjota korkeatasoisia klassisen ja viihdemusiikin orkesterikonsertteja pääasiassa lappeenrantalaisille, mutta myös vetovoimatekijänä muille Etelä-Karjalan maakunnan sekä Saimaan lähialueiden asukkaille. Orkesterin ohjelmistossa pyritään ottamaan huomioon monipuolisesti erilaiset kohdeyleisöt. Orkesteri levyttää säännöllisesti ja konsertoi musiikkilähettiläänä ulkomailla kutsutuna.

Lappeenrannan kaupunginteatteri on Etelä-Karjalan johtava ammattiteatteri, jossa tuotannot ovat monipuolisia ja kiinnostavia eri kohderyhmille. Teatterissa on korkea ammattitaito, osaaminen laadukasta ja työn toteutus korkeatasoista. Teatterissamme arvostetaan yhdessä tekemistä; jokaisen panostus ja oma erikoisosaminen ovat yhtä tärkeitä. Tavoitteena on tuottaa teatteriesityksiä, jotka kiinnostavat yleisöä, viihdyttävät, luovat taide-elämyksiä ja tarjoavat tekijöilleen taiteellisen haasteen. Monipuolista ohjelmistoa täydennetään vierailuilla esityksillä.

Kulttuuritoimi tukee paikallista kulttuurityötä jakamalla avustuksia ja tukemalla kesäteatterialueen toimintaa sekä taiteilijajaloja ja galleriatoimintaa.

Liikuntapalvelut

Liikuntatoimi järjestää liikunnan ohjausta, huolehtii liikuntapaikkojen käytöstä sekä niiden rakennuttamisesta ja kunnossapidosta. Liikunnanohjauksen päätavoitteena on lisätä terveytensä kannalta liian vähän liikkuvien asukkaiden liikuntaa, järjestää asukkaille terveyttä edistävää liikuntaa ja edistää asukkaiden liikunnallista elämäntapaa erityisryhmät huomioiden. Liikuntatoimi tarjoaa kaupunkilaisille sekä

kaupungissa toimiville järjestöille liikuntamahdollisuuksia rakennuttamalla, varustamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja sekä jakamalla niiden käyttövuoroja.

TALOUSSUUNNITELMA 2019–2021

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Lapset ja nuoret

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatusta kehitetään osana muuta kasvatus- ja koulutusjärjestelmää. Syksyllä 2018 astui voimaan uusi varhaiskasvatuslaki. Syksyllä 2017 on otettu käyttöön Opetushallituksen valtakunnalliseen määräykseen pohjaava uusi varhaiskasvatussuunnitelma sekä uusi vuosisuunnitelma. Lakiin perustuen jokaiselle lapselle laaditaan oma varhaiskasvatussuunnitelma.

Tavoitteena on toimintakulttuurin kehittäminen lasten psyykkistä, sosiaalista ja fyysistä hyvinvointia tukevaksi, liikunnallisen elämäntavan omaksuminen, lasten ja huoltajien osallisuuden mahdollistaminen sekä palvelujen kilpailukykyisyys ja tehokas järjestäminen.

Tavoitteena on varmistaa toimintakulttuuria, joka aiempaa paremmin tukee paitsi lasten myös henkilöstön psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä tarjoaa ratkaisukeskeisiä onnistumisen kokemuksia. Ihmeelliset vuodet-ryhmänhallintamenetelmä otetaan käyttöön koulutuksen käyneiden tuella. PedaSens-jatkohankkeen avulla on tarkoitus vahvistaa opetus- ja kasvatushenkilöstön pedagogista sensitiivisyyttä. Hankkeen tavoitteena on, varhaiskasvattajien lisääntyneen pedagogisen sensitiivisyyden seurauksena, lasten itsesätelytaitojen vahvistuminen, mikä puolestaan lisää lasten sosiaalista hyvinvointia ja oppimista sekä lasten perheiden hyvinvointia. Varhaiskasvatuksenopettajille järjestetään edelleen ratkaisukeskeinen neuropsykiatrinen valmentaja-koulutusta. Tavoitteena on resurssien puitteissa järjestää ratkaisukeskeisyys-koulutusta vuorollaan kaikille varhaiskasvattajille.

Varhaiskasvatuksessa luodaan pohjaa lasten laaja-alaiselle osaamiselle. Laaja-alainen osaaminen muodostuu tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon koko-

naisuudesta. Liikunnallisen elämäntavan synnyttämiseksi tehdään yhteistyötä liikuntajärjestöjen kanssa. Koulujen yhteydessä olevat esiopetusryhmät ovat mukana Liikkuva koulu-hankkeessa. Harrastustoiminnan virittämiseksi lapsille tarjotaan mahdollisuus erilaisiin toimintaryhmiin ja kerhotoimintaan yhdessä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Mahdollisuuksien mukaan lapsille tarjotaan tilaisuuksia taide- ja tiedepainotteiseen toimintaan sekä kielirikasteiseen opetukseen. Varhaiskasvatuksessa on alkanut syksyllä 2018 Leap, Language enrichment advance program (Hyppy)-hanke. Hankkeen avulla halutaan tukea kielitietoisuuden kasvua sekä kansainvälisyyskasvatusta. Hankkeessa halutaan hyödyntää 5-vuotiaiden lasten kielellisen herkkyyksikauden mahdollisuuksia.

Sähköisillä palveluilla tehostetaan palveluprosesseja ja palvelumuotoilulla varmistetaan huoltajien osallisuus. Toiminnanohjauksessa käyttöön otettu sähköinen palvelun varausjärjestelmä helpottaa perheiden arjen suunnittelua ja varattujen varhaiskasvatusaikojen seuranta. Toiminnanohjauksjärjestelmän, palveluohjauksen sekä rekrytointiprosessin, erityisesti sijaisten rekrytointiprosessin, kehittäminen jatkuu.

Perheiden valinnanmahdollisuutta on kehitetty ottamalla käyttöön palveluseteli. Palveluseteli mahdollistaa yksityisten päiväkotien tuottaman varhaiskasvatuspalveluiden käytön entistä joustavammin ja vähemmällä byrokratialla. Myös yksityiseen perhepäivähoitoon kohdistuvaa palvelusetelin käyttöönottoa selvitetään.

Maan hallitus on asettanut tavoitteeksi varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostamisen. Tavoitteeksi on asetettu, että vuoteen 2020 mennessä vähintään 95 prosenttia nelivuotiaista ja sitä vanhemmista alle kouluikäisistä lapsista olisi varhaiskasvatuspalvelujen piirissä. Mikäli tavoite toteutuu, tulee varhaiskasvatuksen kysynnän kasvu olemaan Lappeenrannassa noin 3 prosenttia vuodesta 2017 vuoteen 2020 mennessä. Taloudellinen kasvu ja työllisyyden myönteinen kehittyminen voivat myös lisätä varhaiskasvatuksen kysyntää. Ikäluokkien koko vaikuttaa tarvittavien varhaiskasvatuspaikkojen määrään. Sekä valtakunnallisesti että paikallisesti vuonna 2016 ja 2017 syntyneiden ikäluokat ovat selvästi pienempiä aiempiin vuosiin verrattuna. Mikäli tulevat ikäluokat ovat yhtä pieniä, tulee se puolestaan näkymään kysynnän vähenemisenä.

Varhaiskasvatuksen kysyntä vaihtelee toimintavuoden aikana ja on suurimmillaan keväisin. Keväisin varhaiskasvatuksessa on ollut noin 100 lasta enemmän kuin syksyisin. Kysynnän vaihtelusta johtuvaan kasvuun voidaan vastata lisäämällä omaa henkilöstöä, ottamalla käyttöön väliaikaisia tiloja tai ostamalla nykyistä enemmän

palveluja. Etenkin keskustan alueella varhaiskasvatuspaikkojen lisäämiselle on tarvetta toimintakauden aikana.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on käynnistänyt laajan kokeilun vuosina 2018–2019 viisivuotiaiden maksuttomasta varhaiskasvatuksesta yhdessä kokeiluun halukkaiden kuntien kanssa. Kokeiluun käytettävä valtionrahoitus on 5 miljoonaa euroa. Kokeilu tuottaa kunnalle lisäkustannuksia, sillä valtionavustus ei kata kaikkia kustannuksia. Kokeilua tullaan jatkamaan ja siihen voi osallistua lisää kuntia. Osallistuminen olisi mahdollista vain, jos kokeilu olisi kaupungille kustannusvaikutuksiltaan neutraali. Näyttää siltä, että nykyinen toimintakapasiteetti ei riitä vastaamaan kokeilusta johtuvaan kysynnän kasvuun.

Päiväkotirakentamisessa halutaan edistää lasten luontoyhteyttä ja sitä kautta lisätä heidän psyykkistä ja fyysistä hyvinvointiaan. Vuoden 2019 aikana on tarkoituksena perustaa 1-3 luontoryhmää, jotka toimivat luonnon keskelle rakennettavissa kota-rakennuksissa. Luontoryhmän toiminta vahvistaa lapsen kokonaisvaltaista kehitystä ja oppimisedellytyksiä. Luontosuhde, luonto-osaaminen ja luonnon tuntemus lisääntyy ja samalla fyysinen kunto ja motoriset taidot kehittyvät. Hovinpellon uusi päiväkotikoti valmistuu kevään 2019 aikana. Kourulan päiväkotikoulun sekä Snellmanin päiväkodin korvaavan keskustan päiväkodin hankesuunnitelut ovat meneillään.

Toimintaympäristössä on lähivuosina paljon varhaiskasvatuksen kysyntään vaikuttavia epävarmuustekijöitä. Koska odotettavissa on sekä kysyntää lisääviä että vähentäviä muutoksia, tässä vaiheessa on erittäin vaikea arvioida vuosille 2020 – 2021 annetun talousarvióraamin riittävyttä. Tilannetta on tarkasteltava vuosittain.

Perusopetus

Strategiakauden aikana perusopetuksessa toimintaa kehitetään siten, että vuodesta 2016 alkaen kouluilla käyttöön otetut opetussuunnitelmat ja niitä suuntaava perusopetuksen strateginen toimintasuunnitelma toteutuvat mahdollisimman kattavasti. Strategisessa toimintasuunnitelmassa on yhdessä henkilöstön kanssa määritelty kehittämistä edellyttävät asiat. Kaupungin strategia ja strategiaan suunnattu rahoitus kehittämistoimissa liittyy vahvasti perusopetuksen omaan strategiaan kehittämiseen, opetussuunnitelman vaatimuksiin sekä tulevaisuuden perusopetuksen painotuksiin. Oppilaiden hyvinvointi on keskiössä, joka tulee nähdä laajasti niin fyysisenä, psyykkisenä kuin sosiaalisena hyvinvointina. Valtakunnallisella

että kaupungin strategiarahoituksella edistetään hyvinvoinnin lisäämiseen suunnattuja toimia. Suurimpina tätä tavoitetta edistävinä hankkeina voidaan pitää ryhmäkokojen pienentämiseen liittyvää sekä erityisopetuksen kehittämiseen liittyvää hanketta sekä Liikkuva koulu hanketta. Liikkuva koulu hankkeessa on Lappeenrannassa palkattu koululiikunnanohjaajia kouluihin tukemaan oppilaiden fyysisen ja psyykkisen hyvinvoinnin kehittymistä. Liikunnanohjaajat kouluissa aktivoivat oppilaita järjestämällä monipuolisia liikunnallisia tuokioita välitunneilla, tukevat opettajia toiminnallistamaan oppitunteja sekä antavat opastusta erityisesti lapsille ja nuorille, joille liikunta ei ole luontaisesti mieluista.

Perusopetuksessa on tärkeää huolehtia yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta siten, että oppilaan tausta ei vaikuta oppimistuloksiin ja opintopolulla etenemiseen. Oppimistuloksia seurataan koulukohtaisesti ja pyritään maan keskiarvoa parempiin tuloksiin. Laaja-alainen osaaminen on opetussuunnitelmassa nostettu tulevaisuudessa keskeiseksi tarvittavaksi osaamiseksi. Sillä vahvistetaan elinikäisen oppimisen taitoja. Tähän vastataan perusopetuksessa mm. kehittämällä ja aloittamalla laajamittaisesti kaikkia perusopetuksen oppilaita koskevaa Junior University toimintaa yhdessä LUT:in kanssa. Toimintaa rahoitetaan kaupungin strategian sekä Opetushallituksen rahoituksella. Laaja-alaisen osaamisen varmistaminen edellyttää taloudellisia panostuksia henkilöstön osaamisen lisäämisen ohella laitteiden, verkkojen, ohjelmistojen vahvaa ylläpitoa ja tarvittavaa uudistamista. Henkilöstön osalta niin ikään hyvinvoinnin ja oppimisen varmistaminen on keskeistä. Perusopetuksen strategisena tavoitteena on edetä kohti tiimioppivaa koulua, joka mahdollistaa tehokkaamman uudistumisen. Tähän kohdistetulla koulutuksella tuetaan opettajien oppimista ja annetaan valmiuksia toteuttaa kouluissa yhteisöllistä, itseorganisoituvaa toimintaa sekä opettajien osaamisen lisääntyessä myös henkilöstön hyvinvointia.

Lappeenrannan perusopetus on saanut rahoitusta kehitystyöhön useista hallitusohjelmaan sisältyvistä kehityshankkeista, jotka jatkuvat vuoden 2019 aikana. Kansallisten valtionavustusten hyödyntäminen edellyttää kunnalta omavastuuosuuksien varaamista omaan budjettiin.

S2-kielen eli suomi toisena kielenä opetukseen on vuoden 2018 aikana havaittu resurssoinnin vajaus, joka on korjattu ottamalla valtionavustuksina saatava resurssi kokonaisuudessaan käyttöön syksyllä 2018. Valtionavustus mahdollistaa kokonaisuudessaan neljän viikotunnin määrän opetusta jokaiselle kolmen S2-oppilaan ryhmälle. Valtionavustus haetaan jälkikäteen toteutettujen tuntien mukaisesti, joten vuoden 2018 sekä 2019 aikana kaupunkikohtainen rahoitusosuus on

suurempi kuin aiemmilta vuosilta saatava valtionavustus. Tämä muutos saadaan tasattua tulevina vuosina käytettävissä olevien tuntien kanssa siten, että käytössä on enemmän vuosiviikkotunteja samalla kaupungin rahoituksella.

Valtioneuvosto on tehnyt perusopetuksen tuntijako uudistuksen syksyllä 2018 tuntijakoasetuksen ja perusopetusasetuksen muutoksella. Ensimmäisen vieraan kielen eli A1-kielen opetusta lisätään yhteensä kaksi vuosiviikkotuntia ensimmäisellä ja toisella luokalla. A1-kielen vuosiviikkotuntimäärää oppivelvollisten perusopetuksessa lisääntyy 16 vuosiviikkotunnista 18 vuosiviikkotuntiin. Uudistus toteutuu vuoden 2020 alussa. Opetushallitus valmistelee vuosien 2018–2019 aikana perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin kuvaukset A1-kielen oppiaineen tehtävistä, tavoitteista ja tavoitteisiin liittyvistä keskeisistä sisältöalueista vuosiluokille 1 ja 2. Kaupunkitasolla on valmisteltava päätöksen mukaisesti uusi tuntijako sekä opetussuunnitelman muutokset ja varattava rahoitus tuntimäärä lisääntymiseen viimeistään vuoden 2020 alussa. Uudistuksella voi olla vaikutusta myös syksyn 2019 ensimmäisen luokan tuntimäärän, joten taloudelliset vaikutukset voivat ulottua jo vuoden 2019 rahoitukseen. Valtioneuvosto on varannut muutokseen tarvittavat määrärahat julkisen talouden suunnitelmaan niin, että muutoksen kustannukset on luvattu korvata kunnille valtionosuuksien kautta vuoden 2020 alussa. Rahoituksen osalta kustannusvaikutukset tulevat kaupungille nopeammalla aikataululla.

Syksyn 2018 ennusteen mukaan Lappeenrannan kaupungin ylläpitämien peruskoulujen oppilasmäärä tulee kasvamaan noin 50 oppilaalla syksyllä 2019 verrattuna lukuvuoteen 2018-2019. Oppilasmäärän kasvu voi aiheuttaa tietyissä kouluissa tarvetta perusopetusryhmien määrän lisäämiseen. Koulurakentaminen ja peruskorjaukset käynnistyvät vuonna 2019 Joutsenon ja Kesämäen kouluissa, minkä vaikutuksesta osa koulujen toiminnasta siirtyy väistötiloihin. Lauritsalassa rakentaminen alkaa vuonna 2020. Myös Sammontalon suunnittelu on aloitettu. Sammonlahden koulun Skinnarilan toimipiste joutui siirtymään sisäilmapulmien vuoksi väistötiloihin vuoden 2018 alussa.

Lukiokoulutus

Lukiokoulutuksessa opiskellaan 2016 käyttöön otettujen opetussuunnitelmien mukaisesti. Ylioppilaskokeita on uudistettu siten, että kaikki ylioppilaskokeet suoritetaan vuodesta 2019 lähtien sähköisesti. Sähköinen koe on mahdollistanut kokeiden uudistamista monimediaiseksi ja uudenlaisten työvälineiden käyttöönoton.

Lappeenrannan lukiokoulutukseen on laadittu vuoden 2018 aikana Lappeenrannan kaupungin lukiokoulutuksen strateginen kehittämissuunnitelma. Lukiokoulutuksen tavoitteena on olla Suomen paras lukiokoulutus 2022 seuraavilla osa-alueilla: Turvallinen oppimisympäristö, yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen, kannustava ilmapiiri ja työrauha, laaja-alaiset opinnot, monipuolinen arviointi ja yksilöllinen opintojen ohjaus, motivaatio oppimiseen, opiskelijälähtöisyys ja kokonaisvaltainen hyvinvointi sekä innostava ja monimuotoinen opetus. Opiskelijoiden ja henkilöstön hyvinvoinnilla nähdään olevan merkittävä vaikutus myös oppimistuloksiin. Lukiokoulutuksen tiedelinjan perustamista selvitetään syksyn 2018 aikana.

Lappeenrannan uusi lukiostrategia on hyvin suunnassa syksyllä 2018 alkavan lukion opetussuunnitelmauudistuksen kanssa, joka on valmis ja käytössä syksyllä 2021. Lukiot tulevat osallistumaan lukion opetussuunnitelman uudistustyöhön vuoden 2019–2021 aikana. Kansallisesti lukiokoulutusta uudistetaan valmistettavan opetussuunnitelman lisäksi keväällä 2018 hyväksytyyn uuden lukiolain viitoittamana sekä syksyllä 2018 lausuntokierroksella olleen ylioppilastutkintoa koskevan lain muutoksilla.

Lukiolain uudistuksen tavoitteena on lisätä lukiokoulutuksen vetovoimaa yleissivistävänä, korkeakouluihin jatko-opintokelpoisuuden ja -valmiudet antavana koulutusmuotona sekä vahvistaa koulutuksen laatua, oppimistuloksia sekä sujuvoittaa siirtymistä korkea-asteen opintoihin. Lappeenrannan kaupungin strateginen rahoitus tukee tätä työtä mm. LUT:in kanssa tehtävän yhteistyön tiivistämisellä Junior University toiminnan kehittämisen kautta. Kaupungin strateginen rahoitus, useat kansalliset ja kansainväliset hankerahoitukset tukevat uudistus- ja kehitystyötä, mutta myös työllistävät lukion opetussuunnitelmauudistuksen lisäksi lukioiden henkilökuntaa hyvin paljon vuonna 2019.

Etelä-Karjalan IB-lukiolle on myönnetty uusi järjestämislupa 1.8.2018 alkaen. IB-koulutusta annetaan Lyseon lukion tiloissa yhteistyössä Imatran yhteislukion kanssa. Osa opetuksesta annetaan kuvayhteysopetuksena. Lappeenrannan toimipisteen IB-koulutuksen järjestämistä Skinnarilan kampuksella selvitetään syksyn

2018 aikana osa lukiostrategiaselvitystä. Myös IB-koulutuksessa pohditaan yhteistyömuotoja LUTin kanssa.

Lukiokoulutuksessa on toteutettu teatteriproduktioita Lappeenrannan lukioteatterin –nimellä kevästä 2015 lähtien. Fyysisesti musiikkiteatteriproduktioita on toteutettu Lyseossa, mutta produktiot ja taideaineiden kurssit ovat avoimia kaikille lukiolaisille. Lappeenrannan kaupunginteatterin kanssa on tehty sopimus tammi-kuussa 2019 kaupunginteatterin suurella näyttämöllä toteutettavasta produktiosta.

Nuorisotoimi

Kaupungin strategiassa on vahvasti huomioitu nuorten työllisyyden edistäminen ja strategiarahoitusta on myös suunnattu Ohjaamotoiminnan juurruttamiseen, uudistamiseen ja verkostomaiseen toimintaan. Ohjaamon tavoitteena on alle 30-vuotiaiden nuorten aikuisten työllisyyden ja koulutuksen edistämisen, sekä yksilöllinen ja kokonaisvaltainen arjenhallinnan tukeminen. Nuorisotoimella on vastuu ohjaamotoiminnan toteuttamisen koordinoinnista. Valtio on kohdentanut TE-toimistojen kautta nuorten asiantuntijaresurssia lukuksiin Suomen ohjaamoihin. Lappeenrannan ohjaamossa on jokaisena aukiolopäivänä nuorilla saatavissa työvoimapalveluiden nuorten asiantuntijoita ilman ajanvarausta. Ohjaamon jatkuvan kehittämisen edellytyksenä on tiivis yhteistyö TE-toimiston, Eksoten eri nuorten palvelumuotojen sekä lukuisten nuorten kanssa toimivien tahojen kanssa. Tavoitteena on tarjota jatkossakin nuorille matalan kynnyksen palveluohjaukseen erikoistunut yhden luukun paikka, josta nuori saa nopeasti ja joustavasti omiin tarpeisiinsa kohdistuvaa tukea, neuvontaa ja apua. Toimintaa kehitetään yhdessä kaikkien toimijoiden ja asiakkaiden kanssa.

Kulttuurista nuorisotyötä (aamu- ja iltapäivätoiminnan organisointi, taiteen perusopetuksen koordinointi, lasten ja nuorten harrastustoiminnan edistäminen) toteuttavat koordinaattori sekä lasten kulttuurikeskus Metku. Koordinaattorin tehtävänä on havaita kaikki Lappeenrannassa tarjottava matalan kynnyksen toiminta riippumatta vastuualueista tai toimijatahoista ja pyrkiä löytämään aukkopaikkoihin sopivat toimijat yhdessä muiden toimijoiden kanssa sekä tuoda tarjonta lasten ja nuorten nähtäville ja saavutettaville.

Vuoden 2018 aikana Lappeenrannassa on tarjottu maksutonta matalan kynnyksen harrastustoimintaa LAPE-hankerahoituksella jokaisessa ala- ja yläkoulussa koulupäivän aikana tai heti koulupäivän päätyttyä. Koululiikunnanohjaajat jatkavat Liikkuva koulu-hankkeessa kevään 2019. Strategiarahoituksella tarjotaan vuosina 2019-2021 koululaisten iltapäivätoiminnan yhteydessä taiteen perusopetuksen järjestäjien toteuttamana kuvataiteen, sirkuksen, käsityön ja tanssin kerhoja. Taidetia pienin askelin –hankkeessa taiteen perusopetuksen toimijat tarjoavat taide-tuokioita varhaiskasvatuksessa muun päiväohjelman yhteydessä. Painopisteenä on kannustaa niitä nuoria, jotka vielä eivät ole löytäneet omaa harrastustaan, hyödyntämään tarjolla olevia lukuisia toimintamuotoja.

Kulttuurikeskus Metku reagoi ketterästi ja ajantasaisesti valtakunnallisiin lastenkulttuuripoliittisiin tavoitteisiin, jotka tarkentuvat seuraavan hallituskauden ohjelmassa. Valtakunnallinen harrasteviikko, yläkoululaisten harrastuspassi, lasten kuuleminen päätöksenteossa ja taide- ja kulttuuripalveluiden hyvinvointivaikutukset tulevat olemaan merkittäviä painotuksia tulevina vuosina.

Meneillään olevalla strategiakaudella Metkun tuottamaa ja koordinoimaa kulttuurikasvatusohjelmaa Kulttuuripolku-toimintamallia kehitetään edelleen 2. ja 7. vuosiluokkien läpileikkaavaksi toiminnaksi ja osaksi koulujen opetussuunnitelmaa. Valtuustokauden aikana saatujen kokemusten pohjalta tehdään päätöksiä tulevaisuuden Kulttuuripolku/Kulttuurisuihku –toimintamallista liittyen oppisisältöjen ja teemakokonaisuuksien tavoitteisiin.

Metkussa on hyödynnetty aktiivisesti valtion eri rahoitusmahdollisuudet. Metku kehittää taide- ja kulttuurisisältöisiä menetelmiä myös Lapsiystävällinen kuntamallin tueksi ja toimenpiteiksi kuten lapsen kuulemiseen päätöksen teossa ja ajantasaiseen vuorovaikutukseen (lasten blogi / nettilehti/ lapsijournalismia).

Lappeenranta on ollut Unicefin lapsiystävällinen kunta vuodesta 2015 alkaen. Vuoden 2019 strategisena kohteena on asukkaiden mahdollisuus vaikuttaa omiin asioihinsa. Tavoitteen saavuttamiseksi palkataan määräaikainen osallisuuskoordinaattori, jonka työtehtävänä on kannustaa aktiiviseen kansalaisuuteen ja löytää uusia vaikuttamismuotoja jo olemassa olevien rakenteellisten vaikuttajaryhmien tueksi sekä saada asukkaiden osallisuuskokemuksia näkyviksi. Toiminta-alueena on koko hyvinvointi ja sivistyspalvelujen toimiala.

Koulunuorisotyöntekijät toimivat vuosiluokkien 7 – 9 vuosiluokkien kouluilla ja Ammattiopisto Sampossa strategiarahoituksella. Koulunuorisotyö tukee koulun toi-

mintakulttuuria nuorten tarpeet huomioiden. Koulunuorisotyöntekijöiden tavoitteena on lisätä yhteisöllisyyttä, kouluviihtyvyyttä ja edistää turvallisuutta ja koulun toimintakulttuurin kehittämistä nuorten tarpeet huomioivaksi. Samossa koulunuorisotyöntekijän ydintehtävä on myös tukea nuorta arjen hallinnassa ja ehkäistä opiskelun keskeyttämistä.

Kulttuuripalvelut

Kirjasto on vuoden 2018 loppuun mennessä toteuttanut kaupunginvaltuuston vuosille 2017 - 2018 päättämät tasapainotustoimenpiteet kehittämällä automatisointia ja säästämällä henkilöstömenoistaan luonnollisen poistuman kautta. Kirjaston toimipisteiden automatisointi on mahdollistanut kirjastopalvelujen saataavuuden parantumisen aukioloaikojen lisäyksillä. Henkilökohtaisen palvelun tarve ei kuitenkaan poistu missään kirjaston toimipaikassa, ja siitä huolehditaan myös jatkossa.

Sähköisten kirjastoaineistojen ja -palvelujen tarjonta on tullut perinteisempien aineistojen ja palvelujen rinnalle, ja muutos etenee tulevina vuosina tahdilla, jota on vaikea ennakoida. Kirjasto on aktiivisesti mukana kehityksessä: uudet mediaohjaaja-, e-aineisto- ja virtuaalikirjastohankkeet edistävät osaltaan tätä kehitystä.

Kirjasto toteuttaa uudistuneen lainsäädännön edellyttämää yhteiskunnallista rooliaan asukkaiden yhteisöllisenä harrastamisen, kokoontumisen ja oppimisen paikana tarjoamalla monipuolista matalan kynnyksen tapahtumatoimintaa ja osallistamalla asukkaita palvelujen kehittämiseen.

Kirjaston perinteinen lakisääteinen tehtävä lukutaidon edistäjänä ei sekään ole vanhentunut, vaan tehtävää toteutetaan monin eri tavoin osana kirjaston vakiintunutta toimintaa, sekä myös hankkeiden ja monipuolisten tapahtumien kautta.

Kirjastolla on Etelä-Karjalan Heili-kimpan toiminnan vetovastuu. Kirjastojen välisen aineistokuljetusten toimivuus on koko Heili-kimpan toiminnan kulmakivi. Heilikuljetukset muuttuvat Eksoten kuljetusten ja kaupungin kuljetuskeskuksen muutosten myötä, ja Heili-kirjastot toivovat kustannusten säilyvän edelleen kohtuullisella tasolla muutoksista huolimatta.

Museo tuottaa asiakasta lähellä olevia monipuolisia, kehittyviä ja osallistavia museopalveluita. Museo hoitaa ja käyttää kokoelmiaan aktiivisesti, toimii asiantuntijana ja vaikuttajana erilaisissa verkostoissa. Näyttelytoiminnassa otetaan huomioon suurta yleisöä kiinnostavat laajemmat aiheet, mutta myös paikalliset- ja erityisteemat. Yhteistyötä tehdään muiden museoiden ja taide- ja kulttuurialan organisaatioiden kanssa. Aktiivinen yleisötyö kaikenikäisten kanssa on merkittävä osa toimintaa. Museo on mukana valtakunnallisissa museotalouden kehittämishankkeissa ja kansainvälisessä museotoiminnassa. Toimintakauden aikana kehitetään työhyvinvointia ja museon hyvinvointituotetta. Kymmenen vuoden vuokrasopimuksella saatu kokoelmien säilytystila on väliaikainen ratkaisu. Kulttuurihistoriallisen esineistön puhdistus ja siirtäminen tiloihin on käynnissä ja se vie sekä taloudellisia että työvoimaresursseja toimintakauden aikana. Selvitetään Kaakkois-Suomen yhteisen kokoelmakeskuksen mahdollisuutta. Kokoelmien avaaminen yhä laajemmin yleisöille kansallisen Finna-portaalin kautta, on oleellista toimintakauden aikana. Samalla edistetään asukkaiden ja yleisöjen omatoimista sähköisten kulttuuriaineistojen löytämistä ja käyttöä. Museotietojärjestelmän uusiminen on ajankohtaista valtakunnallisen yhteiskäytön edistämiseksi.

Etelä-Karjalan museon uuden perusnäyttelyn suunnittelua ja työstämistä jatketaan ja asiakkaat ovat aktiivisina osallistujina prosessissa. Ratsuväkimuseo avataan uudistuneena kesäksi 2019. Kansainvälistä toimintaa jatketaan ja laajennetaan. Henkilökunnan liikkuvuutta ja oppimista edistetään Euroopassa Erasmus+ rahoituksen avulla. Maakunta- ja aluetaidemuseotehtävät korvautuvat alueellisilla vastuumuseotehtävillä. Hakemukset maakunnan vastuumuseoksi nimeämiseksi ja 85 % valtionosuuden piiriin pääsemiseksi tehdään helmikuussa 2019. Vuoden 2019 aikana käydään neuvottelut alueellisista tehtävistä ja päätökset opetus- ja kulttuuriministeriö tekee lokakuussa. Vastuumuseoksi nimeämistä edistää, jos museon osamista täydennetään kulttuuriympäristötehtävän osalta arkeologilla.

Orkesterin pitkän tähtäimen tavoite kehittyä Saimaa Sinfoniettaksi on vakiintunut nyttemmin tiiviiseen yhteistyöhön Mikkelin kaupunginorkesterin 12-jäsenisen jousiorkesterin kanssa tällä hetkellä n. 4 kertaa vuodessa rahoituksen mukaisesti. Valtionosuusjärjestelmän valmisteilla olevat muutokset voivat vaikuttaa kaupunginorkesterin toimintaan maamme pienimpänä sinfoniaorkesterina, sekä Saimaa Sinfoniettan toimintaan. Saimaa Sinfoniettan kehittäminen vaatisi tehtyjen selvitysten valossa taloudellisia lisäresursseja. Kaupunginorkesteri tavoittelee yhteistyön lisäämistä kaupunginteatterin kanssa.

Teatteri hyödyntää uutta sijaintiaan monin tavoin ja pyrkii edelleen saamaan uutuudesta ja sijainnista lisäarvoa toiminnalleen sekä löytämään synergiaa kauppa-keskuksen muiden toimijoiden kanssa. Teatterissa toteutetaan kulissikierroksia, järjestetään avoimia harjoituksia ja keskustelutilaisuuksia. Yleisötyötä ja osallistamista pyritään mahdollisuuksien mukaan kehittämään. Tilojen ulosvuokrauksella tavoitellaan erityisesti kokous- ja seminaarijärjestäjiä, mutta myös muunlaisia tapahtumia. Näyttämötoiminnan keskeiset tavoitteet ovat korkea taiteellinen taso, omaleimaisuus ja tarjonnan monipuolisuus. Vuodessa tuotetaan yhteensä 4 - 10 ensi-iltaa suurelle ja pienelle näyttämölle. Ohjelmistossa pyritään ottamaan huomioon mahdollisimman kattavasti eri ikäryhmät sekä myös eri tyyliä; kotimainen ja ulkomainen draama, klassikot ja uudet näytelmät, musiikkiteatteri, komedia, lapsille ja nuorille suunnattu teatteri jne. Yhteistyötä tehdään kaupungissa toimivien alan organisaatioiden/järjestöjen ja oppilaitosten kanssa, mm. Lappeenrannan Lyseon lukion kanssa yhteistyössä tuotetaan nuorisomusikaali. Myynnin tueksi on rakennettu erilaisia tuotepaketteja ja kampanjoita, jotka innostavat ja helpottavat katsojaa hänen ostaessaan pääsylippuja teatteriin. Kaupunginteatteri tavoittelee yhteistyön lisäämistä kaupunginorkesterin kanssa.

Liikuntapalvelut

Liikuntatoimen tulevia vuosia ohjaava toimintaohjelma valmistuu vuoden 2019 alkupuolella. Ohjelman tavoitteena on edistää kaikkien kuntalaisten liikkumista. Tavoitteeseen pyritään lisäämällä eri hallintokuntien sekä muiden toimijoiden tietoisuutta liikkumisen edistämisen toimenpiteistä sekä lisäämällä eri sidosryhmien välistä yhteistyötä. Ohjelman puitteissa tarkastellaan myös liikuntatoimen sisäisiä toimenkuvia ja vastuualueita sekä rakennetaan toimiva yhteistyömalli kaupungin ja urheiluseurojen välille.

Liikunnanohjauksen resursseja on viime vuosina lisätty muokkaamalla työntekijöiden työkuvia. Järjestelyillä on saavutettu hyviä tuloksia mm. henkilökohtaisessa liikuntaneuvonnassa.

Valtuustokauden yhtenä painopistealueena liikunnanohjauksessa on lasten ja nuorten liikkumisen lisääminen sekä aktivoiminen mm. Syke 100 liikuntahankkeen avulla. Toisena painopisteenä on liikuntaneuvonnan laajentaminen koskemaan myös seniori-ikäisiä ja lappeenrantalaisia lapsiperheitä.

Liikuntatoimi on ollut vahvasti mukana Lappeenrannan Liikkuva koulu-hankkeessa. Tavoitteena on löytää kaupunkiin sopiva pysyvä toimintamalli.

Liikuntapaikkojen sähköiset verkkopalvelut, liikuntaryhmien ilmoittautumisjärjestelmä, kunnossapidon avoin sähköinen informaatio, itsepalveluautomaatit, tilavarauksjärjestelmän ja sähköisen kulunvalvonnan uudistaminen entistä asiakasystävällisemmäksi, informatiivisemmaksi ja joustavammaksi on tärkeä liikuntatoimen kehittämistavoite lähivuosina. Tämä on tärkeää myös kaupungin tapahtumatoiminnan kehittämisen kannalta.

Liikuntapaikkojen kunnossapito muodostaa merkittävimmän osan liikuntatoimen vuotuisista kokonaismenoista.

Liikuntapaikkarakentamisessa ulkoliikunta-alueiden ja lähiliikuntapaikkojen rakennuttaminen on keskitetty liikuntatoimeen. Talonrakennushankkeissa liikuntatoimi on käyttäjien edustajana valmistelemaan isoja talonrakennushankkeita lähivuosina. Lpr:n keilahalli-urheilutalon perusparannus valmistuu vuoden 2019 aikana. Lpr:n keilahalli-urheilutaloon perusparannuksen yhteydessä tehtävien lisävarastotilan ja jumppasalin laajennuksen aiheuttamiin tilavuokrien kasvuun on varauduttava vuodesta 2020 lähtien. Lisämenojen kattamiseksi maksutuloja on kasvatettava arviolta noin 5 %.

Kisapuiston pääjäähallin korvaavan uuden monitoimijäähallin sekä ns. yleisurheiluhallin hankesuunnittelu ja sijoituspaikkaselvitys valmistui vuoden 2018 syksyllä. Liikuntatoimen näkemyksen mukaan mm. yleisurheilun talviaikaisiin lajiharjoitteluosuhteisiin sisätiloissa tulisi saada aikaan parannus lähitulevaisuudessa, lisäksi hallin tilojen tulisi palvella mahdollisimman hyvin myös muita liikuntalajeja. Länisialueen palveluratkaisuissa ja isoissa kouluhankkeissa liikuntasaliratkaisut on tehtävä niin, että myös salibandy ja muu ilta-aikojen tilatarve huomioidaan.

Ulkoliikuntapaikkojen peruskorjaustarpeita on paljon. Ulkoilureittejä perusparannetaan ja Kimpisen urheilukenttää korjataan ennen vuoden 2019 Kalevan Kisoja. Lisäksi ns. ulkokuntoilulaitteita sekä tekojääratoja rakennetaan lisää määrärahojen puitteissa

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Talousarvio- ja taloussuunnitelmakaudella toimialan käytössä olevissa toimitiloissa tehdään merkittäviä peruskorjauksia ja uudistilojen rakentamista. Tilatehokkuutta tavoitellaan suunnittelemalla tilat mahdollisimman tehokkaiksi, toimiviksi ja

muunneltaviksi. Lisäksi tarvitaan toimia olemassa olevien tilojen vähentämiseksi. Nämä ovat tarpeen, jotta tulevina vuosina käyttömäärärahat riittävät toimintaan sekä toimitilakustannuksiin. Tilojen vähentämisessä liian nopea ja asiakasmääriä huomioimaton aikataulu aiheuttaa laaturiskejä. Jos rakentamishankkeet viivästyvät, aiheutuu lisäkustannuksia, pulmia palveluissa sekä usein myös uusia väistötilatarpeita.

Toinen koko toimialaa koskeva riski on valtion hankerahoituksen päättyminen tai väheneminen. Lähes kaikki kehittämistyö toimialalla on ollut opetus- ja kulttuuriministeriön tai aluehallintoviraston myöntämien hankerahoitusten varassa. Mikäli hankerahoitusta ei saada, heikentää se olennaisesti uudistumista.

Lapset ja nuoret

Varhaiskasvatus

Keskeisimmät riskit liittyvät varhaiskasvatuspaikkojen riittävyyteen. Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset, työllisyyden kehitys, lainsäädännölliset muutokset ja opetus- ja kulttuuriministeriön varhaiskasvatuksen kehittämisen tiekartta vuosille 2017–2030, voivat lisätä varhaiskasvatuksen kysyntää, jolloin nykyinen toimintakapasiteetti ja talousarvioraami vuosille 2020–2021 eivät tule enää riittämään. Toisaalta ikäluokkien pieneneminen voi vähentää kysyntää ja tasapainottaa tilannetta. Toimiala voi vaikuttaa riskin toteutumiseen ennakoimalla ja varautumalla kysynnän muutoksiin sekä säätelemällä palvelutuottajilta hankittavien palvelujen määrää.

Joidenkin käytössä olevien rakennusten kunto muodostuu edelleen riskitekijäksi. Eri syistä johtuvat tilapäisjärjestelyt paitsi kuormittavat henkilökuntaa ja huoltajia, tuottavat lisäkustannuksia. Toimiala voi vaikuttaa riskin toteutumisen ehkäisemiseen kehittämällä yhteistyötä LATO Oy:n kanssa. Myös vireillä olevien rakennushankkeiden aikataulujen mahdollinen viivästyminen voi muodostua riskitekijäksi ja aiheuttaa tarvetta väistötiloille.

Vaikka lastentarhanopettajaopiskelijoiden sisäänottomäärää yliopistoihin on lisätty, koulutetaan heitä edelleen eläkepoistumaan nähden liian vähän. Riskinä onkin esiopetuskelpoisten lastentarhanopettajien saatavuus. Opetus- ja kulttuuriministeriö on uudistanut varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksia osana uutta varhaiskasvatuslakia.

Vanhempien valinnan mahdollisuuden lisääminen voi johtaa tarpeeseen sopeuttaa omaa toimintaa. Sopeuttaminen on mahdollista tehdä luonnollista poistumaa hyödyntäen.

Perusopetus

Keskeisimmät riskit liittyvät käytettävissä olevien rakennusten kuntoon ja usean ison peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeen samanaikaiseen toteutukseen. Riskinä on sisäilmaongelmien paheneminen niin nopeasti, että suunnitellut väistöiloihin siirtymisen aikataulut eivät ole riittävän nopeita. Lisäksi mahdollisena riskinä ovat rakentamishankkeiden viivästymiset, jotka pidentävät väliaikaisten järjestelyjen aikaa. Väliaikaiset järjestelyt kuormittavat koulujen henkilöstöä sekä oppilaita ja heidän perheitään. Voimavarat joudutaan suuntaamaan perustoimintojen turvaamiseen. Toimiala voi vaikuttaa riskin toteutumisen ehkäisemiseen kehittämällä yhteistyötä LATO Oy:n kanssa.

Kun tieto- ja viestintäteknikkaa käytetään merkittävässä määrin oppimisen välineenä, on tietotekniikan toimimattomuus aikaisempaa suurempi riski. Toimiala voi vaikuttaa riskin toteutumisen ehkäisemiseen kehittämällä laitteiston uusimiseen liittyen leasing-hankintojen lisäämistä sekä yhteistyötä Saita Oy:n kanssa. Riskikartoituksen yhteydessä on tullut esille, että koulujen lähialueen liikennejärjestelyt aiheuttavat riskin oppilaille muun muassa huoltajien saattoliikenteen vuoksi. Toimiala voi vaikuttaa riskin toteutumisen ehkäisemiseen kehittämällä yhteistyötä elinvoiman ja kaupunkikehityksen toimialan kanssa.

Lukiokoulutus

Kun tieto- ja viestintäteknikkaa käytetään merkittävässä määrin oppimisen välineenä, on tietotekniikan toimimattomuus aikaisempaa suurempi riski. Toimiala voi vaikuttaa riskin toteutumisen ehkäisemiseen kehittämällä yhteistyötä Saita Oy:n kanssa. Mikäli lukiokoulutuksen kehittämismäärärahaa joudutaan osoittamaan opetustoimintaan, on riskinä, että opetuskäytössä olevan tieto- ja olevan viestintäteknikan laitekannan ylläpitämistä supistetaan kehittämisen sijaan.

Nuorisotoimi

Nuorisotoimen hallinto on ohut. Lyhyetkin poissaolot sekä sijaisuudet haavoittavat toimintaa. Uusien palveluyksikköjen ja toimintojen siirtyminen osaksi nuorisotoimea sekä siirtymät eläkkeelle ovat tuottaneet jäljelle jäävälle henkilöstölle paljon

työtä, uuden oppimista ja kokonaisuuksien haltuunottoa. Tämä on näkynyt hallinnon ylikuormittumisena ja kiireenä. Uusien toimitilasuunnitelmien päällekkäisyys ja nuorisotoimen osuus näissä kaikissa on lisännyt hallinnon työtä, joka tulee jatkumaan tulevana vuosina.

Kulttuuri- ja liikuntapalvelut

Kulttuuripalvelut

Koko kulttuuritoimen merkittävin riski ja epävarmuustekijä on budjetin haavoittuvuus: yleisön käyttäytymisen ennakointi teatteriesitysten, konserttien ja näyttelyiden asiakkaina ei ole helposti ennakoitavaa, vaikka yleisön kiinnostuksen ylläpitämiseksi ja kasvattamiseksi tehdään kaikki voitava. Valtionosuusjärjestelmän uudistaminen ja valtionosuuksien leikkaukset ovat mahdollisia riskejä museolle, teatterille ja orkesterille.

Kirjastotoiminnassa suurin riski on tietojärjestelmäkatkokset ja tietojärjestelmän vioittuminen. Toteutuessaan nämä riskit tyrehdyttävät kirjaston kaikkien toimipisteiden koko lainaustoiminnan lyhyeksi tai pidemmäksi ajaksi. Kirjastotoimi huolehtii niistä varmistustoimenpiteistä, jotka ovat sen vallassa, ja pyrkii ennakoimaan ulkoisten kirjastosta riippumattomien tekijöiden vaikutuksia siltä osin kuin se on mahdollista.

Suurimpia **museotoiminnan** riskejä ovat kokoelmien vahingoittuminen, puutteelliset säilytysolosuhteet ja tietojärjestelmän vioittuminen. Oma tai yhteinen ylimaakunnallinen kokoelmakeskus Kaakkois-Suomessa turvaisi alueen esineellisen historian ja tulevaisuuden pitkäaikaisesti. Tietojärjestelmän vioittumiseen museo pyrkii varautumaan niillä toimenpiteillä, jotka ovat käytettävissä. Myös erilaiset onnettomuudet ja luonnonolosuhteet voivat aiheuttaa mittavia vahinkoja näyttely- ja kokoelmatiloissa. Vuosittaisten kiinteiden kulujen ja erikoisesti vuokrien nousu vaarantaa museotoimintaa. Palvelujen järjestämiseen jää yhä vähemmän resursseja. Esim. markkinointiin, joka on nykyään edellytys näkyvyydelle, ei ole resursseja. On yhä vaikeampi saavuttaa laadukkaita ja houkuttelevia näyttelykokonaisuuksia resurssien pienuuden takia.

Orkesterin suurin riski on toimintarahojen leikkaaminen ja vuokrien korottaminen. Orkesteri toimii suhteessa maamme muihin orkestereihin sangen pienellä budjetilla, josta valtionosuus on merkittävä. Jos määrärahoja joudutaan supistamaan,

johtaa se konserttien vähentymiseen ja huippusolistien sekä kapellimestarien käytön vähenemiseen radikaalisti, mikä puolestaan lisää riskiä lipputulojen kertymisessä. Riskiä voitaisiin vähentää, jos markkinointi ja lipunmyyntiä voidaan lisätä ja tehostaa.

Teatterissa riskiä aiheuttaa kohonneen tilavuokran kattaminen lipputulolla ja talouden pitäminen tasapainossa. Tuotantoihin käytettävissä olevat määrärahat on jouduttu kohonneen vuokran takia supistamaan niin niukoiksi, että monipuolisen ja näyttävän, sekä samalla yleisöä houkuttelevan, ohjelmiston laadinta ja toteutus on erittäin haasteellista. Lipputulotavoitteet edellyttävät noin 35 000 katsojaa ja katsomoiden keskimääräiseksi täyttöasteeksi noin 60 %.

Liikuntapalvelut

Liikuntatoimen merkittävin riski ja epävarmuustekijä on budjetin tulojen ja menojen suhde. Liikuntapaikkojen käyttömaksuista kertyneet tulot ovat jääneet tavoitteista ja liikuntapaikkojen ylläpidosta johtuvat käyttökustannukset tulevat nousemaan. Jos tulojen osuutta ei pystytä nostamaan, aiheuttaa se merkittäviä säästöpaineita kulujen leikkaamiseksi. Tämä kehitys aiheuttaa nykyisten liikuntapaikkojen kunnossapidon tason merkittävää laskua sekä palveluiden leikkaamista.

Sisäilmaongelmia on havaittu Kahilanniemen liikuntatiloissa, Kimpisen urheilukentän sosiaali- ja pukutiloissa, Joutsenon urheilukentän vanhoissa pukutiloissa. Kisa-alueen jäähallin katon kestävyys on riski, joka huomioidaan joka talvisena kattolumioiden poistamisena. Lappeenrannan uimahallin vanhentunut talotekniikka voi aiheuttaa jo lähivuosina ongelmia ja katkoksia hallin käyttöön. Peruskorjausten aikana tulee merkittäviä tilapäisiä katkoksia liikuntatilojen käytössä.

Lappeenrannan keilahalli-urheilutalon perusparannukseen liittyvä sisäisten tilavuokrien nousu v. 2020 alkaen on huomioitava investointiohjelman mukaisesti investointipäätöksen yhteydessä. Lisätiloista aiheutuvat vuokranlisäykset joudutaan kattamaan liikuntapaikkamaksuja korottamalla.

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

	Hyvinvointi ja sivistys	Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus	Elinvoimainen kaupunki ja imago	Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö	Talous ja resurssit																																																																
	<p>Koulukäynnistä pitäminen</p> <table border="1"> <tr> <td>2021</td> <td>2033</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>+2 %</td> <td>+8 %</td> <td>-0,2 %</td> <td>-0,5 %</td> </tr> </table> <p>Yksinäiseksi tuntevien osuus</p> <table border="1"> <tr> <td>2021</td> <td>2033</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>-0,2 %</td> <td>-0,5 %</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	2021	2033	2021	2033	+2 %	+8 %	-0,2 %	-0,5 %	2021	2033	2021	2033	-0,2 %	-0,5 %			<p>Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>52,3 %</td> <td>55 %</td> <td>60 %</td> </tr> </table> <p>Luottamus kunnan päätöksentekoon</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>2,9</td> <td>3,5</td> <td>4</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	52,3 %	55 %	60 %	2017	2021	2033	2,9	3,5	4	<p>Työssäkävien määrän kasvu</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>28 700</td> <td>30 000</td> <td>32 000</td> </tr> </table> <p>Yritysimagon parantuminen</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>29</td> <td>14</td> <td>7</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	28 700	30 000	32 000	2017	2021	2033	29	14	7	<p>Henkilöstötyytyväisyys</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>3,69</td> <td>3,85</td> <td>4</td> </tr> </table> <p>Asiakkaan palveluun käyttämä aika</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	3,69	3,85	4	2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %	<p>Lainat/asukas</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>7 146</td> <td>8 500</td> <td>7 500</td> </tr> </table> <p>Hukkatyöhön kuluvat htv:t</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	7 146	8 500	7 500	2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %
2021	2033	2021	2033																																																																		
+2 %	+8 %	-0,2 %	-0,5 %																																																																		
2021	2033	2021	2033																																																																		
-0,2 %	-0,5 %																																																																				
2017	2021	2033																																																																			
52,3 %	55 %	60 %																																																																			
2017	2021	2033																																																																			
2,9	3,5	4																																																																			
2017	2021	2033																																																																			
28 700	30 000	32 000																																																																			
2017	2021	2033																																																																			
29	14	7																																																																			
2017	2021	2033																																																																			
3,69	3,85	4																																																																			
2017	2021	2033																																																																			
x	-50 %	-75 %																																																																			
2017	2021	2033																																																																			
7 146	8 500	7 500																																																																			
2017	2021	2033																																																																			
x	-50 %	-75 %																																																																			
<p>13. Omatoimisuuden mahdollistaminen</p> 	<p>Tilojen ja alueiden monipuolinen käyttö</p> <p>Iltakäytössä olevista tilaneliöistä ja infran vuoroista osa hoidetaan järjestöjen toimesta tai itsepalveluna</p>	<p>Omatoimipalveluiden valikko kasvaa</p> <p>Itsepalveluna voi hoitaa kaikki haluamansa vapaa-ajan palvelut 18/7</p>	<p>Aktiivisuuden ja aloitteellisuuden tukeminen</p> <p>Palveluiden vaatimasta asiakastiedosta 90% on esitätettyä</p>	<p>Hallintotyöstä siirtyä resurssia palvelutuotantoon</p> <p>Hallintotyön määrän väheneminen</p>																																																																	
<p>14. Liikkuvat asukkaat</p> 	<p>Liikunnallinen elämäntapa ja terveyttä edistävä liikunta lisääntyy</p> <p>Nuorten osuus, jotka harrastavat hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h/vko</p>	<p>Asukkaat viihtyvät kaupungissa ja aktiivisuus lisääntyy</p> <p>Niiden aikuisten osuus, jotka uskovat, että todennäköisesti eivät jaksaa työskennellä vanhuuseläkeikään saakka</p>	<p>Luodaan kumppanuusmalleja kolmannen sektorin kanssa</p> <p>Tiedon löytäminen liikuntamahdollisuuksista paranee</p>	<p>Sairastavuus vähenee</p> <p>Liikuntapaikkojen ja tilojen käyttöasteet</p>																																																																	
<p>15. Hyvinvoivat lapset ja nuoret</p> 	<p>Psyykinen ja sosiaalinen hyvinvointi paranee ja syrjäytyminen vähenee</p> <p>Nuorten osuus, joilla ei ole yhtään läheistä ystävää 8. ja 9. lk</p>	<p>Asukkaat viihtyvät kaupungissa ja aktiivisuus lisääntyy</p> <p>Tuntee, että elämällä on päämäärä ja tarkoitus</p>	<p>Asukkaat voivat vaikuttaa asioihinsa, osallistumisen muotoja lisää</p> <p>Koulun toimintaan vaikuttamismahdollisuudet</p>	<p>Tuen tarpeessa olevat saavat nopeammin tarvitsemansa tuen</p> <p>Erikoissairaanhoidon tarve lasten ja nuorten mielenterveyspalveluissa</p>																																																																	

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

Hyvinvointi ja sivistys	Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus	Elinvoimainen kaupunki ja imago	Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö	Talous ja resurssit																																																												
<p>Koulukäynnistä pitäminen</p> <table border="1"> <tr> <td>2021</td> <td>2033</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>+2 %</td> <td>+8 %</td> <td>-0,2 %</td> <td>-0,5 %</td> </tr> </table> <p>Yksinäiseksi tuntevien osuus</p> <table border="1"> <tr> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>-0,2 %</td> <td>-0,5 %</td> </tr> </table>	2021	2033	2021	2033	+2 %	+8 %	-0,2 %	-0,5 %	2021	2033	-0,2 %	-0,5 %	<p>Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>52,3 %</td> <td>55 %</td> <td>60 %</td> </tr> </table> <p>Luottamus kunnan päätöksentekoon</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>2,9</td> <td>3,5</td> <td>4</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	52,3 %	55 %	60 %	2017	2021	2033	2,9	3,5	4	<p>Työssäkäyvien määrän kasvu</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>28 700</td> <td>30 000</td> <td>32 000</td> </tr> </table> <p>Yritysimagon parantuminen</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>29</td> <td>14</td> <td>7</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	28 700	30 000	32 000	2017	2021	2033	29	14	7	<p>Henkilöstötyytyväisyys</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>3,69</td> <td>3,85</td> <td>4</td> </tr> </table> <p>Asiakkaan palveluun käyttämä aika</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	3,69	3,85	4	2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %	<p>Lainat/asukas</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>7 146</td> <td>8 500</td> <td>7 500</td> </tr> </table> <p>Hukkatyöhön kuluvat htv:t</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	7 146	8 500	7 500	2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %
2021	2033	2021	2033																																																													
+2 %	+8 %	-0,2 %	-0,5 %																																																													
2021	2033																																																															
-0,2 %	-0,5 %																																																															
2017	2021	2033																																																														
52,3 %	55 %	60 %																																																														
2017	2021	2033																																																														
2,9	3,5	4																																																														
2017	2021	2033																																																														
28 700	30 000	32 000																																																														
2017	2021	2033																																																														
29	14	7																																																														
2017	2021	2033																																																														
3,69	3,85	4																																																														
2017	2021	2033																																																														
x	-50 %	-75 %																																																														
2017	2021	2033																																																														
7 146	8 500	7 500																																																														
2017	2021	2033																																																														
x	-50 %	-75 %																																																														
<p>16. Elinikäinen oppiminen ja laaja-alainen osaaminen</p> 	<p>Onnistumisen ja oppimisen iloa, sisäinen motivaatio</p> <p>Kokee olevansa tärkeä osa suomalaista yhteiskuntaa, %</p>	<p>Osaavia ja oppivia asukkaita</p> <p>Peruskoulun jälkeen toisen asteen koulutuksessa tai muussa toiminnassa aloittaneet</p>	<p>Innostavat ja monipuoliset oppimisympäristöt</p> <p>Henkilöstön osaamiskartoituksen tulokset</p>	<p>Korjaavien toimenpiteiden tarve vähenee</p> <p>Korjaavien toimenpiteiden kustannukset</p>																																																												
<p>17. Toimitilojen monipuolinen hyödyntäminen</p> 	<p>Tilojen ja tavaroiden käyttömahdollisuudet lisääntyvät</p> <p>Uusien käyttäjien määrä</p>	<p>Uusia käyttäjäryhmiä tiloille, tiloille uutta käyttöä</p> <p>Pilotissa mukana olevat kohteet kpl/v</p>	<p>Kuntalaiset osallistuvat tilojen käytön ja hinnoittelun suunnitteluun, järjestelmä yksinkertaistuu</p> <p>Digitalisoitujen kohteiden määrä</p>	<p>Tilojen tuottavuus paranee, kustannusten jaosta hyväksytty malli</p> <p>Tilavaruksen hukkatyö €/käyttötunti</p>																																																												

13. Omatoimisuuden edistäminen

Mahdollistetaan aktiivisille kansalaisille omatoimisia palveluita. Kokeillaan toimintamalleja, joissa palvelujen käytön periaatteena on, että kaupunki antaa käyttöön kohtuuhintaiset tai ilmaiset puitteet, joiden päälle kuntalaiset, järjestöt ja yritykset voivat rakentaa itselleen, asiakkailleen ja sidosryhmilleen palveluita. Hyödynnetään asukkaiden innovatiivisuutta palvelujen kehittämisessä. Perinteisten palvelukanavien rinnalle luodaan virtuaalisia palveluja sekä palvelukanavia, joiden käyttö ei ole aikaan ja paikkaan sidottua. Itsepalvelu toimii niin helposti, että aktiiviset kansalaiset valitsevat sen ensisijaiseksi palvelun käyttötavaksi.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2019 > 2020 > 2021)	Keskeisimmät toimenpiteet 2019	Tulokset
13.1 Tilojen ja alueiden monipuolinen käyttö	Iltaikätyössä olevista tilaneliöistä ja infran vuoroista osa hoidetaan järjestöjen toimesta tai itsepalveluna: Varaamopalvelussa olevat toimialan tilat	25 > 40 > 60	Varaamo-järjestelmän pilotin edelleen kehittäminen ja kuntalaisten käyttöön tulevien tilojen määrän lisääminen Muiden vastuualueiden tilojen monipuolinen hyödyntäminen omissa toiminnassa	On luotu malli ja sähköinen varaamajärjestelmä tilojen monipuoliseen käyttöön Tilojen monipuolinen käyttö lisääntyy Tilakustannukset Asukkaat hyödyntävät aktiivisesti kaupungin tiloja ja järjestävät toimintaa
13.2 Omatoimipalvelujen valikko kasvaa	Itsepalveluna voi hoitaa kaikki haluamansa vapaa-ajan palvelut 18/7	Pääsyliiput vapaa-ajan palveluihin voi hankkia virtuaalikanavien kautta.	e-kirjakokoelman kartuttaminen Finna-portaalin laajentaminen	Tietoisuus omatoimipalveluista kasvaa ja niitä hyödynnetään laajasti
13.3 Aktiivisuuden ja aloitteellisuuden tukeminen	Palveluiden vaatimasta asiakastiedosta 90 % on esitetyttä	Kehitetään mittari ja määritellään tavoitearvot vuoden 2019 aikana, kun järjestelmäratkaisu on tehty.	Uudistetaan varhaiskasvatuksen toiminnanohjus- ja asiakastietojärjestelmä	Palveluprosessin sujuvoittaminen Asiakastyytyväisyys
13.4 Hallintotyöstä siirrytään resurssia palvelutuotantoon	Hallintotyön määrän vähentäminen	Varaamo-palvelussa olevien tilojen varaus, laskutus, valvonta ja siivouksen järjestäminen ei edellytä tilaa hallinnoivan yksikön henkilöstön työpästä.	Varaamo-hanke vähentää tilanvarausprosessiin käytettyä työaikaa Erityisen tuen päätösprosessin tarkistaminen ja sujuvan tiedonsiirron varmistaminen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen välillä	Resurssia siirrytään asiakasarvoa tuottavaan perustehtävään

14. Liikkuvat asukkaat

Fyysiseen hyvinvointiin vaikuttavat elintavat kuten ruokatottumukset, liikkuminen ja lepo. Edistetään lasten ja nuorten sekä aikuisten mahdollisuuksia liikuntaan suunnittele- malla päiväkotien ja koulujen pihoista helposti saavutettavissa olevia lähiliikuntapaikkoja. Lähiliikuntapaikoille sijoitetaan myös aikuisten liikuntaan sopivia välineitä. Ohja- taan kaikkia lapsia ja nuoria terveyttä edistävän liikunnan pariin ja tuodaan lihasvoimien käyttö luontevaksi osaksi varhaiskasvatusta, koulutusta ja nuorisotyötä. Tarjotaan monenlaisia mahdollisuuksia liikuntaan ja otetaan huomioon myös lapsia ja nuoria kiinnostavat uudet liikuntamuodot. Edistetään vähän liikkuvien lasten liikuntaa mataloitta- malla osallistumisen kynnyksiä ja poistamalla esteitä. Liikuntapaikkojen ylläpidolla, järjestötoiminnan mahdollistamisella sekä muilla terveyden edistämistoimilla lisätään aikuisten fyysistä hyvinvointia sekä kavennetaan väestöryhmien välisiä terveyseroja.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2019 > 2020 > 2021)	Keskeisimmät toimenpiteet 2019	Tulokset
14.1 Liikunnallinen elä- mäntapa ja terveyttä edistävä liikunta lisään- tyy	Nuorten osuus, jotka har- rastavat hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla kor- keintaan 1 h/vko, %	20 > 18,5 > 15	Liikkumisohjelman toteutus Liikkuva koulu-hankkeen toteutus ja juurruttami- nen: liikunnanohjaajat osaksi koulun arkea Isosti ja kovaa hankkeen toteutus ja juurruttaminen (alle kouluikäisten lasten ja lapsiperheiden liikutta- minen)	Liikuntaolosuhteet monipuolistu- vat ja asukkaat liikkuvat aktiivi- sesti
14.2 Asukkaat viihtyvät kaupungissa ja aktiivi- suus lisääntyy (sairasta- vuus vähenee)	Niiden aikuisten osuus, jotka uskovat, että toden- näköisesti eivät jaksu työs- kennellä vanhuuseläke- ikään saakka, %	29 > 26 > 25	Lasten ja nuorten BMI-kortin testaus ja mallinnus Liikuntaneuvonnan tarjoaminen laajasti eri ikäryh- mille	Liikuntaneuvonta aktivoi tervey- tensä kannalta liian vähän liikku- via ja asukkaiden harrastunei- suus lisääntyy
14.3 Luodaan kumppa- nuusmalleja kolmannen sektorin kanssa	Tiedon löytäminen liikun- tamahdollisuuksista para- nee: Tietää asuinalueen harrastusmahdollisuuksista, % 8-9 lk	59 > 62 > 64	Seura- ja järjestöfoorumien vakiinnuttaminen ja yh- teistyömallin tiivistäminen Harrastustarjottimen mallinnus Harrastuspassin pilotointi	Seuraforum kokoontuu säännöl- lisesti ja yhteistyö seurojen ja yri- tysten kanssa lisääntyy ja tieto liikuntamahdollisuuksista löytyy helposti
14.4. Sairastavuus vähe- nee (asukkaat viihtyvät kaupungissa ja aktiivi- suus lisääntyy)	Liikuntapaikkojen ja tilojen käyttöasteet	100 > 100 > 100	Haetaan maahanmuuttaja-liikuntahankkeelle jatko- rahoitusta Aktivoidaan työmatkaliikuntaa	Liikuntatilat ovat aktiivisessa käy- tössä

15. Hyvinvoivat lapset ja nuoret

Lasten ja nuorten psyykinen ja sosiaalinen hyvinvointi muodostuu useasta tekijästä. Siihen vaikuttavat mm. osallisuuden ja merkityksellisyyden kokemukset, vapaa-ajan toiminta, ystävyyssuhteet, oppiminen ja kouluuyhteisö sekä kasvuympäristön turvallisuus. Kasvuympäristön turvallisuutta vaarantavat mm. kiusatuksi tuleminen, häirinnän ja väkivallan kohteeksi joutuminen tai läheisten päihteiden käyttö tai muut elämänhallinnan puutteet. Yksiköiden toimintakulttuurilla vaikutetaan yhteisöjen ja sen jäsenten hyvinvointiin sekä ehkäistään pulmien syntymistä. Varhainen pulmatilanteiden havaitseminen ja tuki edistävät hyvinvointia.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2019 > 2020 > 2021)	Keskeisimmät toimenpiteet 2019	Tulokset
15.1 Psyykinen ja sosiaalinen hyvinvointi paranee ja syrjäytyminen vähenee	Nuorten osuus, joilla ei ole yhtään läheistä ystävää 8. ja 9. lk, %	8 > 7 > 6	Varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen sekä nuorisotyön strategisten suunnitelmien toteuttaminen Pedasens ja ratkaisukeskeisyys- koulutukset henkilöstölle Kaikille sopiva koulu toimintakulttuurin juurruttaminen Koulujen kerhotoiminnan tukeminen	Lasten ja nuorten sosiaalinen ja psyykinen hyvinvointi lisääntyy.
15.2 Asukkaat viihtyvät kaupungissa ja aktiivisuus lisääntyy	Tuntee, että elämällä on päämäärä ja tarkoitus (8-9. lk, lukio 1-2. , ammatillinen 1-2 lk) %	78 > 79 > 80	Koulutuksellinen tasa-arvo -hankeen toteutus Koulunuorisotyön toteuttaminen	Oppilaiden myönteinen minäkuva kasvaa yksilöllisiä polkuja tukemalla ja tukea kohdentamalla niille, jotka sitä eniten tarvitsevat. Ryhmäkokojen pienentäminen, yhteisopettajuus, koulunkäynnin ohjaajat
15.3 Asukkaat voivat vaikuttaa asioihinsa, osallistumisen muotoja lisää	Koulun toimintaan vaikuttamismahdollisuudet: Hyvät vaikutusmahdollisuudet kouluissa (8.-9. lk), %	11,5 > 12 > 14	Lapsiystävällinen kunta toimintamallin vahvistaminen Osallisuuskoordinaattori tukemaan osallisuustyötä	Oppilaat kokevat, että voivat vaikuttaa koulun toimintaan ja omaan vapaa-aikaansa
15.4 Tuen tarpeessa olevat saavat nopeammin tarvitsemansa tuen	Erikoissairaanhoidon tarve lasten ja nuorten mielenterveys-palveluissa: Mielenterveyden häiriöihin sairaalahoitoa saaneet 0 - 17-vuotiaat / 1 000 vastaavanikäistä väestöstä	5 > 4 > 3,5	Icehearts- toimintamallin käynnistäminen Motorinen oppiminen -toimintamallin juurruttaminen Kehitetään yhdessä Eksoten kanssa perhekeskumallia ja perheiden sekä vanhemmuuden yleisen tuen muotoja	Pilotoidaan uusia toimintamalleja yhteistyössä kumppaneiden kanssa

16. Elinikäinen oppiminen ja laaja-alainen osaaminen

Edistetään kaikkien lasten ja nuorten sisäisen oppimismotivaation syntymistä ja ylläpitämistä. Kehitetään keinoja ja toimintamalleja, joilla vahvistetaan lasten ja nuorten kykyä ja tahtoa ponnistella tavoitteeseen pääsemiseksi sekä löytää oppimisen iloa sekä tahtoa elinikäiseen oppimiseen. Syrjäytymisen ennaltaehkäisemiseksi erityistä huomiota kiinnitetään yhteistyössä huoltajien kanssa, lapsiin ja nuoriin, joilla on erilaisia ongelmia ja/tai oppimisvaikeuksia. Laaja-alainen osaaminen muodostuu tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon kokonaisuudesta. Vahvistetaan lasten ja nuorten laaja-alaista osaamista ja tulevaisuudessa tarvittavia taitoja (ajattelu ja oppimaan oppiminen, kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, itsestä huolehtiminen, arjen taidot, monilukutaito, tieto- ja viestinteknologinen osaaminen, työelämätaidot ja yrittäminen sekä osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen).

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2019 > 2020 > 2021)	Keskeisimmät toimenpiteet 2019	Tulokset
16.1 Onnistumisen ja oppimisen iloa, sisäinen motivaatio	Kokee olevansa tärkeä osa suomalaista yhteiskuntaa, %	56 > 56,5 > 57	Tulevaisuuden taitojen (laaja-alaisten taitojen) harjoittelu ja arvioinnin kehittyminen. Yhdessä tekemisen lisääntyminen ja tiimioppiminen. Oppimiseen liittyvät osuudet: <ul style="list-style-type: none"> • Varhaiskasvatuksen strateginen ohjelma mm. lasten haastattelun toteuttaminen. • Perusopetuksen strateginen toimintasuunnitelma • Lukiokoulutuksen strateginen toimintasuunnitelma 	Tulevaisuuden taitojen (laaja-alaisten taitojen) harjoittelu ja arvioinnin kehittyminen. Yhdessä tekemisen lisääntyminen ja tiimioppiminen.
16.2 Osaavia ja oppivia asukkaita	Peruskoulun jälkeen toisen asteen koulutuksessa tai muussa toiminnassa aloittaneet, %	99 > 100 > 100	Kulttuurisen nuorisotyön kehittäminen Kulttuurisuihkun toteuttaminen Pedagogiset kehittämishankkeet	Perusteltujen pedagogisten mallien rakentuminen ja uudet innovaatiot. Perus- ja arjen taitojen kuten luku- ja kirjoitustaidon vahvistuminen.
16.3. Innostavat ja monipuoliset oppimisympäristöt	Henkilöstön osaamiskartoituksen tulokset	Osaamiskartoitukset tehty ja mittaroitu 2019	Mediaohjaajan toimenkuvan täsmentäminen Varhaiskasvatuksen luontoryhmä- koulutukset	Oppimisympäristön ja asiantuntijayhteistyön laajentaminen päiväkodin ja koulun ulkopuolelle, yhteiset toimintamallit.
16.4. Korjaavien toimenpiteiden määrä vähenee	Korjaavien toimenpiteiden kustannukset: Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 16 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä	0,9 > 0,85 > 0,80	Kartoitetaan rahoitusmahdollisuuksia ja yhteistyökumppaneita työpajan toteuttamiseen NEET-nuorille 2020 alusta	Luotu yhteistyössä kumppaneiden kanssa toimiva ja uudenlainen työpajamalli lisäämään syrjäytymisvaarassa olevien nuorten koulutus- ja työelämäosallisuutta.

17. Toimitilojen monipuolinen hyödyntäminen

Kaupunki ottaa toimitilat tehokkaaseen käyttöön. Etenkin hyvinvointi- ja sivistyspalvelujen toimialalla on käytössään paljon toimitiloja, joita toimiala tarvitsee omaan käyttöönsä vain tietyssä aikana vuorokaudesta, viikosta ja vuodesta. Toimitilojen yhteiskäyttöä lisätään ja pilotoidaan toimitilojen avaamista myös kuntalaisten ja järjestöjen/yhdistysten käyttöön. Tilaresurssin monipuolisempi hyödyntäminen edellyttää mm. tilavaraus-, laskutus-, lukitus- ja valvontajärjestelmät automatisointia. Tilojen maksuperiaatteet sekä tilojen siivous ja ylläpitokäytännöt selvitetään yhdessä Lato Oy:n ja Satu Oy:n kanssa. Tilaresurssien hyödyntämisen yhteydessä pilotoidaan myös muiden resurssien esim. käsityön opetustilojen varusteiden käyttöä ja lainausta. Sammotalon tilasuunnittelussa otetaan tilojen yhteiskäyttö erityisen kehittämisen kohteeksi.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2019 > 2020 > 2021)	Keskeisimmät toimenpiteet 2019	Tulokset
17.1. Tilojen ja tavaroiden käyttömahdollisuudet lisääntyvät	Uusien käyttäjien määrä: Käyttönotetut uudet oppimisympäristöt kpl/v	2 > 2 > 2	Kokeillaan uusia oppimisympäristöjä ja laajennetaan asiantuntijayhteistyötä	Oppimiskokonaisuudet hyödyntäen esim. museoita, linnoitusta, luontoa, geo-parkin kohteita (erill. kulttuuri- ja luotoympäristöjä), asiantuntijayhteistyön mallintaminen. Kiinnittyminen Lappeenrantaan, identiteetin kasvu.
17.2. Uusia käyttäjäryhmiä tiloille, tiloille uutta käyttöä	Pilotissa mukana olevat kohteet kpl/v	25 > 40 > 60	Varaamo-pilotti on käynnissä ja toimialan toimitiloja on vuokrattavissa. Sammotalon arkkitehtikilpailun ensimmäinen vaihe on käynnissä.	Uudet käyttäjäryhmät hyödyntävät toimialan käytössä olevia tiloja.
17.3. Kuntalaiset osallistuvat tilojen käytön ja hinnoittelun suunnitteluun, järjestelmä yksinkertaistuu	Digitalisoitujen kohteiden määrä /	25 > 40 > 60	Varaamon digitaalinen varausjärjestelmä on toiminnassa ja toimiala on osoittanut tiloja sen kautta varattavaksi	Kuntalaiset ovat aktiivisesti mukana tilojen käytön suunnittelussa ja tilavaraukset toimivat automaattisesti 24/7.
17.4. Tilojen tuottavuus paranee, kustannusten jaosta hyväksytty malli	Tilavarauksen hukkatyö €/käyttötunti	Tilavaraus ja laskuttaminen sujuu automaattisesti Varaamohankekohteissa	Tilojen hinnoittelun yhtenäistäminen Varaamo-hankkeen yhteydessä	Toimitilojen hinnoittelu on yhdenmukaisesti ja kustannusten jakomalli toimii. Henkilökunnan työaika vapautuu muihin tehtäviin.

Lasten ja nuorten yhteiset 1000€					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	446	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 744	-438	-355	-287	-287
Toimintakate	-1 298	-438	-355	-287	-287

Varhaiskasvatus 1000€					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	4 804	3 720	3 370	3 370	3 370
Toimintakulut	-37 134	-37 634	-37 748	-36 865	-36 874
Toimintakate	-32 330	-33 914	-34 378	-33 495	-33 504

Perusopetus 1000€					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	1 849	340	670	650	600
Toimintakulut	-50 787	-50 549	-51 458	-51 470	-51 572
Toimintakate	-48 939	-50 209	-50 788	-50 820	-50 972

Lukiokoulutus 1000€					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	864	570	570	570	570
Toimintakulut	-8 891	-8 948	-8 780	-8 585	-8 443
Toimintakate	-8 027	-8 378	-8 210	-8 015	-7 873

Nuorisopalvelut 1000€					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	265	405	466	466	466
Toimintakulut	-1 556	-3 396	-3 488	-3 482	-3 483
Toimintakate	-1 291	-2 992	-3 021	-3 016	-3 016

LAPSET JA NUORET YHTEENSÄ 1000€					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	8 228	5 035	5 076	5 056	5 006
Toimintakulut	-100 113	-100 966	-101 829	-100 688	-100 658
Toimintakate	-91 885	-95 931	-96 753	-95 632	-95 652
Poistot		-100	-100	-144	-144
Tilikauden tulos		-96 031	-96 853	-95 776	-95 796

KOTIKUNTAKORVAUKSET 1000€					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	542	600	600	600	600
Toimintakulut	-2 871	-2 966	-2 966	-2 966	-2 966
Toimintakate	-2 329	-2 366	-2 366	-2 366	-2 366

Kulttuuripalvelujen yhteiset 1000€					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	16	14	14	14	14
Toimintakulut	-418	-452	-408	-410	-407
Toimintakate	-402	-439	-395	-397	-393

Kirjasto 1000€					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	291	187	197	187	187
Toimintakulut	-3 431	-3 510	-3 439	-3 438	-3 441
Toimintakate	-3 140	-3 323	-3 242	-3 251	-3 254

Museo 1000€					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	180	190	190	190	190
Toimintakulut	-1 524	-1 685	-1 706	-1 653	-1 654
Toimintakate	-1 344	-1 494	-1 516	-1 463	-1 464

Orkesteri 1000€					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	135	137	137	137	137
Toimintakulut	-1 464	-1 483	-1 491	-1 500	-1 502
Toimintakate	-1 329	-1 346	-1 354	-1 363	-1 365

Teatteri 1000€					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	818	714	675	690	690
Toimintakulut	-3 635	-3 815	-3 672	-3 704	-3 707
Toimintakate	-2 817	-3 101	-2 998	-3 014	-3 018

KULTTUURIPALVELUT YHTEENSÄ 1000€					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	1 440	1 242	1 212	1 217	1 217
Toimintakulut	-10 472	-10 945	-10 717	-10 705	-10 711
Toimintakate	-9 032	-9 703	-9 505	-9 488	-9 494
Poistot		-100	-100	-100	-100
Tilikauden tulos		-9 803	-9 605	-9 588	-9 594

Liikuntapalvelujen yhteiset 1000€					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	2	0	0	0	0
Toimintakulut	-262	-332	-369	-308	-308
Toimintakate	-260	-332	-369	-308	-308

Ulkoliikuntapaikat 1000€					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	95	107	118	118	118
Toimintakulut	-2 133	-2 227	-2 125	-2 133	-2 135
Toimintakate	-2 038	-2 120	-2 007	-2 015	-2 017

Liikuntahallit 1000€					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	1 579	1 532	1 449	1 469	1 469
Toimintakulut	-6 826	-6 819	-6 904	-6 911	-6 910
Toimintakate	-5 247	-5 287	-5 455	-5 442	-5 441

Ohjaustoiminta 1000€					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	200	117	100	100	100
Toimintakulut	-311	-430	-317	-319	-319
Toimintakate	-112	-313	-217	-219	-219

LIIKUNTAPALVELUT YHTEENSÄ 1000€					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	1 876	1 756	1 667	1 687	1 687
Toimintakulut	-9 532	-9 809	-9 715	-9 671	-9 672
Toimintakate	-7 657	-8 053	-8 048	-7 984	-7 985
Poistot		-798	-722	-1 040	-1 018
Tilikauden tulos		-8 851	-8 770	-9 024	-9 003

HYVINVOINTI- JA SIVISTYSPALVELUT YHTEENSÄ					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	12 086	8 632	8 555	8 560	8 510
Toimintakulut	-122 988	-124 685	-125 227	-124 030	-124 007
Toimintakate	-110 902	-116 053	-116 672	-115 470	-115 497
Poistot		-998	-922	-1 284	-1 262
Tilikauden tulos		-117 051	-117 594	-116 754	-116 759

ELINVOIMA JA KAUPUNKIKEHITYS

Toiminnan kuvaus

Elinvoiman ja kaupunkikehityksen toimiala tuottaa palveluja asukkaiden ja elinkeinoelämän tarpeisiin. Toimialan keskeisimpiin palveluihin kuuluvat: elinkeino- ja yrityspalvelut, maankäytön suunnittelu, maapolitiikan hoito, paikkatietopalvelut, asumisen ja rakentamisen viranomaistehtävät, kaupungin omassa palvelutuotannossa olevat rakennukset, yhdyskuntatekniikan järjestäminen sekä joukkoliikenne ja koulukuljetukset. Lisäksi toimialan tehtäviin kuuluvat maaseutuhallinnon, ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun tehtävät.

Toimialan tavoitteena on luoda edellytykset työpaikkojen ja asukkaiden määrän kasvulle ja turvata sitä kautta kaupungin kehittyminen ja elinvoimaisuus. Tavoitteena on kehittää yritystoiminnan toimintaedellytyksiä alueella. Toimialan toiminnan tuloksena syntyy viihtyisä, turvallinen ja terveellinen elinympäristö, joka tarjoaa monipuolisia asumis- ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksia. Tiivistyvä kaupunkirakenne, laadukas tonttitarjonta ja asiantunteva asiakaspalvelu luovat erinomaiset edellytykset yritystoiminnan kehittymiselle.

Maankäytön suunnittelussa, tonttien luovutuksessa, alueiden kunnossapidossa ja rakentamisessa tavoitellaan puhdasta ja viihtyisää asuinympäristöä, elävää kaupunkikeskustaa ja aluekeskuksia. Vuorovaikutus asukkaiden kanssa, ympäristöarvot, luonnon monimuotoisuus ja maankäyttö- ja rakennuslain veloitteet otetaan huomioon maankäytön ja toiminnan suunnittelussa.

Maankäyttöprosessia ohjataan laatimalla maanhankintaohjelma, kaavoitusohjelma ja yhdyskuntatekniikan rakentamisohjelma. Yhdyskuntatekniikan rakentamisohjelma laaditaan yhteistyössä muiden kunnallistekniikan verkostojen omistajien kanssa (tietoliikenne, vesihuolto ja energia).

Henkilöstöltä edellytetään rohkeutta kehittää ja toteuttaa strategian mukaista toimintaa. Henkilöstöresurssivajauksiin puututaan; tarvittaessa henkilöresursseja lisätään ja huolehditaan sekä henkilöstön jaksamisesta että osaamisesta.

Toimialan palveluita mitataan ja verrataan muiden kaupunkien toimintaan olemalla mukana vuosittaisissa tutkimuksissa sekä kustannusvertailussa. Säännölliset

asiakastytyväisyytutkimukset ja internetissä oleva palautemahdollisuus on aktiivisessa käytössä. Päittäjien, asukastilaisuuksien ja median kautta saatavaa palautetta seurataan ja toimintaa muutetaan tarpeen mukaan. Kaavaprosessien yhteydessä tehdään yhteistyötä asukkaiden ja muiden osallisten kanssa ja palautetta saadaan kaavojen kuulemisten yhteydessä. Toimiala etsii jatkuvasti uusia tapoja kehittää palvelujaan asiakaslähtöisemmiksi.

Yrityspalvelut

Yrityspalveluiden toiminta jakautuu Wirma yrityspalveluihin ja Greenreality palveluihin. Wirma yrityspalvelut auttaa yrittäjiksi aikovia yrityksen perustamisessa sekä alueen yrittäjiä yritystoiminnan kehittämisessä, kasvussa ja kansainvälistymisessä. Wirman yrityspalveluihin kuuluvat yrityksen perustamisneuvonta, toimivien yritysten neuvonta ja sijoittumispalvelut. Lisäksi vastuualue koordinoi ja kehittää alueen energia- ja ympäristöalan (Greenreality Network) ja konepaja-alan (EkMet) yritysverkostoja. Wirma on vahvasti mukana alueellisessa, maakunnallisessa ja kansallisessa energia- ja ympäristöalan kehittämisessä yhteistyössä kaupungin muiden toimintojen kanssa.

Wirman päätavoite on luoda yrityksille edellytyksiä kannattavaan ja kasvavaan liiketoimintaan ja sitä kautta lisätä työpaikkoja alueelle. Tätä työtä Wirma tekee yhteistyössä toimialan muiden vastuualueiden, kaupunkikonsernin, alueen yritysten ja oppilaitosten kanssa.

Kaupunkisuunnittelu

Kaupunkisuunnittelun tavoitteena on mahdollistaa viihtyisän asuinympäristön rakentaminen, kilpailukykyisten yritystonttien tarjonta sekä monimuotoinen viherympäristö. Suunnittelun keskeisenä tavoitteena on kaupunkirakenteen eheyttäminen ja tiivistäminen, osallistavan ja vuorovaikutteisen suunnittelutavan hyödyntäminen ja yhteistyö asukkaiden, yrittäjien ja eri toimijoiden kanssa. Kaupunkisuunnittelu vastaa kaupungin yleiskaavojen ja asemakaavojen laatimisesta sekä maankäytön lupien valmistelusta.

Maaomaisuuden hallinta

Maaomaisuuden hallinta vastaa kaupungin maapolitiikasta hankkimalla maata, luovuttamalla tontteja, isännöimällä kaupungin omistamia maa- ja vesialueita,

neuvottelemalla maankäyttösopimuksia asemakaavamuutoshankkeissa sekä laatimalla erilaisia sopimuksia alueiden käytöstä.

Kiinteistönmuodostuksen osalta suoritetaan hakemuksesta lakisääteisiä tehtäviä, tonttijakoja, lohkomisia, rasi-toimituksia sekä pidetään yllä kiinteistörekisteriä asemakaava-alueella ja maaomaisuuden rekisteriä kaupungin omistamista maista.

Paikkatietopalvelut vastaa erilaisten karttojen, ilmakuvioiden ja kaupunkimallien tuottamisesta sekä ajantasa-asemakaavan, osoiterekisterin ja paikkatietojärjestelmän ylläpitämisestä. Lisäksi tuotetaan maasto- ja rakennusvalvontamittauksia.

Metsätalouspalvelut hoitaa kaupungin omistamia taajama- ja talousmetsäalueita hyväksytyjen metsäsuunnitelmien mukaan, tilaa metsien hoito- ja hakkuutyöt sekä valmistelee metsästysvuokrasopimukset.

Maaomaisuuden hallinta hoitaa myös yksityistieasioiden neuvontatehtävät sekä valmistelee yksityistieavustusten jaon lautakunnan päätettäväksi.

Kadut ja ympäristö

Kadut ja ympäristö vastuualue vastaa suunnittelusta ja rakennuttamisesta, katujen ja puistojen kunnossapidosta sekä joukkoliikenteestä.

Rakennuttamisen tavoitteena on tuottaa ne investointikohteet, jotka yhdyskuntatekniikan työohjelmaan on kirjattu. Investointikohteet kohdistetaan liikenneturvallisuutta parantaviin ja korjausvelkaa vähentäviin kohteisiin. Suunnittelun tavoitteena on sovittaa yhteen liikenne ja maankäyttö siten, että liikenneyhteyksistä saadaan sujuvia ja turvallisia.

Liikenneturvallisuudessa tavoitellaan onnettomuuksien määrän vähenemistä 2018 valmistuneen seudullisen liikenneturvallisuussuunnitelman mukaisesti. Tavoitteena on, että kuolemaan johtavien onnettomuuksien määrä on nolla. Pysäköinnin osalta keskusta alueella selvitetään mahdollisuuksia muuttaa pysäköintipolitiikkaa siten, että varmistetaan keskustan kehittyminen ja toimiva kaupunkikeskusta.

Kunnossapidon tavoitteena on saavuttaa eri osa-alueilla - liikenneväylät, puistot ja ulkovalaistus - tyydyttävä asukastyytyväisyys (>3, asteikolla 1-5). Lisäksi kunnossapidon tulee olla kunnossapitokustannusvertailussa kansallisella keskimääräisellä tasolla (KUVE tutkimus). Varikon ja kuljetuskeskuksen toimintojen tulevaisuutta

selvitetään osana Opintien kiinteistön kehittämistä ja kaupungin ajoneuvojen hallintaa. Katuisännöinnissä painotetaan erityisesti työnaikaisten liikennejärjestelyjen turvallisuutta ja toimivuutta.

Joukkoliikenteessä toimintaa kehitetään joukkoliikennepoliittisen ohjelman mukaisesti talousarviomäärärahojen puitteissa. Paikallisliikenteessä tavoitellaan käyttäjämäärien kasvua ja suositeltavuusindeksin parantumista. Koulukuljetuksien seuranta tehostetaan uuden sopimuskauden alkaessa.

Ympäristötoimi

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi hoitaa ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun tehtäviä Lappeenrannan kaupungin ja Länsi-Saimaan alueella. Lappeenrannan seudun ympäristötoimen perustehtävät kuvataan tarkemmin maakunnallisten palveluiden yhteydessä. Elinvoima- ja kaupunkikehitystoimialan osalta Lappeenrannan seudun ympäristötoimi hoitaa myös Lappeenrannan kaupungille kuuluvia tehtäviä. Tehtävinä on lakisääteisinä löytöeläinten hoidon järjestäminen ja ilmanlaadun tarkkailu. Lisäksi toteutetaan Lappeenranta 2033 strategian täytäntöön panoon liittyviä ilmastonmuutoksen hillintään, energiamurroksen vauhdittamiseen, kiertotalouden edistämiseen, luonnon monimuotoisuuden edistämiseen sekä vesistöjen kunnostukseen liittyviä hankkeita.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonta toimii rakennuslupajaoston alaisuudessa. Rakennusvalvonnan päätehtävänä on ohjata ja valvoa kaavojen, rakennusjärjestyksen ja eri säädösten noudattamista sekä huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä ja rakennustyön viranomaisvalvonnasta. Lisäksi se valvoo omalta osaltaan rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa. Asuntotoimen tehtävät ovat siirtyneet 1.7.2018 rakennusvalvonnalle.

Rakennusvalvonta käsittelee lausunto- ja selvityspyyntöjä, pitää yllä rakennus- ja huoneistorekisteriä ja rakennuspiirustusarkistoa, tekee tarkastukset ja antaa valmiustodistukset tuettuun rakentamiseen, valvoo vastuuvakuutuksia ja rakentamisoloituksia verohallinnolle sekä käsittelee eräiden erityislaeissa säädettyjä hallintoriitoja esiasteessa.

Rakennusvalvonnan viranomaistyön tavoitteena on asiakaslähtöinen, joustava, sujuva, yhdenvertainen ja riippumaton palvelu ja päätöksen teko. Tällä luodaan terveellistä, turvallista, laadukasta ja kaunista kaupunkia.

Tilakeskus

Tilakeskus vastaa Lappeenrannan kaupungin palvelutuotannossa olevien rakennusten hallinnoinnista, ylläpidosta sekä peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeista. Tilakeskus toteuttaa kaupungin palvelutoimintaa tukevia toimintaympäristöjä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, kulttuuritoimen, liikuntatoimen, nuorisotoimen, konsernihallinnon ja muiden kaupunkikonsernin toimijoiden käyttöön. Tilakeskus ostaa edellä mainittujen vastuiden hoitamiseen tarvittavat palvelut Lappeenrannan Toimitilat Oy:ltä ja Lappeen Rakennuttaja Oy:ltä.

TALOUSSUUNNITELMA 2019–2021

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kaupunkikehittämisen tavoitteena on eheyttää kaupunkirakennetta ja mahdollistaa olemassa olevan infran tehokas hyödyntäminen. Kaavoituksella määritellään kaupungin kokonaisrakenne ja mahdollistetaan eri toimintojen tarvitsemat maankäyttövaraukset. Maanhankinnalla varmistetaan maa-alueiden oikea-aikainen saaminen kaupungin omistukseen kaupunkirakenteen kehittämisen kannalta tarvittavilta alueilta. Suunnittelun ja toteutuksen aikataulutus kohdistetaan ja rytmitetään vesihuollon ja energiaverkostojen korjausvelkatarpeiden ohjaamana. Kadut ja yleiset alueet, vesihuolto- ja energiaverkostot sekä tietoliikenneverkostot korjataan samanaikaisesti.

Toimiala tukee yritysten toimintaedellytyksiä riittävällä ja keskittävällä tonttitarjonnalla, ydinalueiden kaavoituksen ja rakentamisen tiivistämisellä sekä kattavilla yrityspalveluilla.

Toimiala valmistautuu maakuntauudistukseen. Maakuntahallintoon on siirtymässä toimialalta ympäristöterveydenhuolto ja maaseututoimi. Toimintojen sujuvaan siirtymistä tuetaan valmisteluajana. Maakuntauudistuksen osalta tulee varmistaa kaupungin omien yrityspalveluiden resursointi ja estää päällekkäisten julkisten organisaatioiden muodostuminen.

Yrityspalvelut

Yrityspalvelut auttaa yrittäjiksi aikovia yritysten perustamisessa ja yritystoiminnan kehittämisessä, kasvussa ja kansainvälistymisessä. Yrityspalveluita tuotetaan kaupungin omana toimintana ja lisäksi yhteistyötä muiden toimijoiden kuten rahoittajien, oppilaitosten, yrittäjäjärjestöjen ja yksityisten asiantuntijaorganisaatioiden kanssa tiivistetään.

Wirma yrityspalveluita tehostetaan Hautomo-hankkeella, joka toteutetaan yhteistyössä Saimaan ammattikorkeakoulun kanssa. Samassa yhteydessä toimialan omaa hanketoimintaa kehitetään keskittämällä kehitys- ja hanketoiminta pääsääntöisesti Greenreality palveluiden alle. Yritys- ja sijoittautumispalvelut tuotetaan edelleen kaupungin omana tuotantona Wirma yrityspalveluissa. Hanketoiminta tähtää uusien yritysten ja olemassa olevien yritysten uusien liiketoimintamahdollisuuksien kehittämiseen.

Tori- ja tapahtumatoimintojen toteutustapa on ratkaistu siirtämällä nämä toiminnot Wirma yrityspalveluille. Kaupungin tavoitteena on tarjota toimiva infra ja palvelut, joita tapahtumien järjestäjät voivat hyödyntää.

Toimialalla on otettu käyttöön avainasiakasmalli eli määritetään tärkeimmät yritysasiakkaat ja nimetään näille avainasiakasvastaavat, jotka ovat säännöllisesti yhteydessä avainasiakkaisiin. Tarkoituksena on ottaa käyttöön yhteinen asiakkuudenhallintajärjestelmä.

Kaupunkisuunnittelu

Kaupunkirakenteen eheyttämisessä ja tiivistämisessä keskeisenä toimintatapana on osallistava ja vuorovaikutteinen suunnittelu. Asemakaavojen päivittämisen yhteydessä tiivistetään kaupunkirakennetta ja lisätään alueen viihtyisyyttä ja turvallisuutta.

Kaupunkisuunnittelun painopiste on erityisesti keskustan kehittämisessä, ydinkeskustan asemakaavamuutosten laatimisessa sekä keskusta-alueen lähiviyöhykkeen kehittämishankkeissa. Valmistelussa olevat hankkeet mahdollistavat keskusta-alu-

een palvelujen monipuolistumisen ja kaupunkirakennetta yhä tiivistävän rakentamisen (Asemanseutu, Opintie-Lentokenttä, Rakuunamäki, Linnoitus-keskustan rantavyöhyke, Armilan sairaalan alue).

Keskustan kehittämissuunnitelman laatiminen on osa kaupunkisuunnittelun vuorovaikutteista suunnitteluprosessia, jossa yhdessä asukkaiden, toimijoiden ja yrittäjien kanssa pohditaan tulevaisuuden keskustaa ja sen kehittämisen tavoitetta. Kaupunkilaisten kuulemiseksi kehitetään uusia toimintatapoja ja työkaluja.

Green Lappeenranta vaiheleiskaavan laatiminen on käynnistetty. Kaavan suunnittelussa tutkitaan mm. kaupungin verkostollista rakennetta (viheralueet, liikenneverkko) sekä pohditaan vihreän energian yritystoiminnan mahdollisuuksia.

Kaupunkisuunnittelun keskeisenä tavoitteena on kaupungin palvelutuotannosta poistuvien alueiden ja rakennusten uusien käyttötarkoitusten suunnittelu ja maa-alueiden kehittäminen. Kaupungin tavoitteena on myydä ylimääräiset kiinteistöt rakennuksineen. Sitä ennen kohteet kaavoitetaan ja tutkitaan mahdollisuudet esim. lisärakentamiseen. Suunnittelussa huomioidaan alueiden tarpeet sekä mm. rakennussuojelulliset arvot.

Maaomaisuuden hallinta

Maaomaisuuden hallinnan vastuualue hankkii maata suunnitelmallisesti ja oikea-aikaisesti, jotta kaupunkisuunnittelu ehtii kaavoittamaan alueet ja tontit voidaan sitten luovuttaa eri puolilta kaupunkia kysynnän mukaan asukkaille ja yrittäjille. Maanhankinnan painopistealue tulee olemaan Pajarilan alueella. Yksityisiä maanomistajia kannustetaan ottamaan yhteyttä ja myymään maitaan kaupungille, varsinkin kaupunkirakenteen sisältä.

Kadut ja ympäristö

Paikallisliikenteen seuraava kesällä 2020 alkava sopimuskausi kilpailutetaan alkuvuodesta 2019. Tämän kilpailutuksen kustannustaso vaikuttaa joukkoliikenteen kehittämiseen jatkossa. Varikon siirtymässä uuteen sijaintiin tulee samalla suunnitella toiminnot uudelleen. Hulevesijärjestelmä siirtyy vuoden 2019 alusta kaupungin omistukseen ja se tulee vaikuttamaan kadut ja ympäristö vastuualueen toimintaan ja talouteen.

Ympäristötoimi ja Greenreality palvelut

Lappeenrannan seudun ympäristötoimen kuntien yhteisen toiminnan osalta valmistellaan maakuntauudistusta sekä siihen liittyen ympäristönsuojelun tehtävien uudelleen organisointia. Elinvoima- ja kaupunkikehityksen toimialan osalta Ympäristötoimi sekä Yrityspalveluiden Greenreality palvelut keskittyvät Puhdasta ja Kestävää strategian toteuttamiseen. Toiminta tukee asukkaita ja yrityksiä ilmastonmuutoksen hillinnän edistämiseksi. Toimenpiteenä on konsernin energiatehokkuussopimuksen toteuttaminen, uusiutuvan energian käytön edistäminen, liikenteen päästöjen alentaminen, uuden tekniikan kehittäminen, asukkaiden sekä yritysten neuvonta sekä viestintä. Valmistellaan Lappeenrannan kaupungille uusi ilmasto-ohjelma.

Pien-Saimaan ja muiden vesistöjen kunnostustoimenpiteitä jatketaan. Toimenpiteinä ovat uusien tekniikoiden kehittäminen, kosteikkojen hoitosuunnittelu ja hoidon edistäminen, metsätalouden vesiensuojelun edistäminen, uusien vesiensuojeluratkaisujen kehittäminen sekä viestintä ja tutkimus.

Jakson aikana valmistellaan ympäristötoimen projektitoiminnan ja Yrityspalveluiden Greenreality palveluiden yhdistämistä, siten että sillä varmistetaan sekä toiminnallinen yhteys ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäviin että energia- ja ympäristöalan yritystoiminnan edistämiseen ja alan yritysverkostojen vahvistamiseen.

Rakennusvalvonta

Vastuualue on saattamassa rakennusrekisteriä ajan tasalle. Työ on alkanut 2016 syksyllä ja jatkuu edelleen. Työtä tekemään on palkattu määräajaksi rakennetun ympäristön tarkastaja. Työmäärä on suuri ja se tarkoittaa käytännössä kaikkien rakennusten tarkastelua. Työ edistyy kuitenkin odotusten mukaisesti, vaikka määräaikaan mennessä ei ehditä käydä kaikkia rakennuksia läpi. Määräaikaan maaliskuu 2020 loppuun mennessä ennustetaan löydettävän noin 60 % arvioiduista rakennusrekisterin puutteista. Loput tarkastukset ajoittuvat määräajan jälkeiseen aikaan ja niiden läpikäyminen on hidasta, johtuen rakennusten suuresta lukumäärästä. Työn loppuun saattaminen edellyttää vuosien työpanosta.

Tilakeskus

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kokouksessaan 4.6.2018 pitkäntähtäimen investointiohjelman. Investointiohjelmalla toteutettaessa huomioidaan kunkin hankkeen osalta valtuuston asettamat vaatimukset koskien tilatehokkuuden, muuntojoustavien rakenneratkaisujen sekä kokonaistaloudellisimman toteutus- ja omistussmallin hakemista. Tulevat talonrakennushankkeet tulee toteuttaa yhdessä toimialojen kanssa siten, että kaupungin palvelutuotannossa olevien tilojen neliömäärä on 90 % nykyisestä vuoteen 2021 mennessä ja 85 % nykyisestä vuoteen 2023 mennessä. Valtuuston asettamien tilatehokkuusvaatimusten saavuttamiseksi on perustettu erillinen toimikunta.

Vuonna 2019 painopiste muuttuu rakennushankkeiden valmistelusta/suunnittelusta rakennusten toteutusvaiheeseen. Tarkoitus on käynnistää Joutsenon ja Lauritsalan koulun uudisrakennushankkeiden sekä Kesämäenrinteen koulun peruskorjauksen toteuttaminen. Tavoitteena on käynnistää myös Kourulan ja keskustan uuden päiväkodin rakentaminen.

Ylläpidossa painopiste on suunnitelmanmukaisten vuosikorjaustöiden lisäksi kunnottokimuksissa. Tavoitteena on päästä vähitellen ennakoivaan rakennusten ylläpitoon.

Lappeenrannan kaupunki on sitoutunut Kuntien energiätehokkuussopimuksen 2017–2025 mukaisesti energiankulutuksen vähentämiseen 7,5 %:lla sopimuskauden aikana.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Toimiala voi ennakoita sekä ehkäistä riskien toteutumista ensisijaisesti tunnistamalla ja tiedostamalla riskit ja mittaamalla riskin toteutumista eri muuttujilla. Nämä tunnusluvut ja ennakkotoimenpiteet sovitaan ja määritetään osallistamalla riskikartoituksen päivytykseen. Riskejä arvioidaan tämän lisäksi myös hankekohtaisesti, riskien arvioinnissa voidaan käyttää apuna herkkyystarkasteluja, jossa arvioidaan eri muuttujien toteutumisen vaikutuksia riskien toteutumiseen.

Riskien toteutumisen vaikutukset toimialalle voivat olla taloudellisia tai toiminnallisia. Riskit toteutuessaan voivat vaikuttaa kaupunkirakenteeseen tai alueen elinvoimaan. Riskien toteutumisen seurauksena investoinnit tai muut toimenpiteet

voivat kohdentua epäedullisesti tai panostukset toimenpiteisiin voivat mennä hukkaan. Riskien arviointi on aina osa toiminnan suunnittelua ja ohjausta.

Toimiala on arvioinut seuraavat riskikartoituksessa esiin nostetut merkittävät riskit ja epävarmuustekijät:

- Sisäilmaongelmat
 - Toimialan henkilöstöä on jo joutunut siirtymään väistötiloihin sisäilmaongelmien vuoksi. Maaseututoimi, katujen kunnossapidon työjohto, katuisännöinti, osa kuljetuskeskuksesta ja mittaryhmä ovat siirtyneet sisäilmaongelmien vuoksi väistötiloihin. Varikon korjaamossa on sisäilmaongelmia, jossa ongelmaa pyritään vähentämään ilman puhdistimin työtiloissa. Riski on siis jo toteutunut.
 - Koska tiloja ei voida korjata sisäilman näkökulmasta turvalliseksi ja terveelliseksi, on ainoaksi vaihtoehdoksi jäänyt hakeutua väistötiloihin. Varikon korjaamon tilannetta ei ole vielä pystytty ratkaisemaan. Varikon väistötiloja selvitetään.
 - Toimialan henkilöstö on jo osin kuormittunut sisäilmaongelmien vuoksi. Varikon korjaamon toiminta voi vaarantua, josta voi seurata häiriöitä katujen kunnossapidon palvelutuotannossa.

- Sopimushallinnan puutteet
 - Sopimushallinnan valvonta on vastuutettu siten, että sopimukseen on nimetty vastuuhenkilöt tai henkilön tehtäväkuva tai toimintasäännössä on annettu tehtäväksi hallita omaan tehtävään liittyviä sopimuksia. M-Files ohjelma auttaa sopimusten hallinnassa, jolloin vastuuhenkilön estyessä sopimus on löydetävissä. Sopimushallintaa edelleen kehitetään konsernipalveluissa osana M-Files käyttöönottohanketta.
 - Sopimushallinnan puutteet voivat johtaa taloudellisiin tai toiminnallisiin puutteisiin tai häiriöihin. Pahimmassa tapauksessa toiminta voi keskeytyä tai seurauksena voi olla vahingonkorvausvaateita sopimuskumppanilta.
 - Henkilövaihdokset tai riittämättömät henkilöresurssit voivat aiheuttaa riskien realisoitumisen. Pitkäaikaisissa sopimuksissa riskien toteutumisen todennäköisyys kasvaa. Henkilö- ja tehtävä-

vaihdoksiin liittyvällä riittävällä perehdyttämällä voidaan pienentää riskin toteutumista. Myös sähköiset järjestelmät oikein käytettynä voivat muistuttaa sopimuksiin liittyviä asioita.

- Korjausvelan kasvu

- Korjausvelan kasvua voidaan hallita resursoimalla ja kohdentamalla korjaustoimenpiteet oikein. Korjausvelan hallintatoimenpiteiden kohdentamiseksi korjausvelan määrän tunnistamiseksi on otettu käyttöön laskentatyökalu, joka kertoo kohdekohtaisesti syntyneen korjausvelan. Kaupunkistrategiassa on myös päätetty, että kaupunkirakennetta eheytetään jolloin korjausvelan hoitamiseen jää käytettäväksi enemmän rahaa uudisrakentamisen sijaan.
- Korjausvelan hoitamatta jättäminen voi aiheuttaa toimintahäiriöitä rakennuksissa ja verkostoissa. Rakennusten ja verkostojen käyttö voi vaarantua tai niissä voi esiintyä toimintahäiriöitä. Rakennetun omaisuuden arvo laskee, mikäli korjausvelkaa ei kyetä hallitsemaan, pahimmassa tapauksessa rakennusta tai verkostoa ei voida hyödyntää palvelutuotannossa.
- Riittämätön korjausvelan hoitamiseen käytettävä rahamäärä tai väärin kohdistettu toimenpide voi johtaa korjausvelan hillitsemättömään kasvuun, ja pahemmassa tapauksessa siihen, että rakennus tai verkosto poistuu palvelutuotannon käytöstä.

- Investointien väheneminen

- Toimiala voi edistää investointien ohjautumista Lappeenrantaan monin eri tavoin ja siten minimoida riskin toteutumista. Toimialan toiminta tähtää siihen, että yksityiset investoinnit toteutuisivat Lappeenrannassa.
- On varsin epätodennäköistä että riski toteutuisi siten, että Lappeenrannassa ei toteuttaisi investointeja. Toimialan tulee toimia aktiivisesti siten, että investoinnit Lappeenrantaan toteutuisivat.
- Toimialan strategiset toimenpiteet ja tavoitteet tähtäävät siihen, että Lappeenranta olisi toimintaympäristönä mahdollisimman houkutteleva kohde toteuttaa investointeja.

- Tarpeettomista toimitiloista ei päästä eroon

- Tarpeettomien toimitilojen realisointi ei ole edennyt kovinkaan tuloksellisesti ja toiminta on järjestelty uudelleen. Kaupunginjohtajan päätöksellä on perustettu realisointiryhmä, jonka tavoitteena on realisoida tarpeettomat kiinteistöt. Realisoitavat kiinteistöt on tarkoitus jakaa eri ryhmiin jonka karkea jaottelu on: heti myytävät rakennukset, suojellut rakennukset sekä maankäytöllisesti kehitettävät alueet, jossa sijaitseva rakennus joko puretaan tai vuokrataan määräajaksi, jos rakennukselle löytyy tilapäinen käyttäjä. Tarkoituksena on kuvata realisointiprosessi ja edetä sen mukaisesti.
- Tarpeettomista toimitiloista aiheutuu kustannuksia. Kustannukset kuormittavat muuta palvelutuotantoa, mikä rasittaa kaupungin taloutta. Tarpeettomat tilat jäävät usein myös riittämättömälle hoidolle jolloin rakennuksen arvo saattaa laskea tai rakennus voi menettää arvonsa kokonaan. Realisointityössä on onnistuttava. Realisointiprosessin tulee tuottaa myytävää ja myyntiin liittyvä päätöksenteko tulee olla sujuvaa.

- Ympäristövastuiden realisoituminen (Pilaantuneet maat)

- Ympäristövastuut on suhteellisen hyvin tunnistettu, silti niihin liittyy riskejä. Ympäristöriskejä minimoidaan tekemällä riittävät selvitykset. Selvitykset tehdään maata hankittaessa ja asemakaavoituksen yhteydessä.
- Tiedostamattomien ja selvittämättömien ympäristöriskien toteutumisen vaikutukset ovat taloudellisia tai niistä voi aiheutua ympäristön tai pohjaveden pilaantuminen. Toteutuessaan ympäristöriskien hoitaminen on kallista. Ongelmallisia voivat olla onnettomuuksien jälkitorjuntatilanteet, jos jälkihoitotoimenpiteet eivät käynnisty riittävän ripeästi. Toimiala on vastuuttanut asianmukaiset henkilöt hoitamaan onnettomuuksien jälkitilanteita.

- Rekrytoinnit eivät onnistu

- Rekrytoinnit voivat epäonnistua siten, että haluttuun tehtävään ei saada riittävästi oikeanlaisia hakijoita tai tehtävään valitaan

- vääränlainen henkilö. Lappeenrannan kaupungin imago ja veto-voimaisuus vaikuttaa paljolti siihen kuinka houkuttelevana työ-
säkäyntipaikkana Lappeenranta koetaan. Lappeenranta maa-
kunnan keskuskaupunkina on moniin avoinna oleviin tehtäviin
riittävän vetovoimainen. Lappeenranta kuntatyönantajana on
juuri ja juuri niin houkutteleva, että haluttuihin tehtäviin on löy-
detty sopivat osaajat. Yrityksillä on ollut vaikeuksia löytää osaajia
muutamilla toimialoilla, joita ovat esimerkiksi ohjelmistoala ja
metalliala. Hyväksi keinoksi on osoittautunut toteuttaa rekry-
tointeja yhteistyössä yksityispuolen rekrytointien kanssa. Rekry-
tointikampanjoille saadaan silloin enemmän näkyvyyttä, jolloin
onnistumismahdollisuudet rekrytoinnissa paranevat. Rekrytoin-
nin tukena on käytetty soveltuvuusarviointeja.
- Epäonnistunut rekrytointi voi olla pitkäaikainen ongelma ja sen
korjaaminen voi olla vaikeaa. Vaikutukset ovat taloudellisia, inhi-
millisiä ja toiminnallisia.
- Vakuutusturvan taso ei ole optimaalinen
 - Toimialan toimintaympäristö on koko kaupunki, jolloin toi-
mialaan voi kohdistua monenlaisia vastuuvaatimuksia. Riittävällä
vakuutusturvalla vastuuriskejä voidaan hallita. Tärkeää olisi on-
nistua vakuutusten hankinnassa, joka on paraikaa meneillään.
Toimiala voi pienentää riskiä osallistumalla vakuutushankinnan
valmisteluun.
 - Vakuutusturvan tason ollessa alimittainen voi toimialalle koitua
huomattavia vastuuvahinkoja maksettavaksi, joiden kattaminen
voi vaikeuttaa palvelutuotantoa.
 - Vakuutusturvan ylimitoittaminen aiheuttaa korkeita vakuutus-
maksuja ja siten se voi heikentää palvelutuotantokykyä.
 - Kaupunkikeskustan elinvoima
 - Kaupunkikeskustan elinvoiman heikkenemistä pyritään ehkäise-
mään laatimalla keskustan kehittämissuunnitelma, tämän lisäksi
on keskustan elinvoimaa seurattava ja reagoitava saatuun pa-
lautteeseen. Ajankohtaisena asiana voidaan tässä kohtaa ottaa
esille keskustan liikenne ja pysäköinti. Toimiala voi valmistella ja
toteuttaa jo ennen keskustan kehittämissuunnitelman valmistu-
mista pysäköintiin ja liikenteeseen liittyviä ratkaisuja, jotka koe-
taan tarpeen kaupunkikeskustan elinvoiman parantamiseksi.
 - Kaupunkikeskusta on Lappeenrannan käyntikortti, tyhjä liike-
huoneistot, epäsiisti kaupunkikuva ja keskeneräiset rakenteet ei-
vät paranna kaupunkikuvaa. Keskustan rakentamisessa ja ylläpi-
dossa tulee pitää yllä korkeaa laatutasoa. Laatutaso tulee näkyä
sekä omassa toiminnassa että yksityisissä hankkeissa.
 - Kaupunkikeskustan elinvoima vaikuttaa koko Lappeenrannan
kaupungin elinvoimaan. Viihtyisä kaupunkikeskusta lisää koko
Lappeenrannan ja seutukunnan vetovoimaa.

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.

Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

<p>Elinvoima ja kaupunkikehitys</p> <p>Korjausvelan määrä</p> <p>Yritysassiakkaiden tyytyväisyys</p> <table border="1"> <tr> <td>2021</td> <td>2033</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>-0 %</td> <td>-50 %</td> <td>4</td> <td>4,2</td> </tr> </table>	2021	2033	2021	2033	-0 %	-50 %	4	4,2	<p>Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus</p> <p>Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>52,3 %</td> <td>55 %</td> <td>60 %</td> </tr> </table> <p>Luottamus kunnan päätöksentekoon</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>2,9</td> <td>3,5</td> <td>4</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	52,3 %	55 %	60 %	2017	2021	2033	2,9	3,5	4	<p>Elinvoimainen kaupunki ja imago</p> <p>Työssäkäyvien määrän kasvu</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>28 700</td> <td>30 000</td> <td>32 000</td> </tr> </table> <p>Yritysimagon parantuminen</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>29</td> <td>14</td> <td>7</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	28 700	30 000	32 000	2017	2021	2033	29	14	7	<p>Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö</p> <p>Henkilöstötyytyväisyys</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>3,69</td> <td>3,85</td> <td>4</td> </tr> </table> <p>Asiakkaan palveluun käyttämä aika</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	3,69	3,85	4	2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %	<p>Talous ja resurssit</p> <p>Lainat/asukas</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>7 146</td> <td>8 500</td> <td>7 500</td> </tr> </table> <p>Hukkatyöhön kuluvat htv:t</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	7 146	8 500	7 500	2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %
2021	2033	2021	2033																																																									
-0 %	-50 %	4	4,2																																																									
2017	2021	2033																																																										
52,3 %	55 %	60 %																																																										
2017	2021	2033																																																										
2,9	3,5	4																																																										
2017	2021	2033																																																										
28 700	30 000	32 000																																																										
2017	2021	2033																																																										
29	14	7																																																										
2017	2021	2033																																																										
3,69	3,85	4																																																										
2017	2021	2033																																																										
x	-50 %	-75 %																																																										
2017	2021	2033																																																										
7 146	8 500	7 500																																																										
2017	2021	2033																																																										
x	-50 %	-75 %																																																										
<p>18. Kasvua yrityksille</p> 	<p>Asiakaslähtöinen palveluprosessi</p> <p>Asukkaat kokevat saavansa parempaa palvelua kaupungilta</p>	<p>Yritysassiakkaiden palvelun parantuminen</p> <p>Valitut yritykset kontaktoidaan 1-2 kertaa vuodessa</p>	<p>Aktiivisuuden ja aloitteellisuuden tukeminen</p> <p>Asiakkaan käyttämä aika puolittuu</p>	<p>Hukkatyön väheneminen</p> <p>Valituissa prosesseissa tehty hukkatyö puolittuu</p>																																																								
<p>19. Toimiva infra</p> 	<p>Turvallinen infra</p> <p>Onnettomuuksien määrä vähenee</p>	<p>Asumisen hinta</p> <p>Asumisen hinta laskee kansallisessa vertailussa</p>	<p>Häiriöttä toimiva infra</p> <p>Asiakaspalautteeseen käytetyn ajan vähentyminen, palautemäärä</p>	<p>Korjausvelka ei kasva</p> <p>Korjausvelan määrä</p>																																																								
<p>20. Tehokas kaupunkirakenne</p> 	<p>Asukkaiden osallistaminen kaupunkisuunnitteluun</p> <p>Asukastilaisuuksiin osallistuvien määrä</p>	<p>Riittävä ja monipuolinen tonttitarjonta</p> <p>Uudet asuintitit/ infrakulut</p>	<p>Maankäytön digipalvelujen laajentuminen</p> <p>Maankäytön digipalveluiden käyttöasteen kasvu</p>	<p>Maaomaisuuden tuottojen kasvu</p> <p>Maaomaisuuden tuotto</p>																																																								
<p>21. Merkityksellinen ympäristö</p> 	<p>Asukkaiden tyytyväisyys asuinympäristöönsä</p> <p>Asukkaiden tyytyväisyys asuinalueeseensa >3</p>	<p>Houkutteleva kaupunkikuva</p> <p>Asukas- ja imagokyselyn tulokset</p>	<p>Osallistava suunnittelu</p> <p>Asukastilaisuuksien ja kyselyiden osallistujamäärät</p>	<p>Puistojen ja katujen hoitokulut alle kansallisen keskiarvon</p> <p>Puistojen ja katujen hoitokulut €/neliö</p>																																																								

18. Kasvua yrityksille

Siirrytään toimintatapaan, jossa kaupungin kanssa asioivat yritykset segmentoidaan ja räätälöidään palvelurajapinnat sille osalle palveluiden käyttäjiä, jotka edustavat 100 yritystä. Kaikki yritykset jaetaan segmentteihin, joista valitaan nuo 100 edustajaa. Tavoitteena on, että nuo 100 yritysasiakasta saa valtuustokauden loppuun mennessä haluamansa palvelun siten, että yritysasiakkaan tarvitsee uhrata omaa aikaansa palvelun saamiseksi valituissa prosesseissa puolet siitä, mitä nyt. Valitaan pilottiprosessit ja toimintaa laajennetaan neljän vuoden aikana. Jatkossa saatuja tuloksia hyödynnetään asteittain kaikkiin yritysasiakkaisiin ja saatuja kokemuksia sovelletaan 3.sektorin toimijoihin, asukkaisiin ja matkailijoihin.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2019 > 2020 > 2021)	Keskeisimmät toimenpiteet 2019	Tulokset
18.1. Asiakslähtöinen palveluprosessi	Asukkaat kokevat saavansa parempaa palvelua kaupungilta: Avainasiakaskysely: Yhteistyön kaupungin kanssa	3,7 > 3,7 > 4	Asiakslähtöisen palveluasenteen omaksuminen Elinvoiman ja kaupunkikehityksen kaikilla vastuualueilla mm. asiakaspalvelukoulutusta hyödyntämällä.	Asukas- ja yrityskyselyn tulokset paranevat
18.2. Yritysasiakkaiden palvelun parantuminen	Valitut yritykset kontaktoidaan 1-2 kertaa vuodessa	100 > 100 > 100	Toteutetaan avainasiakaskysely ja analysoidaan kyselyn tulokset kerran vuodessa.	Yrityskyselyn tulokset paranevat, työllisten määrä kasvaa yritysten liiketoiminta kasvaa
18.3. Aktiivisuuden ja aloitteellisuuden tukeminen	Asiakkaan käyttämä aika puolittuu: Wirman uutiskirjeen tilaajamäärät	800 > 900 > 1000	Reaaliaikaisen asiakasinformaation kehittäminen	Yrityspalveluiden asiakasmäärän ja asiakastytyväisyyden kasvu
18.4. Hukkatyön väheneminen	Valituissa prosesseissa tehty hukkatyö puolittuu: Nestor CRM:n asiakastapahtumat	1100 > 1150 > 1200	Nestor CRM käytön laajentaminen. Etelä-Karjalan toimipaikkarekisterin kehittäminen yhdessä Etelä-Karjalan liiton kanssa.	Henkilöstön ajankäyttö ydintehäviin lisääntyy. Henkilöstön ja asiakkaan ajankäyttö tehostuu ja asiakastytyväisyys paranee.

19. Toimiva infra

Korjausvelan määrä kertoo, paljonko verkostoihin ja yleisiin alueisiin olisi pitänyt investoida, jotta ne olisivat käytön kannalta hyvässä kunnossa. Korjausvelkaa syntyy, kun ennakoivasta kunnossapidosta tingitään ja tehdään vain välttämättömiä, kiireellisiä korjauksia. Kunnossapito on siis vähäisempää kuin rakenteiden kulumisen. Korjausvelka, rapistuminen, ilmenee mm. rikkoontuvana katuina ja vesijohtoina. Korjausvelkaa hallitaan siten, että alueellisesti saneerataan verkostot ja päivitetään alueen suunnitelmat ja asemakaavat. Asemakaavojen päivittämisen yhteydessä tiivistetään kaupunkirakennetta ja lisätään alueen viihtyisyyttä ja turvallisuutta. Työt kohdistetaan ja rytmitetään vesihuollon ja energiaverkostojen korjausvelkatarpeiden ohjaamana. Kadut ja yleiset alueet, vesihuolto- ja energiaverkostot sekä tietoliikenneverkostot korjataan samanaikaisesti.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2019 > 2020 > 2021)	Keskeisimmät toimenpiteet 2019	Tulokset
19.1. Turvallinen infra	Onnettomuuksien määrä vähenee: Omaisuuksivahinkoon, loukkaantumiseen tai kuolemaan johtaneiden onnettomuuksien määrä vähenee	35 > 27 > 21	Etelä-Karjalan liikenneturvallisuus-suunnitelman toteuttaminen. Lappeenrannan liikenneturvallisuussuunnitelman toteuttaminen.	Onnettomuuskustannusten väheneminen Elämänlaatu paranee
19.2. Asumisen hinta	Asumisen hinta laskee kansallisessa vertailussa: Kiinteistöveron kasvu/vuosi	100 000 > 100 000 > 50 000	Kiinteistöveroselvitystyön tehostaminen	Tasapuolinen kiinteistövero-kohtelu vähentää muiden maksujen korotuspaineita
19.3. Häiriöttä toimiva infra	Asiakaspalautteeseen käytetyn ajan vähentyminen, palaute-määrä: Kunnossapidon palautemäärä	400 > 400 > 400	Varikon toimintojen kehittäminen, reaaliaikaisen sijaintitiedon hyödyntäminen, liikenteen sujuvoittaminen ja talviaurauksen kehittäminen.	Asiakaspalautemäärä ja palautteen antamisen vasteaika Hukkatyön väheneminen ja asiakastyytyväisyys kunnossapitoon kasvaa
19.4. Korjausvelka ei kasva	Korjausvelan määrä: Liikennealueiden ylläpito-mittari	3,06 > 3,07 > 3,07	Pintauksen lisääminen	Hukkatyön väheneminen Asiakastyytyväisyys kasvaa

20. Tehokas kaupunkirakenne

Maankäytön ohjelmakokonaisuudella tehostetaan maankäytön palveluketjua ja luodaan uusia toimintamalleja ja työkaluja sen seuraamiseen, arviointiin ja ohjaamiseen. Maankäytön tavoitteena on eheyttää kaupunkirakennetta ja mahdollistaa olemassa olevan infran tehokas hyödyntäminen. Kaavoituksella määritellään kaupungin kokonaisrakenne ja mahdollistetaan eri toimintojen tarvitsemat maankäyttövaraukset. Maanhankinnalla varmistetaan maa-alueiden oikea-aikainen saaminen kaupungin omistukseen kaupunkirakenteen kehittämisen kannalta tarvittavilta alueilta. Kaupungin kehittymiseen tarvittavat maa-alueet hankitaan suunnitelmallisesti, oikea-aikaisesti ja oikealla hinnalla. Alueiden kaavoitus mahdollistaa kaupunkirakenteen kehittämisen ja maan arvon nousun. Toimenpidekokonaisuuden keskeisenä tavoitteena on tonttimaan kiertoajan ja jatkojalostamisen strategisen suunnittelun toimintatapojen kehittäminen. Esimerkiksi voidaan luoda toimintatapa, jolla kannustetaan yksityisiä ihmisiä myymään rakentamattomia tai jo rakennettuja, mutta käytöstä poistuneita tontteja eteenpäin. Toimenpiteellä tehostetaan olemassa olevien tonttien käyttöastetta ja vähennetään uuden infraverkon rakentamistarvetta. Tavoitteena on lisäksi kehittää osallistavan suunnittelutavan menetelmiä ja mm. kaavatalouslaskennan työkaluja esim. eheyttämisen ja infrarakentamisen kustannusvaikutusten vertailun osalta.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2019 > 2020 > 2021)	Keskeisimmät toimenpiteet 2019	Tulokset
20.1. Asukkaiden osallistaminen kaupunkisuunnitteluun	Asukastilaisuuksiin osallistuvien määrä: Kaavoituksen asukastilaisuuksiin osallistuvien määrä	500 > 600 > 700	Järjestetään vuorovaikutteisia asukastilaisuuksia, joissa osallistetaan asukkaita eri tavoilla.	Asukkaiden osallisuuden lisääminen.
20.2. Riittävä ja monipuolinen tonttitarjonta	Uudet asuintontit/ infrakulut: Uusien tonttien infraan käytetty €/vuosi	400 000 > 300 000 > 300 000	Maanhankintakampanja ja Green Lappeenranta vaiheyleiskaavan käynnistäminen.	Eri puolilta asemakaava-aluetta maa-alueita ja tontteja
20.3. Maankäytön digipalvelujen laajentuminen	Maankäytön digipalveluiden käyttöasteen kasvu	90 % > 95 % > 100 %	Uusien työkalujen ja järjestelmien kehittäminen ja käyttöönotto mm. 3D kaupunkimallin kehittäminen.	Uudet tehokkaammat työkalut suunnittelussa ja markkinoinnissa
20.4. Maaomaisuuden tuottojen kasvu	Maaomaisuuden tuotto miljoonaa euroa/vuosi	1,5 > 1,5 > 1,5	Omasta käytöstä vapautuneiden rakennusten ja kiinteistöjen kehittäminen realisointityöryhmän tavoiteasetannan mukaisesti.	Eheytyvä kaupunkirakenne Vanhojen rakennusten uusiokäyttö Rakennusten arvonnousu

21. Merkityksellinen ympäristö

Merkityksellinen ympäristö ja tilan tuottamien elämysten ja merkityskokemuksen jaettu sisältö luo yhteisölle hengen. Paikka, tila ja ympäristö toimivat elämysten näyttämönä, jossa aktiviteettien ja fyysisen designin toteutus tuottaa monitasoisia merkityksiä siellä asuville, vieraileville ja toimiville. Ohjelmakokonaisuuden tavoitteena on luoda Lappeenrantaan merkityksellistä ympäristöä. Merkityksellinen kaupunkiympäristö on kokonaisuus, joka muodostuu sekä fyysisestä, rakennetusta ja viherympäristöstä että psyykkisestä ja sosiaalisesta ympäristöstä. Merkityksellinen ympäristö sisältää paikkoja, jotka herättävät tunteita ja joihin kiintyy. Toimenpidekokonaisuuden tavoitteena on suunnitelmallisesti kehittää kaupunkikuvaa ja kaupunkiympäristöä sekä kiinnittää erityistä huomiota laadukkaaseen toteuttamiseen niin rakentamisen kuin viherympäristön osalta. Lisäksi kehitetään uusia toimintatapoja ja menetelmiä merkityksellisen ympäristön suunnittelemiseksi ja rakentamiseksi sekä lisätään asukkaiden tietoisuutta vaikutus- ja toteutusmahdollisuuksista oman ympäristön aktiivisina vaikuttajina ja suunnittelijoina. Merkityksellinen ympäristö aktivoi; se kannustaa kohtaamisiin ja toimintaan. Merkityksellinen ja toimintaympäristöltään monipuolinen kaupunkiympäristö mahdollistaa ja sallii kaupunkitilan haltuun ottamisen; tapahtumien ja toimintojen aktiivisen järjestämisen asukkaiden ja erilaisten toimijoiden toteuttamina.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2019 > 2020 > 2021)	Keskeisimmät toimenpiteet 2019	Tulokset
21.1. Asukkaiden tyytyväisyys asuinympäristöönsä	Asukkaiden tyytyväisyys asuinalueeseensa > 3 kyselytutkimuksen mukaan	3 > 3 > 3	Osallisuuden lisääminen. Linnoituksen asemakaavamuutoksen käynnistäminen.	Asukkaiden osallisuuden lisääminen.
21.2. Houkutteleva kaupunkikuva	Asukas- ja imagokyselyn tulokset: Tyytyväisyys rakennetun ympäristön viihtyisyyteen ja kauneuteen	3,5 > 3,75 > 4	Keskustan kehittämissuunnitelman laadinta. Arkkitehtuuripoliittisen ohjelman päivittämisen käynnistäminen.	Kaupunkikuva paranee. Asukkaiden tyytyväisyys ympäristöönsä lisääntyy.
21.3. Osallistava suunnittelu	Asukastilaisuuksien ja kyselyiden osallistujamäärät	1000 > 1500 > 2000	Uudet toimintatavat ja niitä tukevien digitaalisten työkalujen kehittäminen.	Asukkaat, toimijat ja yrittäjät pääsevät vaikuttamaan kaupungin kehittämiseen
21.4. Puistojen ja katujen hoitokulut alla kansallisen keskiarvon	Puistojen ja katujen hoitokulut €/neliö: Viheralueet €/neliö	0,58 > 0,58 > 0,55	Laaditaan suunnitelma niittyverkostosta.	Hoitokulut pienenevät, viheralueiden monimuotoisuus lisääntyy.

Kaupunkikehityksen yhteiset					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	1	0	0	0	0
Toimintakulut	-86	-149	-335	-373	-373
Toimintakate	-86	-149	-335	-373	-373

Yrityspalvelut					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	434	350	350	350	350
Toimintakulut	-884	-1 105	-967	-996	-996
Toimintakate	-451	-755	-617	-646	-646

Kaupunkisuunnittelu					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	145	80	80	80	80
Toimintakulut	-1 167	-1 676	-1 443	-1 540	-1 400
Toimintakate	-1 022	-1 596	-1 363	-1 460	-1 320

Maanomaisuuden hallinta					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	5 731	5 267	5 217	5 217	5 217
Toimintakulut	-2 500	-2 199	-2 110	-2 161	-2 163
Toimintakate	3 231	3 068	3 107	3 056	3 054

Kadut ja ympäristö					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	7 060	7 109	6 768	6 718	6 718
Toimintakulut	-18 802	-18 438	-18 725	-18 498	-18 446
Toimintakate	-11 742	-11 329	-11 958	-11 780	-11 728

Projektitoiminta					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	311	323	979	979	979
Toimintakulut	-479	-636	-1 205	-1 169	-1 169
Toimintakate	-168	-313	-226	-190	-190

KAUPUNKIKEHITYS YHTEENSÄ					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	13 681	13 129	13 393	13 343	13 343
Toimintakulut	-23 918	-24 203	-24 785	-24 736	-24 546
Toimintakate	-10 237	-11 074	-11 392	-11 393	-11 203
Poistot		-8 387	-7 865	-7 990	-8 186
Tilikauden tulos		-19 461	-19 257	-19 383	-19 389

MAAOMAISUUDEN TUOTOT YHTEENSÄ					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	7 225	1 500	1 500	1 500	1 500
Toimintakulut	-4	-800	-800	-600	-375
Toimintakate	7 221	700	700	900	1 125

RAKENNUSVALVONTA YHTEENSÄ					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	736	935	899	899	899
Toimintakulut	-670	-720	-798	-761	-761
Toimintakate	66	215	101	138	138

ELINVOIMA JA KAUPUNKIKEHITYS YHTEENSÄ					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	21 642	15 564	15 792	15 742	15 742
Toimintakulut	-24 592	-25 723	-26 383	-26 097	-25 682
Toimintakate	-2 950	-10 159	-10 591	-10 355	-9 940
Poistot		-8387	-7 865	-7 990	-8 186
Tilikauden tulos		-18 546	-18 456	-18 345	-18 126

TILAKESKUS YHTEENSÄ					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	21 593	10 736	30 813	31 055	31 055
Toimintakulut	-11 621	-700	-19 313	-19 555	-19 555
Toimintakate	9 972	10 036	11 500	11 500	11 500
Rahoitustuotot j	-1 318	-1 050	-1 150	-1 150	-1 150
Vuosikate	8 654	8 986	10 350	10 350	10 350
Poistot	-12 560	-12 215	-11 149	-10 976	-8 945
Tilikauden tulos	-3 907	-3 229	-799	-626	1 405

MAAKUNNALLINEN PALVELUTOIMINTA SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT

Toiminnan kuvaus

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 28.9.2015 Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän (Eksoten) muutetun perussopimuksen, joka tuli voimaan 1.1.2016 lukien korvaten samalla 1.1.2009 voimaan tulleen Eksoten perussopimuksen. Perussopimuksen mukaan kuntayhtymän tehtävänä on järjestää kaikkien jäsenkuntien puolesta erikoissairaanhoidolaissa ja terveydenhuoltolaissa tarkoitettu erikoissairaanhoido ja kehitysvammaisten erityishuollosta annetussa laissa tarkoitettu erityishuolto sekä järjestää jäsenkuntiansa puolesta kansanterveyslaissa ja terveydenhuoltolaissa tarkoitettu perusterveydenhuolto ja sosiaalihuoltolaissa tarkoitettu sosiaalihuolto sekä sosiaalihuoltoasetuksessa tarkoitettu ehkäisevä työ. Palvelujen järjestämisestä sovitaan vuosittain palvelusopimuksella.

TALOUSSUUNNITELMA 2019–2021

Perussopimuksen mukaisesti Eksote rahoittaa toimintansa jäsenkunnilta palvelusopimusten mukaisesti perittävillä maksuilla ja asiakkailta perittävillä asiakasmaksuilla sekä muilla tuloilla. Eksoten tulee järjestää palvelusopimusten mukaiset palvelut talousarvioon sisällytettyjen tulojen puitteissa eikä jäsenkunnilta perittävien maksujen määrää voi talousarviovuoden aikana muuttaa, ellei jäsenkunnan kanssa siitä erikseen sovita.

Eksoten perussopimuksen mukaan kukin jäsenkunta sopii erikseen sosiaali- ja terveyspiirin kanssa vuosittain tehtävällä palvelusopimuksella, miten ja missä laajuudessa piirin järjestämisvelvollisuuteen kuuluvat palvelut kunkin jäsenkunnan osalta toteutetaan.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Maan hallitus päätti heinäkuussa 2018, että sote- ja maakuntauudistuksen voimaantulo siirtyy ja uudistus tulee voimaan 1.1.2021 alkaen. Tällöin sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisvastuu siirtyy maakunnille. Uudistuksen toteutumisesta päätetään vielä vuoden 2018 lopulla.

Eksoten vuoden 2018 alijäämäksi budjetoitiin alkuperäisessä talousarviossa 4 miljoonaa euroa. Alijäämäennuste syyskuun 2018 tuloksen pohjalta oli jo 15,7 miljoonaa euroa. Vuoden 2019 osalta on myös alustavasti ennakoitu taloushaasteita ja kumulatiivista alijäämää vuoden 2019 lopussa arvioidaan olevan noin 23 miljoonaa euroa. Kaupunki on edellyttänyt Eksotelta tasapainoisen budjetin toteutumista vuoden 2019 osalta ja vuonna 2018 kertyneen alijäämän kattamissuunnitelmaa sekä maakunnallisen palveluverkon sovittamista nykyiseen maakunnalliseen kantokyyyn. Eksoten talouden- ja toiminnan seuranta tehostetaan.

Eksoten maksuosuus vuonna 2019 on 249.117.560 euroa. Maksuosuus sisältää palokorotukset ja lomarahaleikkauksen poistumisesta johtuvan lomapalkkavelan muutoksen.

Sosiaali- ja terveystoimen omaan toimintaan on varattu 267.000 euroa. Tästä 50.000 euroa voidaan osoittaa vähävaraisten lasten ja nuorten harrastusavustuksiin ja loput sosiaali- ja terveystoimen järjestöavustuksiin järjestöavustusuudistuksen mukaisesti.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Sote- ja maakuntauudistuksen toteutuminen esitettyssä muodossa ratkennee vuoden 2018 lopulla. Sote-uudistuksen toteutuessa tähtäimessä on lyhyellä aikavälillä sote-menoihin vaikuttaminen niin, että tulevat valtionosuusmenetykset ovat mahdollisimman pieniä. Jos sote-menojen rahoitusvastuu jää kunnille, tulee koko kaupungin tulo- ja menorakenne, niin oma kuin Eksoten toiminta, tarkastella erittäin kriittisesti. Jos sote-uudistus ei toteudu on tarpeen tarkastella kokonaan uudelleen Eksoten jäsenkuntien maksuosuuksien määräytyminen tarveperusteiseksi.

Kaupungin näkökulmasta suuret riskit kohdistuvat erityisesti sote-kiinteistöihin. Etelä-Karjalan keskussairaalakiinteistö ja muu kiinteistöomaisuus on siirtymässä uudistuksessa kansalliselle Maakuntien tilakeskukselle - ei maakunnalle. Tulevassa maakuntauudistuksessa maakunnalla on vuokrausveloite peruspalveluja tuottavien kiinteistöjen osalta vain kolmeksi vuodeksi. Eksoten perussopimuksen mukaan Eksotella on ensisijainen veloite vuokrata toimitiloja jäsenkunniltaan. Kaupunki on antanut Eksoten joissain tapauksissa poiketa perussopimuksesta, koska on ollut yhteinen tahto, ettei kaupunki investoi elinkaarensa päässä oleviin sote-

rakennuksiin. Kaupunginhallitus päätti lokakuussa 2018 ikäihmisten palveluasumisen kohteiden myyntimenettelyn käynnistämisestä Eksoten tekemän ikäihmisten palveluasumisen ulkoistamisstrategian mukaisesti. Sote- ja maakuntauudistuksen toteutuessa tulee edelleen kriittisesti tarkastella myös muiden sote-kiinteistöjen omistajuutta.

Kuntien liikkumavara kasvavien sote-menojen rahoittamiseen on rajallinen ja Eksoten taloudellinen tilanne erittäin haastava. Osin sote- ja maakuntauudistuksen lainsäädännön keskeneräisyyden takia toimintaympäristön ennakointi on lähes mahdotonta. Toimintaympäristön muutoksilla voi olla kuitenkin merkittäviä vaikutuksia kaupungin talouteen ja siksi kaupunki edellyttää Eksotelta avointa valmistelua ja tiedonsaantia sen toiminnasta, joilla on tai voi olla vaikutusta jäsenkunnan alueella toteutettaviin palveluihin, palveluverkkoon, maksuosuuksiin tai jäsenkunnan vastuisiin taikka muihin kunnan toimintaan tai talouteen vaikuttaviin seikkoihin, ottaen huomioon erityisesti ne epävarmuudet ja muut tekijät, jotka maakuntahallintouudistuksen käynnissä oleva valmistelu pitää sisällään.

Eksoten maksuosuus 1000€					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-237 070	-237 838	-249 117	-252 183	-254 736
Toimintakate	-237 070	-237 838	-249 117	-252 183	-254 736

Soster oma toiminta 1000€					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	136	0	0	0	0
Toimintakulut	-283	-391	-267	-267	-267
Toimintakate	-147	-391	-267	-267	-267

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI YHTEENSÄ 1000€					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	136	0	0	0	0
Toimintakulut	-237 353	-238 229	-249 384	-252 450	-255 003
Toimintakate	-237 217	-238 229	-249 384	-252 450	-255 003

LAPPEENRANNAN SEUDUN YMPÄRISTÖTOIMI

Toiminnan kuvaus

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi hoitaa kuntien ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun tehtäviä seudullisesti Lappeenrannan kaupungin ja Länsi-Saimaan alueella. Ympäristöterveydenhuollon tehtäviin kuuluvat peruseläinlääkäripalvelut, terveydensuojeluviranomaisen ja elintarvikevalvonnan tehtävät. Eläinlääkäripalvelut sisältävät peruspalvelut kellon ympäri 365 päivää vuodessa. Terveydensuojeluviranomaisen tehtäviin sisältyvät tilojen terveellisyys, talousveden ja uimaveden laatu, tupakoinnin valvonta sekä yleinen ohjaus ja neuvonta. Elintarvikevalvontaan kuuluu toiminnan valvonta pellolta pöytään periaatteena ketjun jokaisessa vaiheessa.

Ympäristönsuojeluviranomainen luvittaa ja valvoo ympäristölupa- ja maa-aineslu-pakohteita, jätelakia, vesilakia sekä useita muita ympäristölainsäädäntöön liittyviä säädöksiä. Ympäristönsuojelu seuraa myös ympäristön tilaa esimerkiksi ilmanlaadun tarkkailun avulla, pinta- ja pohjavesien tilaa ja ympäristömelutilannetta. Ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävänä on kehittää yhdyskuntien ympäristövas-tuullisuutta esimerkiksi vesistöjen tilaa ja ilmastonmuutoksen torjuntaa.

TALOUSSUUNNITELMA 2019–2021

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi 1000€					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	2 991	2 986	2 969	3 099	3 099
Toimintakulut	-2 873	-3 016	-2 989	-3 099	-3 099
Toimintakate	119	-30	-20	0	0

Keskeisenä muutoksena organisaatiossa on valmistelu ja varautuminen maakunta-hallinnon aiheuttamiin muutoksiin. Ympäristöterveydenhuollossa valmistellaan maakuntahallintoon siirtymistä. Ympäristönsuojeluviranomainen taas joutuu muodostamaan uudestaan hallintonsa, mikäli maakuntahallinto toteutuu.

Perustehtävissä keskitytään viranomaistehtävien hoitamiseen valvontaohjelmien ja -suunnitelmien toteuttamiseksi sekä eläinlääkintäpalveluiden hoitamiseen 24/7 jokaisena päivänä.

Perustehtävien hoitamisen lisäksi painopisteenä on Lappeenranta Strategian Puh-dasta ja Kestävää ohjelman toteuttaminen, vesistökuunnostushankkeiden jatkami-nen sekä Greenreality -toimenpiteiden toteuttaminen.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Hanketoiminnan epäonnistuminen voi aiheuttaa tulokertymän vajeusta. Eläinten hoidossa voi syntyä virheitä ja korvausvastuita. Resurssien vajeus aiheuttaa vir-heitä viranomaistehtävissä, mikä voi johtaa korvausvastuuseen. Tulokertymä voi pienentyä muiden tehtävien lisääntyessä, esimerkiksi laajan erityistilanteen joh-dosta.

ETELÄ-KARJALAN MAASEUTUTOIMI

Toiminnan kuvaus

Etelä-Karjalan maaseututoimi hoitaa kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle laissa säädetyt tehtävät Etelä-Karjalan maakunnan alueella. Maaseututoimen tehtävänä on myös toimialaansa liittyvän lainsäädännön tavoitteiden edistäminen, asiakkaiden neuvonta ja maaseudun toimintamahdollisuuksista tiedottaminen. Maaseututoimen asiakkaita ovat viljelijätukien hakijat sekä tuotanto- ja harraste-eläinten pitäjät. Vakinaisia viljelijäasiakkaita on 1450. Sähköisiä tukihakemuksia saapui yli 90 prosenttia kaikista hakemuksista. Etelä-Karjalan maaseututoimessa työskentelee 12 viranhaltijaa ja maaseututoimella on seitsemän toimipistettä maakunnassa. Maaseututoimen Lappeenrannan toimisto on ollut väistötiloissa syksystä 2017 lähtien.

TALOUSSUUNNITELMA 2019–2021

Etelä-Karjalan maaseututoimi 1000€					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	644	683	696	693	693
Toimintakulut	-645	-683	-696	-693	-693
Toimintakate	-1	0	0	0	0

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Maaseututoimi siirtyy maakuntahallintoon vuoden 2021 alusta. Valmistelutyö on käynnissä, johon osallistutaan tarpeellisessa määrin. Tärkeä tavoite on saada ELY-keskuksen kahteen maakuntaan jaettavista resursseista Etelä-Karjalaan riittävästi maaseutuasioiden virkoja ja osaavaa henkilöstöä. Maaseututoimen esimiehille ja henkilöstölle tarjotaan myös muutosvalmennusta.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Maakuntahallintoon siirtyminen 2021 ja uuden organisaation toimivuus ovat merkittäviä tekijöitä palveluiden katkeamattomalle saatavuudelle. Henkilöstön sopeutumista muutokseen ja työssä jaksamiseen on tuettava, jotta muutosvaihe ei aiheuttaisi osaavan henkilöstön siirtymistä muualle.

ETELÄ-KARJALAN PELASTUSLAITOS

Toiminnan kuvaus

Etelä-Karjalan pelastuslaitos vastaa kaikissa olosuhteissa siitä, että pelastuslaitokselle säädetyt tehtävät suunnitellaan ja toteutetaan mahdollisimman tehokkaalla ja tarkoituksenmukaisella tavalla ja että onnettomuus- ja vaaratilanteissa tarvittavat toimenpiteet voidaan suorittaa viivytystä ja tehokkaasti.

TALOUSSUUNNITELMA 2019–2021

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Pelastustoimen palvelut tuotetaan vahvistetun palvelutasopäätöksen 2013 – 2020 mukaisesti.

Hallitusohjelman mukaan pelastustoimen uudistus toteutetaan osana maakunta-uudistusta. Pelastustoimen järjestämisestä vastaavat jatkossa 18 maakuntaa vuoden 2021 alusta alkaen. Uudistuksessa pelastustoiminnan ja varautumisen valtakunnallista johtamista, suunnittelua, ohjausta, valvontaa ja koordinaatiota vahvistetaan ja parannetaan. Ohjaus toteutetaan siten, että valtioneuvosto hyväksyy pelastustoimen valtakunnalliset tavoitteet, ja sisäministeriö ohjaa suoraan 18 maakunnan pelastustointia. Valtioneuvosto voi myös päättää joidenkin pelastustoimen erityistehtävien keskittämisestä yhden tai useamman maakunnan hoidettavaksi.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Pelastustoimen palvelut on tuotettu vahvistetun palvelutasopäätöksen 2013 – 2020 mukaisesti. Hyväksytyt palvelutasopäätös sitouttaa pelastuslaitoksen tuottamaan ja ylläpitämään palvelutasopäätöksen mukaiset palvelut ja sopijakunnat

osoittamaan riittävät taloudelliset resurssit pelastuslaitokselle hyväksytyt palvelutasopäätöksen toteuttamiseen. Palvelutasopäätös on sitovuudeltaan perusta alueen pelastustoimen toiminnan ja vuotuisen talousarvion yksityiskohtaiselle suunnittelulle. Pelastuslaitos on joutunut sopeuttamaan toimintaansa sille osoitettujen sopeuttamisvelvoitteiden mukaisesti. Sopeuttamisen seurauksia ei voida kokonaan kompensoida toimintaa tehostamalla. Pelastustoimen keskeisenä yhteiskunnallisena vaikuttavuustavoitteena on vähentää onnettomuuksia, erityisesti tulipaloja ja niistä aiheutuvia henkilö- ja omaisuusvahinkoja. Onnettomuuksien tahtuessa pelastustoimen tehtävänä on antaa kiireellistä ja tehokasta apua sekä pyrkiä pienentämään onnettomuuksista aiheutuneita vahinkoja. Sopeuttaminen on pyritty toteuttamaan siten, että pelastustoimen valmiudet toimia erilaisissa onnettomuustilanteissa ja poikkeusoloissa ovat hyvällä tasolla. Mikäli pelastuslaitoksen käyttötalousmäärärahoihin kohdentuu lisää talouden tasapainotusvelvoitteita, vaatii se edelleen toimintojen sopeuttamista ja hyväksymällä tästä syntyvä palvelutason lasku sekä se, että kansalaisten alueellista yhdenvertaista kohtelua ei kyetä varmistamaan. Toimintojen sopeuttaminen tulee vaikuttamaan palvelutasopäätöksessä asetettujen toiminnallisten tavoitteiden saavuttamiseen, henkilöstön määrään, työvuorovahvuuksien sekä päivitysjärjestelyjen. Lisäksi sillä tulee olemaan vaikutuksia myös sopimispalokuntajärjestelmän ylläpitoon.

Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen 26 sivutoimista sammutusmiestä ja ryhmänjohtajaa vaativat Etelä-Karjalan käräjäoikeudessa, että heidän vuosina 2011 – 2015 suorittama varallaolo tulisi katsoa jälkikäteen työajaksi. Kantajien Lappeenrannan kaupungille kohdistamat vaatimukset ovat olleet yhteensä noin 2,2 miljoonaa euroa. Etelä-Karjalan käräjäoikeus on 19.2.2018 antamassaan tuomiossa hylännyt kantajien kanteen. Käräjäoikeus on tuomiossaan katsonut, että kantajien suorittamaa varallaoloa ei ole pidättävä työaikana. Käräjäoikeuden tuomiosta on valitettu Itä-Suomen hovioikeuteen.

Pelastustoimen uudistukseen liittyvät merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät: aikataulu, pelastustoimen rahoitus, omistajaohjaus, pelastustoimen palvelutaso sekä omaisuusjärjestelyt.

Etelä-Karjalan pelastuslaitos 1000€					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	11 095	10 555	10 686	10 686	10 686
Toimintakulut	-10 295	-10 404	-10 246	-10 246	-10 246
Toimintakate	800	151	440	440	440

LAPPEENRANNAN KAUPUNGIN HANKINTAPALVELUT

Toiminnan kuvaus

Lappeenrannan kaupungin hankintapalvelut toimii maakunnallisena yhteishankintayksikkönä, joka Lappeenrannan kaupungin erillishankintojen lisäksi hoitaa yhteisesti sovitut maakunnalliset yhteishankinnat. Hankintayksikkö vastaa maakunnallisen hankintayhteistyön ohjausryhmässä sovittujen yhteishankintojen kilpailuttamisesta, päätöksenteosta sekä sopimustenhallinnasta. Lisäksi hankintayksikkö huolehtii Etelä-Karjalan hankintapalvelujen kilpailuttamien nykyisten yhteishankintasopimusten hallinnasta niiden loppuun saakka. Hankintayksikkö tarjoaa sopimusosapuolille paitsi mahdollisuuden osallistua maakunnan yhteishankintoihin, myös resurssiensa puitteissa hankintoihin liittyvää asiantuntijapalvelua. Asiantuntijapalvelut toteutetaan antamalla konsultaatiota ja tukea jäsenyhteisöille näiden omien hankintojen suunnittelussa, kilpailuttamisessa ja hankintoihin liittyvässä päätöksenteossa.

TALOUSSUUNNITELMA 2019–2021

Yksikön toiminta rahoitetaan jakamalla toiminnasta aiheutuvat kustannukset sopijapuolien kesken. Kustannukset laskutetaan sopijapuolilta neljännesvuosittain talousarvion mukaisesti. Kustannukset tasataan vuosittain talousarvion toteutuman mukaisesti mikäli talousarvion toteutuma poikkeaa merkittävästi (+/- 10 %) talousarviosta. Sopimuksen mukaisesti Lappeenrannan kaupunki maksaa puolet yksikön kuluista. Toinen puoli jaetaan muille osallistujille sopimuksen mukaisesti. Seuraavien vuosien maksuosuudet määritellään vuosittain järjestettävissä palveluneuvotteluissa.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Sopimuksen mukaisen toiminnan lisäksi painopisteenä on hankintojen suunnittelun aikaistaminen innovatiivisten, kestävä kehityksen, vastuullisuuden, työllistämisen sekä elinkeinoelämän huomioiminen hankinnan suunnittelussa niin, että ne lisäävät kustannustehokkuutta ja tuottavuutta. Hankintaprosessin digitalisoiminen lisää tuottavuutta sekä vähentää hankintaprosessiin osallistuvien hukkatyötä.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Resurssien niukkuus aiheuttaa kiireellä valmisteltuja kilpailutuksia joista ei saada kilpailutuksesta mahdollisesti saatavia taloudellisia sekä tuottavuudellisia hyötyjä. Lisäksi resurssien niukkuus luo aikatauluriskin sekä altistaa virheisiin ja mahdollisiin oikeudellisiin korvauksiin hankinnoissa.

Etelä-Karjalan hankintapalvelut 1000€					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	376	307	315	315	315
Toimintakulut	-351	-307	-315	-315	-315
Toimintakate	25	0	0	0	0

MAAKUNNALLISEN PALVELUTOIMINNAN MAKSUOSUUS

Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen maksuosuus 1000€					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-6 956	-6 858	-6 982	-6 982	-6 982
Toimintakate	-6 956	-6 858	-6 982	-6 982	-6 982

Etelä-Karjalan hankintapalvelujen maksuosuus 1000€					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-167	-162	-164	-164	-164
Toimintakate	-167	-162	-164	-164	-164

Etelä-Karjalan maaseututoimen maksuosuus 1000€					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-227	-253	-257	-257	-257
Toimintakate	-227	-253	-257	-257	-257

Etelä-Karjalan liiton maksuosuus 1000€					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 266	-1 267	-1 267	-1 267	-1 267
Toimintakate	-1 266	-1 267	-1 267	-1 267	-1 267

Lappeenrannan seudun ympäristötoimen maksuosuus 1000€					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 941	-1 967	-1 947	-1 993	-1 993
Toimintakate	-1 941	-1 967	-1 947	-1 993	-1 993

MAAKUNNALLISEN PALVELUTOIMINNAN MAKSUOSUJEDET YHTEENSÄ 1000					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-10 557	-10 507	-10 617	-10 663	-10 663
Toimintakate	-10 557	-10 507	-10 617	-10 663	-10 663

Varaus palkkaratkaisuun 1000 € (maakunnallinen palvelutoiminta)					
	TP 2017	KS 2018	TAE 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	0	0	0	-116	-263
Toimintakate	0	0	0	-116	-263

INVESTOINTIOSA

AINEETON OMAISUUS		TA 2018	Arvioitu siirto v:lle 2019	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Sijoitukset vapaan oman pääoman rahastoon (KOY Seniori-Saimaa)		67 000				
Wirma Oy:n osakkeiden hankinta		185 000				
Kartoitus		50 000		50 000	50 000	50 000
Muut pitkävaikutteiset menot		0		0		
Yhteensä		302 000	0	50 000	50 000	50 000

KIINTEÄ OMAISUUS		TA 2018	Arvioitu siirto v:lle 2019	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Maanhankinta*)		1 000 000		1 000 000	1 000 000	1 000 000
Maaperän kunnostus		700 000	650 000	100 000	200 000	200 000
Joutsenon koulun purku				900 000		
Pienet maanhankinnat		200 000		200 000	200 000	200 000
Yhteensä		1 900 000	650 000	2 200 000	1 400 000	1 400 000

*) KH:lla on oikeus hyväksyä maanhankintaa enintään 5Me / vuosi

YHDYSKUNTATEKNIikka		TA 2018	Arvioitu siirto v:lle 2019	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Liikenneväylät		5 065 000		5 965 000	5 400 000	5 800 000
Hulevesien hallinta *)				1 000 000	1 000 000	1 000 000
Edustatorin peruskorjaus		1 700 000				
Yhteensä		6 765 000	0	6 965 000	6 400 000	6 800 000

*) Lisäksi hulevesiverkoston omistusjärjestely nostaa raportoitavia investointimenoja noin 16,4 miljoonaa euroa vuonna 2019. Järjestely ei ole kassavaikutteinen.

YMPÄRISTÖTOIMEN KAUPUNGIN TOIMINNOT		TA 2018	Arvioitu siirto v:lle 2019	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Yhteensä		190 000		90 000	150 000	50 000

LIIKUNTAPAIKKARAKENTAMINEN*)		TA 2018**)	Arvioitu siirto v:lle 2019	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Menot		1 550 000	600 000	950 000	950 000	1 000 000
Tulot		-150 000		-150 000	-150 000	-150 000
Yhteensä		1 400 000	600 000	800 000	800 000	850 000

*) Sisältää koulujen pihat / lähiliikuntapaikat.

***) Talousarvio 2018 sisältää Muukon haulikkorata-investoinnin määrärahan 600 te. Toteutus on pääosin siirtymässä vuodelle 2019.

IRTAIN OMAISUUS		TA 2018	Arvioitu siirto v:lle 2019	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Yhteensä		700 000	0	700 000	700 000	700 000

ENSİKERTAINEN VARUSTAMINEN		TA 2018	Arvioitu siirto v:lle 2019	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Lasten ja nuorten ensikertainen varustaminen		220 000	220 000	0	1 400 000	2 900 000
Kulttuuritoimen ensikertainen varustaminen		0	0	0	0	0
Liikuntatoimen ensikertainen varustaminen		0	0	1 035 000	0	0
Yhteensä		220 000	220 000	1 035 000	1 400 000	2 900 000

ELINKEINOPOLIITTISET HANKKEET		TA 2018	Arvioitu siirto v:lle 2019	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Yhteensä		875 000	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000

ETELÄ-KARJALAN PELASTUSLAITOS		TA 2018	Arvioitu siirto v:lle 2019	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Menot		1 060 000		1 075 000	1 055 000	1 055 000
Tulot		-625 000		-635 000	-615 000	-615 000
Yhteensä		435 000		440 000	440 000	440 000

TALONRAKENNUS	Kustannus- arvio	TA 2018	Arvioitu siirto v:lle 2019	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Hovinpellon päiväkodin uudisrakennus (valmis 2019)	3 150 000	3 050 000	550 000	100 000		
Lappeenrannan keilahalli-urheilutalon peruskorjaus (valmis 2019)	13 700 000	6 800 000	1 385 000	6 915 000		
Valtionavustus urheilutalon peruskorjaukseen	-750 000	-375 000		-375 000		
Kourulan päiväkotikoulu (valmis 2020)	5 400 000	2 120 000	2 110 000	1 090 000	2 190 000	
Kesämäenrinteen koulun peruskorjaus (valmis 2020)	10 900 000	4 240 000	4 040 000	260 000	6 400 000	
Keskustan uusi päiväkotikoulu (valmis 2020)	4 000 000	200 000	150 000	2 350 000	1 450 000	
Joutsenon uusi koulu (valmis 2021)	18 800 000	500 000	250 000	3 850 000	9 000 000	5 450 000
Lauritsalan uusi koulu (valmis 2021)	19 100 000	200 000	0	5 000 000	10 000 000	3 900 000
Monitoimiareena ja sisäliikuntahalli	30 000 000	200 000	0	500 000	14 600 000	14 700 000
Sammontalo (valmis 2023)	41 500 000	500 000	400 000	600 000	5 000 000	10 000 000
Nuoriso- ja monitoimitalon (Monari) peruskorjaus (valmis 2022)	2 000 000					100 000
Pääkirjaston peruskorjaus (valmis 2023)	7 700 000					100 000
Lappeenrannan uimahallin perusparannus (valmis 2023)	8 400 000					200 000
Itäalueen paloaseman suunnittelu	300 000	100 000	100 000	100 000	100 000	
Pienet investointihankkeet		2 500 000		2 500 000	2 500 000	2 500 000
Vuoden 2017 investointien korvaaminen Kuntakiinteistöt Oy:lle		630 000				
Yhteensä	164 200 000	20 665 000	8 985 000	22 890 000	51 240 000	36 950 000

INVESTOINNIT YHTEENSÄ		TA 2018	Arvioitu siirto v:lle 2019	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Aineeton omaisuus		302 000	0	50 000	50 000	50 000
Kiinteä omaisuus*)		1 900 000	650 000	2 200 000	1 400 000	1 400 000
Yhdyskuntatekniikka		6 765 000	0	6 965 000	6 400 000	6 800 000
Ympäristötoimen kaupungin toiminnot		190 000	0	90 000	150 000	50 000
Liikuntapaikkarakentaminen		1 400 000	600 000	800 000	800 000	850 000
Irtaimisto		700 000	0	700 000	700 000	700 000
Ensikertainen varustaminen		220 000	220 000	1 035 000	1 400 000	2 900 000
Pelastuslaitos		435 000	0	440 000	440 000	440 000
Elinkeinopoliittiset hankkeet		875 000	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Talonrakennus		20 665 000	8 985 000	22 890 000	51 240 000	36 950 000
Yhteensä		33 452 000	10 455 000	36 170 000	63 580 000	51 140 000

*) Sisältää vuosina 2018-2021 kaupunginhallituksen päätökseen perustuvaa maanhankintaa 1 milj. euroa / vuosi

INVESTOINNIT YHTEENSÄ		TA 2018	Arvioitu siirto v:lle 2019	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Menot		34 227 000	10 455 000	36 955 000	64 345 000	51 905 000
Tulot		-775 000	0	-785 000	-765 000	-765 000
Yhteensä		33 452 000	10 455 000	36 170 000	63 580 000	51 140 000

Lisäksi hulevesiverkoston omistusjärjestely nostaa raportoitavia investointimenoja noin 16,4 miljoonaa euroa vuonna 2019. Järjestely ei ole kassavaikutteinen.

KONSERNITULOSLASKELMA

1 000 €	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	365 675	344 141	368 879	368 588	370 562
Toimintakulut	-683 920	-672 731	-721 503	-724 188	-731 658
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-31	157	112	103	103
Toimintakate	-318 277	-328 433	-352 512	-355 497	-360 993
Verotulot	291 499	286 000	299 275	306 698	312 460
Valtionosuudet	117 435	119 438	120 041	124 163	124 660
Rahoitustuotot ja -kulut:					
Korkotuotot	179	122	457	767	967
Muut rahoitustuotot	259	-66	-70	-70	-70
Korkokulut	-6 103	-7 212	-6 109	-6 027	-5 846
Muut rahoituskulut	-891	-478	-478	-475	-472
Vuosikate	84 101	69 371	60 604	69 559	70 706
Poistot ja arvonalentumiset:					
Poistot	-60 414	-58 018	-56 444	-57 558	-55 969
Omistuksen eliminointierot	-611				
Arvonalentumiset	-813				
Tilikauden tulos	22 265	11 353	4 160	12 001	14 737
Tilinpäätössiirrot	812	698	538	533	522
Tilikauden verot	-3 399	-2 308	-1 589	-857	-863
Laskennalliset verot	-2 524				
Vähemmistöosuudet	-602	18	-86	131	111
Tilikauden ylijäämä	16 552	9 760	3 023	11 808	14 507

Talousarvio 2019-2021

Konserniyhteisöt

KONSERNIYHTEISÖT

LAPPEENRANNAN ASUNTOPALVELU OY (KONSERNI)

Yhtiön toiminta-ajatus

Lappeenrannan Asuntopalvelu - konserni (myöh. yhtiö) toteuttaa omistajansa Lappeenrannan kaupungin määrittelemää asuntopolitiikkaa, omistamalla, ylläpitämällä, rakentamalla sekä vuokraamalla viihtyisiä ja kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja. Yhtiö toimii Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARAn nimeämänä yleishyödyllisenä yhteisönä. Yhtiön omistuksessa on erityisryhmät mukaan lukien noin 5.000 vuokra-asuntoa ympäri kaupunkia.

Yleiskuvaus vuoden 2019 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2019 sekä suunta vuosille 2020–2021

Yhtiö vastaa toiminta-ajatuksensa mukaisesti vuokra-asuntojen kysyntään koko Lappeenrannan kaupungin alueella. Toiminta on hyvin stabiilia ja liikevaihto muuttuu vuosittain lähinnä vuokrien muutosten verran. Vuonna 2019 liikevaihdon ennustetaan hieman kasvavan (kasvu+ 0,3 %). Kasvu tulee pieneltä osin vuokrien korotuksista ja pääosin suunniteltujen toiminnan tehostamistoimenpiteiden seurauksena. Seuraavina vuosina liikevaihdon ennustetaan hieman kasvavan.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2019 sekä suunta vuosille 2020–2021

Yhtiön osuus kaupungin vuokra-asunnoista on vaihteluvälillä 30 - 40 %. Sen tehtävänä on olla varmistamassa markkinahintaa edullisempien vuokra-asuntojen saatavuus kaupungissa. Tavoitteena on, että yhtiön tarjoamien vuokra-asuntojen keskivuokran tulee olla vähintään 15 % alle kaupungin vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen keskivuokran.

Tuloutustavoite 2019

Yhtiö ei jaa osinkoa omistajilleen.

Investoinnit vuonna 2019 sekä suunta 2020–2021

Vuonna 2019 valmistuu yhden kerrostalon peruskorjaus ja rakenteilla on kolme uutta kerrostaloa. Investointien kokonaismäärä on 8,6 meur. Jatkossa investoinnit ovat vajaa 10 meur/vuosi.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2019

Yhtiössä ei ole suunnitteilla vuodelle 2019 uusia rakennejärjestelyjä.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Merkittävimmät riskitekijät:

Alueellisen hallintorakenteen muutoksen tuomat epävarmuustekijät sote-kiinteistöjen käytöstä jatkossa.

Lainojen korkokulujen äkillisen nousu. Riskiin on varauduttu ottamalla osa lainoista kiinteäkorkoisina. Myös valtion myöntämä korkotuki lainoille tasaa riskiä.

Korjausvelan kasvu. Nykyisellään korjausvelka on hyvin hallinnassa, mutta jos asuntojen tyhjäkäynti kasvaa sekä korjauskustannukset nousevat ja tästä syntyvää alijäämää ei pystytä siirtämään vuokriin on vaarana, että korjausvelkaa alkaa syntyä. Riskiin voidaan varautua ennakkosuunnittelulla ja luopumalla niistä kohteista joita ei ole tarkoituksenmukaista pitää omissa kiinteistösalkussa.

LAPPEENRANNAN ASUNTOPALVELU OY – KONSERNIN NUMEERINEN OSA

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos 2019/2018 %	TS 2020	TS 2021
LIKEVAIHTO	32438	32576	32664	0,3 %	32700	32800
Liiketoiminnan muut tuotot	255	180	150	-16,7 %	150	150
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	-	0	0
Materialit ja palvelut	0	0	0	-	0	0
Henkilöstökulut	-1371	-1385	-1452	4,8 %	-1453	-1454
Poistot ja arvonalentumiset	-7597	-7226	-7091	-1,9 %	-7280	-7250
Liiketoiminnan muut kulut	-19906	-20861	-20551	-1,5 %	-20700	-20800
LIIKETULOS	3819	3284	3720	13,3 %	3417	3446
Rahoitustuotot	108	70	70	0,0 %	70	70
Rahoituskulut	-1762	-1461	-1306	-10,6 %	-1410	-1420
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	2165	1893	2484	31,2 %	2077	2096
Tilinpäätössiirrot	0	0		-		
Verot	-405	-379	-497	31,1 %	-415	-419
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	1	0		-		
TILIKAUDEN TULOS	1761	1514	1987	31,2 %	1662	1677

Tase 1 000 €	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos 2019/2018 %
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat (yht.)	190 540	193 993	187 758	-3,2 %
Aineettomat hyödykkeet	302	193	75	-61,1 %
Aineelliset hyödykkeet	188 709	192 300	186 640	-2,9 %
Sijoitukset	1 529	1 500	1 043	-30,5 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	8 937	10 380	9 213	-11,2 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	-
Saamiset	4 678	5 000	4 913	-1,7 %
Rahoitusarvopaperit	1 185	1 180	1 200	1,7 %
Rahat ja pankkisaamiset	3 074	4 200	3 100	-26,2 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	199 477	204 373	196 971	-3,6 %

VASTATTAVAA				
Oma pääoma (yht.)	31 982	32 795	34 782	6,1 %
Osakepääoma	11 209	11 209	11 209	0,0 %
Arvonkorotusrahassto	0	0	0	-
Muut omat rahastot	8 949	8 949	8 949	0,0 %
Ed. tilikausien voitto/tappio	10 063	11 123	12 637	13,6 %
Tilikauden voitto/tappio	1 761	1 514	1 987	31,2 %
Vähemmistöosuus	1 589	1 600	1 350	-15,6 %
Pakolliset varaukset	0	0	0	-
Laskennallinen verovelka	1 358	1 622	2 119	30,6 %
Vieras pääoma (yht.)	164 548	168 356	158 720	-5,7 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	154 119	158 056	148 120	-6,3 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	10 429	10 300	10 600	2,9 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	199 477	204 373	196 971	-3,6 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos 2019/2018
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100	100	100	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	25	25	25	0
Investoinnit (1000 €)	6 001	8 800	8 600	-200
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	160 983	162 054	155 289	-6 765
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	17 198	15 084	14 037	-1 047
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	10	7	0	-7
KANNATTAVUUS				
Oman pääoman tuotto % (nettotulos/(opo keskimäärin tilikaud.)*100	5,5	4,7	5,9	1,2
Sijoitetun pääoman tuotto % (nettotulos+rah.kulut+verot)/(sij.po keskim. tilikaud.)*100	2,0	1,7	2,1	0,4
Liikevoitto % liikevoitto/liikevaihto*100	11,8	10,1	11,4	1,3
VAKAVARAIKUUS				
Omavaraisuusaste % (opo+ poistoero ja vap.eht.var.)/(koko po - saadut ennakot)*100	16,8	16,1	17,7	1,6
MAKSUVALMIUS				
Current ratio (rah.omaisuus+vaihto-omaisuus+lyhyt.aik. saam.)/lyhyt.aik.velat	0,9	1,0	0,9	-0,1
Quick ratio (rah.omaisuus+lyhyt.aik.saam.)/(lyhytaik.velat-lyhyt.aik.ennakot)	0,9	1,0	0,9	-0,1
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ				
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	40	0	0	0
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	769	310	300	-10
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut				
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0	0

LAPPEENRANNAN ENERGIA OY (KONSERNI)

Yhtiön toiminta-ajatus

Lappeenrannan Energia-konsernissa emoyhtiö on Lappeenrannan Energia Oy, joka on kaupungin 100%:sti omistama yhtiö. Konserni tuottaa ja myy energia- ja vesituotteita sekä hallinnoi jakeluverkkoja. Energia Oy:n tytäryhtiöitä ovat Lappeenrannan Energiaverkot Oy ja Lappeenrannan Lämpövoima Oy.

Yleiskuvaus vuoden 2019 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2019 sekä suunta vuosille 2020–2021

Energia-konsernin liikevaihto pienenee aiempiin vuosiin verrattuna noin 10 %:lla tasolle 110 miljoonaa euroa. Muutos johtuu siitä, että yhtiön sähkön myyntiliiketoiminta siirtyy vuoden 2018 loppuun mennessä yhteisyritykseen. Tulevina vuosina liikevaihdon ennakoidaan pysyvän vuoden 2019 tasolla. Rahoitustilanne on selkeästi parantunut aiempiin vuosiin verrattuna ja sen vuoksi investoinnit pystytään nostamaan oikealle tasolle. Konsernin tuloksen ennakoidaan toteutuvan 15 miljoonan euron tasolla ja säilyvän hyvällä tasolla myös tulevaisuudessa.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2019 sekä suunta vuosille 2020–2021

Energiayhtiö tulouttaa kaupungille vuosittain korkotuottona noin 7,5 miljoonaa euroa ja osinkoina 3,7 miljoonaa euroa eli yhteensä 11,2 miljoonaa euroa.

Tuloutustavoite 2019

Vuonna 2019 tavoite on 11,2 miljoonaa euroa.

Investoinnit vuonna 2019 sekä suunta 2020–2021

Vuoden 2019 investoinnit kasvavat tasolle 22,5 miljoonaa euroa. Tulevina vuosina Hyväristönmäen jätevedenpuhdistamon investointi tuplaa investointitason vuosina 2020 – 2021.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2018

Vuoden 2019 päätavoitteena on hakea rahoituksen rakenneratkaisu Hyväristönmäen jätevedenpuhdistamoinvestoinnille.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Energia-konsernin kaikkien tuotteiden hinnat ovat jonkun verran valtakunnan keskihintojen yläpuolella. Tulevaisuuden suuriin investointeihin varautuminen tulee tehdä hyvissä ajoin ennen toteutusta.

LAPPEENRANNAN ENERGIA OY – KONSERNIN NUMEERINEN OSA

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos 2019/2018 %	TS 2020	TS 2021
LIKEVAIHTO	121 109	121 446	109 383	-9,9 %	109 000	109 000
Liiketoiminnan muut tuotot	993	860	968	12,6 %	900	900
Valmistus omaan käyttöön	14	0	0	-		
Materialit ja palvelut	-63 689	-62 216	-55 216	-11,3 %	-55 000	-55 000
Henkilöstökulut	-7 989	-8 285	-7 511	-9,3 %	-7 500	-7 500
Poistot ja arvonalentumiset	-16 004	-15 515	-15 542	0,2 %	-15 800	-16 000
Liiketoiminnan muut kulut	-8 651	-8 404	-8 240	-2,0 %	-8 200	-8 200
LIIKETULOS	25 783	27 886	23 842	-14,5 %	23 400	23 200
Rahoitustuotot	54	0	300	-	600	800
Rahoituskulut	-9 595	-9 695	-8 272	-14,7 %	-8 000	-7 800
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	16 242	18 191	15 870	-12,8 %	16 000	16 200
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	-		
Verot	-3 504	-1 668	-950	-43,0 %	-300	-300
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0	0	0	-		
TILIKAUDEN TULOS	12 738	16 523	14 920	-9,7 %	15 700	15 900

Tase 1 000 €	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos 2019/2018 %
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat (yht.)	273 510	305 287	286 500	-6,2 %
Aineettomat hyödykkeet	12 405	13 500	12 500	-7,4 %
Aineelliset hyödykkeet	217 569	249 093	228 000	-8,5 %
Sijoitukset	43 536	42 694	46 000	7,7 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	28 421	17 228	16 700	-3,1 %
Vaihto-omaisuus	2 892	3 000	3 000	0,0 %
Saamiset	25 089	13 528	13 000	-3,9 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	-
Rahat ja pankkisaamiset	440	700	700	0,0 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	301 931	322 515	303 200	-6,0 %

VASTATTAVAA				
Oma pääoma (yht.)	50 364	72 352	76 749	6,1 %
Osakepääoma	10 000	10 000	10 000	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	0	0	0	-
Muut omat rahastot	10 838	10 838	10 838	0,0 %
Ed. tilikausien voitto/tappio	16 788	34 991	40 991	17,1 %
Tilikauden voitto/tappio	12 738	16 523	14 920	
Vähemmistöosuus	0	0	0	-
Pakolliset varaukset	0	0	0	-
Laskennallinen verovelka	9 394	0	0	-
Vieras pääoma (yht.)	242 173	234 648	226 451	-3,5 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	212 253	203 592	195 920	-3,8 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	29 920	31 056	30 531	-1,7 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	301 931	307 000	303 200	-1,2 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos 2019/2018
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100	100	100	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0			0
Henkilöstöä keskimäärin	132	130	120	-10
Investoinnit (1000 €)	26 046	20 386	22 570	2 184
Konsernin sis.lainat (1000 €)	89 566	85 872	82 182	-3 690
Ulkoiset lainat (1000 €)	53 729	45 233	36 782	-8 451
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	53 729	45 233	36 782	-8 451
Kaupungin antolainat (1000 €)	89 872	89 907	89 872	-35
Leasingvastuut (1000 €)	61	120	39	-81
KANNATTAVUUS				
Oman pääoman tuotto % (nettotulos/(opo keskimäärin tilikaud.)*100	27,8	41,3	37,3	-4,0
Sijoitetun pääoman tuotto % (nettotulos+rah.kulut+verot)/(sij.po keskim. tilikaud.)*100	8,6	2,3	2,0	-0,3
Liikevoitto % liikevoitto/liikevaihto*100	21,1	23,0	21,8	-1,2
VAKAVARAIKUUS				
Omavaraisuusaste % (opo+ poistoero ja vap.eht.var.)/(koko po - saadut ennakot)*100	16,7	23,6	25,3	1,7
MAKSUVALMIUS				
Current ratio (rah.omaisuus+vaihto-omaisuus+lyhyt.aik. saam.)/lyhyt.aik.velat	1,0	1,0	1,0	0,0
Quick ratio (rah.omaisuus+lyhyt.aik.saam.)/(lyhytaik.velat-lyhyt.aik.ennakot)	0,9	0,9	0,9	0,0
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ				
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	4 510	1 750	1 430	-320
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	457	450	450	0
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut				
Tuloutus kaupungille (1000 €)	3 740	3 600	3 600	0

LAPPEENRANNAN TOIMITILAT OY (KONSERNI)

Toiminta-ajatus

Lappeenrannan Toimitilat-konserni (LATO) aloitti toimintansa 1.6.2017. LATO-konserni muodostui kun kaupungin teknisen toimen Tilakeskus, Lappeenrannan Yritystila-konserni, Williparkki Oy ja Wirma Lappeenranta Oy yhdistyivät. Lisäksi perustettiin uusi yhtiö: Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy. Konsernin emoyhtiönä toimii Lappeenrannan Toimitilat Oy, joka muodostettiin Lappeenrannan liiketoiminnaat Oy:stä.

Uudistuksen tavoitteina oli koota hajallaan oleva toimitilaosaaminen konsernissa yhteen. Lisäksi toimitilojen hallinta haluttiin erottaa selkeäksi tukipalveluksi, kuten siivous, ruokahuolto ja kiinteistöhoito jo ovat.

Tavoitteena oli myös erottaa tulevat maakuntahallinnon tarpeisiin olevat rakennukset pois kaupungin palvelutuotannosta, kun kaupungin rahoitusvastuu sosiaali- ja terveystoimesta sekä pelastustoimesta päättyy. Toimitilaosaamisen keskittämisen kautta tavoitteeksi kirjattiin myös hallinnollisten säästöjen saaminen sekä luottamushenkilöiden ohjausmahdollisuuksien vahvistaminen.

Konsernirakenne:

1. Lappeenrannan Toimitilat Oy
2. Lappeenrannan Yritystila Oy
 - 2.1. Lappeenrannan Laivat Oy
 - 2.2. Lappeenranta Free Zone Oy Ltd
 - 2.3. Kiinteistö Oy Mustolan Huoltorakennus
 - 2.4. Kiinteistö Oy Reijolan Liikekeskus
 - 2.5. Lappeenrannan Matkakeskus Oy
 - 2.6. Kiinteistö Oy Joutsenon Annukka
3. Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy
4. Williparkki Oy

Yleiskuvaus vuoden 2019 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2019 sekä suunta vuosille 2020–2021

Lappeenrannan Toimitilat –konsernin tavoitteena on organisaatiouudistuksen tavoitteiden toteuttaminen ja strategian toimintasuunnitelman 2018-2021 tavoitteiden saavuttaminen konsernin toimialan osalta.

Konsernin liikevaihdon arvioidaan olevan vuonna 2019 noin 17,7 miljoonaa euroa. Liikevaihdon 2020 – 2021 arvioidaan asettuvan 18-19 miljoonan euron tasolle.

Vuonna 2019 konsernin tuloksen arvioidaan muodostuvan positiiviseksi noin 400 000 euroa. Vuosien 2020– 2021 tulos pysynee vuoden 2019 tasolla.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2019 sekä suunta vuosille 2020–2021

- Tilojen ulosvuokraus ja tehokkaampi hyödyntäminen lisäävät tuloja
- Toimitilojen monipuolinen hyödyntäminen
- kaupungin palvelutuotannossa olevien tilojen neliömäärä on 90 % nykyisestä vuoteen 2021 mennessä ja 85 % nykyisestä vuoteen 2023 mennessä
- Kaikissa uusissa rakennushankkeissa on selvitettävä modulaarisen rakentamisen mahdollisuudet siten, että käytössä olevat tilat voivat joustaa rakennuksen elinkaaren aikana. Samoin kaikissa uusissa rakennushankkeissa on tehtävä selvitys siitä, mikä toteutusmalli ja omistusmuoto on kaupunkikonsernin kannalta kokonaistaloudellisesti edullisin vaihtoehto.

Kaupunginhallituksen hyväksymästä strategian toimintasuunnitelmasta:

- Kulutuksen mukaan laskuttaminen ja etäluennan hyödyntäminen. Älykäs ohjaus ja teknologia vähentävät ylläpitokuluja
- Aurinkoenergiaa LRE:n ja kaupungin yhteistyönä. Kotitaloudet mukaan tuottamaan aurinkovoimaa
- Kiinteistöjen energiaratkaisut sekä digitaalinen kiinteistöautomaation kehitysalusta

- Sähkön ja lämmön kysyntäjoustavat ja varastoinnin ratkaisut
- Varaamo: sähköinen alusta, palvelukonsepti ja aktivointityö
- Kodat

Muut tavoitteet

- Terveellisten ja turvallisten toimintaympäristöjen tarjoaminen
- Energiansäästöohjelman noudattaminen:
 - o Kuntien uuden energiatehokkuussopimuksen 2017-2025 mukaisien tavoitteiden saavuttaminen
 - o Toimintaympäristöjen hiilijalanjäljen pienentäminen
- Korjausvelan hallinta:
 - o Myynnin tehostaminen
 - o Rakennusten purkaminen (P-salkku)
 - o Oikea-aikaiset ja riittävät peruskorjaukset ja uudisrakentaminen
- Asiakkaiden osallistaminen ja sitouttaminen hankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa
- Hankintojen suunnittelu kustannustehokkaasti ja yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa Lappeenranta Greenreality-tavoitteita tukien

Organisaatiouudistuksen edellyttämä toimintojen yhteensovittaminen ja uuden organisaatiokulttuurin luominen ja vakiinnuttaminen.

Tuloutustavoite 2019

Lappeenrannan Toimitilat-konserniin kuuluvalle Williparkki Oy:lle on asetettu tuloutustavoitteeksi 300 000 € vuonna 2019.

Investoinnit vuonna 2019 sekä suunta 2020–2021

Vuoden 2019 aikana käynnistyy The Switch Oy, Yaskakawa Company toimitilalajennuksen rakentaminen, kustannusarvioltaan n. 3 miljoonaa euroa.

Vuonna 2019 on suunnitteilla parantaa pysäköinnin opastusjärjestelmää toteuttamalla ajantasaisen pysäköinnin opastusjärjestelmä. Lisäksi tavoitteena on toteuttaa pysäköintitalojen kulunvalvontaan liittyviä uusia ratkaisuja ja automaattisen rekisterinumeron tunnistusjärjestelmän laajentaminen P-Pormestariin ja P-Toriin.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2019

Investoinnit rahoitetaan pääosin ulkopuolisella rahoituksella, mutta osin myös tulo-rahoituksella.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Strategiset ja operatiiviset riskit

- veroriskit
- maakuntauudistus
 - o monissa Yritystila Oy:n omistamissa ja hallinnoimissa tiloissa on vuokralaisena maakunnallisia sosiaali- ja terveysalan ja pelastustoimen yksiköitä. Maakuntauudistus tulee muuttamaan näiden kiinteistöjen vuokrausjärjestelyitä, joiden vaikutuksia on vaikea arvioida. Yritystilan hallinnoimiin ja kaupungin omistamiin sote- ja pelastuskiinteistöihin liittyvä riski tai mahdollisuus tulee konkretisoitumaan maakuntauudistuksen edetessä.
- vuokratut ja myytävät tilat
 - o vuokralaisen vaihdostilanteessa tilat vaativat muutostöitä, joiden vuoksi tiloja voi olla vaikea vuokrata kannattavasti
 - o vuokrattavista toimitiloista on Lappeenrannassa ylitarjontaa, mikä alentaa vuokratasoa

Henkilöstöriskit

- toimitilan epäkelpoisuudesta aiheutuva riski käyttäjälle
- työkyvyn ylläpitäminen muutostilanteissa
- yrityskulttuuri
- rekrytoinnin onnistuminen

Omaisuusriskit

- rakentamiseen liittyvät tekniset riskit
- toiminnan keskeytysriskit
- sisäilmaongelmat

Muut riskit

- imagoriskit
 - o sisäilma
- hankkeiden toteutusaikataulut

Rahoitusriskit ja taloudelliset riskit

- korkoriskiä hallitaan jakamalla lainat pitkällä aikavälillä tasaisesti kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin
- suhdannevaihtelut

LAPPEENRANNAN TOIMITILAT OY – KONSERNIN NUMEERINEN OSA

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos 2019/2018 %	TS 2020	TS 2021
LIIKEVAIHTO	23294	36448	17699	-51,4 %	18269	18759
Liiketoiminnan muut tuotot	68	3		-100,0 %		
Valmistus omaan käyttöön				0,0 %		
Materialit ja palvelut	-8233	-17785	-559	-96,9 %	-574	-593
Henkilöstökulut	-1414	-1666	-2022	21,4 %	-2061	-2099
Poistot ja arvonalentumiset	-3990	-3301	-3353	1,6 %	-3368	-3386
Liiketoiminnan muut kulut	-9427	-12348	-10746	-13,0 %	-11171	-11584
LIIKETULOS	298	1352	1019	-24,7 %	1095	1097
Rahoitustuotot	75	9	4	-55,6 %	2	2
Rahoituskulut	-708	-890	-616	-30,8 %	-640	-669
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	-336	471	407	-13,6 %	457	430
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0,0 %	0	0
Verot	-70	-218	-90	-58,6 %	-112	-114
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	36	27	54	99,0 %	54	54
TILIKAUDEN TULOS	-370	281	371	32,2 %	399	370

Tase 1 000 €	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos 2019/2018 %
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat (yht.)	81 785	96 660	74 241	-23,2 %
Aineettomat hyödykkeet	1 313	1 038	814	-21,5 %
Aineelliset hyödykkeet	72 192	88 407	66 176	-25,1 %
Sijoitukset	8 279	7 216	7 251	0,5 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	5 216	9 838	6 596	-33,0 %
Vaihto-omaisuus	0	0		0,0 %
Saamiset	4 970	9 525	6 393	-32,9 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	0,0 %
Rahat ja pankkisaamiset	246	313	203	-35,2 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	87 001	106 499	80 837	-24,1 %

VASTATTAVAA				
Oma pääoma (yht.)	31 687	32 769	28 813	-12,1 %
Osakepääoma	17 401	17 401	17 401	0,0 %
Arvonkorotusrahoitus	0			0,0 %
Muut omat rahastot	10 246	10 246	10 246	0,0 %
Ed. tilikauden voitto/tappio	3 437	4 841	795	-83,6 %
Tilikauden voitto/tappio	602	281	371	32,2 %
Vähemmistöosuus	525	486	396	-18,5 %
Konsernireservi	885	797	734	-7,9 %
Pakolliset varaukset	0	0	0	0,0 %
Laskennallinen verovelka	0	777	822	5,8 %
Vieras pääoma (yht.)	53 905	71 670	50 072	-30,1 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	47 174	61 669	39 759	-35,5 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	6 731	10 002	10 313	3,1 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	87 001	106 499	80 837	-24,1 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2017	TA 2018	TA 2 019	Muutos 2019/2018
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100	100	100	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %				0
Henkilöstöä keskimäärin	26	24	25	1
Investoinnit (1000 €)	1 531	22 660	3 150	-19 510
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	46 059	64 665	42 438	-22 227
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	37 459	56 623	35 636	-20 987
Kaupungin antolainat (1000 €)	200	0	18	18
Leasingvastuut (1000 €)	38	34	2	-32
KANNATTAVUUS				
Oman pääoman tuotto % (nettotulos/(opo keskimäärin tilikaud.)*100	-1,2	2,1	2	-0,5
Sijoitetun pääoman tuotto % (nettotulos+rah.kulut+verot)/(sij.po keskim. tilikaud.)*100	0,5	4,8	4	-1,2
Liikevoitto % liikevoitto/liikevaihto*100	1,3	3,7	6	2,1
VAKAVARAISSUUS				
Omavaraisuusaste % (opo+ poistoero ja vap.eht.var.)/(koko po - saadut ennakot)*100	38,4	31,3	36,1	4,8
MAKSUVALMIUS				
Current ratio (rah.omaisuus+vaihto-omaisuus+lyhyt.aik. saam.)/lyhyt.aik.velat	0,8	1,0	0,7	-0,3
Quick ratio (rah.omaisuus+lyhyt.aik.saam.)/(lyhytaik.velat-lyhyt.aik.ennakot)	1,9	1,0	0,7	-0,3
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ				
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	9 321	19 887	2005	-17 882
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	3 336	5 207	3106	-2 101
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut				
Tuloutus kaupungille (1000 €)	300	300	300	

ETELÄ-KARJALAN JÄTEHUOLTO OY

Yhtiön toiminta-ajatus

Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy:n (EKJH) tehtävänä on hoitaa osakaskuntien vastuulla oleva jätehuolto. Tätä tehtävää varten EKJH ylläpitää Kukkuroinmäen aluejätekeskusta ja miehittyjä jäteasemia Parikkalassa, Rautjärvellä, Ruokolahdella, Savitai-paleella, Luumäellä, Taipalsaarella, Lemillä ja Lappeenrannassa. Lisäksi EKJH:n vastuulla ovat em. kuntien hyöty- ja vaarallisen jätteen vastaanottopisteet.

EKJH on kilpailuttanut jätteenkuljetukset ja vastaa Parikkalan, Rautjärven, Ruokolahden, Savitai-paleen, Luumäen, Taipalsaaren, Lemin, Lappeenrannan ja Imatran kunnan vastuulla olevan jätehuollon vaatimasta asiakasrekisterien ylläpidosta, las-kutuksesta ja neuvonnasta.

EKJH on perustettu huolehtimaan koko Etelä-Karjan kuntien vastuulla olevan jätehuollon operatiivisista tehtävistä.

Yleiskuvaus vuoden 2019 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2019 sekä suunta vuosille 2020–2021

Loppusijoitettavat määrät laskevat ja hyödyntäminen lisääntyy. Yhä enemmän vastaanotetusta materiaalmäärästä käsitellään ja toimitetaan edelleen materiaali- ja energiahyötykäyttöön. Tämä aiheuttaa toimintaan kustannuspaineita, koska yhä huonompilaatuista materiaalia käsitellään ja hyödynnetään. Nykyiset käsittelykenttäalueet ovat jääneet liian pieniksi, joten uutta kenttätilaa joudutaan rakentamaan pikaisesti.

Liikevaihto ei tule kasvamaan vuonna 2019; toimintojen keskittäminen on tehty eikä EKJH:n vastuualue enää kasva, ellei yhtiölle osoiteta uusia tehtäviä omistajien taholta.

EKJH:n biokaasuhanke investointipäätös on tehty, laitoksen rakentaminen alkaa keväällä 2019 ja varsinainen liikennepolttoaineen tuotanto käynnistyy 2020 alkuvuodesta. Mikäli kaasunmyynti toteutuu suunnitellusti, EKJH:n liikevaihto tulee kasvamaan 2020 – 2021 noin miljoonalla eurolla.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2019 sekä suunta vuosille 2020–2021

EKJH huolehtii maksujen pitämisestä muihin maakuntakeskuksiin nähden kilpailukykyisellä tasolla. Keskitetyllä kilpailutuksella hillitään kuntalaisten jätehuoltokus-

tannusten nousua. Strategian mukaisesti tehostetaan hyötyjätteiden materiaali-kierrätystä ja vähennetään jätteen loppusijoitusta. Biokaasulaitosinvestointi mahdollistaa paikallisen orgaanisen metaanin tuotannon, jonka käyttö vähentää merkittävästi liikenteen CO₂-päästöjä ja toteuttaa Lappeenrannan kaupungin omia ympäristötavoitteita. Kierrätyskelvottomat jätteet toimitetaan energiahyötykäyttöön. Yhteistyössä LUT:n kanssa pyritään löytämään paikallinen ratkaisu jätemateriaalien hyötykäyttöön.

Tuloutustavoite 2019

EKJH ei jaa osinkoja.

Investoinnit vuonna 2019 sekä suunta 2020–2021

Biokaasulaitoksen hankintapäätös on tehty; investointibudjettiin on sisällytetty biokaasulaitoksen osalta 9 M€:n osuus, loput hankkeen kustannuksista (n. 4 M€) realisoituvat vuonna 2020.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2019

Investoinnit on tarkoitus kattaa lähes täysin lainalla. Biokaasulaitokseen on myönnetty TEM:in energiainvestointitukea 25 %, maksimi 2,24 M€.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Merkittävimmät epävarmuustekijät lähivuosina liittyvät hankintapäätöksiin, lainsäädännön (jäte- ja hankintalaki) muutoksiin ja uusien käsittelytekniikoiden (jätteen kierrätys ja energiahyödyntäminen) käyttöönottoon. Lisäksi biokaasulaitosinvestoinnin kannattavuuteen vaikuttaa merkittävästi kaasutankkausinfra rakentuminen alueellisesti ja liikennepolttoaineen kysyntä.

Lainsäädännön kautta tulevat tiukemmat käsittelyvaatimukset (biohajoavan jätteen loppusijoituskielto ja EU:n ns. kiertotalouspaketti) nostavat käsittelylaitosten vaatimus- ja tätä kautta myös kustannustasoa.

Em. riskejä hallitaan ja minimoidaan EKJH:n omalla hankintaosaamisella sekä jatkuvalla koulutautumisella. Liikennepolttoaineen menekkiä pyritään edesauttamaan tekemällä yhteistyötä alan toimijoiden kanssa. Lisäksi EKJH on verkostoitunut ja tekee tiivistä yhteistyötä alan muiden vastaavien kuntayhtiöiden kanssa.

ETELÄ-KARJALAN JÄTEHUOLTO OY:N NUMEERINEN OSA

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos 2019/2018 %	TS 2020	TS 2021
LIKEVAIHTO	11 626	10 799	11 326	4,9 %	11 830	12 030
Liiketoiminnan muut tuotot	212	121	174	43,8 %	180	200
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	-	0	0
Materialit ja palvelut	-7 330	-6 752	-6 766	0,2 %	-7 066	-7 366
Henkilöstökulut	-1 534	-1 637	-1 859	13,6 %	-1 960	-2 060
Poistot ja arvonalentumiset	-914	-885	-949	7,2 %	-1 600	-1 400
Liiketoiminnan muut kulut	-1 745	-1 442	-1 448	0,4 %	-1 400	-1 400
LIIKETULOS	315	204	478	134,3 %	-16	4
Rahoitustuotot	8	4	4	0,0 %	4	4
Rahoituskulut	-10	-143	-143	0,0 %	-120	-100
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	313	65	339	421,5 %	-132	-92
Tilinpäätössiirrot	2	1	1	0,0 %	0	0
Verot	-123	-14	-14	0,0 %	0	0
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0	0	0	-	0	0
TILIKAUDEN TULOS	192	52	326	526,9 %	-132	-92

Tase 1 000 €	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos 2019/2018 %
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat (yht.)	8 492	15 017	21 535	43,4 %
Aineettomat hyödykkeet	0	0	0	-
Aineelliset hyödykkeet	8 492	15 017	21 535	43,4 %
Sijoitukset	0	0	0	-
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	3 993	3 000	1 530	-49,0 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	-
Saamiset	3 939	2 950	1 500	-49,2 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	-
Rahat ja pankkisaamiset	54	50	30	-40,0 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	12 485	18 017	23 065	28,0 %

VASTATTAVAA				
Oma pääoma (yht.)	6 879	6 689	7 065	5,6 %
Osakepääoma	2 683	2 683	2 683	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	0	0	0	-
Muut omat rahastot	0	0	0	-
Ed. tilikausien voitto/tappio	4 004	3 954	4 056	2,6 %
Tilikauden voitto/tappio	192	52	326	526,9 %
Kertynyt poistoero	6	0	0	-
Pakolliset varaukset	3 538	3 248	3 500	7,8 %
Laskennallinen verovelka	0	0	0	-
Vieras pääoma (yht.)	2 062	8 080	12 500	54,7 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	0	6 480	10 000	54,3 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	2 062	1 600	2 500	56,3 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	12 485	18 017	23 065	28,0 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos 2019/2018
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	50,3	50,3	50,3	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	30	34	34	0
Investoinnit (1000 €)	530	7 560	8 576	7 408
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	0	7 200	10 000	7 200
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	21	13	20	-8
KANNATTAVUUS				
Oman pääoman tuotto % (nettotulos/(opo keskimäärin tilikaud.)*100	2,8	0,8	4,7	-0,0
Sijoitetun pääoman tuotto % (nettotulos+rah.kulut+verot)/(sij.po keskim. tilikaud.)*100	4,5	1,6	2,8	0,9
Liikevoitto % liikevoitto/liikevaihto*100	2,7	0,5	2,8	1,3
VAKAVARAIKUUS				
Omavaraisuusaste % (opo+ poistoero ja vap.eht.var.)/(koko po - saadut ennakot)*100	55,1	37,1	30,6	-6,5
MAKSUVALMIUS				
Current ratio (rah.omaisuus+vaihto-omaisuus+lyhyt.aik. saam.)/lyhyt.aik.velat	2,0	1,9	1,9	1,9
Quick ratio (rah.omaisuus+lyhyt.aik.saam.)/(lyhytaik.velat-lyhyt.aik.ennakot)	2,0	1,9	1,9	1,9
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ				
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	390	350	350	0
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	147	140	140	0
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut				
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0	0

SAIMAAN TUKIPALVELUT OY

Yhtiön toiminta-ajatus

Yhtiö tarjoaa ruoka-, puhtaus- ja tekstiilipalveluja, kiinteistöjen huolto- ja kunnossapitopalveluja sekä muita vastaavia tukipalveluja osakkeenomistajilleen. Lisäksi yhtiö tarjoaa tuottamia palveluja myös muille toimijoille kuin omistajilleen siinä määrin kun se on mahdollista vaarantamatta yhtiön julkisista hankinnoista annetun lain mukaista sidosyksikköasemaa.

Yleiskuvaus vuoden 2019 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2019 sekä suunta vuosille 2020–2021

Vuoden 2017 alussa tuli voimaan hankintalain uudistus, jossa inhouse-yhtiötä, jollainen myös Satu Oy on, koskevat määräykset palvelujen myynnistä ulkopuolisille tiukkenivat tuntuvasti. Lain siirtymäsäännöksen mukaan tiukentuneet rajat (5 %:a tai 500.000 euroa) tulevat voimaan 1.1.2019. Tästä johtuen vuonna 2018 ulkopuolista myyntiä on jouduttu karsimaan mm. sopimuksia irtisanomalla.

Laaja maakuntahallintoa sekä sote-toimintaa koskeva lainsäädäntöuudistus on edelleen valmistuilla. Uudistukset tuonevat muutoksia tukipalvelujen tuottamiseen. Satu Oy seuraa molempien lakiuudistusten valmistelua ja yhtiön tulee varautua tarvittaessa mukauttamaan toimintaansa.

Vuoden 2019 budjetti on laadittu siten, että omistajien vahvistamattomia rakenteellisia muutoksia ei ole huomioitu budjetin luvuissa. Omistajien ratkaisut liittyen mm. sote-kiinteistöihin tulevat vaikuttamaan tukipalvelujen järjestämiseen ja on oletettavaa, että joitakin muutoksia tulee tapahtumaan jo vuonna 2019.

Yhtiön liikevaihto 2019 tulee olemaan noin 52 miljoonaa euroa. Yhtiön tilikauden voiton arvioidaan olevan 133 tuhatta euroa vuonna 2019.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2019 sekä suunta vuosille 2020–2021

Tavoitteena on pitää yhtiön kaikki toimialat kannattavina ja pitää yhtiön oma pääoma riittävällä tasolla.

Tuloutustavoite 2019

Yhtiön tarkoituksena ei ensisijaisesti ole jakaa tuottoja omistajilleen.

Investoinnit vuonna 2019 sekä suunta 2020–2021

Vuosina 2019–2021 ei toteuteta merkittäviä investointihankkeita. Vuotuisten investointien arvo on noin 0,9 miljoonaa euroa.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2019

Yhtiön pesulaliiketoimintaan liittyvää selvitystyötä jatketaan laatimalla suunnitelma pesulatoimialan muuttamisesta erilliseksi pesulayhtiöksi.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Yhtiön riskit liittyvät lainsäädännön muutoksiin, yleiseen hintatason kehitykseen sekä osaavan henkilöstön rekrytointiin. Lisäksi muutokset omistajien palveluverkossa aiheuttavat riskin tukipalvelujen kysynnälle.

SAIMAAN TUKIPALVELUT OY:N NUMEERINEN OSA

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos 2019/2018 %	TS 2020	TS 2021
LIKEVAIHTO	52 971	51 313	51 840	1,0 %	50 000	50 000
Liiketoiminnan muut tuotot	23	3	0	-100,0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0 %	0	0
Materiaalit ja palvelut	-16 279	-15 586	-15 242	-2,2 %	-14 800	-14 800
Henkilöstökulut	-30 835	-30 272	-30 570	1,0 %	-30 000	-30 000
Poistot ja arvonalentumiset	-729	-831	-811	-2,4 %	-600	-600
Liiketoiminnan muut kulut	-4 302	-4 499	-5 051	12,3 %	-4 500	-4 500
LIIKETULOS	849	128	166	29,5 %	100	100
Rahoitustuotot	0	0	0	0,0 %	0	0
Rahoituskulut	2	0	0	0,0 %	0	0
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	851	128	166	29,5 %	100	100
Tilinpäätössiirrot	5	0	0	0,0 %	0	0
Verot	-182	-26	-33	0,0 %	-25	-25
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0	0	0	0,0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	675	102	133	30,1 %	75	75

Tase 1 000 €	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos 2019/2018 %
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat (yht.)	1 874	2 047	2 037	-0,5 %
Aineettomat hyödykkeet	17	10	10	0,0 %
Aineelliset hyödykkeet	1 830	2 010	2 000	-0,5 %
Sijoitukset	27	27	27	0,0 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	11 118	10 670	10 200	-4,4 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	0,0 %
Saamiset	10 785	10 470	10 000	-4,5 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	0,0 %
Rahat ja pankkisaamiset	333	200	200	0,0 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	12 992	12 717	12 237	-3,8 %

VASTATTAVAA				
Oma pääoma (yht.)	4 788	4 717	4 849	2,8 %
Osakepääoma	218	218	218	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	0	0	0	0,0 %
Muut omat rahastot	319	319	319	0,0 %
Ed. tilikausien voitto/tappio	3 577	4 077	4 179	2,5 %
Tilikauden voitto/tappio	675	103	133	29,1 %
Poistoero ja vapaaehtoiset varukset	6	0	0	0,0 %
Pakolliset varukset	0	0	0	0,0 %
Laskennallinen verovelka	0	0	0	0,0 %
Vieras pääoma (yht.)	8 198	8 000	7 388	-7,7 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	0	0	0	0,0 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	8 198	8 000	7 388	-7,7 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	12 992	12 717	12 237	-3,8 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos 2019/2018
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	63,8	63,8	63,8	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	965	950	940	-10
Investoinnit (1000 €)	663	817	911	94
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	0	0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	100	20	100	80
KANNATTAVUUS				
Oman pääoman tuotto % (nettotulos/(opo keskimäärin tilikaud.)*100	15,0	2,3	2,8	0,5
Sijoitetun pääoman tuotto % (nettotulos+rah.kulut+verot)/(sij.po keskim. tilikaud.)*100	19,0	2,9	3,5	0,6
Liikevoitto % liikevoitto/liikevaihto*100	1,6	0,2	0,3	0,1
VAKAVARAISSUUS				
Omavaraisuusaste % (opo+ poistoero ja vap.eht.var.)/(koko po - saadut ennakot)*100	36,9	37,1	39,6	2,5
MAKSUVALMIUS				
Current ratio (rah.omaisuus+vaihto-omaisuus+lyhyt.aik. saam.)/lyhyt.aik.velat	1,4	1,3	1,4	0,1
Quick ratio (rah.omaisuus+lyhyt.aik.saam.)/(lyhytaik.velat-lyhyt.aik.ennakot)	1,0	1,0	1,4	0,4
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ				
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	16 572	19 500	19 000	-500
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	740	1 300	1 200	-100
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut				
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0	0

LAPPEENRANNAN TEATTERIKIINTEISTÖ OY

Yhtiön toiminta-ajatus

Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy:n tehtävänä on omistaa teatteritoimintaa varten rakennettua rakennuksen osaa ja vuokrata sitä teatteritoimintaa varten. Yhtiö voi omistaa, vuokrata ja hallita mahdollisia muita kiinteistöjä.

Yleiskuvaus vuoden 2019 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2019 sekä suunta vuosille 2020–2021

Yhtiön kaikki osakkeet ovat Lappeenrannan kaupungin omistuksessa.

Vuonna 2019 yhtiön liiketoiminta keskittyy teatteritilojen vuokraamiseen Lappeenrannan kaupungille.

Yhtiön liikevaihdoksi arvioidaan talousarviovuonna ja myös suunnitelmavuosina 1,2 miljoonaa euroa ja se muodostuu kokonaisuudessaan Lappeenrannan kaupunginteatterin tiloista yhtiölle maksettavista tilavuokrista. Tilavuokralla on tavoitteena kattaa yhtiön hallinnolliset kulut, rakennuksen ylläpitokulut sekä pääomakulut. Vuonna 2019 tuloksen arvioidaan jäävän n. 34 000 euroa negatiiviseksi.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2019 sekä suunta vuosille 2020–2021

Yhtiön tavoitteena on toiminnallisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaisten tilojen tarjoaminen kaupunginteatterin käyttöön

Tuloutustavoite 2019

Yhtiön tarkoituksena ei ensisijaisesti ole jakaa tuottoja omistajilleen.

Investoinnit vuonna 2019 sekä suunta 2020–2021

Vuodelle 2019 eikä myöskään suunnitelmavuosille ole suunnitteilla investointeja.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2019

Ei suunniteltuja rakenne- ja rahoitusjärjestelyitä vuodelle 2019.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy:n liiketoiminta keskittyy tilojen vuokraamiseen Lappeenrannan kaupungille, joten yhtiön liiketoimintariski on pieni.

Yhtiön rakennuttama kaupunginteatteri on rahoitettu pääosin lainarahalla. Korkotaso on tällä hetkellä alhainen, mutta korkotason nousu on riski. Korkoriskiä hallitaan jakamalla lainat pitkällä aikavälillä kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin. Tällä hetkellä valtaosa lainarahasta on vaihtuvakorkoista.

LAPPEENRANNAN TEATTERIKIINTEISTÖ OY:N NUMEERINEN OSA

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos 2019/2018 %	TS 2020	TS 2021
LIIVEVAIHTO	1 200	1 200	1 200	0,0 %	1 200	1 200
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0		-		
Valmistus omaan käyttöön	0	0		-		
Materialit ja palvelut	0	0		-		
Henkilöstökulut	-21	-5	-3	-40,0 %	-3	-3
Poistot ja arvonalentumiset	-629	-835	-835	0,0 %	-835	-835
Liiketoiminnan muut kulut	-326	-233	-236	1,3 %	-235	-235
LIIKETULOS	223	127	126	-0,8 %	127	127
Rahoitustuotot		0		-		
Rahoituskulut	-160	-161	-161	0,0 %	-161	-161
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	63	-34	-35	2,9 %	-34	-34
Tilinpäätössiirrot	0	0		-		
Verot	0			-		
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0	0		-		
TILIKAUDEN TULOS	63	-34	-35	2,9 %	-34	-34

Tase 1 000 €	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos 2019/2018 %
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat (yht.)	18 127	17 307	16 607	-4,0 %
Aineettomat hyödykkeet				-
Aineelliset hyödykkeet	18 085	17 265	16 565	-4,1 %
Sijoitukset	42	42	42	0,0 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	367	409	385	-5,9 %
Vaihto-omaisuus				-
Saamiset	367	409	385	-5,9 %
Rahoitusarvopaperit				-
Rahat ja pankkisaamiset				-
VASTAAVAA YHTEENSÄ	18 493	17 716	16 992	-4,1 %

VASTATTAVAA				
Oma pääoma (yht.)	1 709	1 676	1 642	-2,0 %
Osakepääoma	3	3	3	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	0	0		-
Muut omat rahastot	2 243	2 243	2 243	0,0 %
Ed. tilikausien voitto/tappio	-599	-536	-570	6,3 %
Tilikauden voitto/tappio	63	-34	-34	0,0 %
Vähemmistöosuus	0	0	0	-
Pakolliset varaukset	0	0	0	-
Laskennallinen verovelka	0	0	0	-
Vieras pääoma (yht.)	16 784	16 040	15 350	-4,3 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	16 040	15 350	14 660	-4,5 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	744	690	690	0,0 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	18 493	17 716	16 992	-4,1 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos 2019/2018
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100,0	100,0	100,0	0,0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %				
Henkilöstöä keskimäärin	1	0	0	0
Investoinnit (1000 €)	1 424	0	120	120
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)		16 040	15 350	-690
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	15 400	14 850	14 300	-550
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	0	0	0	0
KANNATTAVUUS				
Oman pääoman tuotto % (nettotulos/(opo keskimäärin tilikaud.)*100	3,8	-2,2	-2,1	0,1
Sijoitetun pääoman tuotto % (nettotulos+rah.kulut+verot)/(sij.po keskim. tilikaud.)*100	1,2	0,7	0,7	0,0
Liikevoitto % liikevoitto/liikevaihto*100	18,6	10,6	10,5	-0,1
VAKAVARAIKUUS				
Omavaraisuusaste % (opo+ poistoero ja vap.eht.var.)/(koko po - saadut ennakot)*100	9,2	8,7	9,7	1,0
MAKSUVALMIUS				
Current ratio (rah.omaisuus+vaihto-omaisuus+lyhyt.aik. saam.)/lyhyt.aik.velat	0,5	0,5	0,6	0,1
Quick ratio (rah.omaisuus+lyhyt.aik.saam.)/(lyhytaik.velat-lyhyt.aik.ennakot)	0,5	0,5	0,6	0,1
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ				
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	1 200	1 200	1 200	0
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	3	0	0	0
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut				
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0	0

LAPPEEN RAKENNUKKA OY

Yhtiön toiminta-ajatus

Lappeen Rakennuttaja Oy tuottaa Lappeenrannan kaupunkikonsernin talonrakennushankkeiden rakennuttamispalvelut.

Lappeen Rakennuttaja Oy:n pääomistajia ovat Lappeenrannan Asuntopalvelu Oy ja Lappeenrannan kaupunki.

Yleiskuvaus vuoden 2019 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2019 sekä suunta vuosille 2020–2021

Vuonna 2019 yhtiö keskittyy omistajiensa talonrakennushankkeiden rakennuttamistehtävien hoitamiseen. Vuoteen 2018 verrattuna yhtiön liikevaihto pysyy samanlaisena, ehkä hieman parempana. Yhtiö ei tavoittele suurta tulosta, koska sen pääasiallinen tehtävä on hoitaa omistajiensa talonrakennushankkeiden rakennuttamistehtävät. Yhtiö saa tulonsa rakennuttamispalkkioista, jotka riittävät kattamaan yhtiön menot. Tapauskohtaisesti selvitetään aina, soveltuuko omistajien lisäksi muiden konserniin kuuluvien ja lähikuntien talonrakennushankkeiden rakennuttamispalveluiden tuottaminen yhtiön toimenkuvaan.

Arvoitu liikevaihto tulee pysymään vuosien 2018 ja 2019 tasolla ajanjaksolla 2020–2021.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2019 sekä suunta vuosille 2020–2021

Yhtiö tuottaa Lappeenrannan kaupunkikonsernin talonrakennushankkeiden rakennuttamistehtävät kustannustehokkaasti.

Tuloutustavoite 2019

Yhtiön tarkoituksena ei ensisijaisesti ole jakaa tuottoja omistajilleen.

Investoinnit vuonna 2019 sekä suunta 2020–2021

Yhtiöllä ei ole varsinaisia omia investointeja.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2019

Vuodelle 2019 ei ole suunniteltu rakenne- ja rahoitusjärjestelyjä.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät liittyvät talonrakennushankkeiden investointien vähenemiseen tai siirtymiseen, koska yhtiön tulot tulevat talonrakennushankkeiden rakennuttamispalkkioista hankkeiden aikatauluihin ja toteutumisiin sidottuina.

LAPPEEN RAKENNUTTAJA OY:N NUMEERINEN OSA

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos 2019/2018 %	TS 2020	TS 2021
LIKEVAIHTO	665	700	650	-7,1 %	650	650
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0		0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0		0	0
Materialit ja palvelut	-2	-10	-6	-40,0 %	-6	-6
Henkilöstökulut	-416	-488	-457	-6,3 %	-457	-457
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0		0	0
Liiketoiminnan muut kulut	-154	-189	-160	-15,1 %	-160	-160
LIIKETULOS	93	14	27	94,9 %	27	27
Rahoitustuotot	0	0	0		0	0
Rahoituskulut	0	0	0		0	0
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	93	14	27	94,9 %	27	27
Tilinpäätössiirrot	0	0			0	0
Verot	-19	-3	-5	94,9 %	-5	-5
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	74	11	21	91,6 %	21	21

Tase 1 000 €	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos 2019/2018 %
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat (yht.)	0	0	0	-
Aineettomat hyödykkeet	0	0	0	-
Aineelliset hyödykkeet	0	0	0	-
Sijoitukset	0	0	0	-
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	394	414	430	3,9 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	-
Saamiset	45	139	120	-13,7 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	-
Rahat ja pankkisaamiset	348	275	310	12,7 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	394	414	430	3,9 %

VASTATTAVAA				
Oma pääoma (yht.)	278	289	310	7,3 %
Osakepääoma	10	10	10	0,0 %
Arvonkorotusrahassto	0	0	0	-
Muut omat rahastot	37	37	37	0,0 %
Ed. tilikausien voitto/tappio	157	231	242	4,7 %
Tilikauden voitto/tappio	74	11	21	91,6 %
Pakolliset varaukset	0	0	0	-
Vieras pääoma (yht.)	116	125	120	-4,0 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	0	0	0	-
Lyhytaikainen vieraspääoma	116	125	120	-4,0 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	394	414	430	3,9 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos 2019/2018
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	49,0	49,0	49,0	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	51,0	51,0	51,0	0
Henkilöstöä keskimäärin	7	6	6	0
Investoinnit (1000 €)	0	0	0	0
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	0	0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	4	4	4	0
KANNATTAVUUS				
Oman pääoman tuotto % (nettotulos/(opo keskimäärin tilikaud.)*100	30,8	3,9	7,1	3,3
Sijoitetun pääoman tuotto % (nettotulos+rah.kulut+verot)/(sij.po keskim. tilikaud.)*100	38,6	4,8	8,8	4,0
Liikevoitto % liikevoitto/liikevaihto*100	14,0	2,0	4,1	2,2
VAKAVARAIKUUS				
Omavaraisuusaste % (opo+ poistoero ja vap.eht.var.)/(koko po - saadut ennakot)*100	70,6	69,8	72,1	2,3
MAKSUVALMIUS				
Current ratio (rah.omaisuus+vaihto-omaisuus+lyhyt.aik. saam.)/lyhyt.aik.velat	3,4	3,3	3,6	0,3
Quick ratio (rah.omaisuus+lyhyt.aik.saam.)/(lyhytaik.velat-lyhyt.aik.ennakot)	3,4	3,3	3,6	0,3
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ				
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	295	265	15	-250
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	36	35	60	25
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut				
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0	0

KIINTEISTÖ OY SENIORI-SAIMAA

Yhtiön toiminta-ajatus

Lappeenrannan kaupunki ja Holiday Club Resorts Oy (HCR) ovat perustaneet Kiinteistö Oy Seniori-Saimaan 12/2010 omistamaan ja kehittämään Tiurun entisen sairaalan aluetta sillä olevine rakennuksineen. Kaupunki omistaa yhtiön osakkeista 68,85 %.

Yleiskuvaus vuoden 2019 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2019 sekä suunta vuosille 2020–2021

Yhtiön kiinteistöllä ei ole vuokralaista tai toimintaa. Yhtiö on hakenut mahdollisuutta entisen sairaalarakennuksen kehittämisen monipuolisena terveys- ja hyvinvointipalvelujen sekä asumisen kohteena. Kiinteistölle on pyritty löytämään ostaja, joka ottaisi vastatakseen kohteen kehittämistä asemakaavan mukaisesti. Tois-taiseksi kiinteistölle ei ole onnistuttu löytämään ostajaa. Tästä syystä yhtiö on hakenut kohteen asemakaavan muuttamista muun muassa niin, että rakennuksen suojelumerkintä poistettaisiin. Yhtiö pyrkii edelleen löytämään kiinteistölle ostajan, joka ottaisi vastatakseen kohteen kehittämistä.

Edellisvuosina yhtiön pieni liikevaihto on muodostunut eräistä käyttökorvauksista. Näiden käyttökorvaustuottojen poistuttua, yhtiölle ei kerry liikevaihtoa lainkaan. Vuoden 2019 tuloksen ennustetaan olevan negatiivinen noin -155 000 euroa. Mikäli uutta omistajaa kiinteistölle ei löydetä, muodostuu tulos tappiolliseksi vuoden 2019 tuloksen tapaan myös vuosina 2020–2021.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2019 sekä suunta vuosille 2020–2021

Tiurun entisen sairaalan alueen kehittäminen.

Tuloutustavoite 2019

Yhtiön tarkoituksena ei ensisijaisesti ole jakaa tuottoja omistajilleen.

Investoinnit vuonna 2019 sekä suunta 2020–2021

Vuodelle 2019 ei ole suunniteltu investointeja. Yhtiö pyrkii myymään omistamansa kiinteistön, jolloin investoinneille ei olisi tarvetta myöskään vuosien 2020 – 2021 aikana.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2019

Lappeenrannan kaupunki on perustanut 1.6.2017 Lappeenrannan Toimitilat Oy -konsernin, johon on koottu konsernin toimitilaosaaminen sekä konsernin toimitilojen hallinta/hallinnointi. Myös Kiinteistö Oy Seniori-Saimaa on suunniteltu siirtää Lappeenrannan Toimitilat Oy -konserniin. Muita suunniteltuja rakennejärjestelyitä ei ole, mutta niille voisi syntyä tarve yhtiön omistuksessa olevan kiinteistön mahdollisen myymisen seurauksena.

Yhtiön maksuvalmiuden turvaamiseksi on syksyllä 2014 jouduttu ottamaan käyttöön rahoitusjärjestely, jossa yhtiön omistajat Lappeenrannan kaupunki ja Holiday Club Resorts Oy ovat vastanneet omistustensa suhteessa (pl. tammi-huhtikuun 2016 lämmityksen kulu, josta kaupunki yksin on vastannut) yhtiön toiminnan kuluista sijoittamalla oman pääoman ehtoisina sijoituksina Kiinteistö Oy Seniori-Saimaan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon yhtiön toiminnan kuluja vastaavan euromäärän. Vuonna 2016 yhtiölle tehdyt suoritukset kattoivat myös vuoden 2017 toiminnan kulut. Rahoitustarve syntyi jälleen vuoden 2018 osalta ja syntyy myös sitä seuraavien vuosien osalta. Yhtiön hallitus on talousarvion 2018 käsittelemisen kanssa samanaikaisesti tehnyt omistajille esityksen vuodelle 2018 tarvittavasta rahoituksesta. Vuoden 2019 rahoitustarpeen on arvioitu olevan yhteensä noin 119.200 euroa, josta osuudet omistusten suhteessa ovat: kaupunki noin 82.069 euroa ja HCR noin 31.131 euroa.

Yhtiö on kaupungille velkaa noin 115.000 euron suuruisen maankäyttö sopimukseen perustuvan maksun. Maksun suorittaminen on siirretty ajankohtaan, jolloin yhtiö on saanut myytyä kiinteistön.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Yhtiön toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät liittyvät kiinteistön myyntiajan pitkittymiseen. Myyntiaika on pitkittynyt, mistä johtuen edellä kuvattu rahoitusjärjestely on jouduttu ottamaan käyttöön. Asemakaavamuutosta on jouduttu hakemaan samasta syystä. Yhtiön näkökulmasta myös asemakaavamuutoksen lopputulokseen ja sen lainvoimaistumisen aikatauluun liittyy epävarmuutta. Rakennus on kärsinyt ilkeimmistä ja muun muassa vesivuotojen aiheuttamista vaurioista, mitkä osaltaan heikentävät kohteen myytävyyttä.

KIINTEISTÖ OY SENIORI-SAIMAAN NUMEERINEN OSA

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos 2019/2018 %	TS 2020	TS 2021
LIIVEVAIHTO	0	0	0	0,0 %	0	0
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0,0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0 %	0	0
Materialit ja palvelut	0	0	0	0,0 %	0	0
Henkilöstökulut	-11	-11	-7	-36,7 %	-7	-7
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0,0 %	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	-83	-109	-148	36,2 %	-79	-79
LIIKETULOS	-94	-119	-155	29,6 %	-86	-86
Rahoitustuotot	0	0	0	0,0 %	0	0
Rahoituskulut	0	0	0	0,0 %	0	0
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	-94	-119	-155	29,6 %	-86	-86
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0,0 %	0	0
Verot	0	0	0	0,0 %	0	0
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0	0	0	0,0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-94	-119	-155	29,6 %	-86	-86

Tase 1 000 €	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos 2019/2018 %
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat (yht.)	1 526	1 526	1 526	0,0 %
Aineettomat hyödykkeet	0	0	0	0,0 %
Aineelliset hyödykkeet	1 526	1 526	1 526	0,0 %
Sijoitukset	0	0	0	0,0 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	38	15	13	-11,3 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	0,0 %
Saamiset	0	0	0	0,0 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	0,0 %
Rahat ja pankkisaamiset	38	15	13	-11,3 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 564	1 541	1 539	-0,1 %

VASTATTAVAA				
Oma pääoma (yht.)	1 446	1 424	1 389	-2,5 %
Osakepääoma	1 525	1 525	1 525	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	0	0	0	0,0 %
Muut omat rahastot	1 525	1 622	1 741	7,3 %
Ed. tilikausien voitto/tappio	-1 509	-1 603	-1 723	7,4 %
Tilikauden voitto/tappio	-94	-119	-155	29,6 %
Vähemmistöosuus	0	0	0	0,0 %
Laskennallinen verovelka	0	0	0	0,0 %
Pakolliset varaukset	0	0	0	0,0 %
Vieras pääoma (yht.)	118	117	151	28,9 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	0	0	0	0,0 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	118	117	151	28,9 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 564	1 541	1 539	-0,1 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos 2019/2018
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	69	69	69	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	oto	oto	oto	0
Investoinnit (1000 €)	0	0	0	0
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	0	0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	0	0	0	0
KANNATTAVUUS				
Oman pääoman tuotto % (nettotulos/(opo keskimäärin tilikaud.)*100	-6,3	-8,3	-11,0	-2,7
Sijoitetun pääoman tuotto % (nettotulos+rah.kulut+verot)/(sij.po keskim. tilikaud.)*100	-6,3	-8,3	-11,0	-2,7
Liikevoitto % liikevoitto/liikevaihto*100	0,0	0,0	0,0	0,0
VAKAVARAIUUUS				
Omavaraisuusaste % (opo+ poistoero ja vap.eht.var.)/(koko po - saadut ennakot)*100	92,5	92,4	90,2	-2,2
MAKSUVALMIUS				
Current ratio (rah.omaisuus+vaihto-omaisuus+lyhyt.aik. saam.)/lyhyt.aik.velat	0,3	0,1	0,1	-0,0
Quick ratio (rah.omaisuus+lyhyt.aik.saam.)/(lyhytaik.velat-lyhyt.aik.ennakot)	0,3	0,1	0,1	-0,0
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ				
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)				
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut				
Tuloutus kaupungille (1000 €)				

WIRMA LAPPEENRANTA OY

Yhtiön toiminta-ajatus

Wirma Lappeenranta Oy on Lappeenrannan kaupunkikonserniin kuuluva elinkeinoyhtiö. Toiminnan tavoitteena on uusien työpaikkojen syntymisen edistäminen, olemassa olevien työpaikkojen säilyttämisen tukeminen sekä osakaskuntiensa elinkeinotoimintaympäristön kehittäminen. Päämääränä on saada Lappeenrannan seudulle uudistuvaa liiketoimintaa ja lisätä alueen vetovoimaisuutta. Wirma palvelee Lappeenrannan seudun yrittäjiä ja yrityksiä sekä kehittää alueen toimintaympäristöä ja kilpailukykyä.

Yleiskuvaus vuoden 2019 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2019 sekä suunta vuosille 2020–2021

Wirma on kaupunkikonsernin määräysvallassa oleva osakeyhtiö. Wirma tuottaa kaupungille ja sen asiakkaille/sidosryhmille kehityspalveluita ja goSaimaa-katto-markkinointipalveluja. Lisäksi yhtiö voi vuokrata matkailulaitteita kaupungille ja muille toimijoille.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2019 sekä suunta vuosille 2020–2021

-

Tuloutustavoite 2019

Yhtiön tarkoituksena ei ensisijaisesti ole jakaa tuloja omistajilleen.

Investoinnit vuonna 2019 sekä suunta 2020–2021

Katujunan ja muiden laitteiden uusiminen tai korvaaminen muilla ratkaisuilla arvioidaan kaupungin matkailun kehityssuunnitelman laadinnan yhteydessä.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2019

GoSaimaalle myönnetyn pääomallainan arvostus tulee vuosittain tarkistettavaksi.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Lainsäädäntö valmistelussa olevan kasvupalvelulain osalta saattaa johtaa siihen, että kaupungilla tulee olla elinkeinoyhtiö, joka voi tuottaa yrityspalveluja niissä tehtävissä, joissa markkinoilla on kilpailua.

Wirma Lappeenranta Oy on osakkaana goSaimaa Oy:ssä. Wirmalla on 160 000 euroa pääomallainasaamista goSaimaalta.

WIRMA LAPPEENRANTA OY:N NUMEERINEN OSA

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos 2019/2018 %	TS 2020	TS 2021
LIKEVAIHTO	430	243	297	22,2 %	297	297
Liiketoiminnan muut tuotot	61	0	0	0,0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0 %	0	0
Materialit ja palvelut	-57	0	-52	0,0 %	-52	-52
Henkilöstökulut	-82	-18	-20	12,9 %	-20	-20
Poistot ja arvonalentumiset	-44	-44	-34	-23,3 %	-34	-34
Liiketoiminnan muut kulut	-205	-171	-188	9,8 %	-188	-188
LIIKETULOS	102	11	3	-67,8 %	3	3
Rahoitustuotot	1	0	0	0,0 %	0	0
Rahoituskulut	-10	-10	-3	-73,3 %	-3	-3
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	93	1	1	0,0 %	1	1
Tilinpäätössiirrot	3	0	0	0,0 %	0	0
Verot	0	0	0	0,0 %	0	0
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0	0	0	0,0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	96	1	1	0,0 %	1	1

Tase 1 000 €	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos 2019/2018 %
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat (yht.)	341	298	264	-11,3 %
Aineettomat hyödykkeet	0	0	0	0,0 %
Aineelliset hyödykkeet	154	110	76	-30,5 %
Sijoitukset	188	188	188	0,0 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	859	141	165	17,3 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	0,0 %
Saamiset	859	141	165	17,3 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	0,0 %
Rahat ja pankkisaamiset	0	0	0	0,0 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 200	438	429	-2,1 %

VASTATTAVAA				
Oma pääoma (yht.)	277	278	279	0,3 %
Osakepääoma	150	150	150	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	0	0	0	0,0 %
Muut omat rahastot	6	6	6	0,0 %
Ed. tilikausien voitto/tappio	25	121	122	0,8 %
Tilikauden voitto/tappio	96	1	1	-13,1 %
Vähemmistöosuus	0	0	0	0,0 %
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0	0	0	0,0 %
Laskennallinen verovelka	0	0	0	0,0 %
Pakolliset varaukset	0	0	0	0,0 %
Vieras pääoma (yht.)	923	160	150	-6,3 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	621	100	100	0,0 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	302	60	50	-16,7 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 200	438	429	-2,1 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos 2019/2018
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	0	100	100	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	100	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	1,3	0,1	0,1	0
Investoinnit (1000 €)	0	0	0	0
Konsernin sis.lainat (1000 €)	610	100	100	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	32	11	0	-11
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	0	0	0	0
KANNATTAVUUS				
Oman pääoman tuotto % (nettotulos/(opo keskimäärin tilikaud.)*100	11,1	0,2	0,2	0,1
Sijoitetun pääoman tuotto % (nettotulos+rah.kulut+verot)/(sij.po keskim. tilikaud.)*100	11,6	1,6	0,9	-0,7
Liikevoitto % liikevoitto/liikevaihto*100	23,8	4,4	1,2	-3,2
VAKAVARAISSUUS				
Omavaraisuusaste % (opo+ poistoero ja vap.eht.var.)/(koko po - saadut ennakot)*100	74,1	86,3	88,4	2,0
MAKSUVALMIUS				
Current ratio (rah.omaisuus+vaihto-omaisuus+lyhyt.aik. saam.)/lyhyt.aik.velat	2,8	2,3	3,3	1,0
Quick ratio (rah.omaisuus+lyhyt.aik.saam.)/(lyhytaik.velat-lyhyt.aik.ennakot)	2,9	2,3	3,3	1,0
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ				
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	338	224	224	0
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	15	20	20	0
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut				
Tuloutus kaupungille (1000 €)				

SAIMAAN LENTOASEMA SÄÄTIÖ SR (KONSERNI)

Toiminta-ajatus

Säätiön tarkoituksena on tukea ja edistää Saimaan alueen matkailua ja muita elinkeinoja Lappeenrannassa sekä Etelä-Karjalassa turvaamalla alueen saavutettavuutta ylläpitämällä ja kehittämällä kansainvälisiä lento- ja muita liikenneyhteyksiä ja niiden vaatimaa infrastruktuuria. Lentoaseman operointia ja muuta sen kehittämistä palvelevaa liiketoimintaa varten säätiö on perustanut Lappeenrannan Lentoasema Oy:n.

Lappeenrannan Lentoasema Oy:n toiminta-ajatus on luoda Lappeenrannan lentoasemalle optimaalinen liikennet rakenne, joka palvelee erityisesti alueelle saapuvia Eurooppalaisia matkailijoita sekä luo sujuvat yhteydet Kaakkois- ja Itä-Suomen alueelta Eurooppaan. Venäläisten matkustajien suuri kysyntäpotentiaali on olennaisessa asemassa lentoyhteyksien rakentamisessa.

Yleiskuvaus vuoden 2019 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2019 sekä suunta vuosille 2020–2021

Ryanairin lennot Milanon Bergamon kentälle ja Ateenaan on saatu käyntiin menestyksekkäästi vuoden 2018 aikana. Varsinkin Bergamon lennoista useimmat ovat olleet loppuunmyytyjä. Euroopan lomakauden aikana jopa puolet matkustajista ovat tulleet Italiasta. Lentojen markkinoimiseksi on tehty tiivistä yhteistyötä Visit Finlandin, Ryanairin, goSaimaan ja Visit Saimaan kanssa. Myös Pietarin alueella lentoja on markkinoitu laajasti. Yhteistyöstä sujuvien kulkuyhteyksien järjestämiseksi Lappeenrannan lentoasemalle on sovittu Savonlinjan ja Ecolinesin (venäläinen low cost bussiyhtiö) kanssa.

Ryanair jatkaa sekä Bergamon että Ateenan lentoja kesäkaudella 2019. Ryanair aloittaa lisäksi Thessalonikin reitin kesäkaudella 2019. Siten Ryanairin tarjolla olevien paikkojen määrä lisääntyy lähes 40 %.

Muiden uusien reittien avaamisesta neuvotellaan jatkuvasti sekä Ryanairin, että useiden muiden lentoyhtiöiden kanssa. Erityinen fokus on lentoyhteyksien rakentamisessa saksankielisestä Euroopasta.

Vuosien 2020-2021 aikana lentoyhteyksiä ja lentomatkustajien määrää pyritään lisäämään merkittävästi. Nämä asiakasvirrat mahdollistavat lentoasemalla ja sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevien uusien liiketoimintamahdollisuuksien kehittämisen. Tämä on olennainen osa lentokenttäyhtiön tulonmuodostusta jatkossa.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2019 sekä suunta vuosille 2020–2021

-

Tuloutustavoite 2019

Yhtiön tai säätiön tarkoituksena ei ensisijaisesti ole jakaa tuottoja omistajilleen.

Investoinnit vuonna 2019 sekä suunta 2020–2021

Vuosina 2019- 2021 varaudutaan tässä vaiheessa korvausinvestointeihin tarvittaessa.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2019

Konsernilla ei ole takauksia tai lainoja kaupungilta.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Lentoaseman toiminnan kannalta tärkein tekijä on yhteistyökumppanien löytäminen reittilentojen järjestämiseksi Eurooppaan. Tärkeimpänä tavoitteena on mahdollistaa Etelä-Karjalan helppo saavutettavuus Eurooppalaisten matkanjärjestäjien ja matkustajien näkökulmasta. Tämä edellyttää myös matkailutoiminnan ja myyntikanavien kehittämistä alueella ja vaatii laajempaa yhteistyötä alueen toimijoiden kanssa. Lappeenrannan Lentoasema Oy on aktiivisesti mukana tässä työssä ja edustettuna myös goSaimaan hallituksessa.

Olennaista on saavuttaa riittävän suuret asiakasvirrat lentoasemalle oheistuottojen ja lentoasemayhtiön kannattavuuden lisäämiseksi.

Toiminnan merkittävin epävarmuustekijä on Venäjän kysynnän kasvun luotettavuus ja valuutan kurssivaihtelut. Tämä on olennainen kasvun edellytys ja myös Lappeenrannan Lentoasemaosakeyhtiön vahvuus.

SAIMAAN LENTOASEMA SÄÄTIÖ SR – KONSERNIN NUMEERINEN OSA

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos 2019/2018 %	TS 2020	TS 2021
VARSINAISEN TOIMINNAN TUOTOT	1 412	1 369	1 689	23 %	1 711	1 720
Henkilöstökulut	-646	-663	-822	24 %	-827	-827
Poistot ja arvonalentumiset	-7	-7	-34	386 %	-34	-34
Muut varsinaisen toiminnan kulut	-889	-1 398	-1 332	-5 %	-1 344	-1 353
TUOTTO- / KULUJÄÄMÄ	-130	-699	-499	-29 %	-494	-494
Rahoitustuotot	0	0	0	-	0	0
Rahoituskulut	0	0	0	-	0	0
TUOTTO- / KULUJÄÄMÄ	-130	-699	-499	-29 %	-494	-494
Yleisavustukset (netto)	143	655	500	-24 %	500	500
TUOTTO- / KULUJÄÄMÄ	13	-44	1	-102 %	6	6
Tilinpäätössiirot	0	0	0	-	0	0
Verot	0	0	0	-	0	0
TILIKAUDEN TUOTTO- / KULUJÄÄMÄ	13	-44	1	-102 %	6	6

Tase 1 000 €	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos 2019/2018 %
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat (yht.)	30	22	5	-77,3 %
Aineettomat hyödykkeet				-
Aineelliset hyödykkeet	30	22	5	-77,3 %
Sijoitukset				-
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	1 383	1 023	1 041	1,8 %
Vaihto-omaisuus				-
Saamiset	144	10	65	550,0 %
Rahoitusarvopaperit				-
Rahat ja pankkisaamiset	1 239	1 013	976	-3,7 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 413	1 045	1 046	0,1 %

VASTATTAVAA				
Oma pääoma (yht.)	982	980	981	0,1 %
Säädepääoma	1 000	1 000	1 000	0,0 %
Arvonkorotusrahasto				-
Muut omat rahastot				-
Ed. tilikausien voitto/tappio	-31	24	-20	-183,3 %
Tilikauden voitto/tappio	13	-44	1	-102,3 %
Vieras pääoma (yht.)	431	65	65	0,0 %
Pitkäaikainen vieraspääoma				-
Lyhytaikainen vieraspääoma	431	65	65	0,0 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 413	1 045	1 046	0,1 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos 2019/2018
Kaupungin osuus säädepääomasta %	100,0	100,0	100,0	0,0
Konserniyhteisön osuus säädepääomasta %	0,0	0,0	0,0	0,0
Henkilöstöä keskimäärin	11	11	11	0
Investoinnit (1000 €)	-165	0	17	17
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	0	0	0	0

SAIMAAN TALOUS JA TIETO OY

Yhtiön toiminta-ajatus

Saimaan talous ja tieto Oy:n (Saita) pääomistajia ovat Eksote ja Lappeenrannan kaupunki. Lisäksi osakkeenomistajina ovat Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä, Saimaan ammattikorkeakoulu, kaikki Etelä-Karjalan kunnat sekä Imatran kaupunki. Saitan toimialana on tuottaa taloushallinto- ja tietotekniikkapalveluita osakkeenomistajilleen. Saita kattaa menonsa omistajien maksamilla palvelumaksuilla.

Yleiskuvaus vuoden 2019 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2019 sekä suunta vuosille 2020–2021

Saita on ollut neuvottelemassa kahden uuden, kolmen maakunnan alueelle perustettavan ICT- ja taloushallinnon palveluyhtiön perustamisesta, joille Saita tulee tekemään liikkeenluovutukset 1.1.2019. Toinen yhtiöistä palvelee sidosyksikköasemassa olevia asiakkaita ja toinen kuntien /kuntayhtymien omistamia yhtiöitä, joilla ei ole sidosyksikköasemaa. Saitan toiminta siirtyy kokonaisuudessaan uusille yhtiöille, joten myös talousarvio tulee jakautumaan vuoden 2019 alusta. Talousarvio kuvaa Saitan nykyisten asiakkaiden palvelukokonaisuuden kehittymistä ensi vuonna.

Liikevaihdoksi vuodelle 2019 on arvioitu noin 19,7 milj. euroa. Tästä välitysmyyntiin eli loppukäyttäjille välitettävien palveluiden (mm. työasemavuokrat ja lisenssit) osuus on arviolta 4,3 milj. euroa.

Kokonaisuudessaan liikevaihdon ennustetaan kasvavan jopa 12,7 % verrattuna vuoden 2018 arvioituun toteutuvaan (17,5 milj. euroa) liikevaihtoon. Vuoden 2019 tulosodotus on noin 92 000 euroa. Liikevaihdon kasvuun vuodelle 2019 vaikuttavat ensisijaisesti Etelä-Savon alueen ICT- ja taloushallinnon käyttöönotot, joita toteutetaan parhaillaan Mikkelin kaupungille, Etelä-Savon koulutus Oy:lle ja Etelä-Savon kampuskiinteistöt ky:lle.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2019 sekä suunta vuosille 2020–2021

Yhtiölle ei osakkuusyhtiönä aseteta valtuustoon nähden sitovia tavoitteita. Saitan liiketoiminnan vastaanottavien yhtiöiden toimintaa on lähtökohtaisesti linjattu samoilla periaatteilla jatkavaksi eli toimintamalleja pyritään yhdenmukaistamaan ja palveluiden käyttöä laajentamaan Etelä-Karjalan, Pohjois-Karjalan ja Etelä-Savon

alueilla. Yhtiöjärjestelystä odotetaan säästöjä kokonaisprosesseissa sekä yhteisiä investointeja palveluiden kehittämiseen.

Tuloutustavoite 2019

Yhtiön tarkoituksena ei ensisijaisesti ole jakaa tuottoja omistajilleen.

Investoinnit vuonna 2019 sekä suunta 2020–2021

Vuoden 2019 suunnitellut suurimmat investoinnit liittyvät Etelä-Savon alueen käyttöönottoihin sekä normaaliin verkko- ja konesali-infran päivittämiseen.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2019

Yhtiöllä ei ole lainoja tällä hetkellä ja yhtiö on rahoittanut investoinnit omalla pääomalla, konsernitililimiitillä ja leasingrahoituksella. Saitan liiketoiminnan vastaanottavissa uusissa yhtiöissä arvioidaan mahdolliset muutostarpeet rahoitusjärjestelyissä.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Sote- ja maakuntauudistuksen vaikutukset ovat edelleen epävarmuustekijä etenkin ICT-palveluiden osalta, joihin tulee vaikuttamaan valtakunnallinen palvelukeskus Vimana Oy ja siihen liittyvät maakuntien käyttövelvoitteet. Operatiiviset riskit liittyvät lähivuosien runsaasiin eläköitymisiin sekä palveluiden toiminnan jatkuvuuteen, joita hallitaan konesalien ja palveluiden kahdennuksella, tietoturvan kehityksellä, ylläpitämällä ajantasaista teknologiaa sekä henkilöstö- ja koulutus suunnitella.

Kustannusriskejä on nähtävissä konserniyhtiöiden palvelutuotannossa, joka joudutaan hankintalain muutosten vuoksi tuottamaan eri yhtiössä, jolloin on riskinä menettää volyymeistä syntyvää hintaetua. Kaikkien ICT-asiakkaiden osalta laitteiden ja käyttäjäkohtaisten palveluiden lisääntyminen sekä mahdollinen Microsoft pilvipalveluihin siirtyminen nostaa lisenssikustannuksia.

SAIMAAN TALOUS JA TIETO OY:N NUMEERINEN OSA

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos 2019/2018 %
LIKEVAIHTO	14 820	14 943	19 733	32,1 %
Liiketoiminnan muut tuotot	4	0	0	-
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	-
Materialit ja palvelut	-6 116	-5 933	-8 931	50,5 %
Henkilöstökulut	-6 077	-6 323	-8 162	29,1 %
Poistot ja arvonalentumiset	-1 355	-1 356	-1 032	-23,9 %
Liiketoiminnan muut kulut	-1 104	-1 152	-1 493	29,6 %
LIIKETULOS	172	179	115	-35,8 %
Rahoitustuotot	0	0	0	-
Rahoituskulut	0	0	0	-
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	172	179	115	-35,8 %
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	-
Verot	-29	-36	-23	-36,1 %
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta				-
TILIKAUDEN TULOS	143	143	92	-35,7 %

Edellä kerrotuista yhtiöjärjestelyistä johtuen tulossuunnitelmaa vuosille 2020 - 2021 ei Saita Oy:n nykyisen rakenteen mukaisena ole tehty.

Tase 1 000 €	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos 2019/2018 %
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat (yht.)	3 247	2 685	2 627	-2,2 %
Aineettomat hyödykkeet	1 503	1 500	1 200	-20,0 %
Aineelliset hyödykkeet	1 718	1 160	1 400	20,7 %
Sijoitukset	26	25	27	8,0 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	1 612	2 055	2 297	11,8 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	-
Saamiset	1 612	2 055	2 297	11,8 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	-
Rahat ja pankkisaamiset	0	0	0	-
VASTAAVAA YHTEENSÄ	4 859	4 740	4 924	3,9 %

VASTATTAVAA				
Oma pääoma (yht.)	1 935	2 077	2 220	6,9 %
Osakepääoma	268	268	268	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	0	0	0	-
Muut omat rahastot	0	0	0	-
Ed. tilikausien voitto/tappio	1 523	1 666	1 809	8,6 %
Tilikauden voitto/tappio	143	143	143	0,0 %
Vähemmistöosuus	0	0	0	-
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	104	104	104	0,0 %
Laskennallinen verovelka	0	0	0	-
Pakolliset varaukset	0	0	0	-
Vieras pääoma (yht.)	2 821	2 559	2 600	1,6 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	0	0	0	-
Lyhytaikainen vieraspääoma	2 821	2 559	2 600	1,6 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	4 859	4 740	4 924	3,9 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos 2019/2018
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	44	44	44	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	4	4	4	0
Henkilöstöä keskimäärin	151	157	193	36
Investoinnit (1000 €)	2 275	1 280	444	-836
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	0	0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	4 219	1 991	5 278	3 287
KANNATTAVUUS				
Oman pääoman tuotto % (nettotulos/(opo keskimäärin tilikaud.)*100	7,3	7,4	4,3	-3,1
Sijoitetun pääoman tuotto % (nettotulos+rah.kulut+verot)/(sij.po keskim. tilikaud.)*100	8,8	7,4	4,3	-3,1
Liikevoitto % liikevoitto/liikevaihto*100	1,2	1,2	0,6	-0,6
VAKAVARAISSUUS				
Omavaraisuusaste % (opo+ poistoero ja vap.eht.var.)/(koko po - saadut ennakot)*100	41,5	44,0	45,1	1,1
MAKSUVALMIUS				
Current ratio (rah.omaisuus+vaihto-omaisuus+lyhyt.aik. saam.)/lyhyt.aik.velat	0,6	0,8	0,9	0,1
Quick ratio (rah.omaisuus+lyhyt.aik.saam.)/(lyhytaik.velat-lyhyt.aik.ennakot)	0,6	0,8	0,8	0,0
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ				
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	2 853	2 720	2 738	18
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	303	288	287	-1
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut				
Palkkalaskelmat kpl/vuosi	177 525	178 072	224 572	46 500
Tallennetut palvelussuhteet kpl/vuosi	36 980	34 008	46 330	12 322
Osto- ja matkalaskut kpl/vuosi	252 866	273 388	321 118	47 730
IT-ympäristön käyttäjämäärä henkilöä	14 990	12 500	13 762	1 262
IT-ympäristön työasemamäärä kpl	8 400	8 100	8 600	500
IT-ympäristön tallennuskapasiteetti (TB)	520	895	900	5
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0	0

ETELÄ-KARJALAN SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON KUNTAYHTYMÄ

Kuntayhtymän toiminta-ajatus

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä (Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiiri, Eksote) järjestää jäsenkuntien puolesta erikoissairaanhoidon, kehitysvammaisten erityishuollon, perusterveydenhuollon, sosiaalihuollon sekä sosiaalihuoltoasetuksessa tarkoitetun ehkäisevän työn. Kuntayhtymän jäsenkunnat ovat Imatra, Lappeenranta, Lemi, Luumäki, Parikkala, Rautjärvi, Ruokolahti, Savitaipale ja Taipalsaari. Imatra oli ennen vuotta 2016 mukana kuntayhtymässä vain erikoissairaanhoidon, ensihoidon ja erityishuollon osalta.

Yleiskuvaus vuoden 2019 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2019 sekä suunta vuosille 2020–2021

Eksoten jäsenkuntien maksuosuudet kasvavat keskimäärin 4,3 % vuoteen 2018 verrattuna. Toimintakulujen kasvu on 2,1 %. Talousarvio 2019 on 7,85 milj. euroa alijäämäinen. Eksoten nettotoimintamenot on taloussuunnitelmavuosina 2020 ja 2021 valmisteltu niin, että ne lisääntyvästä palvelutarpeen kasvusta huolimatta kasvavat vain 0,9 % lisättynä palkankorotuksilla.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2019 sekä suunta vuosille 2020–2021

Tammikuussa 2019 käsitellään yhdessä jäsenkuntien kanssa toimenpiteitä, joilla katetaan vuodelle 2019 suunniteltu alijäämä. Toimenpiteiden valmistelussa hyödynnetään THL:n, NHG:n ja Perlaconin tekemiä raportteja Eksoten toteutuneesta toiminnasta, tulevaisuuden kehittämisenäkymistä ja kuntien kantokyvystä. Mahdollisina toimenpiteinä tarkastellaan asiakasmaksujen tasoa, palvelujen rajoittamista ja supistamista, ulkomaalaisten potilaiden hoitamista, eläköitymistä, palvelu- ja liiketoiminnan myyntiä sekä näiden vaikutusta henkilöstömääriin. Esityksen pohjalta Eksoten hallituksen tekemät päätökset vaikuttavat myös taloussuunnitelmavuosiin ja jäsenkuntien tuleviin maksuosuuksiin.

Lappeenrannan kaupunki ei edellä mainitun tarkastelun vuoksi sitoudu Eksoten taloussuunnitelmassa esitettyyn tulojen ja menojen kehitykseen vuosina 2020–2021.

Tuloutustavoite 2019

Kuntayhtymän tarkoituksena ei ensisijaisesti ole jakaa tuottoja omistajilleen.

Investoinnit vuonna 2019 sekä suunta 2020–2021

Keskussairaalan peruskorjaus ja Armilan siirron valmistelu jatkuvat vuosina 2019–2021. Kaikkien investointien yhteissumma vuonna 2019 on 10,0 milj. euroa, jonka lisäksi kone- ja kalustohankintoja tehdään leasingrahoituksella 2,6 milj. eurolla.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2019

Vuonna 2019 otetaan uutta pitkäaikaista lainaa 12,0 milj. euroa.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Sote- ja maakuntauudistuksen valmistelu etenee. Vuosien 2019–2020 taloussuunnitelman laatimista on vaikeuttanut maakunta- ja sote-uudistuksen vaikutus toiminnan suunnitteluun ja sisältöön.

ETELÄ-KARJALAN SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON KUNTAYHTYMÄN NUMEERINEN OSA

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos 2019/2018 %	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	503 442	506 903	525 403	3,6 %	540 929	554 863
Muut tuotot	1 035	737	468	-36,5 %	468	468
Toimintakulut	-494 013	-507 593	-523 484	3,1 %	-531 716	-538 229
TOIMINTAKATE	10 464	47	2 387	4995,4 %	9 681	17 102
Rahoitustuotot	149	67	67	0,0 %	67	67
Rahoituskulut	-196	-344	-657	91,2 %	-744	-958
VUOSIKATE	10 416	-229	1 798	-883,3 %	9 004	16 212
Poistot ja arvonalentumiset	-9 685	-10 245	-10 055	-1,9 %	-9 408	-9 619
TULOS ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	731	-10 475	-8 257	-21,2 %	-404	6 592
Satunnaiset erät (netto)				-		
TILIKAUDEN TULOS	731	-10 475	-8 257	-21,2 %	-404	6 592
Varausten ja rahastojen muutos sekä poistoeron muutos	507	1 800	404	-77,6 %	404	404
Verot				-		
Vähemmistöosuus				-		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	1 238	-8 675	-7 853	-9,5 %	0	6 996

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2017	TA 2018	TA 2019	2019/2018 Muutos
Kaupungin omistusosuus kuntayhtymästä %	54	54	54	0,0
Konsernin omistusosuus kuntayhtymästä %	54	54	54	0,0
Henkilöstöä keskimäärin, henkilötyövuosina	4 779	4 823	4 887	64
Investoinnit (1000 €)	38 850	26 960	10 038	-16 922
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0		0
Ulkoiset lainat (1000 €)	42 611	60 894	69 515	
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0		0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0		0
Leasingvastuut (1000 €)	2 214	2 000	11 820	9 820
TASEEN TUNNUSLUVUT				
Suhteellinen velkaantuneisuus, %				
100*(Vieras pääoma - Saadut ennakot/Toimintatuotot)	23,1	12	13	1,2
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €				
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä+Tilikauden yli-/alijäämä	1 307	-8 606	-20 779	-12 173
Lainakanta 31.12., 1000 €				
Vieras pääoma - (Saadut ennakot+Ostovelat+Siirtovelat+Muut velat)	42 611	60 894	69 515	8 621
Omavaraisuusaste %				
(opo+ poistoero ja vap.eht.var.)/(koko po - saadut ennakot)*100	20,6			0,0
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Vuosikate / Poistot, %				
(Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset)	107,5	2,2	-17,9	-20
Toimintatuotot / toimintakulut, %				
(Toimintatuotot / (Toimintakulut - valmistus omaan käyttöön)	102,1	-99,9	-100,4	-1
KUNTAYHTYMÄKOHTAISET TOIMINNALLISET TUNNUSLUVUT				

ETELÄ-KARJALAN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

Kuntayhtymän toiminta-ajatus

Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä ylläpitää Saimaan ammattiopisto Sampoa (jatkossa Sampo). Koulutuskuntayhtymän perustehtävänä on toisen asteen ammatillisen koulutuksen järjestäminen. Kuntayhtymä toteuttaa tehtävänsä järjestämällä Sampoissa ammatillisiin perustutkintoihin tähtäävää koulutusta, työvoimakoulutusta, oppisopimuskoulutusta, ammatillista lisäkoulutusta ja henkilöstökoulutusta. Opetusta järjestetään pääosin Imatralla ja Lappeenrannassa sekä Ruokolahdella. Etelä-Karjalan kunnat ovat yhdessä sopineet ammatillisen koulutuksen järjestämisestä yhteisessä koulutuskuntayhtymässä.

Sampo järjestää maakunnan kehittymistä ja hyvinvointia edistävää sekä työelämän tarpeita vastaavaa ammatillista koulutusta. Sampo antaa opiskelijoilleen valmiuksia työllistymistä, ammatillista kehittymistä ja elämää varten.

Yleiskuvaus vuoden 2019 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2019 sekä suunta vuosille 2020–2021

Ammatillisen koulutuksen lainsäädäntö muuttui vuonna 2018 ja kuntayhtymälle asetettiin uusi visio sekä laadittiin uudet strategiat vuonna 2018. Strategialla toteutetaan lainsäädännön reformin toteutumista. Tämän lisäksi kuntayhtymän toimintaa ohjaa OKM:n myöntämä järjestämislupa. Uuden lainsäädännön myötä nuoriso- ja aikuiskoulutus yhdistyi yhdeksi kokonaisuudeksi. Opiskelijan kannalta laki muutti hakujärjestelmää tuomalla peruskoulun päättävälle tarkoitetun kevään yhteishaun lisäksi jatkuvan haun. Lain tavoitteena on lisätä työpaikalla tapahtuvaa koulutusta joko koulutussopimuksen tai oppisopimuksen avulla. Lisäksi opiskelijalle uusi lainsäädäntö tuo mukanaan aiempaa joustavimmat opintopolut, joilla nopeutetaan opiskelijoiden valmistumista sekä annetaan opiskelijoille nykyistä paremmat valmiudet työelämään.

Vuosien 2019 – 2021 rahoituksen ennustaminen on haasteellista, sillä valtionosuusrahoituksen perusteet ovat muuttuneet uuden rahoituslain myötä. Uusi rahoitusmalli tulee portaittain voimaan niin, että se on lopullisessa muodossaan vasta vuonna 2022. Rahoitus vuodelle 2019 määräytyy suhteellisesti toisiin koulutuksenjärjestäjiin nähden vuonna 2017 toteutuneiden opiskelijamäärien (95 %) ja suoritettujen tutkintojen (5 %) perusteella. Koulutuksenjärjestäjille ilmoitetaan

OKM:n päätös vuoden 2019 tavoitteellisten opiskelijavuosien määrästä ja sen perusteella muodostuvasta rahoituksesta marras-joulukuussa

Sampon taloussuunnittelun lähtökohtana on oletus, että valtionosuusrahoitus tulee säilymään vähintään vuoden 2018 tasolla. Lisäksi oletetaan, että kokonaiskustannustaso pysyy nykytasolla ja muut kuin valtionosuustulot hieman kasvavat.

Kuntayhtymän vuosikate on 1,8 M€ ja suunnitelman mukaiset poistot 3,0 M€. Vاراusten ja rahastojen muutosten jälkeen talousarvio jää 0,5 M€ alijäämäiseksi. Myös vuosien 2020 - 2021 taloussuunnitelmat jäävät alijäämäiseksi, mutta alijäämät katetaan taseeseen kertyneiden edellisten tilikausien ylijäämällä, joten taloussuunnitelma on tasapainoinen. Tunnuslukuista suhteellinen velkaantuneisuus sekä omavaraisuusaste ovat edelleen erittäin hyvällä tasolla.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2019 sekä suunta vuosille 2020–2021

Ei ole sitovia tavoitteita kaupunginvaltuustoon nähden.

Tuloutustavoite 2019

Kuntayhtymän tarkoituksena ei ole jakaa tuottoja omistajilleen.

Investoinnit vuonna 2019 sekä suunta 2020–2021

Talousarviovuodelle 2019 on suunnitteilla rakennusinvestointeja 2,0 M€ ja kone- ja kalustoinvestointeja 1,2 M€. Suunnitelmakauden 2019 - 2021 investoinnit yhteensä ovat 8,0 M€.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2019

Uutta lainaa ei tarvitse nostaa vuosina 2019-2021.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Ammatillisen koulutuksen reformin ja rahoituksen voimakkaan pienenemisen tuomiin muutostarpeisiin sopeutuminen on suuri haaste kaikille koulutuksenjärjestäjille ja myös Sampolle. Uuden rahoitusjärjestelmän ennakoinnattomuus ja läpinäkyvä mättömyys sekä valtakunnallisten raportointijärjestelmien keskeneräisyys luovat epävarmuutta taloussuunnusteiden laadintaan.

ETELÄ-KARJALAN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄN NUMEERINEN OSA

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos 2019/2018 %	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	32 844	32 413	33 269	2,6 %	33 500	33 700
Valmisteveraston muutos	353	-331	-424	28,1 %	-424	-424
Toimintakulut	-32 318	-31 374	-31 022	-1,1 %	-31 021	-31 021
TOIMINTAKATE	879	708	1 823	157,5 %	2 055	2 255
Rahoitustuotot	23	7	7	0,0 %	1	0
Rahoituskulut	-39	-17	-17	0,0 %	-10	-5
VUOSIKATE	863	698	1 813	159,7 %	2 046	2 250
Poistot ja arvonalentumiset	-2 725	-2 827	-2 993	5,9 %	-2 993	-2 993
TULOS ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	-1 862	-2 129	-1 180	-44,6 %	-947	-743
Satunnaiset erät (netto)	0	0	0	-	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-1 862	-2 129	-1 180	-44,6 %	-947	-743
Tilinpäätössiirrot	597	629	659	4,8 %	651	628
Verot	0	0	0	-	0	0
Vähemmistöosuus	0	0	0	-	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-1 265	-1 500	-521	-65,3 %	-296	-115

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2017	TA 2018	TA 2019	2019/2018 Muutos
Kaupungin omistusosuus kuntayhtymästä %	48,62	48,62	48,62	0,0
Konsernin omistusosuus kuntayhtymästä %	48,62	48,62	48,62	0,0
Henkilöstöä keskimäärin, henkilötyövuosina	399	375	360	-15
Investoinnit (1000 €)	2462	4 770	3 140	-1 630
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	2602	2 222	1 821	-401
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	439	600	600	0
TASEEN TUNNUSLUVUT				
Suhteellinen velkaantuneisuus, %				
100*(Vieras pääoma - Saadut ennakot/Toimintatuotot)	24,1	23,0	22,0	-1,0
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €				
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä+Tilikauden yli-/alijäämä	14 108	12 373	13 108	735
Lainakanta 31.12., 1000 €				
Vieras pääoma - (Saadut ennakot+Ostovelat+Siirtovelat+Muut velat)	2 602	2 222	1 821	-401
Omavaraisuusaste %				
(opo+ poistoero ja vap.eht.var.)/(koko po - saadut ennakot)*100	79,8	79,0	80,0	1,0
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Vuosikate / Poistot, %				
(Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset)	31,7	24,7	60,6	35,9
Toimintatuotot / toimintakulut, %				
(Toimintatuotot / (Toimintakulut - valmistus omaan käyttöön)	102,7	103,3	107,2	3,9
KUNTAYHTYMÄKOHTAISET TOIMINNALLISET TUNNUSLUVUT				

ETELÄ-KARJALAN LIITTO

Kuntayhtymän toiminta-ajatus

Kuntayhtymän tehtävänä on:

1. hoitaa alueiden kehittämisestä annetun lain (1651/2009) 10 §:n mukaiset aluekehitysviranomaisen tehtävät
2. huolehtia alueellaan maankäyttö- ja rakennuslain 26 §:n mukaisista maakunta-kaavan laatimisesta ja muista maakuntasuunnitteluun liittyvistä tehtävistä ja edistää maakuntakaavan toteuttamista,
3. valvoa maakunnan etua, edistää maakunnan henkistä ja aineellista vaurastumista sekä kestäväää kehitystä,
4. vahvistaa maakunnan sisäistä sekä kuntien ja kuntayhtymien välistä yhteistyötä ja toimia maakunnallisena yhteistyöelimenä maakunnan kehittämis- ja edunvalvonta-asioissa,
5. avustaa ja palvella kuntia niiden tutkimus-, suunnittelu- ja kehittämistoiminnassa sekä huolehtia muista jäsenkuntien sille osoittamista tehtävistä.

Yleiskuvaus vuoden 2019 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2019 sekä suunta vuosille 2020–2021

Etelä-Karjalan liitto jatkaa meneillään olevaa uuden Etelä-Karjalan maakunnan esivalmistelua. Taloussuunnitelma on laadittu sillä oletuksella, että maakuntauudistuksen esivalmistelu päättyy 31.3.2019, jonka jälkeen suunnittelua jatkaa väliaikashallinto. Liiton toiminta sulautuu osaksi Etelä-Karjalan maakuntaa vuoden 2021 alusta, mutta toimintoja siirretään vähitellen jo sitä ennen. Sulautumisen vuoksi vuodelta 2021 ei esitetä lukuja.

Kaakkois-Suomi – Venäjä CBC-ohjelman toimeenpanoa jatketaan. Maakuntaohjelmaa 2018 – 2021 toteutetaan hyödyntämällä EU:n, maakunnan ja muita kehittämisvaroja. Liikenneinfran jatkuvaa kehittämistä painotetaan edunvalvonnassa ja vaikutetaan EU:n tulevaan koheesipolitiikkaan sekä seuraavan hallitusohjelman valmisteluun Etelä-Karjalan näkökulmasta.

Taloussuunnitelman laadinnan periaatteita muutetaan. Aikaisemmin taloussuunnitelmaan on otettu vain varsinaisen eli jäsenmaksuilla rahoitetun toiminnan luvut sekä hankkeiden omarahoitusosuudet. Nyt taloussuunnitelma laaditaan siten, että se vastaa tilinpäätöksissä esitettäviä lukuja ja siten mukana ovat hankkeiden kaikki tuotot ja kulut. CBC-ohjelman osalta mukana ovat teknisen tuen tuotot ja kulut,

mutta taseen sisällä liikkuvat hankkeiden maksatukset (= välitettäviä varoja) eivät ole mukana..

Jäsenkuntien maksuosuuksia esitetään pidettäväksi ennallaan. Tilikauden tappioksi 2019 suunnitellaan -235t€ (vuoden 2018 talousarviossa -400t€) ja vuoden 2020 tappioksi -200t€. Alijäämät katetaan kertyneestä pääomasta.

Etelä-Karjalan liitto laskuttaa kunnilta jäsenmaksuosuuksien lisäksi Allergia- ja ympäristöinstituutin perusrahoituksen ja siirtää sen suoraan allergia- ja ympäristöinstituutille.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2019 sekä suunta vuosille 2020–2021

Talousarviossa maakuntavaltuusto hyväksyy liiton toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Valtuustoon nähden sitova erä talousarviossa on talousarvion loppusumma. Kuntalain mukaisesti myös toiminnalliset tavoitteet määritellään sitoviksi ja niiden mahdollisista muutoksista päättää valtuusto.

Tuloutustavoite 2019

Kuntayhtymän tarkoituksena ei ensisijaisesti ole jakaa tuottoja omistajilleen.

Investoinnit vuonna 2019 sekä suunta 2020–2021

Ei merkittäviä investointeja suunnitelmavuosina. Mikäli maakuntauudistus toteutuu, kuntayhtymä purkautuu v. 2020 lopussa.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2019

Ollennaisia muutoksia, jotka vaikuttaisivat Lappeenrannan kaupungin vastuisiin kuntayhtymään päin, ei ole suunniteltu vuodelle 2019.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Merkittävimmät riskit toimintaan liittyvät maakuntauudistuksen aiheuttamaan lisäkuormitukseen henkilöstölle.

ETELÄ-KARJALAN LIITON NUMEERINEN OSA

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos 2019/2018 %	TS 2020
Toimintatuotot	4 246	2 202	4 145	88,3 %	3 529
Muut tuotot					
Toimintakulut	-4 415	-2 588	-4 362	68,5 %	-3 715
TOIMINTAKATE	-169	-386	-217	-43,8 %	-186
Rahoitustuotot	18				
Rahoituskulut	-19	-4	-3	-25,0 %	-3
VUOSIKATE	-171	-390	-220	-43,6 %	-189
Poistot ja arvonalentumiset	-12	-10	-15	50,0 %	-11
TULOS ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	-183	-400	-235	-41,3 %	-200
Satunnaiset erät (netto)					
TILIKAUDEN TULOS	-183	-400	-235	-41,3 %	-200
Tilinpäätössiirrot	80				
Verot					
Vähemmistöosuus					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-103	-400	-235	-41,3 %	-200

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2017	TA 2018	TA 2019	2019/2018 Muutos
Kaupungin omistusosuus kuntayhtymästä %	51,3	51,3	51,3	0,0
Konsernin omistusosuus kuntayhtymästä %	51,3	51,3	51,3	0,0
Henkilöstöä keskimäärin, henkilötyövuosina	32	36	35	-1
Investoinnit (1000 €)	0	0	0	0
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	480	432	384	-48
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	58	15	20	5
TASEEN TUNNUSLUVUT				
Suhteellinen velkaantuneisuus, %				
100*(Vieras pääoma - Saadut ennakot/Toimintatuotot)	32,1	59,6	30,5	-29,1
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €				
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä+Tilikauden yli-/alijäämä	1 721	1 320	1 085	-235
Lainakanta 31.12., 1000 €				
Vieras pääoma - (Saadut ennakot+Ostovelat+Siirtovelat+Muut velat)	480	432	384	-48
Omavaraisuusaste %				
(opo+ poistoero ja vap.eht.var.)/(koko po - saadut ennakot)*100	15,7	18,5	18,7	0,2
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Vuosikate / Poistot, %				
(Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset)	-1 423,5	-3 903,6	-1 466,7	2 437,0
Toimintatuotot / toimintakulut, %				
(Toimintatuotot / (Toimintakulut - valmistus omaan käyttöön)	96,2	85,1	95,0	10,0
KUNTAYHTYMÄKOHTAISET TOIMINNALLISET TUNNUSLUVUT				